BESTSELLER *NEW YORK TIMES*

Raftul Denisei

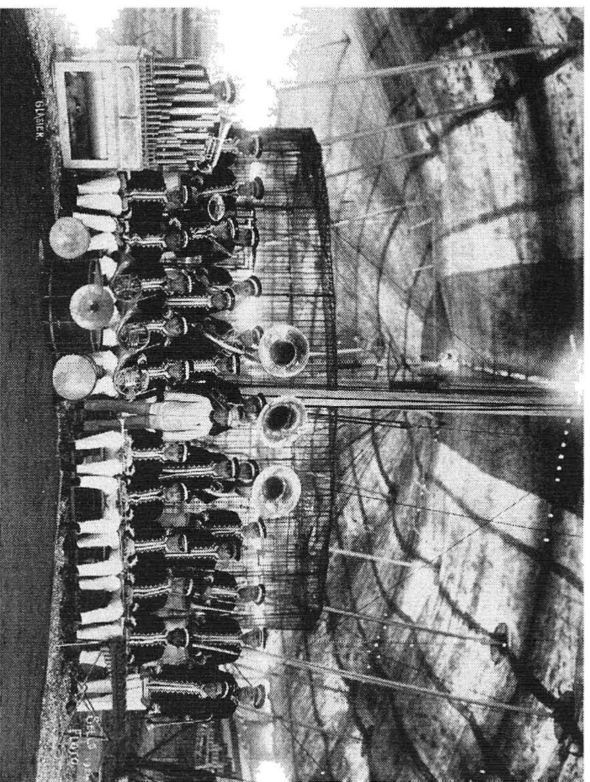
APĂ *pentru* ELEFANȚI

ROMAN

SARA GRUEN

HUMANITAS fiction

Din colecția Muzeului Circului Ringling, Sarasota, Florida

Prolog

Nu mai rămăseseră decât trei oameni sub copertina cu dungi albe și roșii a birtului soios: Grady, eu și bucătarul. Grady și cu mine stăteam la o masă prăpădită de lemn, cu câte un burger în față, pe o farfurie de tablă cu margini ciobite. Bucătarul stătea la tejghea și-și curăța grătarul cu vârful unei spatule. Oprise plita cu ceva timp în urmă, însă putoarea de grăsime arsă încă se simțea.

Restul aleii centrale – până de curând ticsită de lume – era pustie, cu excepția câtorva angajați și a unui mic grup de bărbați ce așteptau să fie conduși la cortul dansatoarei din buric. Aceștia se uitau neliniștiți în stânga și în dreapta, cu pălăriile bine trase pe ochi și mâinile vârâte adânc în buzunare. N-aveau să fie dezamăgiți: undeva, în spate, Barbara și nurii ei generoși îi așteptau.

Ceilalți orășeni – țărănoi, cum le spunea Unchiul Al – își croiseră deja drum prin cortul menajeriei și ajunseseră sub cupola cea mare, care pulsa în ritmul frenetic al muzicii. Orchestra își ataca repertoriul în forță, la același volum obișnuit, care-ți spărgea timpanele. Știam pe dinafară tot ce urmează – chiar în acest moment, Marele Manej Final era pe sfârșite și Lottie, trapezista, urca deja pe frânghie spre aparatele fixate în centrul cupolei.

M-am uitat la Grady, încercând să-mi dau seama despre ce vorbește. A aruncat o privire în jur și s-a aplecat ușor spre mine.

— Și-n plus, a zis uitându-se țintă în ochii mei, mi se pare că ai avea multe de pierdut în clipa asta. A ridicat din sprâncene, ca să dea mai multă importanță vorbelor.

Am simțit că-mi stă inima.

Dinspre marea cupolă au izbucnit aplauze furtunoase, iar orchestra a atacat din mers valsul lui Gounod. M-am întors

instinctiv spre menajerie, pentru că tocmai urma numărul elefantului. Marlena fie se pregătea să se urce, fie era deja instalată pe capul lui Rosie.

— Trebuie să plec, am spus.

— Stai jos, a zis Grady. Dacă te gândeşti serios să-ţi iei tălpăşiţa, nu ştii când o să mai mănânci ceva.

În acel moment, muzica a scârţâit ciudat şi s-a oprit brusc. S-a auzit o ciocnire nefirească de alămuri, instrumente de suflat şi de percuţie – tromboanele şi piculinele au dat-o într-o cacofonie insuportabilă, o tubă s-a dezumflat cu zgomot, ca un stomac plin de gaze, şi zăngănitul gol al talgerelor a reverberat dincolo de cupolă, dincolo de capetele noastre, până s-a stins, câteva clipe mai târziu.

Grady a încremenit, aplecat deasupra burgerului, cu degetele mici ridicate şi gura larg deschisă.

M-am uitat în jur. Nimeni nu se clintea – toate privirile erau aţintite asupra marii cupole. Câteva paie rătăcite au aterizat lin pe pământul întărit.

— Ce e ? Ce se întâmplă ? am zis.

— Şşş, a şoptit Grady.

Orchestra a început să cânte din nou, de această dată *Stars and Stripes Forever*.

— O, Doamne. Ce porcărie ! Grady şi-a aruncat mâncarea pe masă şi a sărit în picioare, răsturnând bancheta.

— Ce ? Ce e ? am strigat, fiindcă o rupsese la fugă de lângă mine.

— Marşul Dezastrului ! a ţipat el peste umăr.

M-am răsucit spre bucătar, care îşi scotea grăbit şorţul.

— Ce tot zice ?

— Marşul Dezastrului, a spus acesta, luptându-se să şi-l tragă cât mai repede peste cap. Înseamnă că s-a întâmplat ceva – ceva foarte rău.

— Adică ?

— Ar putea fi orice – foc sub cupolă, animale în care a dat strechea, orice. O, Doamne. Şi probabil că bieţii ţărănoi habar n-au.

S-a aplecat pe sub uşile batante şi a ieşit.

Haos – vânzători de dulciuri sărind peste tarabe, muncitori ieşind împleticit de sub corturi, cheflii cu priviri aburite alergând

curioși, amestecându-se în valurile mulțimii. Cu mic, cu mare, toți cei care aveau o legătură cât de mică cu Cel Mai Senzațional Spectacol din Lume al Fraților Benzini au pornit ca din pușcă spre marea cupolă.

Diamond Joe m-a depășit în viteză, echivalentul uman al galopului întins.

— Jacob – e menajeria ! a strigat. Au scăpat animalele. Fugi, fugi, *fugi* !

Nu era nevoie să-mi mai spună o dată. În cortul ăla se afla Marlena.

Pe când mă apropiam, am auzit un huruit pe care l-am simțit până-n viscere și m-a speriat, pentru că era un sunet chiar mai profund decât zgomotul. Pământul vibra.

Am intrat clătinându-mă și am dat nas în nas cu un iac cât casa – un piept nesfârșit, cu păr cârlionțat, și copite ce loveau sălbatic aerul, nări roșii fremătânde și ochi ieșiți din orbite. M-a depășit într-un galop atât de vertiginos, că m-am dat înapoi în vârful picioarelor și m-am agățat iute de pânza de cort, ferindu-mă, ca nu cumva să mă trezesc străpuns de un corn răsucit. De umerii lui era agățată o hienă înspăimântată.

Toneta de răcoritoare din centrul cortului fusese făcut una cu pământul, iar în locul ei se afla o mare învolburată de pete și dungi – de coapse, copite, cozi și gheare, și toate răgeau, schelălăiau, mugeau sau nechezau. Deasupra tuturor se înălța un urs polar, care dădea neputincios, orbit, din labele cât niște tigăi. Din nefericire, a atins cu ele o biată lamă, pe care a lăsat-o lată – buf ! Lama a căzut cu zgomot la pământ, cu gâtul și picioarele rășchirate asemenea unei stele cu cinci colțuri. Cimpanzeii țipau și vociferau, legănându-se pe frânghii, pentru a rămâne în aer, deasupra felinelor. O zebră cu privire înnebunită a țâșnit într-un traseu zigzagat prea aproape de un leu culcat, care s-a răsucit s-o atingă, a ratat-o și s-a îndepărtat, cu pântecul lipit de pământ.

Am cântărit din priviri cortul, disperat s-o găsesc pe Marlena. În locul ei, am văzut o felină strecurându-se spre zona de legătură cu marea cupolă – era o panteră și, în timp ce trupul ei negru și agil dispărea în tunelul acoperit cu prelată, mi-am adunat tot curajul de care eram în stare. Dacă țărănoii nu știau, aveau s-o afle din clipă-n clipă. A durat doar câteva secunde

şi au aflat ce era de aflat – un ţipăt prelung urmat de un altul, apoi de încă unul, după care întregul cort a explodat de zgomotul ca de tunet al trupurilor încercând să treacă de alte trupuri şi să iasă din tribune. Muzica orchestrei s-a stins, cu un falset, pentru a doua oară, şi de data asta a încetat definitiv. Am închis ochii: *Te rog, Doamne, fă-i să iasă prin spate. Te rog, Doamne, nu-i lăsa să încerce să iasă pe-aici.*

Am deschis din nou ochii și am cercetat cu atenţie menajeria, înnebunit de disperare s-o găsesc. Pentru numele lui Dumnezeu, cât de greu poate fi să găseşti o fată şi un elefant?

Când i-am zărit paietele roz, aproape că am ţipat de uşurare – poate chiar am făcut-o. Nu mai ştiu.

Era în celălalt capăt și stătea lipită de un perete, liniștită ca o zi de vară. Paietele costumului îi licăreau ca nişte diamante lichide, un fanion fulgurant între blănile multicolore. M-a văzut și ea și mi-a susţinut privirea mult, o veşnicie, mi s-a părut. Era calmă și languroasă. Chiar zâmbea. Am început să-mi croiesc drum cu forţa către ea, însă ceva din expresia ei mi-a îngheţat sângele în vine.

Nenorocitul stătea cu spatele la ea, roșu la faţă și răcnea din toţi bojocii, fluturându-și braţele și legănându-și bastonul cu măciulie de argint. Jobenul de mătase îi zăcea pe paiele de lângă el.

Ea a căutat ceva în jur. Printre noi a trecut o girafă – şi gâtul lung i se mișca graţios, în ciuda faptului că era speriată – și, după ce a trecut, am văzut că apucase un drug de fier. Îl ţinea relaxată, sprijindu-l pe pământul murdar. M-a privit iar, amuzată. Apoi, privirea i s-a oprit asupra capului descoperit al individului aflat cu ceafa spre ea.

— O, Doamne, am zis, înţelegând brusc. Am pornit spre ea împiedicându-mă, ţipând, deși nu aveam nici cea mai mică speranță c-o să mă audă. N-o face! *N-o face!*

A ridicat drugul în aer și l-a coborât, despicându-i capul ca pe un pepene. Ţeasta i s-a crăpat, a făcut ochii mari, iar gura i-a îngheţat într-un O. A căzut în genunchi, după care s-a rostogolit în faţă, pe paie.

Eram prea șocat să mă mişc și, oricum, n-aș fi putut face nimic, pentru că, în clipa aceea, un pui de urangutan mi-a înconjurat speriat picioarele cu braţele lui elastice.

A trecut atât de mult de-atunci. Atât de mult. Însă această imagine încă mă mai bântuie.

Nu vorbesc prea mult despre acele zile. N-am făcut-o niciodată. Nu știu de ce – am lucrat la diverse circuri vreme de șapte ani și, dacă nici ăsta nu e subiect de conversație, nu știu ce altceva ar putea fi.

De fapt, știu de ce; n-am avut niciodată încredere în mine. Mi-era teamă să nu vorbesc aiurea și să spun ce n-ar trebui. Știu cât de important era să-i păstrez secretul, așa că i l-am păstrat – tot restul vieții ei și chiar mai mult decât atât.

Vreme de șaptezeci de ani n-am spus nici unui suflet despre asta.

Unu

Am nouăzeci de ani. Sau nouăzeci și trei. Ori una, ori alta. La cinci ani, știi și câte luni sunt de când te-ai născut. Chiar și la douăzeci de ani știi ce vârstă ai. Am douăzeci și trei de ani, spui, sau poate douăzeci și șapte. Însă după treizeci începe să se întâmple un lucru ciudat. La început e doar o ușoară poticneală, o clipă de șovăială. Câți ani ai? A, am... începi încrezător, însă apoi te oprești. Aveai de gând să spui treizeci și trei, însă nu e adevărat. Ai treizeci și cinci. După care te simți aiurea, fiindcă te întrebi dacă ăsta e oare începutul sfârșitului. Chiar este, firește, însă vor trece câteva decenii bune până o vei recunoaște.

Începi să uiți cuvinte: îți stau pe limbă, însă, în loc să se desprindă în cele din urmă de unde sunt lipite, rămân acolo. Te duci sus să iei ceva, însă, în clipa când ajungi acolo, nu mai știi ce căutai. Îți strigi copilul cu numele tuturor celorlalți copii ai tăi și chiar și cu cel al câinelui, până când ți-l amintești, în fine, pe al lui. Uneori, uiți ce zi a săptămânii este. Și, în cele din urmă, uiți și anul.

De fapt, nu e neapărat vorba că aș fi uitat una sau alta. Ci mai degrabă că am încetat să mai țin minte lucrurile. A venit și noul mileniu, asta știu – atâta agitație și stres pentru nimic, toți tinerii ăia care țâțâiau din buze îngrijorați și cumpărau conserve fiindcă cineva a fost prea leneș să lase suficient spațiu pentru patru cifre și nu a lăsat decât pentru două – însă nu știu dacă asta a fost luna trecută sau acum trei ani. Și, de fapt, ce contează? Care e diferența dintre trei săptămâni sau trei ani ori chiar și trei decenii de fasole bătută, tapioca și rufărie de corp Depends?

Am nouăzeci de ani. Sau nouăzeci și trei. Ori una, ori alta.

Ori a avut loc un accident, ori se fac reparații la șosea, fiindcă un ciopor de babe melițează cu ochii lipiți de fereastra din capătul holului, de parc-ar fi copii sau pușcăriași. Sunt uscățive și au ceva de păianjen, și părul fin ca aburul. Cele mai multe sunt cu mai bine de un deceniu mai tinere ca mine, iar asta mă uimește. Chiar și când trupul te trădează, mintea continuă s-o nege.

Sunt parcat în hol, lângă cadrul metalic. Am făcut progrese uimitoare de când mi-am fracturat femurul și-i mulțumesc Domnului pentru asta. O vreme, se părea că n-aveam să mai pot merge niciodată – așa au reușit să mă convingă să vin aici –, însă, la câteva ore odată, mă ridic și fac câțiva pași și în fiecare zi ajung tot mai departe, înainte de a simți nevoia să mă întorc. Poate că mi-o mai fi rămas un dram de viață-n mine.

Acum sunt cinci, cinci mămăițe cu păr alb ca neaua strânse una-ntr-alta, care arată cu degetele încovrigate de artroză către geam. Aștept o vreme să văd dacă au de gând să plece. Însă ele nu dau nici un semn în sensul ăsta.

Cobor privirea să văd dacă am tras frâna și mă ridic cu grijă, sprijinindu-mă de brațul scaunului cu rotile în timp ce fac periculosul transfer către cadru. În clipa în care mă simt în siguranță, apuc bine de pernuțele gri de cauciuc de pe brațe și împing până când am coatele drepte, adică fix până la gresia următoare. Îmi târăsc piciorul stâng în față, mă asigur că e bine proptit, după care îl trag și pe celălalt lângă el. Împing, târăsc, aștept, târăsc. Împing, târăsc, aștept, trag.

Holul e lung și picioarele nu mă mai ascultă ca altădată. Nu sunt ca ale bietului Camel, slavă Domnului, însă mă cam țin în loc. Bietul Camel – de ani de zile nu m-am mai gândit la el. Picioarele i se bălăbăneau fără vlagă când voia să le pună în pământ, așa că trebuia să ridice genunchii sus și să și le arunce în față. Eu trebuie să mi le târâi, de parcă mi s-ar fi îngreunat brusc și, dat fiind că sunt cam cocoșat, mă trezesc adesea uitându-mă la papucii încadrați de mergător.

Îmi ia un timp să ajung în capătul holului, însă reușesc – și asta fără ajutorul nimănui. Zici c-am câștigat la loto, deși, în clipa când ajung, îmi dau seama că trebuie să mă și întorc.

Băbuțele se dau în lături să-mi facă loc. Sunt încă în putere, fie se pot mișca singure, fie au prieteni care să le ducă peste tot cu scaunul cu rotile. Încă mai au dinți și se poartă foarte frumos

cu mine. Eu sunt o raritate aici – un bătrân într-o mare de văduve ale căror inimi încă plâng după iubiţii lor soţi.

— Vino puţin, plescăie din limbă Hazel. Să-l lăsăm şi pe Jacob să arunce o privire.

Trage căruciorul lui Dolly puţin înapoi, după care vine lângă mine cu mâinile împreunate şi ochii scăpărând.

— Vai, ce bine-mi pare! De azi-dimineaţă lucrează la el!

Mă duc lângă geam şi ridic ochii, mijindu-i uşor în lumina soarelui. E atât de puternică, încât îmi ia câteva secunde până-mi dau seama despre ce e vorba. Şi apoi totul începe să prindă contur.

În parcul de la capătul clădirii se află un cort uriaş, a cărui prelată e vopsită în dungi groase ciclam şi albe, cu o cupolă ţuguiată imposibil de confundat...

Inima îmi bate năvalnic şi îmi duc mâna făcută pumn la piept.

— Jacob! Vai, Jacob! ţipă Hazel. O, Doamne! O, Doamne! Îşi flutură mâinile neajutorată şi se întoarce spre hol. Soră! Soră! Repede! Îi e rău domnului Jankowski!

— N-am nimic, zic, tuşind şi bătându-mă pe piept. Asta e problema cu băbuţele. Întotdeauna se tem să nu cumva să dai ortul popii. Hazel! Sunt bine!

Însă e prea târziu. Aud scârţ-scârţ-scârţ-ul tălpilor de cauciuc şi, câteva clipe mai târziu, sunt luat în primire de asistente. Până la urmă, se pare că nu mai trebuie să-mi fac griji cum o să mă întorc la scaunul meu.

— Deci ce avem de mâncare în seara asta? mormăi în timp ce scaunul meu virează spre sala de mese. Porridge? Fasole bătută? Pablum[1]? A, nu-mi spune, avem tapioca, aşa-i? Am dreptate, e tapioca? Sau în seara asta îi spunem budincă de orez?

— Mare figură sunteţi, domnule Jankowski, zice infirmiera sec.

Nu e nevoie să răspundă, şi o ştie. Pentru că e vineri, ni se serveşte bine cunoscuta combinaţie hrănitoare, însă total neinteresantă, de ruladă de carne, cremă de porumb, ceva care vrea să semene cu piureul de cartofi şi sos care a fost turnat peste o friptură de vacă acum o mie de ani. Şi se mai miră că slăbesc văzând cu ochii.

---

1 Marcă de cereale pentru bebeluşi. (N. tr.)

Ştiu că unii dintre noi nu mai au dinţi, însă eu am şi vreau friptură. Friptură cum îmi făcea nevastă-mea, cu foi de dafin întregi alături. Vreau morcovi. Vreau cartofi fierţi în coajă. Şi vreau un cabernet sauvignon dens, cu aromă bogată, ca să lunece toate astea frumos pe gât în jos, şi nu suc de mere din conservă. Însă, mai mult decât orice, vreau porumb copt.

Mă gândesc uneori că, dac-aş avea de ales între un ştiulete de porumb şi a face dragoste cu o femeie, aş alege porumbul. Nu că nu mi-ar plăcea să mai am parte de o ultimă partidă de amor – încă sunt bărbat, şi unele dorinţe nu se sting niciodată –, însă e destul să îmi închipui boabele dulci spărgându-mi-se între dinţi ca să-mi lase gura apă. E o fantezie, ştiu asta. Nici unul dintre aceste lucruri nu se va întâmpla. Îmi place doar să-mi cântăresc atent opţiunile, de parcă m-aş afla în faţa lui Solomon, la Judecata de Apoi: o ultimă partidă de amor sau un ştiulete de porumb. Ce dilemă minunată! Uneori, înlocuiesc ştiuletele cu un măr.

Toţi cei de la mese vorbesc despre circ – cei care pot vorbi, vreau să zic. Cei tăcuţi, cei cu chipuri împietrite şi mădulare stafidite sau cei ale căror capete sau mâini tremură mult prea tare pentru ca să ţină tacâmurile, stau aşezaţi pe laturile sălii, însoţiţi de ajutoare care îi hrănesc cu lingura, puţin câte puţin, după care fac tot posibilul să-i convingă, cu cea mai mare blândeţe, să mestece ce au în gură. Îmi amintesc de puii de pasăre, doar că lor le lipseşte cu desăvârşire entuziasmul acestora. Feţele lor, cu excepţia unui vag scrâşnet din maxilare, rămân imobile şi înspăimântător de lipsite de expresie. Înspăimântător, fiindcă sunt conştient de faptul că ăsta e drumul pe care am pornit şi eu. Nu am ajuns încă la destinaţie, însă nu mai e mult. Nu există decât o singură cale de a o evita, dar nu pot spune că mă atrage prea tare această variantă.

Infirmiera mă parchează în faţa tăvii care mă aşteaptă. Sosul de pe rulada de carne a făcut deja o pojghiţă. O înţep uşor cu furculiţa să văd cum e. Forma ei ca de menisc zvâcneşte uşor, râzându-mi în faţă. Ridic privirea dezgustat şi mă uit drept în ochii lui Joseph McGuinty.

Stă vizavi de mine, e nou-venit şi a făcut parte din lumea interlopă – avocat pledant la pensie, cu maxilar pătrat, nas ciupit de vărsat şi urechi mari şi pleoştite. Urechile lui îmi amintesc

de Rosie, deși în rest nu seamănă deloc. Ea avea un suflet de aur, în vreme ce el – în fine, e un avocat la pensie. Nu-mi dau seama ce-or fi crezut infirmierele că ar avea în comun un avocat și un veterinar, însă în prima lui seară aici l-au campat drept în fața mea, și de atunci aici a rămas.

Mă privește țintă și bărbia i se mișcă înainte și înapoi ca a unei vaci în plin proces de rumegare. Incredibil. Individul chiar mănâncă din chestia asta.

Băbuțele trăncănesc ca niște școlărițe, în lumea lor.

— O să stea până duminică, spune Doris. A întrebat Billy.

— Da, sâmbătă sunt două spectacole și duminică, unul. Randall și fetele lui o să mă ducă mâine, spune Norma. Se întoarce către mine. Tu te duci, Jacob ?

Dau să deschid gura să răspund, însă Doris mi-o ia înainte.

— Dar caii i-ați văzut ? Doamne, cât sunt de frumoși. Când eram mică, aveam și noi cai. Vai, ce mult îmi plăcea să călăresc !

Rămâne pe gânduri și, preț de o fracțiune de secundă, îmi dau seama cât a fost de frumoasă când era tânără.

— Vă mai amintiți vremurile când circul călătorea cu trenul ? spune Hazel. Afișele apăreau cu câteva zile înainte – și tot orașul era plin de ele ! Nu mai vedeai nici o cărămidă, acopereau absolut totul !

— Dumnezeule mare, așa-i. Eu, una, îmi amintesc, zice Norma. Într-un an, au pus afișe și pe peretele hambarului nostru. Oamenii i-au spus tatei că folosesc un clei special care o să se dizolve singur la două zile după spectacol, dar, naiba să-i ia, după nu știu câte luni, hambarul nostru tot plin de afișe era ! Chicotește, clătinând din cap. Tata mai avea un pic și făcea apoplexie !

— Și, câteva zile mai târziu, trenul oprea în gară. Întotdeauna în zori.

— Tata ne ducea pe peron ca să ne uităm la ei cum descarcă. Măiculiță, ce priveliște ! Și parada ! Și mirosul alunelor în timp ce se prăjeau...

— Și floricelele și alunele trase-n caramel !

— Și merele-n caramel, și înghețata, și limonada !

— Și rumegușul care îți intra în nas !

— Eu duceam apă pentru elefanți, spune McGuinty.

Știu că unii dintre noi nu mai au dinți, însă eu am și vreau friptură. Friptură cum îmi făcea nevastă-mea, cu foi de dafin întregi alături. Vreau morcovi. Vreau cartofi fierți în coajă. Și vreau un cabernet sauvignon dens, cu aromă bogată, ca să lunece toate astea frumos pe gât în jos, și nu suc de mere din conservă. Însă, mai mult decât orice, vreau porumb copt.

Mă gândesc uneori că, dac-aș avea de ales între un știulete de porumb și a face dragoste cu o femeie, aș alege porumbul. Nu că nu mi-ar plăcea să mai am parte de o ultimă partidă de amor – încă sunt bărbat, și unele dorințe nu se sting niciodată –, însă e destul să îmi închipui boabele dulci spărgându-mi-se între dinți ca să-mi lase gura apă. E o fantezie, știu asta. Nici unul dintre aceste lucruri nu se va întâmpla. Îmi place doar să-mi cântăresc atent opțiunile, de parcă m-aș afla în fața lui Solomon, la Judecata de Apoi: o ultimă partidă de amor sau un știulete de porumb. Ce dilemă minunată! Uneori, înlocuiesc știuletele cu un măr.

Toți cei de la mese vorbesc despre circ – cei care pot vorbi, vreau să zic. Cei tăcuți, cei cu chipuri împietrite și mădulare stafidite sau cei ale căror capete sau mâini tremură mult prea tare pentru ca să țină tacâmurile, stau așezați pe laturile sălii, însoțiți de ajutoare care îi hrănesc cu lingura, puțin câte puțin, după care fac tot posibilul să-i convingă, cu cea mai mare blândețe, să mestece ce au în gură. Îmi amintesc de puii de pasăre, doar că lor le lipsește cu desăvârșire entuziasmul acestora. Fețele lor, cu excepția unui vag scrâșnet din maxilare, rămân imobile și înspăimântător de lipsite de expresie. Înspăimântător, fiindcă sunt conștient de faptul că ăsta e drumul pe care am pornit și eu. Nu am ajuns încă la destinație, însă nu mai e mult. Nu există decât o singură cale de a o evita, dar nu pot spune că mă atrage prea tare această variantă.

Infirmiera mă parchează în fața tăvii care mă așteaptă. Sosul de pe rulada de carne a făcut deja o pojghiță. O înțep ușor cu furculița să văd cum e. Forma ei ca de menisc zvâcnește ușor, râzându-mi în față. Ridic privirea dezgustat și mă uit drept în ochii lui Joseph McGuinty.

Stă vizavi de mine, e nou-venit și a făcut parte din lumea interlopă – avocat pledant la pensie, cu maxilar pătrat, nas ciupit de vărsat și urechi mari și pleoștite. Urechile lui îmi amintesc

de Rosie, deşi în rest nu seamănă deloc. Ea avea un suflet de aur, în vreme ce el – în fine, e un avocat la pensie. Nu-mi dau seama ce-or fi crezut infirmierele că ar avea în comun un avocat și un veterinar, însă în prima lui seară aici l-au campat drept în fața mea, și de atunci aici a rămas.

Mă priveşte țintă și bărbia i se mişcă înainte şi înapoi ca a unei vaci în plin proces de rumegare. Incredibil. Individul chiar mănâncă din chestia asta.

Băbuțele trăncănesc ca niște școlărițe, în lumea lor.

— O să stea până duminică, spune Doris. A întrebat Billy.

— Da, sâmbătă sunt două spectacole și duminică, unul. Randall și fetele lui o să mă ducă mâine, spune Norma. Se întoarce către mine. Tu te duci, Jacob?

Dau să deschid gura să răspund, însă Doris mi-o ia înainte.

— Dar caii i-ați văzut? Doamne, cât sunt de frumoși. Când eram mică, aveam și noi cai. Vai, ce mult îmi plăcea să călăresc!

Rămâne pe gânduri și, preț de o fracțiune de secundă, îmi dau seama cât a fost de frumoasă când era tânără.

— Vă mai amintiți vremurile când circul călătorea cu trenul? spune Hazel. Afişele apăreau cu câteva zile înainte – şi tot orașul era plin de ele! Nu mai vedeai nici o cărămidă, acopereau absolut totul!

— Dumnezeule mare, așa-i. Eu, una, îmi amintesc, zice Norma. Într-un an, au pus afișe și pe peretele hambarului nostru. Oamenii i-au spus tatei că folosesc un clei special care o să se dizolve singur la două zile după spectacol, dar, naiba să-i ia, după nu știu câte luni, hambarul nostru tot plin de afișe era! Chicotește, clătinând din cap. Tata mai avea un pic și făcea apoplexie!

— Şi, câteva zile mai târziu, trenul oprea în gară. Întotdeauna în zori.

— Tata ne ducea pe peron ca să ne uităm la ei cum descarcă. Măiculiță, ce priveliște! Şi parada! Şi mirosul alunelor în timp ce se prăjeau...

— Şi floricelele și alunele trase-n caramel!

— Şi merele-n caramel, și înghețata, și limonada!

— Şi rumegușul care îți intra în nas!

— Eu duceam apă pentru elefanți, spune McGuinty.

Îmi las furculița jos și ridic privirea. Radiază de satisfacție și abia așteaptă ca fetele să cadă pe spate și să-l laude.

— Vezi să nu, zic.

Se lasă un moment de tăcere.

— Poftim ? zice.

— Nu aduceai nici o apă pentru elefanți.

— Ba da. Sigur că aduceam.

— Ba n-aduceai.

— Mă faci mincinos ? rostește tărăgănat.

— Dacă zici că le aduceai apă elefanților, da, te fac mincinos.

Fetele se holbează la mine cu gurile căscate. Inima îmi bate să-mi spargă pieptul. Știu că n-ar trebui să fac asta, dar e ceva mai puternic decât mine.

— Cum îndrăznești ?

McGuinty își reazemă mâinile noduroase de marginea mesei. Tendoanele antebrațelor i se încordează.

— Uite care-i treaba, amice, zic. Decenii la rând am ascultat tot soiul de moși tembeli de teapa ta lăudându-se cum au cărat ei apă pentru elefanți și îți spun acum, răspicat: asta nu s-a întâmplat niciodată.

— Tembel ? *Moș tembel ?* McGuinty se forțează să se ridice în picioare și, pe când face asta, căruciorul îi alunecă în spate. Îmi arată un deget strâmb, apoi cade, ca secerat de gloanțe. Dispare sub masă, cu privirea perplexă și gura deschisă.

— Soră ! Vai de mine, soră ! strigă băbuțele.

Se aude zgomotul familiar de tălpi de crep și, câteva clipe mai târziu, două infirmiere îl ridică pe McGuinty de brațe. El bombăne și încearcă, neputincios, să se extragă din strânsoarea lor.

O a treia infirmieră, o negresă ca umflată cu pompa, îmbrăcată în roz-deschis, stă la marginea mesei cu mâinile în șold.

— Ce naiba se întâmplă aici ? întreabă.

— Babalâcul ăsta nenorocit m-a făcut mincinos, asta se întâmplă, spune McGuinty, așezat din nou în siguranță în scaun. Își îndreaptă cămașa, ridică bărbia căruntă și-și încrucișează brațele pe piept. *Plus* moș tembel.

— Ei, sunt sigură că nu asta a vrut să spună domnul Jankowski, zice fata în roz.

— Ba chiar asta am vrut să spun, zic. Pentru că asta și e. *Pfffff.* Auzi, a cărat el apă pentru elefanți. Ai cea mai mică idee câtă apă bea un elefant?

— Vai, vai, vai, spune Norma strângând din buze și clătinând din cap. Nu știu, zău, ce v-o fi apucat așa, din senin, domnule Jankowski.

Am înțeles. Deci așa stă treaba.

— E absolut strigător la cer! spune McGuinty, aplecându-se spre Norma, acum, că asistența e de partea lui. Nu văd de ce-ar trebui să suport să mă facă cineva mincinos!

— Și moș tembel, îi amintesc.

— Domnule Jankowski! spune negresa, ridicând tonul. Vine în spatele meu și deblochează frânele scaunului cu rotile. Cred că poate-ar fi bine să te duci frumos la mata în cameră și să rămâi o vreme acolo. Până te calmezi.

— Stai o clipă! strig în timp ce ea mă extrage dintr-o mișcare de la masă și pornește cu mine spre ușă. N-am de ce să mă calmez. Și, în plus, încă n-am mâncat!

— O să-ți aduc eu mâncarea, spune din spatele meu.

— Dar nu vreau să mănânc de unul singur, în cameră! Du-mă înapoi! Nu-mi poți face asta!

Însă se vede treaba că poate. Străbate holul cu mine cu viteza luminii și o cotește brusc spre camera mea. Apasă frânele atât de tare, că scaunul se zgâlțîie, zăngănind din toate încheieturile.

— O să mă duc înapoi singur, zic când îmi ridică suportul pentru picioare.

— Ba n-ai să faci așa ceva, spune, punându-mi picioarele pe podea.

— Da' nu-i corect! ridic glasul, care mi se preschimbă într-un soi de scâncet. Stau la masa aia de la început. Iar el e aici de doar două săptămâni. De ce-i ia toată lumea partea?

— Nimeni nu ia partea nimănui.

Se apleacă și mă apucă de subsuori. Când mă ridică din scaun, capul meu se află la nivelul capului ei. Are părul îndreptat la coafor și miroase a flori. Când mă pune pe marginea patului, privirea mea se află la același nivel cu pieptul ei roz-deschis. Și cu ecusonul cu numele ei.

— Rosemary, zic.

— Da, domnule Jankowski? spune.

— Minte, să știi.

— N-am de unde să știu asta. Așa cum nici mata n-ai de unde să știi.

— Ba eu știu. Am făcut parte dintr-un spectacol.

Ea clipește, agasată.

— Ce vrei să spui?

Ezit, apoi mă răzgândesc.

— Nu contează, spun.

— Ai lucrat la circ?

— Am zis că nu contează.

Urmează un moment de tăcere stânjenită.

— Să știi că domnul McGuinty s-ar fi putut răni foarte tare, zice, aranjându-mi picioarele.

Lucrează cu gesturi rapide, eficiente, însă nu neapărat mecanice.

— Nu-i adevărat. Avocații sunt indestructibili.

Mă privește țintă și, pentru prima oară, mă privește ca pe o persoană. O clipă, am senzația că am observat o mică fisură. Apoi, scurt, își reintră în rol.

— Te duce familia la circ weekendul ăsta?

— A, da, zic cu oarece mândrie. În fiecare duminică vine câte cineva. Ca ceasul.

Ea scutură un pled și mi-l întinde peste picioare.

— Vrei să-ți aduc mâncarea?

— Nu, zic.

Se lasă o tăcere penibilă. Îmi dau seama că ar fi trebuit să adaug „mulțumesc", însă acum e prea târziu.

— Bine atunci, zice. Mă întorc mai târziu să văd dacă mai ai nevoie de ceva.

Da da, vezi să nu vină. Așa zic toți mereu.

Dar să fiu al naibii, chiar s-a întors.

— Să nu spui nimănui, zice, dând buzna în camera mea și trântindu-mi tava cu mâncare în poală.

Așază un șervet de hârtie, o furculiță de plastic și un castron cu fructe care chiar arată îmbietor, cu căpșuni, pepene și măr.

— Sunt ale mele, mi le-am adus să le mănânc în pauză. Țin regim. Îți plac fructele, domnule Jankowski?

I-aş răspunde, doar că am mâna la gură şi-mi tremură. Pentru numele lui Dumnezeu, măr.

Mă mângâie pe cealaltă mână şi iese din cameră, ignorându-mi cu delicateţe lacrimile.

Îmi vâr o felie de măr în gură, savurându-i carnea zemoasă. Lampa fluorescentă de neon de deasupra mea îşi aruncă lumina aspră pe degetele mele strâmbe, cu care aleg bucăţi de fructe din castron. Îmi par străine. Nu pot fi ale mele.

Bătrâneţea e un tâlhar cumplit. Exact când începi să-ţi dai şi tu seama ce-i cu viaţa, îţi şubrezeşte picioarele şi-ţi încovoaie spinarea. Te doare totul şi ţi se înceţoşează mintea, şi răspândeşte pe nesimţite cancerul în tot trupul soţiei tale.

Metastază, a zis doctorul. Mai are de trăit doar câteva săptămâni sau luni. Însă draga mea nevastă era fragilă ca o pasăre. S-a stins din viaţă nouă zile mai târziu. După şaizeci şi unu de ani petrecuţi împreună, m-a luat pur şi simplu de mână şi şi-a dat ultima suflare.

Deşi sunt momente când aş da orice să o mai am lângă mine, mă bucur că s-a dus ea prima. Când am pierdut-o, am simţit că jumătate din trupul meu a murit odată cu ea. În acea clipă, totul s-a sfârşit pentru mine, şi n-aş fi vrut ca ea să treacă prin aşa ceva. E cumplit să fii cel rămas în viaţă.

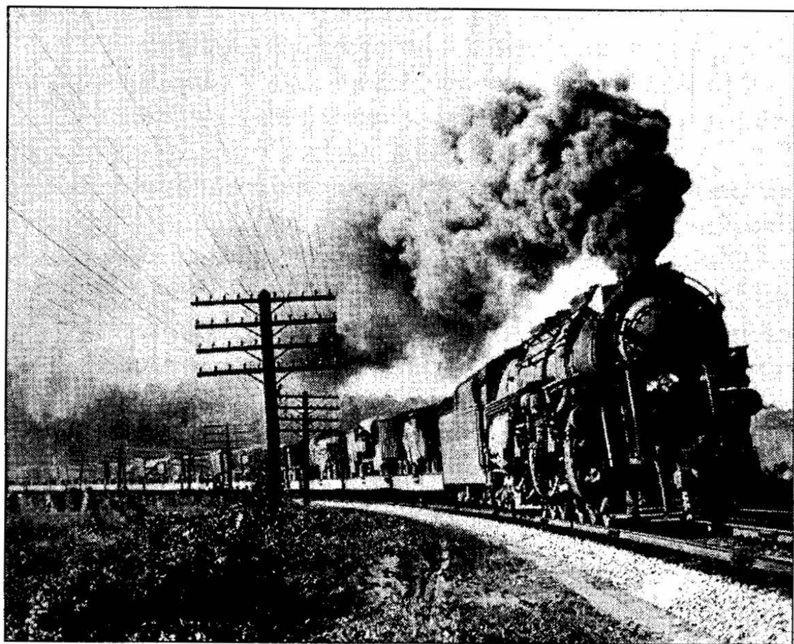
Pe vremuri credeam că prefer să îmbătrânesc decât alternativa, însă acum nu mai sunt aşa de sigur. Câteodată, monotonia jocului de bingo şi a cântecelor lălăite în cor şi bătrânetul prăfuit parcat pe hol în scaune cu rotile mă fac să-mi doresc moartea. Mai ales în clipele când îmi dau seama că şi eu fac parte din acest bătrânet prăfuit, pus în sertar ca un suvenir de doi bani.

Însă asta e. Tot ce pot face e să profit cât mai mult de aşteptarea acelui moment inevitabil şi să privesc atent cum stafiile trecutului îmi umplu zornăind goliciunea searbădă a prezentului. Se ciocnesc şi se izbesc cu zgomot şi se instalează comod în jurul meu, în primul şi în primul rând pentru că nu există competiţie. Am încetat să mă mai războiesc cu ele.

Se ciocnesc şi se izbesc în jurul meu chiar în clipa asta.

Simţiţi-vă ca acasă, dragele mele. Staţi puţin cu mine. A, scuze – văd că deja v-aţi instalat confortabil.

Ale naibii stafii.

Din colecția de fotografii C.P. Fox

Doi

Am douăzeci și trei de ani și sunt așezat lângă Catherine Hale; sau, mai precis, ea stă lângă mine, fiindcă a venit în sala de lectură după mine și s-a strecurat nonșalant de-a lungul băncii până când ni s-au atins coapsele, după care s-a retras îmbujorată, de parcă acest contact ar fi fost accidental.

Catherine este una dintre cele patru fete din promoția anului '31 și cruzimea ei nu cunoaște margini. Pur și simplu nu mai țin minte de câte ori m-am gândit: *O, Doamne, o, Doamne, în fine o să mă lase,* ca să mă trezesc până la urmă la realitate: *Doamne Sfinte, vrea să mă opresc tocmai ACUM?*

Din câte știu, sunt cel mai în vârstă virgin de pe fața pământului. Evident, nici un tip de vârsta mea n-o să recunoască așa ceva. Până și colegul meu de cameră, Edward, și-a proclamat victoria, deși sunt înclinat să cred că n-a văzut în viața lui femeie dezbrăcată decât între copertele revistelor de opt pagini. Nu cu mult timp în urmă, unii dintre colegii mei din echipa de fotbal i-au plătit unei femei câte un sfert de dolar fiecare ca să-i lase s-o facă, unul după altul, în șopronul de vite. Oricât sperasem să-mi las virginitatea în urmă la Cornell, nu am fost în stare să iau parte la asta. Pur și simplu, n-am putut s-o fac.

Așa că, peste zece zile, după șase ani nesfârșiți de disecții, castrări, fătări și după ce mi-am băgat mâna în fundul vacilor de atâtea ori că nici nu le mai țin minte numărul, eu și Virginitatea mea, umbra mea cea fidelă, vom părăsi Ithaca și ne vom alătura tatălui meu la cabinetul său de medicină veterinară din Norwich.

— Și aici puteți vedea foarte limpede îngroșarea părții periferice a intestinului subțire, spune profesorul Willard McGovern,

cu o voce lipsită de orice inflexiune. Arată cu bățul, fără nici cel mai mic chef, spre intestinele răsucite ale unui ied de lapte cu blană înspicată. Acest lucru, împreună cu inflamarea nodulilor limfatici mezenterici, indică un caz clar de...

Ușa se deschide scârțâind și McGovern se întoarce, cu bățul încă îngropat în burta micului animal. Decanul Wilkins intră grăbit în sală și urcă scările spre catedră. Cei doi bărbați încep să vorbească, atât de aproape unul de altul, mai-mai să li se atingă frunțile. McGovern ascultă șoaptele precipitate ale lui Wilkins, apoi se întoarce spre rândurile de studenți și îi privește îngrijorat.

În jurul meu, colegii încep să se foiască. Catherine mă vede că mă uit și-și pune un picior peste celălalt, netezindu-și fusta cu degete languroase. Înghit în sec și-mi feresc privirea.

— Jacob Jankowski?

Scap creionul din mână de șocat ce sunt. Acesta se rostogolește sub picioarele lui Catherine. Îmi dreg glasul și mă ridic repede. Cincizeci și ceva de perechi de ochi se întorc să se uite la mine.

— Da, domnule?

— Putem schimba câteva cuvinte, te rog?

Îmi închid caietul și-l pun pe bancă. Catherine îmi ridică creionul și, în timp ce mi-l întinde, își lasă degetele să zăbovească preț de câteva câteva clipe pe ale mele. Ies din rândul de bănci, lovindu-mă de genunchi și călcând pe degetele de la picioare. Șoaptele mă însoțesc până ajung la catedră.

Decanul Wilkins mă ațintește cu privirea.

— Vino cu noi, spune.

Am făcut ceva, e limpede.

Îl urmez pe hol. McGovern iese și el în urma mea și închide ușa. Cei doi rămân câteva clipe tăcuți, cu brațele încrucișate și chipurile severe.

Încep să mă gândesc ce-oi fi făcut, să-mi disec fiecare mișcare recentă. Oare au fost la noi în cămin? Or fi găsit băutura lui Edward... sau poate revistele de opt pagini? Doamne Sfinte, dacă mă exmatriculează acum, o să mă omoare tata. Fără nici o îndoială. Ca să nu mai zic ce-o să sufere mama. OK, poate că da, mai beau și eu câte un păhărel de whisky, dar n-am nici cea mai mică legătură cu ce-au pățit vitele...

Decanul Wilkins trage adânc aer în piept, ridică ochii și mă privește, după care îmi pune o mână pe umăr.

— Fiule, a avut loc un accident. Face o mică pauză. Un accident de automobil. O altă pauză, de această dată mai lungă. Care are legătură cu părinţii tăi.

Mă uit lung la el, îndemnându-l să continue.

— Au...? O să...?

— Îmi pare rău, fiule. A fost ceva instantaneu. Nimeni n-a mai putut să facă nimic.

Mă uit la el, încercând să-l privesc în ochi, însă e destul de dificil, pentru că își ferește privirea și se retrage în capătul unui tunel lung, negru. În câmpul vederii mele periferice explodează stele.

— Ești bine, fiule?

— Poftim?

— Ești bine?

Din senin, e iar în faţa mea. Clipesc, întrebându-mă ce vrea să spună. Cum naiba să fiu bine? Apoi îmi dau seama că mă întreabă dacă îmi vine să plâng.

Își drege glasul și continuă:

— Trebuie să te întorci acasă chiar azi. Ca să-i identifici. Te duc eu la gară.

Șeful poliției, membru al congregaţiei noastre, așteaptă pe peron în haine de stradă. Mă întâmpină cu un salut stângaci şi îmi strânge mâna cam ţeapăn. Apoi se răzgândește și mă îmbrățișează violent. Mă bate tare pe spinare și-mi dă drumul din îmbrățișare aproape împingându-mă, trăgându-și ușor nasul. După care mă duce la spital cu mașina personală, un Phaeton vechi de doi ani, care trebuie să-l fi costat o avere. Oamenii ar fi făcut atâtea lucruri altfel, dacă ar fi știut ce-o să se petreacă în acel octombrie fatidic.

Legistul ne conduce la subsol și se face nevăzut pe o ușă, lăsându-ne în hol. Câteva clipe mai târziu, apare o asistentă, care ne ţine uşa deschisă, într-o invitație fără cuvinte.

Nu există ferestre. Pe un perete se află un ceas, însă, în afară de asta, încăperea e aproape goală. Pe jos e linoleum verde-oliv cu alb și în mijlocul camerei se află două tărgi. Pe fiecare din acestea e întins câte un trup neînsuflețit, acoperit cu un cearşaf.

Nu înțeleg la ce mă uit. Nici măcar nu-mi dau seama unde e capul și unde picioarele.

— Ești în stare? mă întreabă legistul, postându-se între ele.

Înghit în sec și încuviințez. Pe umărul meu apare o mână. Îi aparține șefului poliției.

Medicul legist dă la o parte cearșafurile, întâi pe cel al tatei, apoi pe cel al mamei.

Nu arată ca părinții mei și totuși nu poate fi altcineva. Pe amândoi se citește moartea – în trunchiurile lor zdrobite și marmorate, în vinețiul absolut, pe albul rămas după ce s-a scurs tot sângele, în orbitele adânci și goale ale ochilor. Mama mea – atât de frumoasă și îngrijită în timpul vieții – duce cu ea în mormânt o grimasă încremenită. Părul îi e murdar, năclăit de sânge, lipit de adâncitura din craniul ei zdrobit. Are gura deschisă și bărbia lăsată în jos de parcă ar sforăi.

Mă răsucesc, pentru că simt în gură gust de vomă. Cineva de lângă mine îmi întinde o ploscă, însă o ratez și aud lichidul împroșcând podeaua și chiar și peretele. Îl aud, pentru că am ochii închiși. Vomit iar și iar, până când nu mai am ce vomita. Rămân așa aplecat chiar și după ce termin, opintindu-mă până când mă întreb dacă o fi posibil să-mi iasă mațele afară.

Sunt dus undeva și plantat pe un scaun. O asistentă cu chip blând și uniformă albă apretată aduce cafea, care rămâne pe masă până se răcește.

Mai târziu, preotul de la capelă vine și se așază lângă mine. Mă întreabă dacă am pe cine să sun. Murmur că toate rudele mele sunt în Polonia. Mă întreabă despre vecini și membrii bisericii noastre, dar, oricât mă străduiesc, nu-mi vine în minte nici un nume. Nici măcar unul. Dacă m-ar fi întrebat cineva, nu sunt sigur că mi-aș fi amintit nici propriul nume.

Când pleacă, mă strecor afară. Până la noi acasă sunt trei kilometri și ceva și ajung exact când soarele, aflat la orizont, își trimite ultima rază.

Aleea din fața casei e pustie. Firește.

Rămân în curte, cu valiza în mână, și mă uit la clădirea lungă și scundă din spatele casei.

Deasupra intrării e o tăbliță nouă, cu litere negre strălucitoare:

E. JANKOWSKI ȘI FIUL
Medici veterinari

După o vreme, mă întorc spre casă, urc pe verandă și împing ușa din spate.

Bunul cel mai de preț al tatei – un radio Philco – stă pe blatul de la bucătărie. Puloverul albastru al mamei e atârnat pe spătarul unui scaun. Pe masă se află lenjerie de pat proaspăt călcată și o vază cu violete aproape veștede. Un castron cu fundul în sus, două farfurii și câteva tacâmuri sunt puse la uscat pe un ștergar cu pătrățele întins lângă chiuvetă.

În dimineața asta, aveam părinți. În dimineața asta, au luat micul dejun împreună.

Cad în genunchi, chiar acolo pe verandă, și-ncep să bocesc cu fața în palme.

Femeile care ajută la biserică, încunoștințate de venirea mea de nevasta șefului poliției, tabără pe mine în mai puțin de-o oră.

Sunt încă pe verandă, cu fața îngropată în genunchi. Aud pietrișul scrâșnind sub roți, portiere trântite și următorul lucru pe care-l știu e că sunt înconjurat de trupuri ca aluatul moale, imprimeuri florale și mâini înmănușate. Sunt lipit de piepturi moi, înțepat de pălării cu voal și înconjurat de miresme de iasomie, levănțică și apă de roze. Moartea e o treabă formală, și toate sunt îmbrăcate în hainele cele mai bune, de duminică. Mă bat pe umăr, se agită și, mai presus de orice, țâțâie din buze.

Ce păcat, mare păcat. Niște oameni atât de cumsecade. E greu să înțelegi o asemenea tragedie, sigur că da, însă Domnul lucrează pe căi tainice. O să se ocupe ele de tot. Camera de oaspeți de acasă de la Jim și Mabel Neurater e deja pregătită. Nu trebuie să-mi fac nici o grijă.

Îmi iau valiza și mă conduc în grup către mașina cu motorul pornit. La volan se află un Jim Neurater cu privire posacă; mâinile lui țin bine volanul.

La două zile după ce-mi îngrop părinții, sunt chemat la cabinetul avocatului Edmund Hyde, pentru a afla detaliile

moștenirii rămase. Mă așez pe un scaun rigid de piele în fața avocatului și nu durează mult până când îmi dau seama că nu sunt prea multe de discutat. La început, am sentimentul că vrea să mă ia peste picior. Se pare că tata a tot acceptat să fie plătit în ouă și fasole, vreme de aproape doi ani.

— Ouă și fasole ? zic cu glasul spart, nedumerit. *Ouă și fasole ?*

— Și pui. Și alte asemenea lucruri.

— Nu înțeleg.

— Asta are fiecare, fiule. Comunitatea noastră a fost lovită în plin de necazul cu vitele, și tatăl tău a încercat să ajute cum a putut. Nu putea să stea și să se uite la animale cum mor.

— Dar... nu pricep. Chiar dacă, să zicem, accepta să fie plătit în... ă... mă rog, orice altceva decât bani, de ce i-ar reveni totul băncii ?

— Au rămas în urmă cu ipoteca.

— Părinții mei nu aveau nici o ipotecă.

Avocatul pare ușor stânjenit. Își ține degetele împreunate în față.

— Ba, din păcate, adevărul e că aveau.

— Ba nu, îi răspund contrariat. Au trăit aici treizeci de ani. Tata a pus la bancă fiecare cent pe care l-a câștigat.

— Banca a dat faliment.

Mijesc ochii nedumerit.

— Tocmai ați zis că banca o să ia totul.

El oftează adânc.

— E altă bancă. Cea care le-a dat ipoteca atunci când prima bancă a fost închisă, spune el.

Nu-mi dau seama dacă vrea să lase impresia că are răbdare și nu reușește ori se chinuie din răsputeri să mă facă să plec.

Mă opresc, cântărindu-mi opțiunile.

— Și cu lucrurile din casă cum rămâne ? Și cu cele din cabinet ? zic în cele din urmă.

— Toate revin băncii.

— Și dacă vreau să mă lupt în instanță ?

— Cum ?

— Dacă mă întorc și preiau cabinetul și încerc să plătesc eu datoriile ?

— Nu merge așa. Nu sunt ale tale ca să le poți prelua.

Mă holbez la Edmund Hyde, în costumul lui scump, aflat la biroul lui scump, dinaintea cărților lui legate în piele. În spatele lui, soarele se strecoară prin fereastra plumbuită, cu romburi. Mă cuprinde brusc o scârbă cumplită – pun pariu că n-a acceptat în viața lui să fie plătit în ouă și fasole.

Mă aplec spre el și-l privesc drept în ochi. Vreau să devină și problema lui.

— Și eu ce să fac ? zic încet.

— Nu știu, fiule. Aș vrea să știu. Țara trece printr-o perioadă foarte grea, asta e situația. Se lasă înapoi în scaun, cu vârfurile degetelor încă împreunate. Ridică bărbia, de parcă tocmai i-ar fi venit o idee. Bănuiesc că ai putea să pleci în Vest, spune gânditor.

Am revelația faptului că, dacă nu ies din biroul lui chiar în momentul ăsta, o să-i trag una de-o să-i zbor dinții. Mă ridic, îmi pun pălăria pe cap și plec.

Când ajung pe trotuar, am o nouă revelație. Nu-mi vine în minte decât un singur motiv pentru care părinții mei să aibă nevoie de o ipotecă: pentru a-mi plăti facultatea Ivy League.

Durerea acestei revelații subite e atât de intensă, că mă încovoi și mă iau cu mâinile de burtă.

Dat fiind că nu îmi vine în minte nici o altă opțiune, mă întorc la școală – o soluție temporară, în cel mai bun caz. Am masa și casa plătite până la sfârșitul anului, însă mai sunt doar șase zile până atunci.

Am pierdut toată săptămâna de recapitulare finală. Toată lumea e plină de solicitudine. Catherine îmi dă notițele ei, după care mă îmbrățișează într-un mod care sugerează că, dacă aș relua de unde rămăsesem, aș putea obține rezultate mult mai bune. Însă mă retrag. Pentru prima oară de când mă știu, sexul nu mă interesează absolut deloc.

Nu-mi arde de mâncare. Nici de somn. Și categoric nu-mi arde nici de învățat. Citesc același paragraf un sfert de oră, însă nu pricep nimic. Cum aș putea, când, în spatele tuturor cuvintelor, pe fundalul alb al foii de hîrtie, nu fac decât să privesc, în buclă, filmul cu moartea părinților mei ? Mă uit cum Buick-ul lor zboară peste parapet și peste balustrada podului, pentru a evita camionul roșu și vechi al domnului McPherson. Domnul McPherson cel foarte în vârstă, care a mărturisit în timp

ce era dus de la scena accidentului că nu era sigur pe ce parte a drumului ar trebui să circule şi crede că e posibil să fi apăsat pe ambreiaj în loc de frână. Domnul McPherson cel foarte în vârstă, care a apărut în biserică, de un Paşte ajuns legendar, fără pantaloni?

Supraveghetorul închide uşa şi se aşază. Se uită la ceasul de pe perete şi aşteaptă până când minutarul ajunge la fix.

— Puteţi începe.

Cincizeci şi două de broşuri de examen se deschid. Unii le răsfoiesc. Alţii încep să scrie imediat. Eu nu fac nici una, nici alta.

Patruzeci de minute mai târziu, încă nu am pus creionul pe hârtie. Mă uit la broşură disperat. Văd grafice, linii şi diagrame – şiruri de cuvinte urmate de puncte-puncte –, văd puncte, semne de întrebare, însă nici unul dintre acestea nu-mi spune absolut nimic. La un moment dat, mă întreb chiar dac-or fi în engleză. Încerc să văd dacă sunt cumva în polonă, însă nici acum nu pricep nimic. Ar putea, la fel de bine, să fie nişte hieroglife.

O femeie tuşeşte şi tresar. O picătură de sudoare îmi cade de pe frunte drept pe broşură. O şterg cu mâneca, apoi ridic broşura.

Poate că trebuie s-o ţin mai aproape de ochi. Sau mai departe – văd acum că e în engleză; sau, mai precis, că fiecare dintre cuvinte este în engleză, însă nu pot face nici o legătură între ele, alăturarea lor nu-mi spune nimic.

Îmi cade încă o picătură de sudoare.

Mă uit în jurul meu, la cei din sală. Catherine scrie grăbită şi părul şaten-deschis îi vine în faţă. E stângace şi, fiindcă scrie cu creionul, stânga ei licăreşte argintiu, de la încheietură la cot. Lângă ea, Edward se aşază mai bine în scaun, se uită panicat la ceas, apoi se prăbuşeşte la loc peste broşură. Îmi întorc privirea spre fereastră.

Printre frunze se întrevede cerul, un mozaic de verde şi albastru, ce se leagănă uşor în vânt. Mă uit la el, lăsându-mi privirea să se îmblânzească, scrutând ceea ce este dincolo de frunze şi crengi. Privirea îmi e obturată de o veveriţă dolofană, cu coada înfoiată.

Îmi dau scaunul înapoi, cu un scrijelit violent, și mă ridic. Am broboane de sudoare pe frunte și-mi tremură degetele. Cincizeci și două de chipuri se întorc spre mine.

Ar trebui să-i cunosc pe acești oameni și, până în urmă cu o săptămână, chiar îi cunoșteam. Știam unde locuiesc familiile lor. Știam cu ce se ocupă tații lor. Știam dacă au frați și dacă se împacă bine cu ei. La naiba, îi știam chiar și pe cei care trebuiseră să se lase de facultate după Marea Criză: Henry Winchester, al cărui tată se aruncase pe fereastra clădirii Ministerului Comerțului din Chicago. Alistair Barnes, al cărui tată se împușcase în cap. Reginald Monty, care încercase fără succes să locuiască într-o mașină atunci când familia lui nu i-a mai putut plăti masa și casa. Bucky Hayes, al cărui tată, rămas fără slujbă, pur și simplu dispăruse de acasă. Însă pe aceștia care rămăseseră? Aceștia nu-mi spun nimic.

Mă uit la chipurile lipsite de trăsături – aceste ovaluri fără expresie, încadrate de diverse tunsori și coafuri –, mă uit de la unul la altul cu disperare crescândă. Aud un zgomot greoi și umed și-mi dau seama că eu sunt cel care-l emite. Am rămas fără aer.

— Jacob?

Chipul cel mai apropiat de mine are gură și se mișcă. Glasul e timid, șovăitor.

— Te simți bine?

Clipesc, incapabil să mă concentrez. O clipă mai târziu străbat sala și arunc broșura de examen pe banca supraveghetorului.

— Ai și terminat? spune el, luând-o. În drum spre ușă, aud foșnet de hârtie. Stai! strigă după mine. Nici măcar n-ai început! Nu poți pleca. Dacă pleci, nu mai poți să...

Ușa îi retează ultimele cuvinte. În timp ce merg pe hol, ridic privirea spre biroul decanului Wilkins. E la fereastră, vigilent.

Merg pe jos până la marginea orașului, apoi o cotesc spre șinele de cale ferată și le urmez. Merg până se lasă întunericul și luna se ridică pe cer, apoi încă alte câteva ore. Merg până când încep să mă doară picioarele și le simt pline de bășici. Apoi mă opresc, fiindcă sunt obosit și flămând și n-am nici cea mai mică idee unde mă aflu. Parcă aș fi umblat în somn și m-aș fi trezit brusc aici.

Singurul semn al civilizației este șina de cale ferată, așezată pe un pat puțin mai ridicat de pietriș. Într-o parte e pădure, în alta e un mic luminiș. De undeva din apropiere aud apă curgând și-mi croiesc drum spre ea, la lumina lunii.

Pârâul e lat de cam jumătate de metru. Coboară de-a lungul lizierei din capătul îndepărtat al luminișului, apoi dispare în pădure. Îmi dau jos pantofii și șosetele și mă așez pe marginea lui.

Când îmi bag picioarele prima oară în apa ca gheața, mă dor atât de tare, că mi le trag imediat afară. Stărui însă, vârându-mi-le și scoțându-mi-le la intervale din ce în ce mai lungi, până când apa rece îmi amorțește, într-un târziu, bășicile. Îmi așez tălpile pe bolovanii de pe fundul pârâului și las apa să mi se strecoare printre degete. Până la urmă, cea dintâi durere e înlocuită de cea provocată de apă și mă întind pe mal, cu capul pe o piatră netedă, în timp ce mi se usucă picioarele.

În depărtare urlă un coiot, un sunet deopotrivă singuratic și familiar, și oftez, lăsându-mi ochii să se închidă. Când îi răspunde un lătrat de la doar câteva zeci de metri de mine, mă ridic brusc în capul oaselor.

Coiotul din depărtare urlă din nou și de această dată îi răspunde un șuierat de tren. Îmi trag ciorapii și pantofii și mă ridic, cu ochii la marginea lizierei.

Trenul e mai aproape acum, zdrăngănește și duduie spre mine: *ZDRONGA-ZDRONG-zdronga-zdrong-zdronga-zdrong-zdronga-zdrong-zdronga-zdrong-zdronga-zdrong...*

Îmi șterg palmele pe pantaloni, pornesc spre șină și mă opresc la câțiva metri de ea. Duhoarea înțepătoare de motorină îmi umple nările. Fluierul se aude din nou...

FIU-U-U-U-U-U-U-U...

De după curbă îmi apare brusc în față o locomotivă masivă, care trece ca mitraliera pe lângă mine, atât de mare și de aproape, că sunt lovit în plin de un zid de vânt. Pufăie vălătuci groși de fum ce se ridică spre cer, o funie groasă și neagră ce se răsucește deasupra vagoanelor din urma ei. Priveliștea, zgomotul, duhoarea sunt prea mult. Mă uit prostit cum vâjâie pe lângă mine în goană șase vagoane-platformă, încărcate cu ceva ce arată ca niște căruțe, deși nu le văd prea bine, fiindcă luna a intrat după un nor.

Îmi vin în fire. În trenul ăsta se află oameni. Nu mă interesează nici cât negru sub unghie încotro se duce, fiindcă oriunde s-ar duce, e departe de coioți și spre civilizație, mâncare și poate chiar spre o slujbă – poate chiar și spre un bilet de-ntors spre Ithaca, deși n-am un cent în buzunar și nici un motiv să cred că m-ar primi înapoi. Și dacă m-ar primi, ce mare scofală ar fi ? N-am nici o casă la care să mă întorc și nu mă așteaptă nici un cabinet veterinar.

Trec tot mai multe vagoane-platformă, încărcate cu nişte stâlpi ca de telefon. Mă uit după ele, mijind ochii să văd ce mai urmează. Luna iese o clipă din nori, aruncându-și lumina albăstruie asupra unui soi de vagoane de marfă.

Încep să alerg în aceeași direcţie cu trenul. Îmi alunecă tălpile pe panta acoperită cu pietriş – parc-aş fugi pe nisip și, pentru a compensa, mă arunc cât pot în faţă. Mă împiedic, mai să cad, și fac eforturi să-mi recâștig echilibrul înainte să ajung sub roțile imense de oțel.

Mă redresez și încep să alerg mai repede, cercetând din ochi fiecare vagon în căutarea a ceva de care m-aș putea agăța. Pe lângă mine trec în goană trei vagoane închise etanș. După ele, urmează vagoane cu animale. Ușile acestora sunt deschise, iar cozile animalelor flutură în vânt, pentru că sunt cu părțile dorsale spre aer. E atât de ciudat, că nu pot să nu remarc asta, deși alerg pe lângă un tren în mișcare, în pustietate.

Încetinesc până ce aproape merg la pas și, în cele din urmă, mă opresc. Rămas fără suflu și aproape fără speranță, întorc capul. La trei vagoane în urma mea, e o ușă deschisă.

Mă năpustesc iar înainte, numărându-le în timp ce trec pe lângă mine.

Unu, doi, trei...

Mă avânt spre bara de fier și mă trag în sus. Întâi mi se lovesc piciorul stâng și cotul, apoi bărbia, care se izbește puternic de metal. Mă agăț cât pot de strâns cu toate trei. Zgomotul e asurzitor și osul maxilarului mi se lovește ritmic de marginea de fier. Simt în nări miros de sânge ori de rugină și mă întreb în treacăt dacă mi-oi fi distrus dinții, însă îmi dau seama că asta ar fi cea mai mică dintre problemele mele – stau într-un echilibru extrem de precar la marginea ușii, cu piciorul drept îndreptat spre zona roților. Mă apuc cu mâna dreaptă de bara de urcare.

Iar unghiile de la stânga mi se înfig atât de adânc în dușumea, încât bucățile de lemn mi se desprind sub palmă. Încep să pierd teren – tălpile pantofilor aproape că mi s-au desprins, iar piciorul stâng îmi alunecă scurt de mai multe ori la rând spre ușă. Dreptul mi se bălăngăne atât de departe sub tren, că sunt sigur c-o să rămân curând fără el. Îmi fac curaj pentru clipa iminentă, închizând ochii și strângând din dinți.

Câteva clipe mai târziu îmi dau seama că sunt încă întreg. Deschid ochii și-mi cântăresc opțiunile. Nu am decât două, așa că, dat fiind că de coborât din tren nici nu se pune problema fiindcă aș nimeri drept sub roți, număr până la trei și mă avânt în sus cu toată bruma de forță care mi-a mai rămas. Reușesc, în fine, să-mi ridic genunchiul stâng peste margine. Folosindu-mă din plin de tălpi, genunchi, bărbie, cot și unghii, îmi croiesc drum în vagon centimetru cu centimetru și mă prăbușesc pe podea. Rămân așa, gâfâind, sleit de-a binelea.

Apoi îmi dau seama că în fața mea e o luminiță. Mă ridic cu greutate într-un cot.

Patru bărbați stau așezați pe niște saci grosolani de nutreț și joacă cărți la lumina unei lămpi cu kerosen. Unul dintre ei, un bătrân firav, cu o barbă de câteva zile și fața suptă, a rămas cu o cană de lut lipită de buze. E atât de surprins, că pare să fi uitat s-o lase jos. Îi ia câteva secunde s-o facă, după care se șterge la gură cu mâneca.

— Măi, măi, măi, zice tărăgănat. Ce-avem noi aici ?

Doi dintre bărbați au rămas stană de piatră și se holbează la mine pe deasupra cărților de joc răsfirate în evantai. Cel de-al patrulea se ridică în picioare și face un pas înainte.

E o namilă de om cu față de brută și barbă deasă, neagră. Are hainele soioase și borul pălăriei arată de zici că i-a mușcat cineva din el. Mă ridic cu greu în picioare și mă trag înapoi împleticit, doar ca să-mi dau seama că n-am unde să mă duc. Mă uit în spate, dar dincolo de mine sunt nenumărați baloți de foaie de cort.

Când mă întorc spre cei patru, namila se află încă în fața mea și respirația îi duhnește a alcool.

— N-avem loc de vagabonzi în trenu' ăsta, fârtate. Mai bine te dai jos acușica.

— Stai așa, Blackie, zice bătrânul cu cana de lut. Nu sări așa la el, dă-i pace!

— Da' cine sare? zice Blackie, înșfăcându-mă de guler.

Îi dau brațul la o parte. Mă prinde cu cealaltă mână și mă răsucesc ca să nu mă apuce. Oasele antebrațelor ni se ciocnesc cu un pocnet.

— *Oho*, comentează amuzat bătrânul. Ai grijă ce faci, amice. În locul tău, nu m-aș încontra cu Blackie.

— După cât mi se pare mie, Blackie se încontrează cu mine, strig, parând o nouă lovitură.

Blackie mă împinge cu pieptul. Mă prăbușesc pe un balot de prelată, însă înainte să ating pământul, brațul drept îmi e răsucit la spate, picioarele îmi atârnă dincolo de marginea ușii deschise și prin fața mea trece în prea mare viteză un șir de copaci.

— Blackie! răcnește bătrânul. Blackie! Dă-i drumu'! Dă-i drumu' când îți zic! Numa-n tren nu te mai bătuseși!

Blackie îmi răsucește brațul în sus spre gât și mă scutură bine.

— Blackie, tu auzi ce-ți zic aici? strigă bătrânul. N-avem nevoie de belele. Dă-i drumu'!

Blackie mă mai bălăngăne de câteva ori bine în ușă, după care se întoarce pe călcâie și mă aruncă drept pe baloții de prelată. Se întoarce la ceilalți, ia din mers cana de lut, apoi trece pe lângă mine, se urcă pe baloți și se retrage în capătul cel mai îndepărtat al vagonului. Îmi frec de zor brațul traumatizat și nu-l pierd din ochi.

— Nu te supăra, puștiule, zice bătrânul. Asta e treaba lui, să arunce oamenii din tren, și n-a mai făcut-o de mult. Vino-ncoa', spune, bătând ușor în podea cu palma. Vino-ncoa'.

Îi mai arunc o privire lui Blackie.

— Vino odată când îți zic, spune bătrânul. Nu te mai codi atâta. Blackie o să se poarte frumos acum, așa-i, Blackie?

Blackie mormăie posac și ia un gât de băutură.

Mă ridic și mă apropii precaut de ceilalți.

Bătrânul ridică mâna dreaptă și mi-o bagă sub nas. După un moment de șovăială, i-o strâng.

— Eu sunt Camel, zice. Și ăsta e Grady. Iar ăstălalt e Bill. Pe Blackie cred că l-ai cunoscut deja. Zâmbește, dezvelindu-și dantura cu dinți din doi în doi.

— Îmi pare bine, zic.

— Grady, du-te și adu-mi cana înapoi, bine? zice Camel.

Grady îmi caută privirea și i-o susțin. După o vreme, se ridică și se duce în tăcere la Blackie.

Camel se sforțează să se scoale în picioare, atât de țeapăn, că la un moment dat întind mâna și-l țin de cot. Odată proptit pe picioare, ridică lampa cu kerosen și mă scrutează cu ochii mijiți. Se uită la hainele mele, măsurându-mă din cap până-n picioare.

— Ce ți-am zis io, Blackie? strigă supărat. Flăcăul ăsta nu-i un vagabond. Blackie, treci aici și uită-te la el. Și-o să te convingi singur.

Blackie mormăie, ia o ultimă înghițitură și se îndură în fine să-i dea cana lui Grady.

Camel se chiorăște la mine.

— Cum ai zis că te cheamă?

— Jacob Jankowski.

— Ai părul roșu.

— Așa mi s-a spus.

— De unde ești?

Tac. Sunt din Norwich sau din Ithaca? Ești din locul din care pleci sau din locul din care te tragi?

— De nicăieri, zic.

Expresia de pe chipul lui Camel se înăsprește. Se leagănă ușor pe picioarele crăcănate și, din cauza balansului, lampa aruncă o lumină inegală.

— Ai făcut ceva, băiete? Te caută poliția pentru ceva?

— Nu, zic. Nimic de genul ăsta.

Continuă să mă scruteze încă vreo câteva clipe, după care dă din cap.

— Bine atunci. Oricum, nu e treaba mea. Încotro mergi?

— Habar n-am.

— Cauți de lucru?

— Da, domnule. Cred că da.

— Nu-i nici o rușine să vrei să muncești, zice. Ce știi să faci?

— Cam tot ce e nevoie, spun.

Grady apare cu cana și i-o întinde lui Camel. Acesta îi șterge buza cu mâneca și mi-o întinde.

— Na, ia și tu o dușcă.

S-o spun pe-aia dreaptă, am mai băut și eu câte ceva la viața mea, însă rachiul făcut în casă e cu totul altă poveste. Simt că-mi ia foc pieptul și capul. Mi se taie respirația și mă lupt să-mi opresc lacrimile, privindu-l pe Camel drept în ochi deși plămânii îmi sunt la un pas de combustie.

Camel observă și încuviințează alene.

— Dimineață ajungem la Utica. Te duc să faci cunoștință cu Unchiu' Al.

— Cu cine? Poftim?

— Ei, cu cine. Alan Bunkel, mare maestru al manejului. Stăpânul și Maestrul Universurilor Știute și Neștiute.

Probabil că am o față nedumerită de-a binelea, întrucât Camel se lasă păgubaș, pufnind în râs printre dinții știrbi.

— Puștiule, nu-mi spune că n-ai observat nimica.

— Ce să observ? întreb.

— Băieți, ăsta nu știe pe ce lume se află, spune amuzat la culme, uitându-se la ceilalți. Chiar nu știe!

Grady și Bill rânjesc mânzește. Blackie a rămas la fel de ursuz. Se strâmbă și-și trage pălăria mai bine pe ochi.

Camel se întoarce spre mine, își drege glasul și rostește tărăgănat, savurând fiece cuvințel.

— N-ai sărit într-un tren oarecare, băiete. Ai sărit fix în Escadronul Zburător al Celui Mai Senzațional Spectacol de pe Pământ, al Fraților Benzini.

— În *ce*? zic.

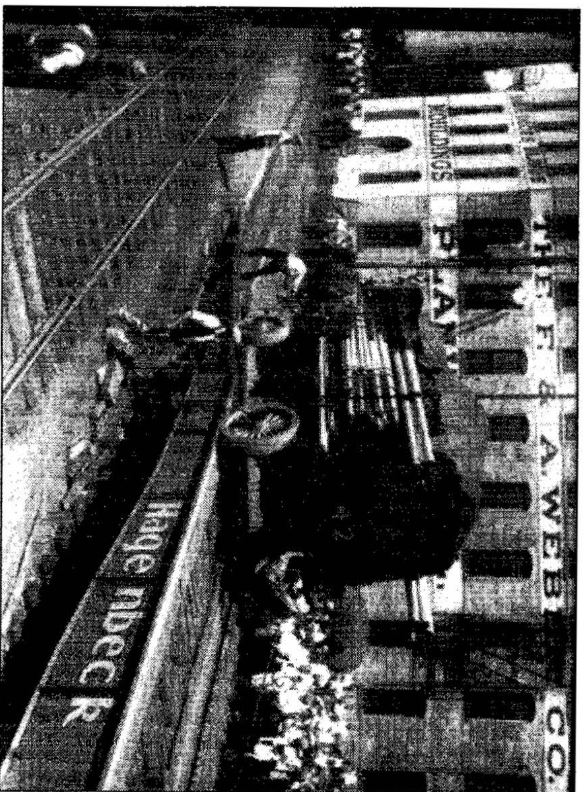
Camel râde atât de tare, că se cocoșează.

— Hai că-i o comoară băiatul ăsta. O adevărată comoară, zice, trăgându-și nasul și ștergându-se la ochi cu dosul mâinii. O, Doamne. Dragă băiete, tu și curu' tău tocmai ați aterizatără într-un circ, așa să știi.

Clipesc spre el.

—Ăla de acolo e cortul cel mare, zice, ridicând lampa cu kerosen și arătând cu degetul strâmb către maldărele de prelată strânsă. Una din căruțele cu foaia de cort a luat-o la vale și s-a făcut bucăți, așa că uite-l. Poate-ar fi bine să-ți cauți un locșor să dormi un pic. Mai sunt câteva ore până ajungem. Numai ai grijă să nu stai prea aproape de ușă, atâta tot. Câteodată, luăm curbele foarte strâns.

Prin amabilitatea Arhivelor Pfening, Columbus, Ohio

Trei

Mă trezește un scrâșnet prelung de frâne. Sunt încoţopenit între baloții de prelată, mult mai departe de ușă decât când m-am culcat, și sunt dezorientat. Îmi ia un pic până-mi dau seama unde mă aflu.

Trenul se oprește, hurducându-se din încheieturi, și pufăie. Blackie, Bill și Grady se ridică fără o vorbă în picioare și sar afară din tren. După plecarea lor, apare șontâcăind și Camel. Se apleacă spre mine și-mi dă un ghiont.

— Hai, puștiule, zice. Tre' să ieși de-acilea înainte să vină oamenii să dea jos cortul. O să încerc să i te prezint lu' alde Crazy Joe în dimineața asta.

— Crazy Joe? zic, ridicându-mă în capul oaselor.

Mă furnică fluierele picioarelor și mă doare ceafa de mor.

— Marele mahăr, zice Camel. Adică administratorul manejului. August nu-l lasă nici să pună piciorul în arenă. Sau, mai precis, probabil că Marlena nu-l lasă să se apropie, da' tot un drac e. Și nici pe tine să nu crezi c-o să te lase. Cu Crazy Joe, măcar ai o șansă. Am avut o sumedenie de ghinioane cu vremea rea și noroiu', și mai mulți oameni s-au săturat de muncit ca niște sclavi și și-au luat tălpășița. Așa că a cam rămas fără oameni.

— De ce i se spune Crazy Joe?

— Cinstit să fiu, habar n-am, spune Camel.

Se scarpină în ureche, după care se uită cu atenție la ce-a scos de acolo.

— Cred c-a stat o vreme sub Cupola Mare, dar nu știu precis ce s-a întâmplat. Și te-aș sfătui să nu-l întrebi.

Își șterge degetul pe pantaloni, apoi pornește șontâcăind spre ușă.

— Vii sau ce faci? zice, întorcându-se spre mine. Nu pot să stau după tine toată ziua!

Ajunge la ușă, sare jos din tren cu grijă și se proptește pe pietriș.

Mă mai scarpin încă o dată cu foc la fluierul piciorului, îmi leg pantofii și îl urmez.

Suntem chiar lângă o pășune uriașă, cu iarbă bogată. Dincolo de ea, sunt risipite clădiri de cărămidă, luminate de strălucirea de dinaintea zorilor. Din tren se revarsă sute de bărbați murdari și nebărbieriți, care o înconjoară așa cum se adună furnicile în jurul unei bomboane, înjurând, și întinzându-și oasele, și aprinzându-și țigările. Rampele și toboganele zăngănesc și, ca din pământ, se ivesc atelaje de câte șase sau opt cai, ce umplu numaidecât locul. Apar, cal după cal, percheroni puternici cu coadă scurtă ce tropăie în josul rampelor, nechezând și suflând pe nări, deja legați în zăbale. De ambele părți ale rampei se înșiră bărbați ce țin bine ușile batante, având grijă ca animalele să nu se apropie prea mult de margine.

Câțiva pornesc spre noi, cu capetele plecate.

— 'neața, Camel, zice șeful acestora când trece prin dreptul nostru și se urcă în vagon.

Ceilalți se năpustesc în urma lui. Înconjoară un balot de prelată și pornesc cu el icnind, cocoșați sub greutate, spre ieșire. Îl mișcă aproape un cot, după care îl lasă jos, iar balotul cade iscând nori de praf.

— 'neața, Will, spune Camel. Ia zi, n-ai un fum pentru un babalâc?

— Cum să nu. Individul se îndreaptă de șale și se bate peste buzunarele cămășii. Caută într-unul dintre ele și scoate o țigară boțită. E Bull Durham, zice, aplecându-se și întinzându-i-o. Scuze.

— N-are nimica nici dacă-i făcută de mâna omului, spune Camel. Mulțam, Will. Rămân dator.

Will mă arată brusc cu degetul.

— Ăsta cine mai e?

— Un boboc. Îi zice Jacob Jankowski.

Will se uită la mine, apoi se întoarce și scuipă către ușă.

— Cât de boboc ? zice, vorbind tot cu Camel.

— Boboc de boboc.

— L-ai dat în primire la cineva ?

— Nț.

— Păi atunci, mult noroc, băiete. Ridică ușor pălăria spre mine. Să nu dormi prea adânc, puștiule, dacă înțelegi ce vreau să spun.

Zicând acestea, dispare în vagon.

— Cum adică ? întreb, însă Camel s-a îndepărtat deja și el. Iuțesc pasul, ca să-l ajung din urmă.

Printre bărbații cei murdari sunt acum sute de cai. La început, scena are ceva de haos, însă, în clipa când Camel își aprinde țigara, mai multe zeci de atelaje sunt deja pregătite și pornesc de-a lungul vagoanelor-platformă, trăgând căruțele către rampe. Imediat ce roata din față a căruței atinge șanțurile de lemn ale rampei, bărbatul care îi ghidează oiștea sare în lături. Și foarte bine face. Căruțele doldora coboară vijelios pe planul înclinat și nu se opresc decât abia câțiva metri mai încolo.

În lumina dimineții văd ce n-am putut vedea noaptea trecută – căruțele sunt vopsite în roșu aprins, cu chenare aurii și roți ca razele soarelui, și fiecare dintre ele e împodobită cu blazonul pe care se poate citi FRAȚII BENZINI – CEL MAI SENZAȚIONAL SPECTACOL DE PE PĂMÂNT. Imediat ce sunt legați la căruțe, percheronii își iau în primire sarcina și încep să le tragă de-a lungul pajiștii.

— Ferea ! zice Camel, apucându-mă de braț și trăgându-mă spre el.

Are pălăria într-o mână și țigara boțită încleștată între dinți.

Pe lângă noi trec în galop trei bărbați. O iau în lungul câmpului, măsurându-i perimetrul, după care se întorc în același galop. Cel care-i conduce întoarce întruna capul și la dreapta, și la stânga, cântărind bine locul din ochi. Are frâiele într-o mână, în vreme ce cu cealaltă scoate săgeți cu mici fanioane dintr-un săculeț de piele și le înfige în pământ.

— Ce face ? întreb.

— Trasează marginile terenului, spune Camel. Se oprește în fața unui vagon de animale. Joe! Hei, Joe!

În ușă se ițește un cap.

— Am un boboc aici. Cu caș la gură. Crezi că ai ceva să-i dai de făcut?

Silueta înaintează pe rampă. Cu o mână de la care lipsesc trei degete își dă borul pălăriei hărtănite spre spate. Mă cercetează atent cu privirea, scuipă un fir de tutun cafeniu-închis, cu salivă cu tot, și se întoarce în vagon.

Camel mă bate pe braț, felicitându-mă.

— Ești intrat, puștiule.

— Da?

— Îhâm. Acum ia o lopată și adună balega. Ne vedem mai târziu.

În vagonul animalelor e o mizerie cruntă. Lucrez cot la cot cu un băiat pe nume Charlie, cu față de fată. Nici măcar nu i s-a îngroșat vocea. După ce adunăm cu lopata cam o tonă de bălegar din ușă, fac o pauză și mă uit la cât mai avem de strâns.

— Câți naibii de cai bagă într-un vagon?

— Douășapte.

— Măiculiță. Cred că nici nu se pot mișca.

— Asta-i și ideea, spune Charlie. În clipa în care intră ultimul cal, nu mai poate coborî nici unul.

Deodată, înțeleg exact scena văzută azi-noapte, cu crupele și cozile la vedere.

Joe apare în prag.

— Steagu-i ridicat, mormăie.

Charlie își aruncă lopata și pornește spre ușă.

— Ce se-ntâmplă? Un' te duci? zic.

— Steagu' de la bucătărie-i ridicat.

Scutur din cap.

— Îmi pare rău, tot nu pricep.

— Potol, zice.

Așa da, ăsta-i un cuvânt pe care-l pricep. Îmi arunc și eu lopata.

Peste tot în jurul nostru au răsărit corturi precum ciupercile după ploaie; singurul a cărui prelată încă zace flască pe pământ

este cel mai mare – evident, marea cupolă. Bărbații stau aplecați deasupra cusăturilor și leagă bucățile una de alta. În mijlocul lui se ridică stâlpi uriași de lemn, pe care flutură deja Old Glory[1]. Toată această velatură sprijinită de stâlpi arată ca puntea și catargele unei corăbii.

Pe toate laturile perimetrului, echipe de câte opt bărbați bat în pământ țăruși cu barosul, cu o viteză periculoasă. În clipa în care un baros izbește țărușul, alte cinci sunt deja în mișcare. Zgomotul seamănă cu răpăitul de mitralieră și răsună limpede, dincolo de vacarmul general.

Alte echipe de bărbați ridică alți stâlpi enormi. Charlie și cu mine trecem pe lângă un grup de zece indivizi care se luptă cu toată greutatea lor la un loc cu o singură frânghie, în timp ce un tip de pe margine strigă cântat: „Trage, scutură-l, rupe-l! Înc-o dată, trage, scutură-l, rupe-l! Și acum, înfige-l!"

N-are cum să nu-ți sară în ochi bucătăria mobilă – are arborat steagul portocaliu cu albastru, plita bolborosește în spate și lumea se îndreaptă spre ea din toate părțile. Mirosul de mâncare mă izbește în burtă ca o ghiulea. N-am mai mâncat de alaltăieri și stomacul mi se chircește de foame.

Lateralele cortului au fost ridicate ca să se facă puțin curent, însă la mijloc e împărțit în două de o draperie. Mesele de pe partea asta sunt frumos aranjate, cu fețe de masă în carouri albe și roșii, cu tacâmuri și vaze cu flori. Nu se potrivește deloc cu șirul de bărbați jegoși ce șerpuiește pe lângă oalele cu mâncare aburindă.

— Dumnezeule, îi zic lui Charlie când ne așezăm la coadă. Ce de feluri de mâncare!

Sunt crochete de cartofi, cârnați și coșuri pline de dau pe de lături cu felii mari de pâine. Spirale de jambon, ouă pregătite în toate felurile imaginabile, borcane cu dulceață, castroane cu portocale.

— Asta nu-i nimic, zice el. Big Bertha are toate astea, plus chelneri. Tu doar stai la masă și ei îți aduc la nas tot ce vrei.

— Big Bertha?

1 Steagul SUA. (N. tr.)

— Ringling[1], spune el.

— Ai lucrat pentru ei?

— Îhm... nu, face el timid. Da' știu pe unii care-au lucrat!

Înșfac o farfurie și o umplu ochi cu un munte de cartofi, ouă și cârnați, străduindu-mă să nu par chiar atât de disperat. Mirosul e copleșitor. Deschid gura și îl inhalez adânc – și e ca mana căzută din cer. De fapt, chiar asta și e, mană cerească.

Ca din pământ, lângă mine apare Camel.

— Na. Dă-i ăsta tipului ăluia din capul cozii, spune, punându-mi un tichet în mâna liberă.

Bărbatul din capul rândului e așezat într-un scaun pliant și privește pe sub borul îndoit al unei pălării de pâslă. Îi întind tichetul. El ridică ochii spre mine, cu brațele încrucișate ferm în față.

— De la ce secție ești?

— Poftim? zic.

— La ce secție lucrezi?

— Păi... nu știu precis, spun. Toată dimineața am strâns după animale.

— M-ai ajutat mai mult de-o grămadă, zice el, fără să se uite la tichetul meu. Ar putea fi vorba de animalele de povară, de bagaje sau de menajerie. Care din astea e?

Nu-i răspund. Sunt destul de sigur, Camel a pomenit de vreo câteva dintre astea, însă nu-mi mai amintesc exact ce-a spus.

— Dacă nu știi la ce secție ești, înseamnă că nu ești în spectacolu' ăsta, zice individul. Deci cine dracu' ești?

— E vreo problemă, Ezra? spune Camel, venind în urma mea.

— Nu, nu e nici o problemă. M-am trezit c-un șmecher care a crezut că poa' să se lipească de o masă gratis, spune Ezra, scuipând.

— Nu-i un șmecher, zice Camel. E nou angajat și e cu mine.

— Chiar așa?

— Chiar așa.

---

1 Celebră familie de circari americani, din a doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul secolului XX. (N. tr.)

Individul își dă borul pălăriei pe spate și mă măsoară din cap până-n picioare. Rămâne pe gânduri câteva clipe, după care zice:

— Bine, Camel. Dacă garantezi tu pentru el, cred că mie, unu', îmi ajunge. Întinde mâna și-mi înșfacă tichetul. Și încă ceva: învață-l să vorbească, înainte să apuce vreunu' să-l zvânte în bătaie și să-i rupă picioarele.

— Deci la ce secție lucrez? întreb, îndreptându-mă spre o masă.

— A, nu, zice Camel apucându-mă de mână. Mesele astea nu-s pentru alde noi. Stai pe lângă mine până când înveți ce și cum.

Mă țin după el. Mesele din partea cealaltă a draperiei sunt așezate una în prelungirea celeilalte și pe tăbliile lor de lemn nu sunt decât solnițe și pipernițe. Aici nu e nici o floare.

— Cine stă pe partea cealaltă? Artiștii?

Camel mă săgetează cu privirea.

— Dumnezeule, copile. Ține-ți pliscul până-nveți să vorbești ca lumea, de acord?

Se așază la o masă și-și vâră imediat o jumătate de felie de pâine în gură. O mestecă de câteva ori, apoi se uită la mine.

— Hai, stai jos, lasă fața asta opărită. Nu fac decât să am grijă de tine. L-ai văzut pe Ezra; și el e mâță blândă pe lângă alții. Stai jos.

Îi mai arunc o privire, după care mă strecor peste banchetă. Îmi pun farfuria jos, mă uit la mâinile mele murdare de bălegar, mi le șterg de pantaloni și, văzând că n-am rezolvat mare lucru, mă arunc așa cum sunt asupra mâncării.

— Păi și cum li se zice de fapt? zic într-un final.

— Li se zice ciudați, spune Camel, cu mâncarea în gură. Și tu lucrezi la bagaje. Deocamdată.

— Și unde sunt ciudații ăștia?

— Tre' s-apară din clipă-n clipă. Mai sunt de venit două rânduri de vagoane. Se culcă târziu, dorm până târziu și ajung fix la micul dejun. Și, apropo, nu le spune „ciudați" în față.

— Păi și cum să le spun?

— Artiști.

— Și de ce nu le pot spune artiști tot timpul? zic tot mai țâfnos.

— Ei sunt ei și noi suntem noi, iar tu faci parte dintre ai noștri, spune Camel. Nu contează. O să-nveți.

Un tren şuieră în depărtare.

Vorbești de lup...

— E şi Unchiul Al cu ei?

— Da, dar să nu-ţi vină vreo idee. Nu ne apropiem de el decât mai târziu. Până ridicăm corturile, e cu capsa pusă, zici că-i un urs pe care-l doare măseaua. Apropo, cum te-mpaci cu Joe? Ţi-a ajuns atâta balegă de cal?

— Nu mă deranjează.

— Mă rog, te văd c-ai putea mai mult de-atât. Am vorbit cu un tovarăș de-al meu, spune Camel, zdrobind o altă bucată de pâine între degete și ștergând cu ea sosul din farfurie. Rămâi pe lângă el azi și-o să pună el o vorbă bună pentru tine.

— Şi ce să fac?

— Orice zice el. Să nu-i ieşi din cuvânt. Ridică din sprânceană, pentru a-și sublinia cuvintele.

Amicul lui Camel e un tip scund cu o burtă impresionantă și voce tunătoare. E prezentatorul show-ului care precede spectacolul propriu-zis și îl cheamă Cecil. Mă cântărește din priviri și mă declară potrivit pentru slujba pe care o are de făcut. Eu, împreună cu Jimmy şi Wade, ceilalți doi indivizi considerați îndeajuns de prezentabili pentru a se amesteca printre oamenii din public, trebuie să ne instalăm la marginile mulțimii și, atunci când ni se va face semn, să înaintăm și să-i mânăm cu blândețe spre intrare.

Numerele de dinaintea spectacolului principal se desfășoară pe aleea din mijlocul cortului, unde are loc o activitate febrilă. Într-o parte, un grup de negri se chinuie să ridice niște pânze cu reclama spectacolului de început. În cealaltă, se aud clinchete și strigăte în timp ce bărbați albi în fracuri albe așază pahar după pahar de limonadă, formând piramide înalte pe tejghelele cu dungi roșii și albe ale tonetelor concesionate. În aer se amestecă tot soiul de arome, de floricele care pocnesc, de alune ce se prăjesc sub ochii privitorilor, dincolo de care se simte mirosul pătrunzător de animale.

La capătul aleii, după poarta de unde se cumpără biletele, e un cort enorm, către care sunt transportate cu căruța toate

creaturile lumii – lame, cămile, zebre, maimuțe, cel puțin un urs polar și cuști după cuști de feline.

Cecil și unul dintre negri se chinuie cu pânza pe care e desenată o femeie uriașă, cu cărnuri revărsate. După câteva secunde, Cecil îi dă negrului una peste cap.

— Hai odată, băiete! Într-o clipită o să dea fraierii năvală. Cum o să-i facem să intre dacă n-o văd pe Lucinda în toată splendoarea ei?

Se aude un fluier și toată lumea încremenește.

— Ușile! răsună o voce de bărbat.

Și zici că s-au deschis larg porțile iadului. Bărbații de la standuri aleargă să-și ia locul în spatele tejghelelor și fac ultimele retușuri, atât la marfa expusă, cât și la propria lor înfățișare, îndreptându-și jachetele și pălăriile. Cu excepția unui singur suflet amărât care încă se mai chinuie de-i ies ochii cu pânza Lucindei, toți ceilalți negri ies pe nesimțite afară din cort și se fac nevăzuți.

— Da' ridică dracului odată nenorocita aia de pânză și ieși de-aici! urlă Cecil.

Bărbatul mai aranjează un colț și dispare.

Mă întorc. Spre noi se îndreaptă un zid uman, cu copii țipând și scâncind la înaintare, care-și trag disperați părinții de mână.

Wade îmi bagă un cot în coastă.

— Pssst... Vrei să vezi menajeria?

— Ce să văd?

Îmi arată din cap spre cortul aflat între noi și cortul cel mare.

— De când am venit te tot văd că te ridici pe vârfuri, doar-doar oi vedea ceva. Vrei să arunci un ochi?

— Păi și cu el ce facem? zic, arătând spre Cecil.

— Ne întoarcem înainte să-și dea seama c-am lipsit. Și-n afară de-asta, nu putem face nimic până nu stârnește el mulțimea.

Wade mă conduce spre poarta unde se vând bilete. E păzită de niște tipi în vârstă, care stau pe scaune, în spatele a patru estrade roșii. Trei dintre ei nu ne bagă în seamă. Al patrulea se uită spre Wade și încuviințează.

— Hai, du-te să arunci un ochi, spune Wade. Eu rămân aici, să țin de șase.

Mă uit înăuntru. Cortul e uriaş, înalt cât cerul și sprijinit de stâlpi lungi și drepţi, aşezaţi în diverse unghiuri. Prelata e bine întinsă și aproape transparentă – lumina soarelui se filtrează prin ţesătură şi cusături, luminând cea mai mare tonetă de dulciuri pe care am văzut-o vreodată. Aceasta tronează exact în mijlocul menajeriei, sub razele splendide ale soarelui, înconjurată de afișe ce fac reclamă la salsaparila, floricele şi alune trase-n caramel și cremă de zahăr ars.

De-a lungul a doi din cei patru pereţi stau înşirate cuști de animale pictate în nuanțe superbe de roşu și auriu, cu ușile date în lături pentru a expune leii, tigrii, panterele, jaguarii, urșii, cimpanzeii și maimuțele-păianjen – până și un urangutan. Cămile, lame, zebre și cai stau sub frânghii joase între țăruși de fier, cu capetele îngropate în munți de paie. Două girafe stau într-o zonă împrejmuită cu un gard din zale de fier.

Caut în zadar cu privirea un elefant, când ochii mi se opresc asupra unei femei. Seamănă atât de tare cu Catherine, că mi se taie respiraţia – forma feţei, tunsoarea, șoldurile înguste despre care mi-am imaginat mereu că se află sub eternele ei fuste cuminţi. Stă în picioare în faţa unui șir de cai albi și negri, în costum roz cu paiete, colanţi și balerini de satin, și vorbește cu un bărbat cu joben și frac. Își face palma căuş și mângâie botul unui cal alb, un cal arab splendid, cu coamă și coadă argintii. Ridică o mână să-și dea la o parte o șuviță castaniu-deschis și-și aranjează mai bine parura. Apoi se întinde și-i netezește smocul de pe frunte, drăgălindu-l. Îi prinde urechea în pumn, după care îi dă drumul încet printre degete.

Se aude o izbitură puternică și, când mă răsucesc, descopăr că cineva a închis ușa laterală a cuștii animalului celui mai apropiat. Când mă întorc, femeia se uită la mine. E încruntată, de parcă ar încerca să-și amintească de unde să mă ia. Câteva clipe mai târziu, îmi dau seama că ar trebui să-i zâmbesc sau să-mi cobor privirea sau ceva de genul ăsta, însă nu sunt în stare să fac nimic. În cele din urmă, bărbatul cu joben îi pune o mână pe umăr și ea se întoarce, însă o face încet, fără chef. Câteva secunde mai târziu, mă mai privește o dată pe furiș.

Wade s-a întors.

— Hai, zice, bătându-mă uşor pe spate. Începe spectacolul.

— DOAMNELOOOR ŞI DOMNILOOOOOOOR! Mai sunt doar douăzeci şi ciiinci de minute până la marele spectacol! Douăzeci și ciiinci de minute! Aveți tot timpul din lume să savuraţi din plin extraordinarele, incredibilele şi uimitoaaarele minuni pe care le-am adunat pentru dumneavoastră din toate cele patru colţuri ale lumii și să vă găsiți un loc sub marea cupolă! Aveţi tot timpul din lume să vedeţi ciudăţeniile, monstruozităţile naturii și numerele pe care le-au pregătit pentru dumneavoastră! Avem cea mai uimitoare și bogată colecţie din lume, doamnelor şi domnilor! Din întreaga lume, credeţi-mă pe cuvânt!

Cecil stă în picioare la o tribună de lângă intrarea la spectacolul de început. Se plimbă de colo-colo înfoiat tot, gesticulând grandios. O mulţime de vreo cincizeci de oameni se leagănă şovăitoare. Nu s-au hotărât încă, nici nu stau pe loc, dar nici nu merg.

— Poftiţi pe aici, s-o vedeţi pe splendida, *enorma*, superba Lucinda – cea mai frumoasă grasă a lumii! Patru sute de kilograme de perfecțiune și de cărnuri tremurătoare, doamnelor și domnilor! Veniți să vedeți struțul uman – e în stare să înghită orice îi dați și apoi să vă dea înapoi. Puneți-l la încercare! Portofele, ceasuri, până și becuri! Orice doriți, el o să le regurgiteze! Și nu-l pierdeți pe Frank Otto, cel mai tatuat om al lumii! A fost ţinut ostatic în junglele cele mai întunecate din Borneo și condamnat pentru o crimă pe care n-a înfăptuit-o, și care i-a fost pedeapsa? Ei bine, oameni buni, pedeapsa e scrisă pe tot corpul lui, cu cerneală permanentă!

Mulțimea a devenit curioasă și s-a înghesuit. Jimmy, Wade și cu mine ne amestecăm printre cei din spate.

— Și acum, spune Cecil răsucindu-se pe călcâie.

Își duce degetul la buze și clipește grotesc într-un fel exagerat, care îi trage un colţ al gurii în sus, spre ochi. Ridică o mână, cerând să se facă liniște.

— Iar acum – scuzele mele, doamnelor, dar asta e numai pentru domni – special pentru domni! Pentru că ne aflăm în compania ambelor sexe, de dragul politeţei, am s-o spun o singură dată. Domnilor, dacă sunteţi americani pur-sânge, dacă aveţi în vine sânge de bărbat adevărat, atunci acesta este un lucru pe care nu veţi dori să-l pierdeţi. Dacă-l veţi urma pe individul de acolo – cel de acolo, unde vă arăt eu – o să vedeţi ceva atât de uluitor, de cutremurător, încât, de bună-seamă, o să...

Ajuns aici tace, închide ochii şi ridică o mână. Clatină din cap, a remuşcare.

— Însă nu, continuă el. De dragul decenţei şi dat fiind că ne aflăm în compania ambelor sexe, nu vă pot spune nimic mai mult. Nu pot adăuga nici un cuvinţel în plus, domnii mei. Decât atât – *că nu vreţi să pierdeţi aşa ceva!* Nu trebuie decât să-i daţi o monedă de un sfert de dolar domnului, iar el vă va conduce direct acolo. N-o să vă mai amintiţi c-aţi cheltuit un sfert de dolar, însă n-o să uitaţi niciodată ce-aţi văzut. O să vorbiţi despre asta tot restul vieţii voastre, oameni buni. Tot restul vieţii.

Cecil se îndreaptă de şale şi-şi aranjează vesta cadrilată, apucându-şi tivul cu amândouă mâinile. Îşi ia o figură plină de deferenţă şi gesticulează larg către intrarea din celălalt capăt.

— Iar dumneavoastră, doamnelor, dacă veţi avea amabilitatea de a porni într-acolo, avem minuni şi curiozităţi potrivite pentru sensibilităţile dumneavoastră atât de delicate. Un gentleman va ţine întotdeauna seama de doamne. Mai ales când vine vorba despre nişte doamne atât de frumoase ca dumneavoastră.

Cu aceasta, zâmbeşte şi închide ochii. Femeile din mulţime se uită neliniştite la bărbaţii care se împuţinează văzând cu ochii.

S-a declanşat războiul. O femeie îl apucă strâns pe soţul ei cu o mână de haină, în timp ce cu cealaltă îl bumbăceşte bine. El se strâmbă şi se încruntă, ferindu-se de loviturile ei. Când reuşeşte, până la urmă, să se elibereze din strânsoarea femeii, îşi îndreaptă reverele hainei şi îşi ţintuieşte soţia, acum bosumflată, cu ochi scăpărători. În timp ce el porneşte ţanţos spre intrare şi întinde moneda, cineva plescăie din limbă, ca o găină care cloncăne. Mulţimea izbucneşte în râs.

Restul femeilor, poate fiindcă nu vor să se dea în spectacol, se uită fără prea mare chef la bărbații lor, care se depărtează și se așază la rând. Cecil vede acest lucru și coboară de la tribună. E cât se poate de preocupat, de galant și le atrage cu blândețe către chestiuni mai pline de savoare.

Își atinge lobul urechii stângi. Mă împing ușor în față. Femeile se apropie de Cecil, iar eu mă simt ca un câine ciobănesc.

— Dacă veți pofti pe aici, continuă Cecil, vă voi arăta, doamnelor, ceva ce n-ați văzut niciodată. Ceva atât de neobișnuit, de extraordinar, că nici măcar n-ați visat, și cu toate astea e ceva despre care puteți vorbi liniștite la slujba de duminică ori cu mama sau tatăl dumneavoastră, la cină. Duceți-vă și aduceți-i și pe cei mici, e o distracție pentru toată familia. Veți vedea un cal cu capul acolo unde ar trebui să-i fie coada! Nu vă mint, doamnelor. O creatură vie, cu coada acolo unde ar trebui să aibă capul. Vedeți cu ochii dumneavoastră. Și, atunci când le veți povesti soților despre el, o să regrete că n-au stat cu frumoasele lor soții în loc să plece. O, da, dragele mele doamne. Vor regreta enorm.

Femeile mă înconjoară. Toți bărbații au dispărut și mă las dus de valul femeilor și al enoriașilor cucernici, al tinerilor și al celorlalți spectatori, care nu se socotesc americani pur-sânge.

Calul cu coada unde ar trebui să aibă capul chiar așa arată – un cal aflat în fundul boxei, în așa fel încât coada îi atârnă în găleata de ovăz.

— O, Doamne! face o femeie.

— Dumnezeule din ceruri! face alta, însă cei mai mulți pufnesc în râs ușurați, fiindcă, dacă ăsta e calul cu coada acolo unde ar trebui să-i fie capul, atunci cât de nelalocul lui poate fi spectacolul care îi așteaptă pe bărbați?

În fața cortului se stârnește rumoare.

— Lua-v-ar dracu' să vă ia! Da, ai auzit bine, nenorocitule, îmi vreau banii înapoi! Chiar crezi c-am plătit un sfert de dolar să văd o pereche de suspensori? Vorbiți despre americani pur-sânge, ei bine, eu, unul, chiar asta sunt! Și-mi vreau banii înapoi!

— Scuzați-mă, doamnă, spun, făcându-mi loc cu umărul printre două femei aflate în fața mea.

— Alo, domnu'! Unde te grăbești așa?

Cecil tocmai se bate cu un bărbat roșu la față. Bărbatul face câțiva pași înainte, îl apucă de piept și-l împinge. Mulțimea se dă în lături, iar Cecil se izbește cu zgomot de prelata dungată care înconjoară tribuna. Spectatorii se adună ciorchine în spate, ridicându-se în vârful picioarelor, cu ochii cât cepele.

Mă avânt printre ei și-l prind pe Cecil exact în clipa în care celălalt își ia avânt – pumnul lui e la doar câteva degete de bărbia lui Cecil când i-l prind în aer și i-l răsucesc la spate. Îi încercuiesc gâtul cu brațul și-l trag îndărăt. Mă scuipă printre dinți, în timp ce-și duce mâna în spate și încearcă să-mi scape din strânsoare. Îl strâng și mai bine, până când tendoanele mele aproape îi blochează traheea și pornesc cu el, pe jumătate trăgându-l, pe jumătate în marș, spre capătul aleii. Ajuns acolo, îl trântesc în țărână. Rămâne zăcând într-un nor de praf, strănutând și ținându-se de gât.

În câteva secunde, pe lângă mine trec în viteză doi inși la costum, care îl ridică de subsuori și-l târăsc spre oraș, încă tușind. Se lipesc de el, îl bat pe spate și-i șoptesc vorbe de încurajare. Îi îndreaptă pălăria, care, ca prin minune, i-a rămas în tot acest timp pe cap.

— Bravo, spune Wade, bătându-mă pe umăr. Ai făcut foarte bine. Vino înapoi. De acum se descurcă ei.

— Care ei? zic, examinându-mi șirul de zgârieturi punctate de sânge de pe antebraț.

— Oamenii noștri care au grijă să nu iasă cu scandal. O să-l calmeze și-o să-l facă să-i vină mintea la cap. În felul ăsta, nu se face agitație.

Se întoarce spre mulțime, bătând din palme o singură dată, puternic.

— OK, oameni buni. Totul e-n regulă. Nu mai aveți nimic de văzut aici.

Mulțimea nu prea vrea să se dea dusă. Când bărbatul și însoțitorii săi dispar în fine după o clădire de cărămidă roșie, încep și ei să se împrăștie, însă continuă să privească din când în când cu speranță peste umăr, de teamă să nu piardă ceva.

Jimmy își croiește drum printre cei rătăciți.

— Hei, zice. Cecil vrea să te vadă.

Mă conduce până în spate. Cecil stă pe marginea unui scaun pliant, cu picioarele încățate în ghetre întinse în față. E roşu și transpirat tot și-și face vânt cu un program. Cu mâna liberă, se caută prin buzunare, după care și-o vâră în vestă. Scoate o sticlă plată și pătrată, își răsfrânge buzele și trage dopul cu dinții. Îl scuipă și duce sticla la gură. Și atunci mă vede.

Mă privește un moment, cu sticla lipită de buze. O lasă iar jos, sprijinindu-și-o pe pântecul rotund. Bate darabana pe ea, măsurându-mă cu privirea.

— Te-ai descurcat acolo, zice în cele din urmă.

— Vă mulţumesc, domnule.

— Unde-ai învăţat asta ?

— Habar n-am. La fotbal. La şcoală. Luptându-mă cu câte-un taur care nu voia să-şi piardă testiculele.

Mă priveşte încă o clipă, cu buzele strânse, continuând să bată darabana.

— Te-a băgat deja Camel în spectacol ?

— Nu, domnule. Nu oficial.

Urmează o altă tăcere lungă. Cecil mă priveşte cu ochii mijiţi.

— Ştii să-ţi ţii gura ?

— Da, domnule.

Ia o duşcă zdravană din sticlă, se destinde şi mă priveşte.

— Bine atunci, zice, dând alene din cap.

E seară şi, în timp ce ciudaţii distrează mulţimea sub cupola cea mare, eu stau în spatele unui cort mult mai mic de la marginea terenului, în spatele unui şir de căruţe de bagaje unde poţi ajunge doar prin zvon de la om la om, contra unei taxe de cincizeci de cenți. Înăuntru e semiîntuneric, doar un șir de becuri roşii proiectează o lumină caldă asupra femeii care-și scoate metodic hainele, una câte una.

Sarcina mea e să păstrez ordinea și să lovesc periodic laterala cortului cu o țeavă de metal, pentru a-i descuraja pe curioșii care vor să profite de spectacol fără să plătească; sau, mai exact, pentru a-i încuraja pe cei care trag cu ochiul să vină în față și să plătească cei cincizeci de cenți. De asemenea, să fac tot posibilul

să înăbuș orice ieșiri de genul celei la care fusesem martor mai devreme, deși nu pot să nu mă gândesc că individul care s-a simțit atât de fraierit în după-masa asta ar avea foarte puține de comentat aici.

Sunt douăsprezece rânduri de scaune pliante și toate sunt ocupate. Ocupanții lor își trec unul altuia o sticlă de rachiu de casă, și fiecare bâjbâie după sticlă, fiindcă nici unul nu vrea să-și ia ochii de la scenă.

Femeia e o roșcată statuară, cu gene prea lungi ca să fie adevărate, și cu o aluniță pictată lângă buzele pline. Are picioare lungi, șolduri bine conturate și un piept absolut uluitor. Acum a rămas într-un chilot minuscul, o eșarfă transparentă scânteietoare și un sutien generos, care abia îi cuprinde sânii. Își scutură umerii, păstrând ritmul de gelatină unduioasă pe care îl imprimă momentului mica formație de instrumentiști din dreapta ei.

Face câțiva pași, alunecând pe scenă în sandale cu pene. Se aude toba și ea se oprește, cu gura deschisă, jucând surpriza. Își dă capul pe spate, dezvăluindu-și gâtlejul și lăsându-și mâinile să alunece în jurul cupelor sutienului. Se lasă în față, strângându-și sânii până când carnea se umflă între degetele ei.

Mă uit spre părțile laterale ale cortului. Sub marginea prelatei se strecoară bombeul unor pantofi. Mă apropii, mergând pe lângă prelată. Exact în fața pantofilor, răsucesc țeava și lovesc cu putere în foaia de cort. Se aude un geamăt și pantofii dispar. Îmi lipesc urechea de cusătură, apoi mă întorc la postul meu.

Roșcata se unduiește pe muzică, mângâindu-și eșarfa cu unghiile date cu ojă. Țesătura are fire de aur sau de argint, ce scânteiază în timp ce ea și-o aruncă în față și-n spate, peste umeri. Femeia se apleacă brusc, își dă capul pe spate și se scutură languros din tot trupul.

Bărbații încep să strige. Doi sau trei dintre ei se ridică în picioare, scuturându-și pumnul, a încurajare. Mă uit spre Cecil, a cărui privire de oțel îmi spune să rămân cu ochii pe ei.

Femeia se îndreaptă, se întoarce cu spatele și pornește cu pași mari spre centrul scenei. Se oprește acolo cu eșarfa între picioare, mângâindu-se lasciv cu ea. Dinspre public se aud gemete.

Se răsucește cu fața spre noi și continuă să-și frece încet eșarfa înainte și înapoi, trăgând atât de strâns, încât își dezvăluie despicătura vulvei.

— Dă-i jos, iubito! Dezbracă-te de tot!

Bărbații sunt tot mai stârniți; mai mult de jumătate dintre ei s-au ridicat în picioare. Cecil îmi face semn să înaintez. Mă apropii de rândurile de scaune pliante.

Eșarfa cade pe jos și femeia se întoarce din nou cu spatele. Își scutură părul, care i se revarsă în cascadă pe umeri, și ridică mâinile până când ajunge cu ele la copcile sutienului. Dinspre mulțime se aude un chiot. Roșcata se oprește pentru a privi peste umăr și face cu ochiul, coborându-și bretelele cu un aer cochet. Apoi își lasă sutienul să cadă pe jos și se răsucește pe călcâie, strângându-și sânii în mâini. Bărbații huiduie a protest.

— Haide, scumpo, arată-ne ce ai!

Ea clatină din cap, țuguindu-și buzele timidă.

— Ei, haide! Am dat cincizeci de cenți!

Ea clatină din cap, clipind modestă, cu privirea în pământ. Și brusc, ochii și gura i se deschid și își retrage mâinile.

Și sferele-i maiestuoase se eliberează. Încep să cadă, însă se opresc brusc, legănându-se ușor, deși ea a rămas perfect nemișcată.

Publicul trage aer adânc în piept și urmează un moment de tăcere încremenită de admirație înainte ca bărbații să chiuie de încântare.

— Așa, fată dragă!

— Ai milă, Doamne!

— E bună rău!

Femeia se mângâie, ridicându-și pielea și frământându-și-o, răsucindu-și sfârcurile între degete. Coboară privirea lascivă spre bărbați, umezindu-și buza de sus cu limba.

Începe un ritm marcat de tobe. Roșcata își apucă sfârcurile întărite între degetul mare și arătător și se trage de sân, în așa fel încât sfârcul se înalță spre tavan. Forma lui se schimbă complet în clipa în care greutatea i se reașază. Apoi îl lasă să cadă – și sânul îi cade, aproape violent. Își prinde sfârcul în mână și-l ridică și pe celălalt, cu aceeași mișcare arcuită, în sus. Alternează

gesturile, care-i devin tot mai precipitate. Ridică, lasă să cadă, ridică, lasă să cadă – în clipa în care toba se oprește și intră trombonul, brațele i se mișcă atât de repede, încât totul devine o ceață, iar trupul ei, o masă unduitoare, care palpită frenetic.

Bărbații chiuie, răcnindu-și aprobarea.

— O, da!

— Ești splendidă, iubito! Splendidă!

— Domnul fie lăudat!

Tobele reîncep să bată ritmul. Femeia se apleacă din talie și sânii ei superbi se balansează grei și se lasă spre pământ – cel puțin câteva zeci de centimetri, mai mari și mai rotunzi la capete, de parcă fiecare dintre ei ar închide în el un grepfrut.

Își răsucește umerii; întâi unul, apoi celălalt, în așa fel încât sânii i se mișcă în direcții opuse. Pe măsură ce viteza crește, se balansează în cercuri ce se lărgesc cu atât mai mult, cu cât mișcarea devine mai accelerată. Foarte curând, se întâlnesc la mijloc, cu o plesnitură audibilă.

Doamne! Dac-ar izbucni o răzmeriță aici în cort, nici n-aș băga-o în seamă. Mi s-a scurs absolut tot sângele din cap.

Femeia își îndreaptă spatele, după care face o reverență. Când se ridică, își prinde în mână un sân, și-l lipește de față și-și trece limba peste sfârc. Apoi începe să-l sugă plescăind. Rămâne așa, sugându-și fără pic de jenă propriul sfârc, în vreme ce bărbații își flutură pălăriile, își strâng pumnii și zbiară precum animalele. Ea dă drumul sânului, își mai strânge ușor sfârcul între degete pentru ultima oară, apoi le trimite bărbaților o bezea. Se apleacă îndeajuns de tare ca să-și culeagă eșarfa diafană și dispare, cu brațul ridicat în așa fel încât eșarfa flutură în urma ei ca un stindard strălucitor.

— Bine, băieți, spune Cecil, bătând din palme și urcând treptele spre scenă. S-o aplaudăm pe Barbara noastră!

Bărbații ovaționează și fluieră, aplaudând cu brațele ridicate deasupra capului.

— Sigur, așa-i că-i minunată? Femeie de femeie. Și e ziua voastră norocoasă, băieți, fiindcă, doar în seara asta, o să accepte un număr limitat de vizite din partea domnilor, după spectacol.

E o adevărată onoare, dragii mei. E o bijuterie Barbara noastră. O adevărată bijuterie.

Bărbații se înghesuie spre ieșire, bătându-se unul pe altul pe spate, schimbând deja impresii.

— Ai văzut sfârcurile alea?

— Doamne, ce dotare are! Ce n-aș da să mă joc și eu cu frumusețile alea măcar puțin.

Mă bucur că nimeni n-are nevoie de mine, fiindcă fac mari eforturi să-mi păstrez cumpătul. E prima oară când văd o femeie dezbrăcată și cred că viața mea nu va mai fi niciodată la fel.

Colecția Muzeului Circului Ringling, Sarasota, Florida

Patru

Următoarele patruzeci și cinci de minute mi le petrec stând de pază în fața cortului Barbarei, în timp ce ea se întreține cu domnii. Doar cinci dintre gentlemeni sunt pregătiți să se despartă de cei doi dolari care li se cer și aceștia formează o coadă posacă. Primul intră și, după șapte minute de gemete și gâfâieli iese, chinuindu-se să-și închidă prohabul. Pleacă împleticit și intră următorul.

După ce pleacă și ultimul, Barbara apare în ușă. E dezbrăcată, n-are pe ea decât un capot oriental de mătase pe care nu s-a obosit să și-l lege cu cordonul. Are părul răvășit, gura mânjită de ruj. Într-o mână ține o țigară aprinsă.

— Îmi pare rău, scumpete, spune, trimițându-mă la plimbare cu un gest. Privirea și răsuflarea îi sunt impregnate de whisky. În seara asta, nu primești nimic gratis.

Mă întorc la cortul dansatoarei din buric ca să adun scaunele și să dau o mână de ajutor la demontarea scenei, în vreme ce Cecil numără banii. După ce-mi termin treaba, sunt mai bogat cu un dolar și țeapăn din tot corpul.

Marea cupolă e încă în picioare – strălucește ca umbra spectrală a unui colosseum și pulsează în ritmul orchestrei. Rămân cu ochii la ea, vrăjit de reacțiile publicului, care râde, aplaudă și fluieră. Din când în când, toată lumea își ține răsuflarea sau scoate un val de țipete îngrozite. Mă uit la ceasul din buzunar; e zece fără un sfert.

Mă gândesc să încerc să prind și eu măcar o parte din spectacol, dar mi-e teamă că, dacă traversez pajiștea, o să mă culeagă

careva din mers și o să mă pună la vreo altă sarcină. Îngrijitorii, care și-au petrecut ziua dormind fiecare pe unde-a apucat, demontează acum marele oraş de prelată la fel de eficient cum l-au ridicat. Corturile se prăbușesc la pământ și stâlpii cad. Caii, căruțele și bărbații străbat pajiștea, transportând totul spre șina de cale ferată de la marginea ei.

Mă aşez pe pământ și-mi culc capul pe genunchi.

— Jacob? Tu ești?

Ridic privirea. Camel vine spre mine şchiopătând, cu ochii întredeschiși.

— M-am gândit eu că tu tre' să fii, da' nu eram sigur, spune. Ochii nu prea mă mai ajută.

Se așază lângă mine și scoate o sticluță mică verde. O destupă și trage o dușcă.

— Încep să fiu prea bătrân pentru asta, Jacob. La sfârşitul fiecărei zile mă doare tot corpul. La dracu', deja mă doare tot corpul şi nici măcar nu s-a terminat ziua. Mai sunt cel puțin vreo două ore până când iese Escadronul Zburător și, peste cinci ore, o luăm iar de la capăt cu toate blestemățiile astea. Asta nu e viață pentru un om bătrân.

Îmi întinde sticla.

— Ce naibii e asta? zic uitându-mă atent la lichidul grețos.

— E bun, n-are nimic, zice smulgându-mi sticla înapoi.

— Bei esență de ceva?

— Ce-are?

Rămânem câteva clipe în tăcere.

— Dracu' s-o ia de prohibiție, izbucnește Camel. Chestia asta era destul de băubilă până când ăștia din guvern au hotărât să nu mai fie. Încă își face treaba, dar e groaznică la gust. Şi e mare păcat fiindcă e singurul lucru care-mi mai ține în viață oasele astea bătrâne. Sunt sfârșit de-a binelea. Nu mai sunt bun decât să vând bilete, da' cred că sunt prea urât pentru asta.

Îi arunc o privire și îmi dau seama că are dreptate.

— Dar nu mai poți face nimic altceva? Poate undeva în spatele scenei?

— Vânzător de bilete, e ultimul lucru care ți se oferă.

— Și ce-o să faci când nu mai găsești nimic de făcut?

— Păi, atunci o să-mi dau întâlnire cu Blackie. Auzi, zice, întorcându-se cu speranță spre mine, ai o țigară?

— Nu. Îmi pare rău.

— Nici nu m-așteptam, oftează.

Rămânem în tăcere, uitându-ne cum echipele încarcă echipamentul, animalele și prelata înapoi în tren. Artiștii ce părăsesc marea cupolă prin spate se fac nevăzuți în corturile ce le țin loc de cabine și ies îmbrăcați în haine de stradă. Stau în grupuri, râzând și vorbind, și câțiva încă se mai șterg pe față. Au o strălucire aparte chiar și fără costumele de scenă. Muncitorii în haine de un cenușiu spălăcit aleargă de colo-colo, ocupând același univers, însă, după cât se pare, o cu totul altă dimensiune a lui. Nu interacționează în nici un fel.

Camel îmi întrerupe reveria.

— Ești student la vreo facultate?

— Da, domnule.

— Vezi că m-am prins?

Îmi oferă iar sticla, însă eu clatin din cap.

— Ai terminat?

— Nu, zic.

— De ce nu?

Nu-i răspund.

— Câți ani ani, Jacob?

— Douzeci și trei.

— Am un băiat de vârsta ta.

Muzica s-a oprit și orășenii încep să se prelingă afară din marele cort. Se opresc, perplecși, întrebându-se ce s-a întâmplat cu menajeria prin care-au intrat. Când pleacă pe la ieșirea din față, o armată de oameni intră prin spate și iese cărând gradene, scaune și marginile arenei, pe care le trântesc cu zgomot în cărucele de mobilă. Marea cupolă e demontată înainte chiar să apuce să iasă toți spectatorii.

Camel tușește cu precipitații, resimțindu-se vizibil după efort. Mă uit să văd dacă e nevoie să-l bat pe spate, însă el ridică o mână pentru a mă opri. Sforăie, horcăie și scuipă. Apoi golește sticla. Se șterge la gură cu dosul mâinii și mă măsoară din cap până-n picioare.

— Uite ce e, zice. Nu vreau să mă bag în sufletu' tău, da' știu precis că nu ești genu' care doarme pe unde-apucă. Ești prea curat, prea bine îmbrăcat și n-ai nimic al tău pe lume. În drumul tău aduni fel de fel de lucruri – poate că nu sunt lucruri bune, da' tu tot le aduni. Știu că nu mă prea pricep eu la vorbe meșteșugite, da' un băiat ca tine n-are de ce să umble așa teleleu, ca o haimana. Eu știu cum e, că am trăit așa și, crede-mă, asta nu-i viață.

Își sprijină coatele pe genunchi și se întoarce spre mine.

— Dacă ai o viață la care să te întorci, cre' că asta ar trebui să faci.

Trec câteva clipe până mă simt în stare să-i răspund. Și, când o fac, mi se frânge glasul.

— N-am.

Mă privește încă o vreme, apoi încuviințează.

— Îmi pare tare rău să aud una ca asta.

Mulțimea se împrăștie dinspre cupolă spre parcare și dincolo de ea, către periferia orașului. Dincolo de marea cupolă, se înalță spre cer silueta unui balon, urmat de bocetul prelung al unui plod. Se aud râsete, uruit de motoare, glasuri ridicate, surescitate.

— Îți vine să crezi că s-a îndoit în felul ăla ?

— Am crezut că mor când i-au căzut chiloții clovnului.

— Unde-i Jimmy ? Hank, Jimmy e cu tine ?

Camel se ridică brusc în picioare.

— Uite-l ! E aici. Uite-l pe ticălosul ăla bătrân.

— Pe cine ?

— Pe unchiu' Al ! Haide ! Trebuie să te băgăm în spectacol.

Pornește șontâcăind, mai repede decât l-aș fi crezut în stare. Mă ridic și mă iau după el.

Unchiul Al e imposibil de confundat. Întreaga lui înfățișare strigă că el e maestrul manejului, de la jiletca stacojie și pantalonii albi de călărie și până la joben și mustața răsucită cu ceară. Pășește maiestuos, de parc-ar fi stăpânul locului, cu pântecul impresionant împins în față și dând ordine cu o voce bubuitoare. Se oprește pentru a lăsa să treacă o cușcă de leu prin fața lui, după care își continuă drumul spre un grup de inși care se luptă

cu o prelată rulată. Fără să-și încetinească pasul, îi dă una peste cap unuia dintre aceștia. Bărbatul icnește scâncit și se întoarce frecându-se la ureche, însă Unchiul Al a dispărut deja, urmat de un alai de însoțitori.

— Apropo, zice Camel peste umăr, orice-ar fi, ai grijă să nu pomenești niciodată de Ringling în fața Unchiului Al.

— De ce?

— Fă cum îți zic.

Camel se grăbește să-l ajungă din urmă pe Unchiul Al și îi taie calea.

— Ei, aici erați, zice, cu glas mieros și fals. Mă întrebam dacă aș putea să vă spun ceva, domnule?

— Nu acum, băiete. Nu acum, tună Al, mărşăluind rapid precum naziştii pe care-i vezi în jurnalele de știri de la cinema. Camel vine în urma lui şchiopătând, cu capul într-o parte, rămâne în urmă și fuge după el, ca un cățel părăsit.

— Doar o clipă vă țin, domnule. Mă întrebam dacă aveţi nevoie de oameni la vreuna dintre secţii.

— Ce, vrei să-ți schimbi serviciul?

Camel ridică glasul, care-i devine ascuţit ca o sirenă.

— A, nu, domnule. Nu eu. Eu sunt foarte fericit unde sunt. Da, domnule. Sunt fericit ca un cintezoi, domnule. Începe să chicotească, de zici că-i dement.

Distanţa dintre ei crește. Camel se împiedică, apoi se oprește.

— Domnule? strigă în direcţia în care a dispărut Unchiul Al. Face un pas, apoi se oprește iar. Domnule? Fir-ar al dracului. Fir-ar al dracului! spune Camel, scoţându-și furios pălăria și aruncând-o pe jos.

— E OK, Camel, spun. Îți mulțumesc c-ai încercat.

— Ba nu, nu e OK deloc, strigă el.

— Camel, eu...

— Taci. Taci odată. Nu vreau să aud nimic. Ești un băiat bun și nu vreau să te văd plângându-ți de milă pe-aici fiin'că grăsanu' ăla bătrân n-are timp de tine. Pur și simplu, nu vreau. Așa că respectă-i pe cei în etate și nu mă călca pe nervi.

Îi scapără ochii.

Mă aplec, îi culeg pălăria de pe jos și-o scutur de praf. Apoi i-o întind.

O clipă mai târziu, o ia.

— Bine atunci, zice ursuz. Vedem noi ce facem.

Camel mă duce la o căruță și-mi spune să aștept afară. Mă reazem de una dintre roțile uriașe cu spițe și-mi trec vremea curățându-mi mizeria de sub unghii și mestecând fire lungi de iarbă. La un moment dat, îmi cade capul în piept și aproape mă ia somnul.

Camel iese clătinându-se o oră mai târziu, cu o sticlă într-o mână și o țigară de foi răsucită manual în cealaltă. Face eforturi să-și țină ochii deschiși.

Din căruță iese un ins chel. E o namilă, cu gâtul mai gros decât capul. Are încheieturile degetelor și brațele păroase pline de tatuaje de un verde șters. Îmi întinde mâna.

— Bună ziua, zice.

— Bună ziua, zic perplex.

Mă întorc spre Camel, care a pornit împleticit prin iarba uscată în direcția Escadronului Zburător. Și cântă de mama focului. De te doare capul.

Earl își face mâinile pâlnie.

— Tacă-ți fleanca aia de boșorog! Urcă-te naibii odată în trenul ăla, dacă nu vrei să plece fără tine!

Camel cade în genunchi.

— Of, Doamne, face Earl. Stai așa. Mă întorc imediat.

Se duce la Camel și-l culege de pe jos ca pe un fulg, de parc-ar fi un copil. Camel își lasă brațele, picioarele și căpățâna să-i atârne peste brațele lui Earl. Chicotește și oftează.

Earl îl depune pe marginea ușii unui vagon, vorbește cu cineva dinăuntru, apoi se întoarce.

— O să-l omoare cu zile băutura, murmură, trecând pe lângă mine. Dacă nu-i face praf mațele, o să se rostogolească într-o zi din tren. Eu nici nu pun gura pe așa ceva, zice, privindu-mă peste umăr.

Am rămas pironit în locul unde m-a lăsat.

Pare mirat.

— Vii, sau ce faci?

Când ultimul vagon al trenului se pune în mișcare, mă aflu ghemuit sub patul de jos al unei cușete, lângă un bărbat. El e proprietarul de drept al spațiului, însă s-a înduplecat să mă lase și pe mine să stau aici o oră sau două, în schimbul dolarului meu. Omul bombăne nemulțumit, așa că-mi prind genunchii cu mâinile, ca să ocup cât mai puțin spațiu.

Putoarea de trupuri și haine nespălate e copleșitoare. În paturile suprapuse câte trei se află cel puțin un om, dacă nu chiar doi, așa cum se întâmplă și în spațiile de sub ele. Individul înghesuit pe jos lângă mine bumbăcește o pătură subțire cenușie, încercând în zadar să facă din ea o pernă.

Dincolo de zgomotul insuportabil, răzbate un glas: „*Ojcze nasz któryś jest w niebie, swięć sie imie Twoje, przyjdź królestwo Twoje...*"

— Isuse Christoase, spune gazda mea, scoțând capul pe culoar. Da' vorbește dracu' în engleză, fir-ai să fii de polonez! Apoi revine sub pat, clătinând din cap. Unii dintre ei vin direct de pe vapor.

— „*...i nie wódz naś na pokuszenie ale nas zbaw ode złego. Amen.*"

Mă cuibăresc lângă perete și închid ochii.

— Amin, șoptesc.

Trenul se oprește hurducându-se. Luminile pâlpâie o clipă și se sting. De undeva, din fața noastră, se aude un șuierat. Pornim iar și luminile se aprind. Sunt infernal de obosit și capul mi se izbește direct în perete.

După o vreme, mă trezesc cu o pereche de bocanci uriași, muncitorești, în fața ochilor.

— Ești gata?

Clatin din cap, încercând să mă dezmeticesc.

Aud tendoanele pârâindu-mi și pocnind. Apoi văd un genunchi. Și apoi chipul lui Earl.

— Încă ești aici? zice, uitându-se sub pat.

— Da. Scuze.

Mă extrag din culcuș și mă ridic cu greu în picioare.

— Aleluia, spune gazda mea, întinzându-se.

— *Pierdol się*, zic.

Dinspre un pat aflat la vreun metru, cineva pufnește în râs.

— Haide, zice Earl. Al a avut destul timp să se calmeze, dar nu destul ca să-l apuce iar dracii. Cred că acum e șansa ta.

Mă conduce prin alte două vagoane de dormit. Când ajungem la capătul celui din urmă, avem în fața noastră un cu totul alt fel de vagon. Prin geamul acestuia văd lemnul lustruit și aplicele elaborate.

Earl se întoarce spre mine.

— Ești gata?

— Sigur, zic.

Însă nu sunt. El mă înșfacă de guler și mă lipește cu fața de ușă. Cu mâna cealaltă, deschide brusc ușile glisante și mă aruncă înăuntru. Mișcarea mă proiectează în față, cu mâinile întinse, mai să cad în nas. Mă opresc însă în ultima clipă apucându-mă de o balustradă de alamă și mă îndrept de spate, privind șocat spre Earl, rămas în urma mea. Și atunci îi văd.

— Ce-i asta? zice Unchiul Al din străfundurile unui scaun cu spetează înaltă.

E așezat la o masă, cu trei bărbați, și își răsucește un trabuc gros între degetele unei mâini, în timp ce în cealaltă ține cinci cărți de joc în evantai. Pe masă, în fața lui, e un pahar de coniac. În spatele lui, un teanc de jetoane de poker.

— A sărit în tren, domnule. L-am găsit furișându-se într-o cușetă.

— E-adevărat? spune Unchiul Al.

Trage alene din trabuc, apoi îl sprijină pe marginea unei scrumiere. Se reazemă de spătar, studiindu-și cărțile și lăsând fumul să i se prelingă pe la colțurile gurii.

— Plusez cu cinci, zice aplecându-se în față și aruncând câteva jetoane în caniotă.

— Vreți să-l arunc din tren? întreabă Earl.

Înaintează spre mine, mă apucă de revere, mă ridică de la podea. Mă încordez tot și-l prind de încheieturi, cu gând să-i

țin piept dacă încearcă să mă mai arunce o dată. Mă uit de la Unchiul Al la bărbia lui Earl – tot ce văd –, apoi din nou la Al.

Acesta își strânge cărțile, după care le răsfiră cu grijă pe masă.

— Încă nu, Earl, spune. Își ia trabucul și trage iar din el. Lasă-l jos.

Earl mă pune pe podea, cu spatele la Unchiul Al. Îmi netezește stângaci haina.

— Ia fă-te-ncoace, zice Unchiul Al.

Îi fac pe plac, mulțumit să scap din raza de acțiune a lui Earl.

— Nu cred c-am avut plăcerea de a ne cunoaște, spune, pufăind un inel de fum. Cum te cheamă ?

— Jacob Jankowski, domnule.

— Și ce anume, mă rog, caută domnul Jacob Jankowski în trenul meu ?

— Caut de lucru, domnule, zic.

Unchiul Al continuă să mă scruteze, suflând inele leneșe de fum. Își sprijină mâinile pe pântec, bătând încet darabana pe vestă.

— Ai mai lucrat vreodată la un spectacol de circ, Jacob ?

— Nu, domnule.

— Ai fost vreodată la un spectacol de circ, Jacob ?

— Da, domnule. Firește.

— Care anume ?

— Al fraților Ringling, spun.

În jurul meu, lumea a rămas cu respirația tăiată, ceea ce mă face să întorc capul. Earl mă privește cu ochii larg căscați, a avertizare mută.

— Dar a fost îngrozitor. De-a dreptul îngrozitor, adaug iute, întorcându-mă la Unchiul Al.

— Chiar așa ? spune acesta.

— Da, domnule.

— Dar spectacolul nostru l-ai văzut, Jacob ?

— Da, domnule, spun, simțind cum mă îmbujorez vizibil.

— Și cum ți s-a părut ? mă întreabă.

— A fost... ieșit din comun.

— Care a fost numărul care ți-a plăcut cel mai mult ?

Îmi sforţez creierii cât pot, încercând să recuperez amănunte din memorie.

— Cel cu caii albi şi negri. Şi fata în roz, zic. Cea cu paiete.

— Ai auzit, August? Băiatului îi place de Marlena.

Bărbatul din faţa Unchiului Al se ridică şi se întoarce spre mine – este cel din cortul menajeriei, doar că acum e fără joben. Chipul colţuros îi e impasibil, iar părul negru îi luceşte de pomadă. Are şi el mustaţă, însă, spre deosebire de cea a Unchiului Al, a lui se întinde doar deasupra gurii.

— Şi ce anume te vezi făcând? întreabă Unchiul Al.

Se apleacă şi ridică paharul de coniac de pe masă. Îl învârte în aer de câteva ori, apoi îl goleşte dintr-o sorbitură. Un chelner apare ca din pământ şi i-l umple la loc.

— Sunt gata să fac aproape orice. Dar, dacă se poate, aş dori să lucrez cu animalele.

— Cu animalele, spune el. Ai auzit, August? Flăcăul vrea să lucreze cu animalele. Vrei să cari apă pentru elefanţi bănuiesc, nu?

Earl îl priveşte încruntat.

— Dar nu avem nici un...

— Taci! zbiară Unchiul Al, sărind în picioare.

Mâneca lui agaţă paharul, care cade pe mochetă. Se uită la pahar, cu pumnii strânşi, întunecându-se tot mai tare la faţă. Apoi îşi dezveleşte dinţii şi scoate un răcnet lung, neomenesc, izbind paharul cu piciorul, iar, şi iar, şi iar.

Urmează un moment de tăcere încremenită, întreruptă doar de zgomotele ritmice făcute de traversele şinelor de sub noi. Apoi chelnerul se lasă pe vine şi începe să adune cioburile.

Unchiul Al trage aer adânc în piept şi se întoarce la fereastră cu mâinile împreunate la spate. Când, în cele din urmă, se întoarce iar spre noi, e din nou trandafiriu la faţă. Dinspre comisurile gurii i se insinuează un rânjet sarcastic.

— Să-ţi spun eu cum stă situaţia, *Jacob Jankowski*. Îmi rosteşte numele în scârbă, de parc-ar fi ceva dezgustător. Am văzut foarte mulţi indivizi de teapa ta la viaţa mea. Crezi că nu ştiu să te citesc ca pe o carte deschisă? Zi, care-i treaba – te-ai certat cu mămica? Sau poate cauţi un pic de aventură între semestre?

— Nu, domnule, nimic de genul acesta.

— Nu-mi pasă care e motivul tău – chiar dacă ți-aș da o slujbă în spectacolul meu, n-ai supraviețui. Nici măcar o săptămână. Nici măcar o zi. Spectacolul meu e o mașinărie bine unsă, și doar cei mai rezistenți îi pot face față. Dar tu n-ai de unde să știi ce e aia rezistență, așa-i, domnișorule student?

Mă privește țintă, de parcă ar vrea să mă provoace să-i răspund.

— Acum cară-te de-aici, zice, fluturându-și mâna. Earl, arată-i ușa. Așteaptă întâi să vezi lumina roșie și pe urmă aruncă-l jos din tren – nu vreau să mă trezesc cu probleme că l-am julit pe *băiețelul mamii*.

— Stai o clipă, Al, zice August. Rânjește, vizibil amuzat. Așa e? Ești student?

Mă simt ca un șoarece prins între două pisici.

— Am fost.

— Și ce-ai studiat? Artele frumoase, probabil? Îi sticlesc ochii a batjocură. Dansuri populare românești? Critică literară aristotelică? Sau poate că, *domnule Jankowski*, ți-ai luat licența în acordeon?

— Am studiat medicina veterinară.

Expresia i se schimbă pe loc, radical.

— Veterinară? Ești veterinar?

— Nu tocmai.

— Cum adică „nu tocmai"?

— Nu mi-am dat licența.

— De ce?

— Pur și simplu nu mi-am dat-o.

— Și examenul ăsta e în ultimul an?

— Da.

— La ce universitate?

— Cornell.

August și Unchiul Al schimbă priviri între ei.

— Marlena a zis că Silver Star e bolnav, spune August. Voia să-l conving pe investitorul nostru să aranjeze cu un veterinar. N-a părut să înțeleagă că investitorul ne-a dat banii și-a plecat, că doar n-o să stea după curul nostru.

— Și ce propui? spune Unchiul Al.

— Să-l lași pe puști să se uite la el de dimineață.

— Și unde propui să-l cazăm în noaptea asta? Și-așa suntem supraaglomerați. Înșfacă trabucul din scrumieră și îl bate la capăt. Bănuiesc că l-am putea trimite la un vagon-platformă.

— Mă gândeam mai degrabă la un vagon de animale, spune August.

Unchiul Al se încruntă.

— Poftim? La caii Marlenei?

— Da.

— Vrei să zici acolo unde erau caprele? Nu acolo doarme nenorocitul ăla... cum dracu-i zice? spune, plesnind din degete. Stinko? Kinko? Clovnul ăla cu câinele?

— Exact, zâmbește August.

August mă conduce înapoi prin vagonul de dormit până când ajungem pe o mică platformă care dă spre vagonul cu animale.

— Te ții bine pe picioare, Jacob? mă întreabă amabil.

— Cred că da, domnule.

— Bine, zice.

Fără să mai adauge nimic, se apleacă, se apucă de ceva dintr-o latură a vagonului cu animale și se urcă fără probleme pe acoperiș.

— Dumnezeule! țip, privind neliniștit, întâi spre zona în care a dispărut August, apoi în jos la traversele și șinele care vâjâie pe sub vagoane. Trenul se zgâlțîie la o curbă. Îmi arunc brațele în aer pentru a-mi păstra echilibrul și de-abia răsuflu.

— Hai odată, zbiară o voce de pe acoperiș.

— Cum dracu' ai făcut asta? De ce te-ai apucat?

— E o scară. Într-o parte. Lasă-te în față și apucă-te de ea. O s-o găsești.

— Și dacă n-o găsesc?

— Atunci ne luăm la revedere aici, nu?

Pășesc cu grijă către margine. Zăresc marginea unei scărițe de fier foarte înguste.

Mă uit bine la ea să-i țin minte poziția și îmi șterg mâinile pe pantaloni. Apoi întind o mână, precaut.

Mâna mea dreaptă întâlneşte scara. Întind înnebunit și stânga, până când simt în palmă cealaltă parte a scării. Îmi prind picioarele între trepte și mă agăț strâns de ele, încercând să-mi recapăt suflul.

— Vii odată ?

Ridic privirea. August se uită în jos la mine rânjind, și părul îi flutură în vânt.

Mă urc pe acoperiş. Se dă mai încolo și, când mă așez lângă el, îmi pune o mână pe umăr.

— Întoarce-te. Vreau să-ți arăt ceva.

Îmi arată în jos spre trenul nesfârşit. Se întinde în urma noastră ca un şarpe uriaş, iar vagoanele legate între ele zăngănesc și se răsucesc când ajung la o curbă.

— Ce imagine frumoasă, nu-i așa, Jacob ? spune August.

Mă uit la el. Mă privește cu ochi strălucitori.

— Totuși, nu-i chiar așa frumoasă ca Marlena mea, nu ? zice plescăind din limbă și-mi face cu ochiul.

Înainte să apuc să protestez, se ridică și începe să danseze step pe acoperiş. Îmi ridic gâtul și număr vagoanele de animale. Sunt cel puţin şase.

— August ?

— Ce ? zice, oprindu-se în mijlocul unei piruete.

— În ce vagon e Kinko ?

El se lasă brusc pe vine.

— În ăsta. Ce noroc pe capul tău ! Deschide un capac de ventilație și dispare.

Mă târăsc pe coate și genunchi spre gaura pe care s-a făcut nevăzut.

— August ?

— Ce ? răsună o voce din întuneric.

— E o scară pe undeva ?

— Nu, lasă-te în jos și sari.

Mă las pe fantă până când rămân agățat doar în vârfurile degetelor. Apoi îmi dau drumul cu zgomot pe podea. Mă întâmpină un nechezat mirat.

Razele lunii se strecoară în fâşii subţiri printre şipcile uşilor laterale ale vagonului. Într-o parte se află un șir de cai. Cealaltă e blocată de un perete făcut de cineva.

August face un pas înainte și împinge ușa înăuntru. Aceasta se izbește de peretele din spatele ei, dezvăluind o cămăruță improvizată, luminată de o lampă cu kerosen. Aceasta se află pe o cutie de lemn răsturnată lângă un pat de campanie. Un pitic e întins pe burtă, cu o carte groasă deschisă în faţă. Are cam vârsta mea și, ca şi mine, părul roșu. Spre deosebire de mine însă, mâinile par să-i pornească direct din capul cu păr des, care pare să nu fi văzut de mult pieptănul. Are fața, gâtul, brațele și dosul palmelor acoperite de pistrui.

— Kinko, spune August cu dispreţ.

— August, zice piticul, la fel de dezgustat.

— El e Jacob, spune August, făcând un tur al odăiței. În timp ce trece pe lângă diverse lucruri, se apleacă uşor și-și plimbă degetul peste ele. O să stea aici cu tine un timp.

Fac un pas în faţă și-i întind mâna.

— Îmi pare bine, zic.

Kinko îmi privește mâna cu răceală, după care se uită din nou la August.

— Ce e?

— Îl cheamă Jacob.

— Am zis ce, nu cine e.

— O să ne dea o mână de ajutor la menajerie.

Kinko sare în picioare.

— Un îngrijitor de la menajerie? Las-o baltă. Eu sunt artist. Poți să-ţi iei gândul. N-o să-mi împart camera cu un îngrijitor.

Din spatele lui vine un mârâit și îl văd pentru prima oară pe terierul Jack Russell. Mai exact, o văd, pentru că e căţea. Stă pe marginea patului, zbârlită toată.

— Sunt directorul manejului și administratorul tuturor animalelor, rostește August răspicat, și grație generozității mele ți s-a permis să stai aici. Grație aceleiași generozităţi ieşite din comun, nu i-am băgat peste tine până acum pe toţi nespălații.

Firește, situația se poate schimba oricând. Și, în afară de-asta, acest domn este noul veterinar al spectacolului – și, pentru știința ta, a studiat la Cornell –, ceea ce în ochii mei îl face mult mai valoros decât tine. Poate că vei fi amabil să-i oferi lui patul.

Flacăra lămpii se reflectă în privirea amenințătoare a lui August. Buza îi tremură ușor în lumina umbrită.

O clipă mai târziu se întoarce spre mine și se înclină până la pământ, lovindu-și călcâiele.

— Noapte bună, Jacob. Sunt sigur că domnul Kinko va face tot posibilul să-ți asigure tot confortul. Nu-i așa, Kinko?

Kinko îl fulgeră cu privirea.

August își netezește părul cu mâinile. Apoi pleacă, trăgând ușa în urma lui. Mă uit la lemnul tăiat grosolan până când îi aud pașii tropăind deasupra noastră. Apoi mă răsucesc pe călcâie.

Kinko și cățeaua se uită fix la mine. Câinele își răsfrânge buza de sus și mârâie.

Îmi petrec noaptea pe o pătură mototolită din păr de cal, sprijinit de perete, cât mai departe de pat cu putință. Pătura e jilavă. Cel care a acoperit șipcile când au transformat locul ăsta într-o cameră a făcut-o de mântuială, așa că pătura a fost udată la greu de ploaie și pute a mucegai.

Sar din somn. M-am scărpinat de mi-am făcut răni la brațe și gât. Nu știu dacă de la dormitul pe pătura de păr de cal sau de la nu știu ce gângănii și nici nu vreau să știu. Cerul care se întrezărește printre stinghiile prost unite e negru, și trenul încă merge.

Mă trezesc din cauza unui vis, însă nu-mi mai aduc aminte mare lucru. Închid ochii, încercând să-l apuc cumva, să-mi amintesc ceva de care să mă agăț.

Am visat-o pe mama. E în curte, în rochia ei cu albăstrele, și întinde rufele pe sârmă. Are în gură cârlige de rufe din lemn, și în șorțul legat în jurul taliei are și mai multe. Se chinuie cu un cearșaf. Cântă încetișor, în polonă.

Flash.

Sunt întins pe jos și mă uit în sus, la sânii dansatoarei, ce se bălăngănesc. Sfârcurile ei cafenii, cât niște clătite mititele, se învârt în cercuri – în afară și de jur împrejur, PLEOSC. În afară și de jur împrejur, PLEOSC. Mă străbate un fior de excitare, urmat de remușcare, apoi de greață.

Și pe urmă...

Pe urmă...

Cinci

Și pe urmă mă smiorcăi, ca un moș ramolit ce sunt, asta se întâmplă.

Cred c-am adormit. Puteam să jur că în urmă cu doar câteva secunde aveam douăzeci și trei de ani, și acum iată-mă întemnițat în trupul ăsta amărât, ca vai de el.

Îmi trag nasul și-mi șterg lacrimile idioate, încercând să-mi vin în fire, fiindcă fata aia durdulie îmbrăcată în roz s-a întors. Ori a lucrat toată noaptea, ori am pierdut șirul. Urăsc că nu știu exact care dintre acestea.

De asemenea, aș vrea să-mi pot aminti numele ei. Așa se întâmplă când ai nouăzeci de ani. Sau nouăzeci și trei.

— Bună dimineața, domnule Jankowski, spune asistenta, apăsând întrerupătorul. Se duce la fereastră și potrivește jaluzelele, ca să intre lumina soarelui. E timpul să vă ridicați și să vă bucurați.

— Pentru ce? bombăn.

— Pentru că bunul Dumnezeu a găsit cu cale să vă binecuvânteze cu o nouă zi, spune ea, venind lângă mine. Apasă pe un buton de pe tăblia patului, iar patul începe să zumzăie. Și-n afară de asta, mâine mergeți la circ.

La circ! Deci n-am pierdut o zi întreagă.

Bagă un termometru într-un con de plastic, pe care mi-l vâră în ureche. În fiecare dimineață mă înțeapă și mă sâcâie așa. Sunt ca o bucată de carne dezgropată din fundul frigiderului, suspectă până când nu se dovedește limpede contrariul.

După ce termometrul face bip, asistenta azvârle conul în coșul de gunoi și notează ceva în fișa mea. După asta, ia manșeta tensiometrului atârnat pe perete.

— Deci în dimineața asta vreți să luați micul dejun în sala de mese sau preferați să vă aduc ceva aici ? întreabă, înfășurându-mi manșeta pe braț și umflând-o.

— Nu vreau nici un mic dejun.

— Haideți, domnule Jankowski, spune, apăsându-mi stetoscopul pe încheietura cotului și urmărind cadranul aparatului. Trebuie să vă păstrați forțele.

Încerc să-i zăresc ecusonul cu numele.

— Pentru ce ? Ca să alerg la maraton ?

— Ca să nu vă-mbolnăviți și să pierdeți circul, spune ea.

După ce manșeta se dezumflă, îmi desface aparatul de la mână și-l atârnă la loc pe perete.

În fine! Îi văd numele.

— Atunci am să mănânc aici, Rosemary, zic, dovedindu-i că-mi amintesc cum o cheamă.

E treabă grea să păstrezi aparența faptului că ești întreg la minte, dar e important. Și-n plus, nu sunt chiar gaga. Doar că eu am mai multe lucruri pe care trebuie să le țin minte decât alții.

— Sunteți sănătos tun, zice, făcând o ultimă însemnare în fișă înainte de a o închide. Dacă vă păstrați greutatea, pun pariu că o mai duceți încă zece ani.

— Minunat, zic.

Când Rosemary vine să mă parcheze pe hol, o rog să mă ducă la fereastră, ca să pot vedea ce se întâmplă în parc.

E o zi frumoasă, razele soarelui se strecoară printre norii pufoși. Foarte bine – îmi amintesc mult prea bine cum e să lucrezi la circ pe vreme rea. Deși, sincer să fiu, munca de azi n-are nici o legătură cu cea de altădată. Mă întreb dacă îngrijitorilor li se mai spune tot nespălați. În mod sigur cazarea e mult mai bună azi – uite doar rulotele din zilele noastre. Unele dintre ele au și antene parabolice.

La scurt timp după prânz, îl văd pe primul rezident al azilului condus cu căruciorul pe stradă de către rudele lui. Zece minute mai târziu, s-a făcut deja un trenuleț. Uite-o pe Ruthie... a, și pe Nellie Compton, dar ce rost are ? E o legumă. Și uite-o și pe Doris – ăsta trebuie să fie Randall ăla al ei, de care vorbește întruna. Și uite-l și pe nemernicul ăla de McGuinty. Da, mândru ca un cocoș, cu familia în jurul lui și un pled ecosez

pe genunchi. Şi precis se laudă în gura mare, să-l audă trecătorii, cu poveştile lui despre elefanţi.

În spatele marii cupole se află un şir de percheroni superbi, albi şi strălucitori. Or fi pentru numerele de acrobaţie? Caii din numerele de acrobaţie sunt întotdeauna albi, ca să nu se vadă praful de sacâz care-i ajută pe artişti să nu le alunece picioarele pe spatele animalului.

Chiar dacă e un număr doar cu cai, fără artişti, nu am nici un motiv să cred că ar putea cumva să atingă perfecţiunea Marlenei. Nimeni şi nimic nu se poate compara cu Marlena.

Mă uit să văd dacă au şi elefanţi, cu spaimă amestecată cu dezamăgire.

Trenuleţul se întoarce mai târziu, pe după-amiază, cu baloane legate de scaune şi coifuri idioate pe cap. Unii dintre pasageri au în poală pungi întregi de vată de zahăr – pungi întregi! Ar putea să fie veche de o săptămână, oricum pentru ei e totuna. Pe vremea mea, vata de zahăr era proaspătă, era turnată dintr-un vas metalic uriaş ce se rotea direct într-un con de hârtie.

La ora cinci, o soră uscăţivă, cu faţă de cal, vine la mine, în capătul holului.

— Sunteţi gata să mergeţi la masa de seară, domnule Jankowski? zice, ridicându-mi frânele şi răsucindu-mi căruciorul.

— *Hmmmf*, zic, înciudat că n-a aşteptat măcar să-i răspund.

Când ajungem în sala de mese, mă conduce spre locul meu obişnuit.

— Nu, stai! zic. În seara asta nu vreau să stau aici.

— Nu vă faceţi griji, domnule Jankowski, spune ea. Sunt sigură că domnul McGuinty v-a iertat deja pentru ieşirea de aseară.

— Ei bine, eu nu l-am iertat pe el. Vreau să stau acolo, spun, arătând spre o altă masă.

— Dar la masa aia nu e nimeni, zice ea.

— Exact.

— Of, domnule Jankowski. De ce nu vreţi să mă lăsaţi să...

— Du-mă naibii odată unde te-am rugat!

Căruciorul se opreşte şi din spatele lui nu vine nici un răspuns. Câteva clipe mai târziu, începem iar să ne mişcăm. Asistenta mă parchează la masa pe care am ales-o şi pleacă. Când se întoarce şi-mi trânteşte o farfurie în faţă, are gura făcută pungă.

Cea mai mare problemă când stai singur la o masă e că nu ai pe nimeni care să te distragă de la conversațiile celorlalți. Nu trag deloc cu urechea; pur și simplu aud fără să vreau. Cei mai mulți discută despre circ, și e în regulă. Ce *nu e* în regulă e că japița aia de McGuinty stă la masa *mea*, cu prietenele *mele*, și se poartă de parc-ar fi regele Arthur și curtea lui. Și asta nu e tot – se pare că i-a spus cuiva care a lucrat la circ că a cărat apă pentru elefanți și *i s-a dat un bilet mai bun, chiar la marginea arenei*! Incredibil! Și stă în fața mea și se laudă cu nesimțire cu tratamentul special pe care l-a primit, sub privirile pline de adorație ale lui Hazel, Doris și Norma.

Nu mai pot suporta. Mă uit în jos, în farfurie. Un soi de tocăniță de sub care se ghicește un sos palid, lângă care se vede o lingură aruncată în scârbă din ceva gelatinos.

— Soră! răcnesc. Soră!

Una dintre ele ridică ochii și îmi surprinde privirea. Dat fiind că e limpede că nu sunt pe moarte, nu se grăbește deloc să vină la mine.

— Cu ce vă pot ajuta, domnule Jankowski?

— Ce-ar fi să-mi aduci niște mâncare adevărată?

— Poftim?

— Mâncare adevărată. Știi ce zic – chestia aia pe care o mănâncă cei de afară.

— Of, domnule Jankowski...

— Știi ceva, duduie, pe mine să nu mă iei cu „of, domnule Jankowski". Asta e hrană pentru copii mici și, din câte știu, nu mai am cinci ani. Am nouăzeci. Sau nouăzeci și trei.

— Nu e hrană pentru copii mici.

— Ba da, asta e. E un terci. Uite, zic, și-mi trec furculița peste cocoloșul acoperit cu sos, din farfurie. Acesta cade sub formă de guguloaie, și rămân cu furculița mozolită de un soi de rântaș gros. Asta numești tu mâncare? Vreau ceva în care să-mi pot înfige dinții. Ceva care să facă cranț. Și poți să-mi spui, te rog, ce ar trebui să fie chestia asta? zic băgând furculița în jeleul roșu. Acesta se bălăngăne oribil, ca un sân pe care-l știam odată.

— E salată.

— *Salată?* Îmi spui și mie unde vezi tu vreo urmă de legume aici? Nu văd nici o legumă.

— E salată de fructe, spune ea, cu glas egal, ținut cu greu în frâu.

— Vezi tu vreun fruct aici?

— Da. Sinceră să fiu, văd, spune arătând spre ridicătura din farfurie. Aici. Și acolo. Asta e o bucată de banană, iar asta o boabă de strugure. De ce n-o încercați?

— De ce n-o încerci *tu* mai bine?

Ea își încrucișează brațele. Doamna educatoare și-a ieșit din răbdări.

— Asta e mâncare pentru rezidenți. A fost stabilită de către un nutriționist specializat în geriatrie...

— N-o vreau. Vreau mâncare adevărată.

În încăpere se lasă tăcerea. Mă uit în jur. Toate privirile sunt ațitite asupra mea.

— Ce? zic tare. Cer atât de mult? Vouă nu vă e dor de mâncare adevărată? Nu-mi spuneți că sunteți înnebuniți după... după... *păsatul ăsta ordinar*! Îmi las mâna pe marginea farfuriei și-o împing.

Doar puțin.

Pe cuvânt.

Farfuria mea zboară de pe masă și se face bucăți pe podea.

E chemată doctorița Rashid. Aceasta se așază pe marginea patului meu și îmi pune tot soiul de întrebări la care mă străduiesc să-i răspund civilizat, însă m-am săturat atât de tare să fiu tratat ca unul cu care nu te poți înțelege, că mi-e teamă să nu-i par un boșorog plin de toane și să nu mă ia în serios.

O jumătate de oră mai târziu, o cheamă pe asistentă afară pe hol. Mă chinui să trag cu urechea, însă, în ciuda mărimii lor de-a dreptul obscene, bietele mele urechi nu reușesc să prindă decât frânturi: „depresie foarte serioasă“ și „se manifestă agresiv, lucru destul de întâlnit la pacienții geriatrici“.

— Nu sunt surd, să știți! strig din pat. Sunt doar un om în vârstă!

Doctorița Rashid îmi aruncă o privire, după care o ia pe soră de cot. Se duc mai încolo pe hol, acolo unde nu le mai pot auzi.

În noaptea aceea, în paharul meu de hârtie apare o nouă pastilă. Înainte să-mi dau seama, pastilele se află deja în palma mea.

— Ce-i asta? întreb, împingând-o înapoi. O întorc în palmă și mă uit bine pe cealaltă față a ei.

— Ce anume? spune asistenta.

— Asta, zic, atingând cu degetul pastila pe care-au încercat să mi-o strecoare pe șest. Asta de aici. E nouă.

— Se numește Elavil.

— Și pentru ce e?

— O să vă ajute să vă simțiți mai bine.

— Pentru ce e? repet.

Nu-mi răspunde. Ridic ochii. Privirile ni se întâlnesc.

— Depresie, zice într-un final.

— N-o iau.

— Domnule Jankowski...

— Nu sunt câtuși de puțin deprimat.

— Doctorița Rashid v-a prescris-o. O să...

— Vreți să mă drogați. Vreți să mă transformați într-o oaie care mănâncă jeleu. Nu mai insista, că n-o iau.

— Domnule Jankowski. Am încă doisprezece pacienți de care trebuie să am grijă. Vă rog frumos să luați pastilele.

— Parcă eram rezidenți.

Fiecare dintre trăsăturile feței i se înăsprește brusc.

— Le iau pe celelalte, dar pe asta n-o iau, zic, dând un bobârnac pastilei din palmă. Aceasta zboară prin aer și aterizează pe podea. Mi le îndes pe celelalte în gură.

— Unde mi-e apa? zic, articulând cu greu cuvintele, fiindcă mă chinui să țin pastilele pe centrul limbii.

Îmi întinde un pahar de plastic, culege pastila de pe jos și se duce în baie. O aud cum trage apa. Apoi se întoarce.

— Domnule Jankowski, mă duc să vă aduc alt Elavil și, dacă nu-l luați, o chem pe doctorița Rashid și-o să vă prescrie în locul ei o injecție. Nu aveți ce face, trebuie să vă dau Elavil. Cum anume, dumneavoastră hotărâți.

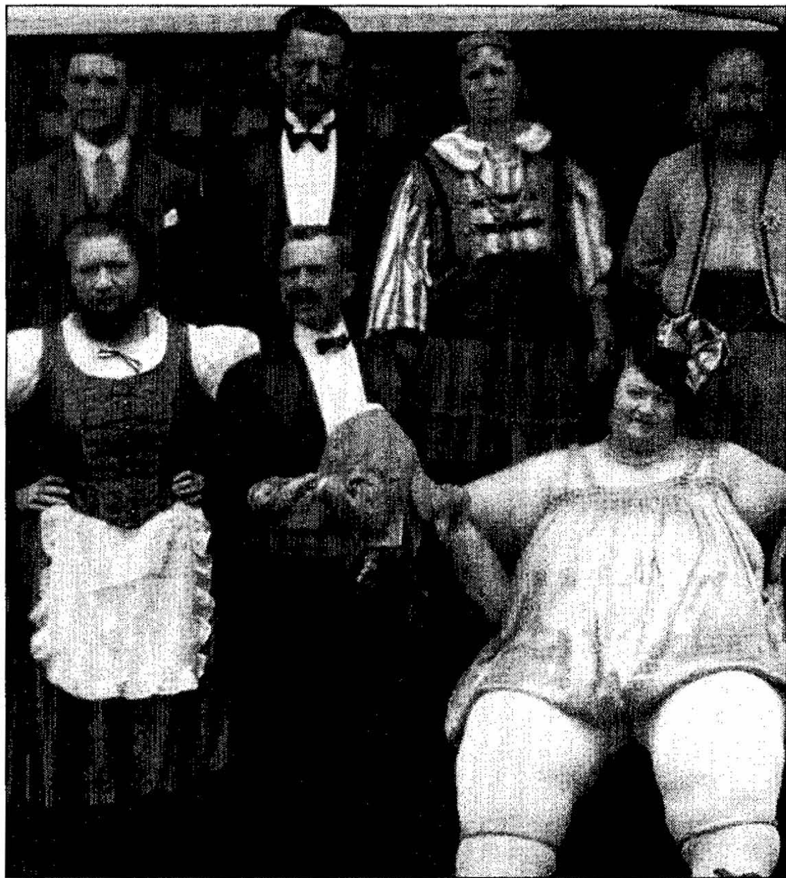
Când îmi aduce pastila, o înghit. Un sfert de oră mai târziu, îmi face și o injecție – nu Elavil, altceva, dar nu mi se pare deloc corect, având în vedere c-am luat deja nenorocita aia de pastilă.

Câteva minute mai târziu, sunt o oaie care mănâncă jeleu. În orice caz, o oaie. Însă, dat fiind că îmi tot amintesc de incidentul care a adus necazul ăsta asupra mea, îmi dau seama că,

dacă cineva mi-ar aduce jeleu acum și mi-ar spune să-l mănânc, l-aș mânca.

Ce mi-au făcut?

Mă agăț de mânia mea cu fiecare gram de umanitate rămasă în bietu-mi trup șubrezit, însă degeaba. Îmi alunecă, asemenea unui val care scaldă un țărm. Tocmai cuget asupra acestui trist adevăr, când îmi dau seama că întunericul somnului îmi dă târcoale. E aici de ceva vreme și se apropie alene, tot mai aproape cu fiecare nou rotocol. Renunț la furie, care în clipa asta a devenit o simplă formalitate, și îmi spun să țin minte să mă înfurii iar mâine-dimineață. După care mă las în voia somnului, fiindcă n-are nici un rost să mă împotrivesc.

Prin amabilitatea Arhivelor Ken Harck

Șase

Trenul geme, sforțându-se să facă față rezistenței crescânde a frânelor. Câteva clipe mai târziu, după un ultim scrâșnet strident și prelung, uriașa fiară de oțel se cutremură din măruntaie și exală un nor de fum.

Kinko își aruncă pătura de pe el și se ridică în picioare. Are cel mult un metru douăzeci, dacă are și atât. Se întinde, cască şi se lovește cu mâinile peste gură, după care se scarpină în cap, la subsuori și la boașe. Cățeaua dansează în jurul lui, dând vehement din coada ca un ciot.

— Haide, Queenie, zice, ridicând-o în brațe. Vrei să ieși afară ?

Queenie vrea să iasă afară ? Îi trântește un pupic în creştetul alb-cafeniu și străbate mica odaie.

Mă uit la ei din colțul în care stau, înfofolit în pătura mototolită din păr de cal.

— Kinko ? zic.

Dacă n-aș ști că pentru mine a trântit ușa cu atâta putere aș crede că nu m-a auzit.

Ne aflăm pe o șină laterală, în spatele Escadronului Zburător, care e limpede că se află aici de câteva ore. Orașul de corturi a fost deja ridicat, spre deliciul mulțimii de localnici ce cască gura. Cârduri de copii șed în vârful Escadronului Zburător, privind agitația cu ochi strălucitori. Părinții lor s-au adunat la poalele cortului, ținându-i de mâini pe frații mai mici și arătând către diverse minunății apărute în fața lor.

Muncitorii din trenul principal coboară din vagoanele de dormit, cu țigările deja aprinse, și pornesc către bucătăria mobilă.

Steagul albastru cu portocaliu flutură deja, iar boilerul de lângă el pufăie aburi, dând mărturie veselă despre micul dejun ce tocmai se pregătește înăuntru.

Artiștii ies din vagoanele de dormit din spatele trenului, evident, unele mult mai răsărite decât celelalte. Există o ierarhie cât se poate de clară: cu cât stai mai aproape de coada trenului, cu atât mai impresionante sunt cușetele. Unchiul Al în persoană coboară dintr-un vagon aflat chiar înaintea vagonului de serviciu. Nu pot să nu remarc faptul că Kinko și cu mine stăm cel mai aproape de locomotivă.

— Jacob !

Mă întorc. August vine cu pași mari spre mine, cu cămașa scrobită și obrazul proaspăt ras. Părul îngrijit poartă urma unui pieptăn.

— Cum te simți în dimineața asta, băiete ? mă întreabă.

— Bine, zic. Puțin obosit.

— Ți-a făcut probleme piticania ?

— Nu, zic. Nici un fel de probleme.

— Mă bucur. Își lovește palmele una de alta. Atunci mergem să ne uităm un pic la calul ăla ? Nu cred că-i ceva grav. Marlena are grijă de ei ca de ochii din cap. A, uite-o și pe tânăra domnișoară de care vorbim. Vino-ncoace, draga mea, strigă vesel. Vreau să ți-l prezint pe Jacob. E fanul tău.

Simt cum mă străbate un val de roșeață.

Ea se oprește lângă el și-mi zâmbește în clipa în care August se întoarce către vagonul de animale.

— Încântată de cunoștință, spune, întinzându-mi mâna.

De aproape seamănă incredibil de mult cu Catherine – trăsături delicate, fața albă ca de cleștar, cu câțiva pistrui între sprâncene, ochi albaștri ce licăresc vesel și părul destul de întunecat ca să nu fie blond.

— Plăcerea e de partea mea, zic, dureros de conștient de faptul că nu m-am bărbierit de două zile, că hainele-mi sunt țepene de la stratul de bălegar ce le acoperă și că duhoarea de bălegar nu e singurul miros neplăcut pe care-l emană corpul meu.

Ea ridică ușor capul.

— Deci tu ești cel pe care l-am văzut ieri, nu ? În menajerie ?

— Nu cred, zic, mințind instinctiv.

— Ba sigur că tu ești. Chiar înainte de spectacol. Când s-a trântit ușa de la cușca cimpanzeului.

Arunc o privire către August, însă el nu se uită la noi. Îmi urmărește privirea și pare să înțeleagă.

— Nu ești din Boston, așa-i? spune, coborând glasul.

— Nu, n-am fost niciodată la Boston.

— Aha, zice. Nu știu de ce, parcă te-aş ști de undeva. Mă rog, continuă vioaie. Auggie zice că ești veterinar.

La auzul numelui său, August se întoarce pe călcâie.

— Nu, zic. Adică nu chiar.

— E modest, spune August. Pete! Hei, Pete!

Un grup de bărbați stau în fața ușii vagonului de animale, de care agață o rampă cu margini ridicate. Un tip înalt și brunet se întoarce spre el.

— Da, șefu'! zice.

— Dă-i jos pe ceilalți și adu-l pe Silver Star, da?

— Sigur.

Unsprezece cai mai târziu – cinci albi și șase negri – Pete intră iar în vagon. După o clipă se întoarce.

— Silver Star nu vrea să se clintească, șefu'.

— Convinge-l tu cumva, spune August.

— Nici să nu te gândești, spune Marlena, fulgerându-l pe August cu privirea.

Pornește nervoasă pe rampă și se face nevăzută în vagon.

August și cu mine aşteptăm afară, ascultându-i rugămințile însuflețite și sunetele de alint. Câteva minute mai târziu, apare în ușă cu un cal arab, cu coamă argintie.

Marlena pășește în fața lui, plescăind din limbă și murmurând. El înalță capul și se trage înapoi. În cele din urmă, o urmează în jos pe rampă, plecându-și capul, la fiecare pas. Ajuns jos, se trage îndărăt cu atâta putere că aproape se ghemuiește pe picioarele din spate.

— Isuse, Marlena, parc-ai zis că e un pic bolnav, zice August.

Marlena e pământie la față.

— Păi așa și era. Ieri nu era deloc așa. Se simte rău de vreo câteva zile, dar în nici un caz în halul ăsta.

Plescăie din limbă și trage de frâie până când animalul pășește, într-un târziu, pe pietriș. Stă cu spinarea aplecată, chinuindu-se

să-și lase cât mai multă greutate pe picioarele din față. Mi se strânge inima. E mersul clasic „ca pe coji de ouă".

— Ce crezi că e? zice August.

— Lasă-mă o clipă, zic, deși sunt deja nouăzeci și nouă la sută sigur. Aveți clești pentru copite?

— Nu, dar are potcovarul nostru. Vrei să-l trimit pe Pete să-i ceară?

— Nu încă. Poate mă descurc și fără ei.

Mă ghemuiesc lângă umărul stâng al calului și-mi cobor degetele pe piciorul lui, de la umăr spre chișiță. Nici nu se clintește. Apoi îmi pun mâna pe partea din față a copitei. Radiază căldură. Îmi pun degetul mare și arătătorul în spatele chișiței. Îi simt pulsul bătând cu putere.

— Fir-ar să fie! zic.

— Ce-i? spune Marlena.

Mă ridic în picioare și dau să-l apuc pe Silver Star de copită. El și-o lipește ferm de pământ.

— Haide, băiete, zic, trăgându-l de ea.

Până la urmă, o ridică. Talpa e umflată și întunecată, și de jur împrejur are o linie roșie. O las jos imediat.

— Calul ăsta suferă de furbură[1], zic.

— O, Doamne! zice Marlena, ducându-și mâna la gură.

— Poftim? spune August. Ce are?

— Copita inflamată, zic. Adică țesuturile care leagă copita și osul sunt distruse, iar osul copitei se rotește spre talpa copitei.

— Fii mai clar, te rog. E grav?

Mă uit la Marlena, care e tot cu mâna la gură.

— Da, zic.

— Poți să-l faci bine?

— Putem să-i încropim un culcuș cât mai rapid și să încercăm să-l facem să nu mai stea în picioare. Doar fân, fără furaje. Și fără muncă.

— Dar îl poți vindeca?

Ezit, aruncându-i o privire rapidă Marlenei.

---

1 Cunoscută și sub denumirea populară „boala porumbului în copită", apare în momentul schimbării bruște a concentratelor, mai ales la introducerea de concentrate (porumb, ovăz, orz) proaspăt recoltate în furajarea animalelor. (N. tr.)

— Probabil că nu.

August se uită șocat la Silver Star și expiră, dezumflându-și obrajii.

— Măi, măi, măi! răsună un glas imposibil de confundat din spatele nostru. Iată-l pe veterinarul nostru special!

Unchiul Al pășește spre noi măiestuos, de zici că plutește, în pantaloni cu carouri negre și albe și vestă stacojie. Are un baston cu măciulie de argint, pe care îl leagănă extravagant la fiecare pas. În urma lui vin mai multe persoane.

— Deci ce zice vraciul nostru? Îl pui pe picioare? întreabă jovial, oprindu-se în fața mea.

— Nu tocmai, zic.

— De ce nu?

— Cica ar avea furbură, spune August.

— Ce anume? zice Unchiul Al.

— Are probleme la picior.

Unchiul Al se apleacă și se uită la picioarele lui Silver Star.

— Mie mi se pare că arată în regulă.

— Nu sunt, zic.

El se întoarce spre mine.

— Și ce propui să facem?

— Să-l lăsați să se odihnească și să nu-i mai dați furaje. În afară de asta, nu avem ce altceva să facem.

— Nici nu se pune problema să se odihnească. El e vedeta numărului cu cai.

— Dacă acest cal continuă să lucreze, osul copitei i se va roti până când îi va străpunge talpa, și-o să rămâneți fără el, zic fără înconjur.

Unchiul Al dă de câteva ori din pleoape, încercând să se obișnuiască cu gândul. Se uită la Marlena.

— Cât timp trebuie să stea pe bară?

Încerc să-mi aleg cuvintele cu grijă.

— Poate că pentru totdeauna.

— *Fir-ar al dracului să fie!* strigă el, înfingându-și bastonul în pământ. Unde naibii să găsesc eu alt cal pentru numărul ăsta în toiul sezonului? Se uită în jur spre însoțitorii lui.

Aceştia dau din umeri, murmură și-și feresc privirile.

— Niște neisprăviți, asta sunteți. De ce vă țin? Bine, tu... mă arată cu bastonul. Ești angajat. Vindecă-mi calul. Nouă dolari

pe săptămână. Răspunzi în fața lui August. Dacă-mi moare calul, zbori și tu de-aici. Ba nu, la cel mai mic semn de înrăutățire a stării lui, ai și zburat.

Se duce la Marlena și-o bate pe umăr.

— Stai liniștită, scumpa mea, îi spune cu blândețe. Nu te mai da de ceasul morții. Băiatul ăsta, Jacob, o să aibă mare grijă de el. August, fii drăguț, du-te să-i aduci fetei ceva de mâncare. Trebuie să ridicăm ancora.

August întoarce gâtul cu o mișcare bruscă.

— Cum adică „să ridicăm ancora" ?

— Strângem tot, zice Unchiul Al arătând vag în jur. Plecăm.

— Ce naibii tot spui aici ? Abia am ajuns. Nici n-am ridicat încă toate corturile!

— Schimbare de plan, Augustus. Schimbare de plan.

Unchiul Al și alaiul său se îndepărtează. August rămâne locului privind în urma lor, cu gura căscată.

În bucătăria mobilă, toată lumea își dă cu presupusul.

În fața crochetelor de cartofi:

— Frații Carson au fost prinși c-au băgat mâna la bani, acum câteva săptămâni. Și-au dat foc la valiză.

— Ha, pufnește în râs altcineva. De obicei asta cam e treaba noastră.

În fața ouălor jumări:

— Cică aveam la noi băutură de contrabandă. O să fie o razie.

— O să fie sigur razie, vine răspunsul. Da' din cauza la niște nereguli de pe la bucătărie, nu din cauza băuturii.

În fața fierturii de ovăz:

— Unchiul Al i-a tras țeapă șerifului cu taxa pentru teren anul trecut. Polițaii zic că ne dau două ore să ne strângem calabalâcul și să plecăm.

Ezra stă într-o rână, în aceeași poziție ca ieri, cu brațele încrucișate și bărbia în piept. Nici nu se uită la mine.

— Hei, bărbate, zice August când mă îndrept spre perdeaua care împarte sala de mese în două. Unde te duci?

— Dincolo.

— Să crezi tu, zice. Ești veterinarul spectacolului. Vino cu mine. Deși, îți spun sincer, îmi vine să te trimit acolo doar ca să văd ce zic ceilalți.

Îi urmez pe August și pe Marlena către una din mesele frumos aranjate. Kinko e la câteva mese mai încolo, cu alți trei pitici și Queenie la picioarele lui. Aceasta ridică privirea plină de speranță, cu limba atârnându-i într-o parte. Kinko o ignoră, ca pe toți cei de la masa lui. Se uită țintă la mine, și maxilarul i se mișcă nervos într-o parte și-n cealaltă.

— Mănâncă, draga mea, spune August, împingând zaharnița către porridge-ul Marlenei. N-are nici un rost să te macini așa. Avem un veterinar de mare încredere lângă noi.

Dau să protestez, apoi renunț.

De noi se apropie o blondină mignonă.

— Marlena! Scumpa mea! Ghici ce-am auzit!

— Bună, Lottie, spune Marlena. N-am nici cea mai mică idee. Ce-i?

Lottie se strecoară pe banchetă lângă Marlena și dă drumul unui șuvoi de vorbe, aproape fără să se oprească să respire. E trapezistă și știe dintr-o sursă de cea mai mare încredere – persoana în cauză a auzit că Unchiul Al și investitorul au avut un schimb aprins de replici în fața marii cupole. Nu trece mult și masa noastră e înconjurată de mulțime și, din ce spune Lottie și din frânturile de informații aruncate în conversație de asistență, am parte de o introducere rapidă în istoria lui Alan J. Bunkel și a Celui Mai Senzațional Spectacol de pe Pământ al Fraților Benzini.

Unchiul Al e un uliu, un vultur, un mâncător de mortăciuni. Acum cincisprezece ani, era managerul unui show de doi bani: o adunătură de circari atinși de pelagră, târâți din oraș în oraș de niște cai amărâți, cu copitele umflate.

În luna august a anului 1928, fără să fie câtuși de puțin vina celor de pe Wall Street, Cel Mai Senzațional Spectacol al Fraților Benzini a dat faliment. Pur și simplu, au rămas fără bani și n-au mai putut ajunge nici măcar până în orașul următor, darmite într-un loc în care să se adăpostească peste iarnă. Directorul general a luat primul tren și a părăsit orașul, lăsând totul în urmă – oameni, echipament și animale.

Unchiul Al a avut marele noroc să fie prin preajmă și a reușit să-și adjudece de la edilii orașului, disperați să-și elibereze șinele, un vagon de dormit și două vagoane-platformă la un preț de nimic. Acele două vagoane-platformă transportau cele câteva

căruțe prăpădite și, dat fiind că erau deja inscripționate cu FRAȚII BENZINI: CEL MAI SENZAȚIONAL SPECTACOL DE PE PĂMÂNT, Alan Bunkel a păstrat numele și s-a alăturat în mod oficial breslei circarilor ce se deplasau cu trenul.

În timpul depresiunii economice, marile circuri au început să intre în declin, iar Unchiului Al nu-i venea să-și creadă ce noroc se abătuse asupra lui. Totul începuse în 1929, cu Frații Gentry și Buck Jones. Anul următor a însemnat sfârșitul Fraților Cole, al Fraților Christy și al formidabilului John Robinson. Și, de fiecare dată când se închidea un circ, apărea Unchiul Al, care făcea curat în urma lui: câteva vagoane, o mână de artiști la ananghie, un tigru sau o cămilă. Avea peste tot iscoade care-l țineau la curent cu tot ce mișca – în secunda în care un mare circ începea să se clatine, Unchiul Al primea o telegramă și dădea fuga la fața locului.

Din cadavrele acestora se îngrășase. În Minneapolis, culesese din mers șase căruțe de paradă și un leu știrb. În Ohio, un înghițitor de săbii și un vagon-platformă. În Des Moines, o cabină pentru artiști, un hipopotam și vagonul aferent, plus pe Preafrumoasa Lucinda. În Portland, optsprezece cai de tracțiune, două zebre și un fierar. În Seattle, două vagoane cu cușete de dormit și, bonus, un monstru al naturii – o femeie cu barbă –, și asta îl făcuse foarte fericit, fiindcă nimic nu-l încânta mai tare pe Unchiul Al pe lume decât monștrii cu față umană. Nu monștrii făcuți: nu bărbați acoperiți cu tatuaje din cap până-n picioare, nici femei care scuipă la comandă portofelele înghițite sau becuri, nici fete sau băieți cu părul vâlvoi, care-și bagă țăruși în cavitățile sinusoidale. Cel mai mult pe lume, Unchiului Al îi plac monștrii născuți monștri. Și acesta era motivul schimbării traseului nostru, cu destinația Joliet.

Circul Fraților Fox tocmai dăduse faliment, iar Unchiul Al era înnebunit de încântare, fiindcă aceștia îl foloseau în spectacolul lor pe unicul, celebru în întreaga lume, Charles Mansfield-Livingston, un bărbat chipeș și îngrijit, în pieptul căruia crește un geamăn parazit. Îi spune Chaz. Arată ca un bebeluș, cu capul îngropat între coastele lui. Îl îmbracă în costumașe miniaturale, îl încalță cu pantofiori de lac și, atunci când merge, îi ține mânuța în mâna lui. Se zvonește chiar că penisul lui minuscul intră uneori în erecție.

Unchiul Al e disperat să ajungă acolo până nu i-l răpește altcineva. Și astfel, în ciuda faptului că toată zona Saratoga Springs e împânzită cu afișele noastre, în ciuda faptului că trebuia să rămânem aici două zile întregi și tocmai ne-au fost livrate 2 200 de franzele, 50 de kile de unt, 3 600 de ouă, 700 de kile de carne, 11 cutii uriașe de varză acră, 50 de kile de zahăr, 24 de lădițe de portocale, 25 de kile de untură, 500 de kilograme de legume și 212 cutii de cafea; în ciuda tonelor de fân, și de napi, și de sfeclă, și a altor alimente pentru hrana animalelor, așezate grămezi în spatele cortului menajeriei; în ciuda sutelor de orășeni adunați la marginea terenului chiar în clipa asta, întâi surescitați, apoi șocați, și acum din ce în ce mai furibunzi; în ciuda tuturor acestor lucruri, strângem totul și plecăm.

Bucătarul mai are un pic și face apoplexie. Investitorul amenință că se retrage. Șeful rândașilor e furios și-i zorește pe membrii Escadronului Zburător să se grăbească, șfichiuind cu biciușca în jur, fără să se uite unde dă.

Nu e prima oară când trec prin așa ceva. Cea mai mare temere a lor e să nu facă foamea în timpul călătoriei de trei zile până la Joliet. Personalul de la bucătărie face tot posibilul, chinuindu-se să încarce câtă mâncare se poate în tren și promițând să împartă tuturor, cu prima ocazie, casolete – un soi de porții de mâncare la pachet.

Când August află că ne așteaptă un drum de trei zile, slobozește o serie de înjurături, după care începe să se plimbe nervos încoace și-ncolo, blestemându-l pe Unchiul Al și răcnind ordine către noi, ceilalți. Și pe când cărăm nutreț pentru animale înapoi în tren, August se duce să încerce să-l convingă pe șeful de la bucătărie – mituindu-l, dacă e nevoie – să-i dea niște mâncare pentru oameni.

Diamond Joe și cu mine cărăm găleți de măruntaie către trenul principal. Sunt de la crescătoriile de animale din zonă și sunt respingătoare – put de-ți mută nasul, sunt pline de sânge, în mare parte descompuse. Punem gălețile chiar la intrarea în vagoanele cu animale. Pasagerii acestora – cămile, zebre și alte ierbivore – încep să dea din picioare și să se agite, protestând în toate felurile, însă vor trebui să accepte că vor călători cu carnea sub nas, fiindcă nu avem alt loc în care să o

depozităm. Felinele mari călătoresc în vagoanele-platformă, în cuști de expoziție.

Când terminăm, mă duc să-l caut pe August. E în spatele bucătăriei de campanie, unde tocmai încarcă o roabă cu tot ce-a reușit să-i convingă pe cei de aici să-i dea.

— Avem destule provizii, cred, zic. Cu apa ce facem ?

— Golește și reumple găleţile. Au încărcat vagonul-cisternă cu apă, dar n-o să ne ajungă pentru trei zile. Va trebui să ne mai oprim să luăm apă pe drum. O fi Unchiul Al un catâr bătrân, da' prost nu e. N-o să riște să-i pățească ceva animalele. N-are animale, n-are circ. Aţi încărcat toată carnea ?

— Câtă a încăput.

— Prioritatea e carnea. Dacă trebuie să aruncați din fân ca să-i faceți loc, faceţi-o. Felinele sunt mai importante decât rumegătoarele.

— Suntem plini-ochi. În afara cazului în care Kinko și cu mine dormim în altă parte, nu mai avem loc să punem nimic altceva.

August tace, bătându-se cu degetul peste buze, meditativ.

— Nu, zice în cele din urmă. Marlena n-ar suporta niciodată ca scumpii ei cai să fie agresaţi de mirosul de carne.

Măcar bine că știu cum stau. Chiar dacă locul meu e undeva după feline.

Apa de pe fundul găleţilor cailor e mâloasă și în ea plutesc semințe de ovăz. Dar e apă, așa că o duc afară, îmi dau jos cămașa și-mi vărs ce-a mai rămas pe brațe, cap și piept.

— Ce-i, doctore, puţi ? zice August.

Mă aplec în față, cu apa prelingându-mi-se din păr. Mă șterg bine la ochi și mă ridic.

— Scuze. N-am știut ce altă apă să folosesc și oricum o aruncam.

— Nu, ai dreptate, ai mare dreptate. Nu-i putem cere veterinarului nostru să trăiască în condițiile în care stau îngrijitorii, nu-i așa ? Îţi spun eu cum facem. Acum e un pic târziu, dar, când ajungem la Joliet, o să aranjez să începi să-ți primești și tu porţia de apă. Artiștii și șefii primesc câte două găleți fiecare; ba chiar mai mult, dacă îi dai ceva tipului care aduce apa, zice el, frecându-și degetul mare și arătătorul. O să vorbesc

și cu băiatul cu rufele, să vedem dacă nu-ți poate face rost de nişte haine.

— Băiatul cu rufele?

— Când maică-ta spăla rufele, unde le-ntindea?

Mă uit la el nedumerit.

— Doar nu vrei să spui că...

— Toate hainele alea care atârnă așa, pe sârmă. Ar fi păcat să stea așa, degeaba.

— Dar...

— Nu-ţi fă tu griji, Jacob. Dacă nu vrei să știi răspunsul la întrebare, nu întreba. Şi nu te mai spăla cu lăturile alea. Vino după mine.

Străbatem terenul și mă conduce spre unul din cele doar trei corturi rămase în picioare. Înăuntru sunt zeci de găleţi, aliniate câte două în fața sârmelor cu haine și lenjerie de corp, cu nume sau iniţiale gravate în lateral. Bărbaţi, unii dezbrăcaţi, alții în curs de a se îmbrăca, se folosesc de ele pentru spălat şi bărbierit.

— Uite, zice, arătându-mi două găleţi. Spală-te cu alea.

— Păi și Walter? întreb, citind numele scris pe ele.

— Ei, o să vorbesc eu cu el. O să înţeleagă. Brici ai?

— Nu.

— Am eu câteva acolo, zice, arătându-mi spre colțul opus al cortului. Acolo, în spate. Au numele meu pe ele. Grăbește-te, totuși, cred că în cel mult o juma' de oră plecăm.

— Mersi, zic.

— Pentru puţin, spune el. Îți las o cămașă curată în vagonul cu animale.

Când mă întorc în vagon, Silver Star e lipit de peretele din fund, în fân până la genunchi. Are ochii sticloși și inima îi bate cu putere.

Ceilalți cai sunt încă afară, așa că văd și eu locul cum trebuie, pentru prima oară. Are șaisprezece boxe, care se închid cu uși despărţitoare, coborâte după ce fiecare cal intră la locul lui. Dacă felul în care e compartimentat vagonul n-ar fi fost modificat pentru a adăposti și caprele, ce acum au dispărut în mod misterios, ar încăpea aici treizeci și doi de cai.

Găsesc o cămașă albă curată așezată pe patul lui Kinko. Mi-o dau jos pe cea veche și o arunc pe pătura de cal din colț. Înainte să mi-o trag pe mine, mi-o apropii de nas, recunoscător să simt în nări mirosul de săpun.

Pe când mă închei la nasturi, privirea îmi cade pe cărțile lui Kinko. Sunt puse pe lădiță, lângă lampa cu kerosen. Îmi bag cămașa în pantaloni, mă așez pe pat și o iau pe prima.

Sunt operele complete ale lui Shakespeare. Sub ele, se află o antologie a poeziilor lui Wordsworth, o biblie și un volum cu piese de Oscar Wilde. În coperta cărții lui Shakespeare sunt ascunse câteva cărticele de benzi desenate. Le recunosc imediat. Sunt din cele cu opt pagini.

Deschid una dintre ele. O Olive Oyl desenată în tușe grosolane stă întinsă pe un pat, cu picioarele desfăcute, goală pușcă, dar cu pantofi în picioare. Se desface și mai mult cu degetele. Popeye apare într-un balonaș de deasupra capului ei, cu o erecție uriașă ce-i ajunge până la bărbie. Wimpy, și el cu o erecție la fel de impresionantă, se uită pe fereastră.

— Ce dracu' crezi că faci ?

Scap din mână banda desenată, apoi mă aplec repede s-o iau de pe jos.

— Las-o dracu' unde e ! zice Kinko, năpustindu-se la mine și înșfăcându-mi-o din mână. Și dă-te dracu' jos din patul meu !

Sar în picioare.

— Uite ce e, amice, spune, ridicând un deget și proptindu-mi-l în piept. Nu mor de încântare că trebuie să-mi împart culcușul cu tine, dar se pare că n-am de ales. Dar să-ți fie clar, n-ai ce căuta să-mi controbăi prin lucruri.

E nebărbierit, și ochii albaștri îi ard pe chipul de culoarea sfeclei.

— Ai dreptate, mă bâlbâi. Îmi pare rău. Nu trebuia să mă ating de lucrurile tale.

— Uite ce e, nenorocitule. Mi-era foarte bine aici până să vii tu. Și-n afară de-asta, am și o stare proastă. Nu știu ce tembel mi-a furat apa azi, așa că ai face bine să te ferești din calea mea. Oi fi eu mic de statură, dar să nu crezi că nu-ți pot veni de hac.

Casc ochii mari. Îmi revin din uimire, dar nu îndeajuns de rapid.

El mijește ochii amenințător. Îmi cântărește din priviri cămașa, apoi fața proaspăt rasă. Aruncă banda desenată pe pat.

— Dă-o naibii de treabă! Chiar nu-ți ajungea ce mi-ai făcut până acum, trebuia să-mi iei și apa?

— Îmi pare rău. Sincer. N-am știut că e a ta. August mi-a zis că pot s-o folosesc liniștit.

— Ți-a zis și că-mi poți controbăi prin lucruri?

Tac, stânjenit.

— Nu.

Își adună cărțile și le bagă în ladă.

— Kinko... Walter... îmi pare rău.

— Pentru tine sunt Kinko, amice. Doar prietenii îmi zic Walter.

Mă duc în colț și mă așez pe pătura mea de cal. Kinko o ajută pe Queenie să se urce în pat și se întinde lângă ea, uitându-se atât de fix la tavan, că nu m-aș mira deloc să înceapă să iasă fum din el.

Nu durează mult și trenul pornește. Câteva zeci de bărbați mânioși fug după el, agitând înspre noi furci și bâte de baseball, mai mult așa, ca să aibă cu ce se lăuda la cina de diseară. Dacă ar fi vrut să se bată cu noi, aveau timp destul s-o facă înainte să pornească trenul.

Îi înțeleg perfect – nevestele și copiii lor așteaptă nerăbdători de nu știu cât timp să vină circul și probabil că și ei înșiși abia așteptau anumite numere despre care se zvonise că s-ar desfășura într-un loc mai ferit de ochii mulțimii. Iar acum, în loc să se bucure de nurii minunatei Barbara, vor trebui să se mulțumească doar cu benzile desenate. Înțeleg foarte bine de ce s-au ambalat așa.

Kinko și cu mine rămânem într-o tăcere ostilă, în timp ce trenul zdroncăne și prinde viteză. El stă întins în pat și citește. Queenie stă cu capul pe șosetele lui. Cea mai mare parte a timpului doarme, însă, ori de câte ori se trezește, se uită la mine. Eu stau în capul oaselor pe pledul de păr de cal, obosit, dar nu într-atât de epuizat încât să mă întind și să sufăr agresiunea gângăniilor și a mucegaiului.

Cam pe la ora cinei, mă ridic și mă întind. Kinko mă săgetează cu privirea pe deasupra cărții, după care își reia lectura.

Mă duc la cai și încep să mă uit la spinările lor, unele negre, altele albe. Când i-am urcat iar în tren, i-am înghesuit pe ceilalți, în așa fel încât să-i lăsăm lui Silver Star spațiu cât patru boxe goale. Deși stau în alte despărțituri decât de obicei, restul cailor nu par câtuși de puțin tulburați, probabil din cauza faptului că au fost urcați în aceeași ordine. Numele scrijelite pe țăruși nu mai corespund cu ocupanții, dar pot să-mi dau foarte bine seama care e care. Al patrulea e Blackie. Mă întreb dacă personalitatea lui aduce vreun pic cu a oamenilor porecliți cu numele ăsta.

Nu-l văd pe Silver Star, ceea ce înseamnă că stă culcat. Asta e și bine, și rău: bine, fiindcă nu-și mai susține greutatea pe picioare, rău fiindcă înseamnă că îl doare atât de tare, că nu vrea să stea în picioare. Din cauza felului în care sunt construite stalurile, nu pot să-l examinez până când nu oprim și nu-i dăm jos pe ceilalți cai.

Mă așez în fața ușii deschise și privesc peisajul, până când se face întuneric. În cele din urmă, îmi cade capul și adorm.

Pare că au trecut abia câteva minute, când aud frânele scrâșnind. Aproape instantaneu, ușa de la încăperea caprelor se deschide și Kinko și Queenie ies pe culoarul neprietenos. Kinko se sprijină cu umărul de perete, cu mâinile vârâte adânc în buzunare și face eforturi să mă ignore. Când, în cele din urmă, ne oprim de tot, sare din tren, se întoarce și bate din palme de două ori. Queenie îi sare în brațe și dispar amândoi.

Mă ridic și mă uit pe ușa deschisă.

Am tras pe o șină laterală, în mijlocul pustietății. S-au oprit și celelalte două secțiuni ale trenului ce se întind în fața noastră, aflate la distanță de peste o jumătate de kilometru una de alta.

Lumea coboară din tren în lumina palidă a dimineții. Artiștii își întind oasele posaci, se adună în grupuri și încep să vorbească și să fumeze, în timp ce muncitorii pun rampele și descarcă animalele.

Câteva minute mai târziu, apare și August.

— Joe, tu te ocupi de maimuțe, spune August. Pete, Otis, dați jos rumegătoarele și adăpați-le, s-a înțeles? La izvor, nu din jgheaburi. Păstrăm apa.

— Dar pe Silver Star lăsați-l aici, zic.

Se lasă o tăcere lungă. Bărbații se uită întâi la mine, apoi la August, a cărui privire e de oțel.

— Da, spune August într-un final. Are dreptate. Silver Star rămâne aici.

Se întoarce și pleacă. Ceilalți mă privesc cu ochii cât cepele.

Fug să-l prind din urmă pe August.

— Îmi pare rău, spun, ajungându-l. N-am vrut să dau ordine.

El se oprește în fața vagonului cu cămile și trage ușa glisantă. Dromaderele ne întâmpină cu mormăieli și țipete, deranjate.

— Nici o problemă, băiete, spune August vesel, pasându-mi o găleată cu carne. Poți să mă ajuți să dau de mâncare la feline.

Apuc mânerul subțire al găleții. Din ea se ridică un nor de muște supărate.

— O, Doamne, zic.

Pun găleata jos și fug afară, unde încep să vărs. Îmi șterg lacrimile de la ochi, încă simțind că mă înec de la duhoare.

— August, nu le putem da așa ceva.

— De ce?

— Fiindcă e stricată.

Nu primesc nici un răspuns. Mă întorc și constat că August a trântit o a doua găleată lângă mine și a plecat. Iar acum a pornit de-a lungul șinelor cărând alte două bucăți. O înșfac pe-a mea și-l prind din urmă.

— E în putrefacție. Doar nu crezi că felinele o să mănânce așa ceva.

— Ba să sperăm că da. Altfel vom fi nevoiți să luăm o decizie pripită.

— Poftim?

— Mai e mult până la Joliet și, din păcate, am rămas fără capre.

Sunt prea șocat ca să mai zic ceva.

Când ajungem la cea de-a doua secțiune a trenului, August sare pe un vagon platformă și ridică ușițele laterale a două cuști de feline. Descuie lacătele și le lasă atârnând pe ușă, apoi sare pe pietriș.

— Hai, zice, bătându-mă pe spate.

— Ce vrei să fac?

— Fiecare câte o găleată. Haide, mă îndeamnă.

Mă urc fără tragere de inimă pe platformă. Duhoarea de urină de pisică e copleșitoare. August îmi întinde gălețile cu carne, una câte una.

Cuștile felinelor au câte două compartimente fiecare: în stânga mea sunt doi lei. La dreapta, un tigru și o panteră. Toți patru sunt masivi. Își ridică ușor capetele, adulmecă și nările încep să le fremete.

— Hai odată, zice August.

— Ce să fac, să deschid pur și simplu ușa și să o arunc înăuntru?

— Dacă nu cumva ai vreo idee mai bună.

Tigrul se ridică, o splendoare de aproape trei sute de kilograme, în nuanțe de negru, portocaliu și alb. Are capul uriaș și mustățile lungi. Vine la ușă, se leagănă maiestuos, apoi pleacă. Atunci când se întoarce, începe să ragă și se aruncă asupra zăvorului. Lacătul se lovește cu zgomot de grilaje.

— Poți să începi cu Rex, spune August, arătând spre lei, care au început și ei să se plimbe. E cel din stânga.

Rex e mult mai mic ca tigrul, are o coamă încurcată și i se văd coastele, sub blana decolorată. Îmi iau inima-n dinți și apuc o găleată.

— Stai, zice August, arătând spre un alt soi de găleată. Nu aia, ailaltă.

Nu văd nici o diferență între ele, însă, dat fiind că am ajuns la concluzia că nu e o idee bună să te încontrezi cu August, îi fac pe plac.

Când leul mă vede apropiindu-mă, pornește spre ușă. Încremenesc.

— Care-i problema, Jacob?

Mă răsucesc pe călcâie. August mă privește cu ochi strălucitori.

— Doar nu ți-o fi frică de Rex? continuă. E o *pisicuță mică și nevinovată.*

Rex se oprește și-și freacă blana ponosită de barele din partea anterioară a cuștii.

Cu degete tremurătoare, scot lacătul și-i dau drumul la picioarele mele. Apoi ridic găleata și aștept. La următoarea mișcare de retragere a lui Rex, dau ușa la o parte.

Înainte să apuc să răstorn toată carnea, maxilarele lui puternice îmi înșfacă brațul. Încep să țip. Găleata cade cu zgomot, revărsând măruntaie ciopârțite peste tot. Leul îmi dă drumul la braț și se aruncă asupra cărnii.

Trântesc ușa și o țin închisă cu genunchiul, cât mă uit să văd dacă mai am braț. Am. E atât de îmbibat în salivă și de roșu, de zici că l-am ţinut în apă fiartă, însă pielea nu e sfâşiată. O clipă mai târziu, îmi dau seama că August râde în hohote în spatele meu.

Mă întorc spre el.

— Ce dracu' ai? Ți se pare de râs?

— Sincer să fiu, da, zice August, fără să facă nici cel mai mic efort să-şi ascundă bucuria.

— Ești țicnit de-a binelea, ştii, nu?

Sar jos din vagon, mă mai uit o dată să văd dacă brațul meu se află la locul lui și e intact și mă îndepărtez furios.

— Jacob, stai, râde August, venind în urma mea. Nu te oftica așa. Mă distram și eu un pic pe seama ta.

— Te distrai? Puteam să rămân fără braț!

— N-are nici un dinte.

Mă opresc și rămân cu privirea pironită la pietrișul de sub tălpi, până când pricep în fine ce-a vrut să zică. Apoi pornesc iar. De data asta, August nu mă mai urmează.

Pornesc furios spre pârâu și îngenunchez lângă doi tipi care adapă niște zebre. Una dintre zebre se cabrează, începe să necheze și-și aruncă botul dungat în aer. Individul care o ţine de frânghie mă săgetează cu priviri otrăvite, în timp ce se chinuie să potolească animalul.

— Fir-ar al dracului! strigă. Ce-i ăla? E sânge?

Cobor privirea. Sunt mânjit tot de sânge de la măruntaie.

— Da, zic. Am dat de mâncare la feline.

— Și ce dracu' e cu tine? Vrei să mă omori?

Pornesc în josul pârâului, uitându-mă înapoi, până când zebra se liniștește. Apoi mă ghemuiesc lângă apă, ca să mă clătesc de sânge și de saliva leului.

În cele din urmă, mă întorc în cea de-a doua secțiune a trenului. Diamond Joe e cocoţat pe un vagon-platformă, lângă cușca unui cimpanzeu. Mânecile cămășii cenușii îi sunt suflecate și i se văd brațele păroase și musculoase. Cimpanzeul stă pe ciuci și mănâncă cereale amesecate cu fructe, în timp ce ne privește cu ochi negri, strălucitori.

— Ai nevoie de ajutor? îl întreb.

— Nţ. Am cam terminat. Am auzit că ţi-a făcut-o August cu Rex al nostru.

Ridic ochii, pregătindu-mă să mă enervez. Însă Joe nu zâmbeşte.

— Păzeşte-te, spune el. Poate că Rex nu e în stare să te lase fără braţ, însă Leo este. Ascultă la mine, că ştiu ce-ţi spun. Ce nu ştiu e de ce dracu' te-a pus August să faci tu asta. Clive se ocupă de feline. O fi vrut să-ţi demonstreze ceva anume, nu ştiu. Se opreşte, bagă mâna în cuşcă şi îl strânge pe cimpanzeu uşor de degete, înainte să închidă uşa. Apoi sare jos din vagon.

— Uite care-i treaba, o singură dată îţi zic: August e o poamă rară, genu' de poamă care-ţi cam strepezeşte dinţii. Ai grijă cu el. Nu-i place să se bage nimeni peste el, unde-i şef el, e şef el şi gata. Şi are şi el momentele lui când îşi iese din ţâţâni, dacă înţelegi ce vreau să spun.

— Cred că da.

— Nu, nu cred că pricepi. Da' o să pricepi tu. Zi, ai mâncat?

— Nu.

Îmi arată către şina de cale ferată care duce spre Escadronul Zburător. De-a lungul ei sunt înşirate mai multe mese.

— Bucătarii noştri au încropit un mic dejun, cum s-a putut. Şi ne-au pregătit şi nişte mâncare la pachet. Ai grijă să prinzi şi tu o casoletă, fiin'că asta înseamnă că probabil nu ne mai oprim până diseară. Bagă la ghiozdan când poţi, e o vorbă de-a mea.

— Mersi, Joe.

— Pentru puţin.

Mă întorc la vagonul de animale cu casoleta cu mâncare, în care se găsesc un sendviş cu şuncă, un măr şi două sticle de salsaparila. Când o văd pe Marlena stând pe paie lângă Silver Star, îmi pun casoleta jos şi mă apropii încet de ea.

Silver Star e culcat într-o rână, pieptul i se ridică şi îi coboară egal, odată cu respiraţia scurtă şi accelerată. Marlena stă la capul lui, cu picioarele strânse sub ea.

— Nu-i deloc mai bine, aşa-i? spune, ridicând privirea spre mine.

Clatin din cap.

— Nu înţeleg cum de s-a putut întâmpla aşa de repede.

Vorbește cu un firicel de voce, pierită, și îmi dau seama că probabil o să plângă.
Mă ghemuiesc lângă ea.
— Pur şi simplu se mai întâmplă uneori. Fără să ai tu nici o vină.
Ea îi mângâie fața, și degetele-i trec peste obrazul lui sleit, apoi coboară sub bărbie. În ochii lui se aprinde un licăr.
— Mai putem face și altceva pentru el? mă întreabă.
— În afară de a-l da jos din tren, nu. Chiar și în cea mai fericită situație, nu poți face mare lucru, decât să nu le mai dai furaje și să te rogi la Dumnezeu.
Ea îmi aruncă o privire, apoi încă una, șocată, când îmi vede brațul.
— O, Doamne. Ce-ai păţit?
Mă uit la braţ.
— A, asta. Nimic.
— Ba da, spune, ridicându-se în genunchi. Îmi ia antebrațul în mâini și îl mişcă încetişor, ca să prindă lumina soarelui ce se strecoară printre șipci.
— Pare căpătată de curând. O să ai o vânătaie cât casa. Te doare?
Îmi întoarce brațul în mâna ei și-și coboară degetul pe zona albăstrie ce se întinde sub pielea mea. Are palma rece și catifelată, și mi se face pielea ca de găină.
Închid ochii și înghit în sec.
— Nu, serios, eu...
Țiuie un fluier și ea se uită la ușă. Mă folosesc de prilej ca să mă eliberez din mâna ei și să mă ridic.
— Douăzeci de minuute! răcnește un glas de undeva dinspre locomotivă. Douăzeci de minuuute până la plecare!
Joe își iţește capul pe ușa deschisă.
— Hai! Trebuie să încărcăm animalele! A, scuze, domnișoară, zice, ridicându-și pălăria în fața Marlenei. Nu v-am văzut.
— E în regulă, Joe.
Joe rămâne stingher în ușă, așteptând.
— Doar că trebuie s-o facem acum, zice cu disperare în glas.
— Nu stați după mine, spune Marlena. Bucata asta de drum merg cu Silver Star.
— Nu se poate, zic repede.

Ea ridică ochii spre mine, lungindu-și gâtul palid.

— De ce, mă rog?

— Fiindcă, după ce-i urcăm pe ceilalți cai, o să rămâi sechestrată aici.

— Nu-i nimic.

— Și dacă se întâmplă ceva?

— N-o să se întâmple nimic. Și, dacă e să fie ceva, mă sui pe spinarea lor și ies.

Se aşază mai bine pe paie, cu picioarele sub ea.

— Nu știu ce să zic, spun îndoit.

Însă Marlena se uită la Silver Star cu o expresie care spune răspicat că n-are de gând să se clintească.

Mă uit la Joe, care ridică mâinile a exasperare și cedează.

După ce-i arunc o ultimă privire Marlenei, trag panourile despărțitoare în jos și dau o mână de ajutor la încărcarea celorlați cai.

A avut dreptate Diamond Joe că o să fie un drum lung. Când oprim iar, s-a înserat deja.

Kinko și cu mine n-am schimbat nici o vorbă de când am plecat din Saratoga Springs. E limpede că mă urăște. Nu pot să spun că-l condamn – e vina lui August, deși nu cred că ar avea vreo noimă să încerc să-i explic.

Rămân în față, lângă cai, ca să-i las un pic de intimitate. Și, pe deasupra, gândul că Marlena e prizonieră la capătul șirului de animale, de câteva sute de kile unul, mă umple de neliniște.

Când trenul se oprește, ea se urcă ageră pe spinările lor și sare jos. Când iese din adăpostul caprelor, Kinko are un licăr de panică în ochi. Apoi, privirea îi trece de la Marlena la ușa deschisă, cu indiferență studiată.

Pete, Otis și cu mine descărcăm animalele și le adăpăm – cai, cămile și lame. Diamond Joe, Clive și mai mulți inși cu experiență la feline se îndreaptă spre cea de-a doua secțiune a trenului, ca să aibă grijă de animalele aflate în cuști. August nu se vede nicăieri.

După ce urcăm la loc animalele, mă sui în vagon și-mi bag capul pe ușa odăiței.

Kinko stă pe pat cu picioarele încrucișate. Queenie amușină curioasă o saltea care a înlocuit pătura din păr de cal infestată.

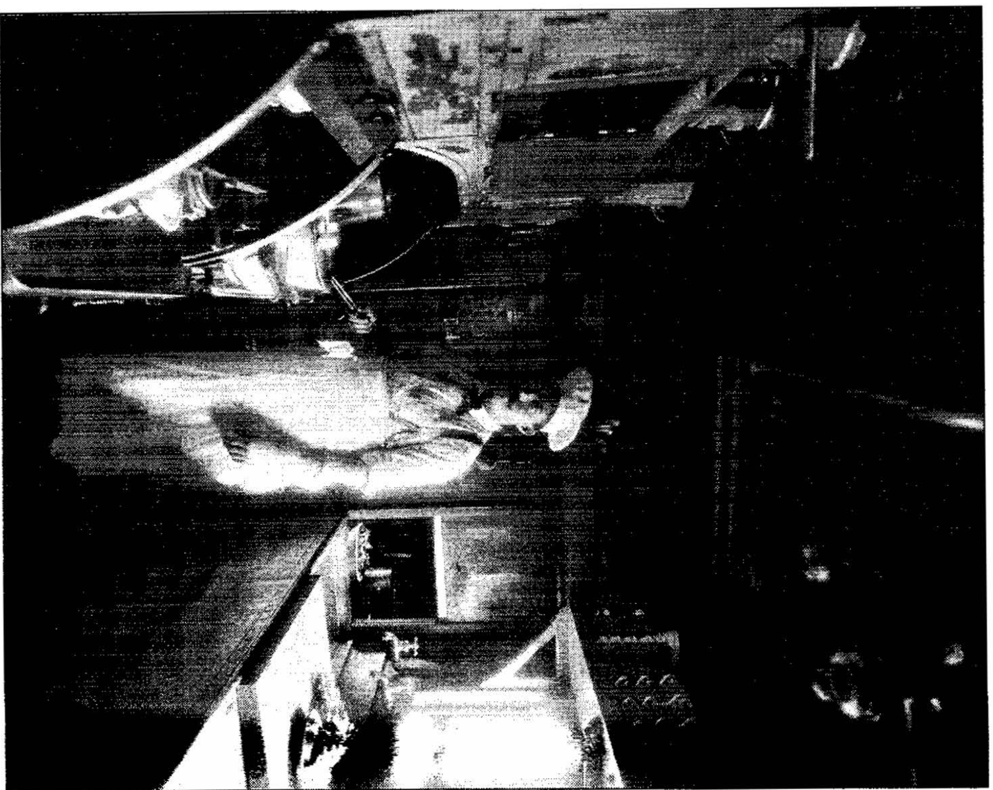
Pe ea se află o pătură roșie frumos împăturită și o pernă, într-o cutie albă, frumoasă. În mijlocul pernei se află un cartonaș pătrat. Când mă aplec să-l ridic, Queenie sare, de zici că i-am tras un șut.

Domnul și doamna August Rosenbluth au plăcerea de a vă solicita prezența imediată în salonul 3, vagonul 48, la un cocteil, urmat de o cină târzie.

Ridic ochii mirat. Kinko mă săgetează cu priviri otrăvite.

— Da' știu că n-ai pierdut deloc timpul, ai făcut tot ce-ai putut să te bagi pe sub pielea lor, zice.

Din colecția Muzeului Circului Ringling, Sarasota, Florida

Șapte

Vagoanele nu sunt numerotate în ordine, și îmi ia ceva până găsesc vagonul 48. E vopsit într-un bordo-închis și pictat cu litere de o șchioapă, care vestesc, cu surle și trâmbițe, FRAȚII BENZINI: CEL MAI SENZAȚIONAL SPECTACOL DE PE PĂMÂNT. Chiar dedesubtul inscripției, vizibil doar în relief sub stratul nou de vopsea, e un alt nume: CIRCUL FRAȚILOR CHRISTY.

— Jacob! aud glasul Marlenei de la o fereastră. Câteva secunde mai târziu, apare pe platforma din capăt, legănându-se deasupra barei de sprijin, iar mișcarea îi învârte fusta. Jacob! Vai, ce bine-mi pare c-ai venit. Intră, te rog.

— Mersi, zic, privind în jur.

Urc în vagon și o urmez pe culoar și apoi pe o a doua ușă.

Salonul e de vis și e mult mai mult decât atât – e cât jumătate din vagon și are cel puțin încă o cabină suplimentară, care e despărțită de restul spațiului printr-o draperie groasă de catifea. Sala principală e lambrisată cu lemn de nuc și are mobilă tapițată cu damasc, o nișă pe post de sufragerie și o bucătărie Pullman.

— Te rog, fă-te comod, spune Marlena, făcându-mi semn către un scaun. Vine și August imediat.

— Mulțumesc, zic.

Se așază în fața mea.

— Vai, zice sărind în picioare. Unde-mi sunt bunele maniere? Vrei o bere?

— Mersi, zic. Ar merge o bere.

Ea flutură mâna pe lângă mine, spre lada frigorifică.

— Doamnă Rosenbluth, pot să vă întreb ceva?

— Te rog, spune-mi Marlena, zice, desfăcând sticla. Ia un pahar înalt și toarnă berea încet, ținând paharul înclinat, ca să nu facă prea multă spumă. Și, da, sigur că da. Întreabă-mă. Îmi întinde paharul, după care se întoarce să ia încă unul.

— Cum se face că toată lumea din trenul ăsta are atâta băutură?

— La începutul fiecărui sezon, ne ducem în Canada, spune ea, așezându-se iar. Legile lor sunt mult mai civilizate. Noroc, zice ridicând paharul.

Ciocnim, și iau o înghițitură. E o bere rece, de cea mai bună calitate. Minunată.

— Dar cum treceți de vameși?

— Punem băutura la cămile, zice ea.

— Scuză-mă, nu înțeleg, zic.

— O dăm la cămile, și pe urmă ele o scuipă.

Mai să-mi iasă berea pe nas. Râde și ea, după care își duce mâna la gură, ca o fată fină ce e. Apoi oftează și-și lasă berea jos.

— Jacob?

— Da?

— Mi-a spus August ce s-a întâmplat azi-dimineață.

Mă uit la brațul meu vânăt.

— Se simte groaznic. Îi placi. Chiar îi placi. Doar că... Mă rog, e complicat. Coboară privirea în poală și roșește.

— Ei, nu-i nimic, zic. E în regulă.

— Jacob! strigă August în spatele meu. Scumpii mei! Mă bucur că ai putut să ni te alături la această mică petrecere. Văd că te-a potcovit deja Marlena cu o bere, da' în cabina de probă te-a dus?

— În cabina de probă?

— Marlena, zice el, întorcându-se și clătinând cu tristețe din cap. Dă din deget, a reproș. *Nț, nț, draga mea.*

— A! zice ea, sărind în picioare. Am uitat cu desăvârșire!

August se duce la draperia de catifea și o dă la o parte.

— Ta-naaa!

Pe pat sunt întinse trei costume, unul lângă altul. Două smochinguri, cu pantofi asortați și o rochie superbă de mătase trandafirie, cu paiete la gât și la poale.

Marlena scoate țipete de încântare, aplaudând fericită. Se duce la pat și înșfacă rochia, o pune pe lângă ea și face o piruetă.

Mă întorc spre August.

— Astea nu sunt de la tipul cu rufele...

— Un smoching pe sârmă? Nu, Jacob. Atunci când ești director de manej, ai și câteva avantaje. Poți să te dichisești acolo, zice, arătând spre o ușă de lemn lustruit. Marlena și cu mine o să ne schimbăm aici. Ne-am mai văzut unul pe altul în toată splendoarea, nu-i așa, draga mea? zice.

Ea înșfacă un pantof trandafiriu de mătase și-l aruncă spre el.

Ultimul lucru pe care-l văd când închid ușa băii e un amestec de picioare aruncându-se pe pat.

Când ies, Marlena și August sunt demnitatea în persoană, supraveghind totul din fundal, în vreme ce trei chelneri cu mănuși albe se agită cu o măsuță pe rotile și mai multe platouri cu capace rotunde de argint.

Rochia cu decolteu adânc abia îi acoperă umerii Marlenei, dezvăluindu-i omoplații și bretelușa sutienului. Îmi urmărește privirea și-și bagă repede breteaua sub rochie, roșind din nou.

Cina e de vis. Începem cu supă de stridii și continuăm cu antricoate de porc calitatea întâi, cartofi natur și cremă de sparanghel. Apoi vine salata de raci. În clipa în care apare desertul – budincă englezească de prune, cu sos de coniac – nu cred că mai sunt în stare să înghit ceva. Și totuși, câteva clipe mai târziu, mă trezesc făcându-mi de lucru cu lingura în farfurie.

— Se pare că lui Jacob nu i-a prea fost pe plac meniul din seara asta, zice August, articulând cuvintele cu oarecare greutate.

Încremenesc cu lingura în mână.

Și atunci, el și Marlena izbucnesc în râs. Las lingura jos, jenat la culme.

— Nu, nu, dragul meu, glumesc, spune el chicotind și se apleacă spre mine, ca să mă bată ușor pe mână. Mănâncă. Simte-te bine. Poftim, mai ia, zice.

— Nu, nu mai pot.

— Bine, atunci mai ia niște vin, spune, umplându-mi iar paharul fără să-mi aștepte răspunsul.

August e gazda perfectă, fermecător și plin de poante – într-atât încât, pe măsură ce seara se scurge, încep să cred că incidentul cu Rex a fost o simplă glumă scăpată de sub control. E aprins tot la față de la vinul care pare că i-a încălzit și inima, și mă regalează povestindu-mi cum a cucerit-o el pe Marlena. Cum a fost impresionat de felul în care stăpânește ea caii, în

clipa în care ea a intrat în cortul menajeriei, în urmă cu trei ani – cum a simțit caii răspunzându-i. Și cum, spre marea supărare a Unchiului Al, a refuzat să mai facă un pas până n-a luat-o pe sus și nu s-a însurat cu ea.

— N-a fost prea ușor, zice August, golind o sticlă de șampanie în paharul meu, apoi luând alta. Marlena nu e genul care se lasă ușor și, în afară de-asta, în momentul ăla era ca și logodită. Dar e de o mie de ori mai bine cu mine decât măritată cu un bancher îmbuibat, nu-i așa, draga mea ? În orice caz, a fost născută pentru asta. Nu oricine poate să dreseze cai, să-i facă să-l asculte. E un talent de la Dumnezeu, un al șaselea simț, dacă vrei. Fata asta vorbește limba cailor și, crede-mă, ei o ascultă.

Patru ore și șase sticle mai târziu, August și Marlena dansează pe *Maybe It's the Moon*, în timp ce eu stau tolănit într-un fotoliu, cu piciorul drept peste brațul lui. August o învârte pe Marlena, apoi se opresc, cu ea cu spatele drept, în prelungirea brațului lui întins. El se unduiește, cu părul negru răvășit. Papionul i s-a strâmbat și nasturii de sus ai cămășii i s-au deschis. O privește pe Marlena cu o asemenea intensitate, că pare un alt om.

— Ce s-a întâmplat ? zice Marlena. Auggie ? Te simți bine ?

El continuă să o privească, ridicându-și capul de parcă ar cântări-o din ochi. Buza de sus i se răsfrânge ușor. Începe să aprobe fără grabă, abia mișcându-și capul.

Marlena face ochii mari. Încearcă să se dea înapoi, însă el o prinde de bărbie cu mâna.

Mă așez mai bine, devenind cât se poate de atent.

August o aținteşte încă o clipă, cu ochii strălucitori și tăioși. Apoi, chipul i se transformă iar, inundat de atâta tandrețe, încât mi-e teamă că va izbucni în lacrimi. O trage de bărbie spre el și o sărută cu foc pe gură. Apoi se întoarce scurt pe călcâie, pornește spre dormitor și se prăbușește cu fața în jos pe pat.

— Scuză-mă un moment, spune Marlena.

Se duce în dormitor și-l întoarce cu fața-n sus, cu brațele și picioarele întinse în mijlocul patului. Îi scoate pantofii și-i aruncă pe jos. Când iese din dormitor, trage în urma ei draperia, apoi se răzgândește imediat. O dă la o parte, închide radioul și se așază în fața mea.

Dinspre dormitor se aude un sforăit regal.

Îmi duduie creierii. Sunt mangă.

— Ce naiba a fost asta? întreb.

— Ce anume?

Marlena își aruncă pantofii, își încrucișează picioarele și se apleacă și începe să-și frecționeze bolta piciorului. Strânsoarea degetelor lui August i-a lăsat semne roșii pe bărbie.

— Asta, bolborosesc. Adineaori. Când dansați.

Ea ridică iute privirea. Se schimonosește la față și, o clipă, am sentimentul că o să izbucnească în plâns. Apoi se întoarce spre fereastră și duce un deget la buze. Rămâne tăcută aproape o jumătate de minut.

— Trebuie să înțelegi ceva legat de Auggie, zice, și nu prea știu cum să-ți explic.

Mă aplec în față.

— Încearcă.

— E... schimbător. Uneori, poate fi cel mai fermecător bărbat de pe pământ. Ca în seara asta.

Aștept să continue.

— Și...?

Ea se lasă înapoi în scaun.

— Și alteori, mă rog, are... momentele lui de nebunie. Ca azi.

— Ce-i cu azi?

— Aproape te-a dat de mâncare unui leu.

— A, chestia aia... Nu pot să zic c-am fost încântat, dar n-am fost în pericol de-adevăratelea. Rex n-are nici un dinte.

— Nu, dar are două sute de kile plus gheare, spune ea încet.

În clipa în care înțeleg ce vrea să zică, îmi pun paharul de vin pe masă. Marlena face o pauză, apoi ridică ochii spre mine și-mi întâlnește privirea.

— Jankowski e un nume polonez, așa-i?

— Da. Sigur că da.

— În general, polonezilor nu le prea plac evreii.

— N-am știut că August e evreu.

— Cu un nume ca Rosenbluth? zice ea. Se uită la degetele ei, pe care și le frământă în poală. Familia mea e catolică. Atunci când au aflat, m-au dezmoștenit.

— Îmi pare rău să aud asta. Deși nu pot spune că sunt surprins.

Ea ridică rapid privirea și mă țintuiește tăios.

— N-am vrut să sune chiar așa, zic. Eu... nu sunt așa.

Între noi se instalează o tăcere stânjenitoare.

— Și atunci de ce sunt aici? întreb într-un târziu.

Creierul meu îmbibat cu alcool nu e în stare să prelucreze toate astea.

— Am vrut să îndrept lucrurile.

— Deci a ta a fost ideea? N-a fost a lui?

— Ba da, firește că a fost a lui. Și el a vrut să se împace cu tine, dar pentru el e mai greu. Nu-și poate controla aceste mici izbucniri. Se simte prost ori de câte ori se întâmplă așa ceva. Lucrul cel mai bun pe care-l putem face e să ne purtăm ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Își trage nasul și se întoarce spre mine cu un zâmbet chinuit. Și ne-am distrat destul de bine, nu?

— Da. Cina a fost superbă. Mulțumesc.

În clipa în care se lasă o altă tăcere, îmi dau seama că, dacă nu vreau să sar peste vagoane beat criță, în toiul nopții, o să dorm unde mă aflu.

— Te rog, Jacob, spune Marlena. Îmi doresc foarte mult să nu fii supărat pe noi. August e de-a dreptul încântat că te avem printre noi. Și la fel e și Unchiul Al.

— Și de ce anume?

— Unchiul Al era foarte stresat că nu avea veterinar și, din senin, ai apărut tu, care, colac peste pupăză, ai studiat și la o facultate Ivy League.

Mă uit la ea siderat, încercând să înțeleg.

— Ringling are veterinar, continuă Marlena și nimic nu-l face mai fericit pe Unchiul Al decât să nu fie cu nimic mai prejos decât ei.

— Credeam că-i urăște pe frații Ringling.

— Dragul meu, visează *să fie el* Ringling.

Îmi las capul pe spate și închid ochii, însă capul începe să mi se învârtă, așa că îi deschid din nou și încerc să-mi pironesc privirea pe picioarele care atârnă în afara patului.

Când mă trezesc, trenul e oprit – oare e posibil să nu mă fi sculat nici scrâșnetul frânelor? Sunt scăldat în lumina soarelui care pătrunde pe fereastră și creierul îmi duduie sub țeasta ca un pietroi. Mă dor ochii și în gură am un gust oribil.

Mă ridic în picioare clătinându-mă și arunc o privire în dormitor. August și Marlena stau ca linguritele, iar brațul lui e deasupra ei. Sunt întinși pe cuvertură, în hainele de aseară.

Am parte de ceva priviri ciudate când cobor din vagonul 48 în smoching, cu celelalte haine sub braț. La acest capăt al trenului, unde cei mai mulți privitori sunt artiști, sunt întâmpinat cu un amuzament înghețat. Pe măsură ce trec pe lângă vagoanele muncitorilor, căutăturile devin mai aspre, mai bănuitoare.

Urc agil în vagonul cu animale și deschid ușa cămăruței.

Kinko e așezat pe marginea patului, cu o revistă de opt pagini într-o mână și penisul în cealaltă. Se oprește la jumătatea mișcării, cu capul roșiatic și lucios al penisului ițindu-se peste marginea pumnului. După o fracțiune de secundă de tăcere înmărmurită, o sticlă goală de Cola îmi vâjâie deasupra capului. Mă feresc.

— Ieși ! zbiară Kinko în clipa în care sticla explodează, izbindu-se de tocul ușii, deasupra mea. Sare în picioare, făcând ca erecția să pulseze sălbatic. Ieși dracului de-aici ! Aruncă o altă sticlă după mine.

Mă întorc spre ușă, ferindu-mi capul și aruncându-mi hainele jos. Aud un fermoar închizându-se și, o clipă mai târziu, operele complete ale lui Shakespeare se izbesc de peretele de lângă mine.

— OK, OK ! strig. Plec !

Trântesc ușa în urma mea și mă reazem de perete. Înjurăturile continuă, furibunde.

În fața vagonului apare Otis. Se uită neliniștit la ușa închisă, apoi ridică din umeri.

— Hei, studentule, zice. Ne ajuți cu animalele astea sau ce faci ?

— Normal. Sigur că da.

Sar jos. El se uită la mine.

— Ce ? zic.

— Nu te schimbi de costumul ăsta de papițoi mai întâi ?

Mă uit înapoi spre ușa închisă. De peretele interior e trântit ceva greu.

— A, nu. Cred că deocamdată o să rămân cum sunt.

— Cum vrei. Clive a făcut curat în cuști. Și vrea să aducem noi carnea.

În dimineața aceea, dinspre vagonul cămilelor se aude și mai multă zarvă.

— Nu le place deloc la rumegătoare să aibă carne sub nas, spune Otis. Da' parcă aş vrea să mai termine dracului cu gălăgia. Mai avem ceva de mers.

Trag uşa glisantă înapoi. Muştele explodează afară. În clipa în care mă izbeşte mirosul, văd și viermii. Reușesc să fac câțiva paşi până să vomit. Otis mă urmează, îndoit de mijloc, cu mâinile la burtă.

După ce termină de vomitat, trage aer în piept de câteva ori și scoate o batistă soioasă din buzunar. Și-o pune peste gură și nas și se întoarce în vagon. Înșfacă o găleată, fuge până la marginea lizierei și o răstoarnă acolo. Își ține respirația până aproape la jumătatea drumului. Acolo se oprește, se ghemuiește cu mâinile pe genunchi și inspiră adânc.

Încerc să-l ajut, însă, de fiecare dată când mă apropii, diafragma îmi erupe din nou în spasme.

— Îmi pare rău, zic când se întoarce Otis.

Încă simt că mă înec.

— Nu pot s-o fac, pur şi simplu nu pot.

El îmi aruncă o privire urâtă.

— Sunt deranjat la stomac, zic, simțind nevoia să-i explic. Am băut prea mult azi-noapte.

— Mda, te cred, zice. Ia un loc, papițoiule. Mă ocup eu.

Otis varsă restul cărnii lângă lizieră, lăsând-o într-o movilă înconjurată de muşte.

Lăsăm ușa vagonului larg deschisă, dar e limpede că o simplă aerisire nu ajunge.

Traversăm șinele cu cămilele și lamele și le priponim de tren. Apoi aruncăm găleți întregi de apă pe dușumele și cu niște mături înmuiem mizeria lipită pe jos. Duhoarea e încă pestilențială, dar mai mult de atât nu avem ce face.

După ce ne ocupăm și de restul animalelor, mă întorc la vagonul meu. Silver Star zace pe o parte, iar Marlena e îngenuncheată lângă el, îmbrăcată tot cu rochia trandafirie. Trec de linia lungă de panouri despărţitoare și rămân în picioare lângă ea.

Silver Star are ochii aproape închiși. Tresare şi geme ca reacţie la un stimul nevăzut.

— E și mai rău, spune Marlena fără să se uite la mine.

O clipă mai târziu îi răspund.

— Da.

— E vreo șansă să-și revină? O șansă cât de mică?

Șovăi, fiindcă pe vârful limbii îmi stă o minciună, și îmi dau seama că nu sunt în stare s-o rostesc.

— Poți să-mi spui adevărul, zice. Vreau să știu.

— Nu, mi-e teamă că nu are nici cea mai mică șansă.

Ea îi pune o mână pe gât, și o lasă acolo.

— În cazul ăsta, promite-mi că o să fie rapid. Nu vreau să sufere.

Înțeleg ce-mi cere și închid ochii.

— Promit.

Se ridică și rămâne uitându-se în jos, la el. Mă minunez și sunt chiar enervat de stoicismul ei, când din gâtlej i se ridică un zgomot straniu. E urmat de un geamăt și, când mă uit din nou la ea, o văd că plânge în hohote. Nici măcar nu încearcă să-și șteargă lacrimile care i se preling pe obraji, stă acolo, în picioare, cu brațele în jurul corpului, cu umerii tresăltându-i și respirația întretăiată. Arată de zici că mai are puțin și-o să se prăbușească în sine.

Mă uit la ea îngrozit. Nu am surori și experiența mea la alinat femei s-a limitat întotdeauna la situații mult mai puțin devastatoare decât cea de acum. După câteva clipe de ezitare, îi pun o mână pe umăr.

Se întoarce și se abandonează în brațele mele, lipindu-și obrazul ud de cămașa mea – a lui August – de la smoching. O mângâi pe spate, scoțând sunete de alinare, până când lacrimile ei se transformă în hohote în toată regula. Atunci se trage într-o parte.

Are ochii și nasul umflate și rozalii, și fața îi lucește de la lacrimile amestecate cu mucozități. Își trage nasul și-și șterge genele de jos cu dosul palmelor, de parcă asta ar ajuta la ceva. Apoi își îndreaptă umerii și pleacă fără să se uite în urmă, țăcănind cu tocurile înalte cât ține vagonul.

— August, zic, stând lângă pat și scuturându-i umerii.

El e inert, nu are nici o reacție, de parc-ar fi mort.

Mă aplec și-i strig în ureche.

— August!

El mormăie, iritat.

— August! Trezește-te!

În cele din urmă se mișcă, apoi se rostogolește și-și duce o mână la ochi.

— O, Doamne, zice. O, Doamne, simt că-mi explodează capul. Ești bun să tragi și tu draperia aia?

— Ai o armă?

Îi cade mâna de la ochi. Se ridică în capul oaselor.

— Ce?

— Trebuie să-l omor pe Silver Star.

— Nu poți.

— Trebuie.

— L-ai auzit pe Unchiul Al. Dacă pățește ceva calul ăla, ai băgat-o pe mânecă.

— Adică, ce înseamnă asta exact?

— O să fii aruncat jos din tren. În mișcare. Dacă ai noroc, o să vezi în față lumina roșie a vreunei halte, care o să te ajute să-ți găsești drumul spre oraș. Dacă nu, nu poți decât să te rogi să nu deschidă ușa în timp ce trenul trece pe vreun pod.

Remarca lui Camel referitoare la întâlnirea cu Blackie are brusc sens – ca și diversele comentarii făcute în timpul primei mele întâlniri cu Unchiul Al.

— În cazul ăsta, o să risc și-o să rămân aici când pleacă trenul. În orice caz însă, calul ăla trebuie să fie omorât.

August se holbează la mine cu ochii încercănați.

— Rahat, zice într-un final. Își dă jos picioarele din pat, lăsându-le să-i atârne peste margine. Se freacă pe obrajii țepoși. Și Marlena știe? întreabă, aplecându-se să se scarpine la degetele încălțate în șosete negre.

— Da.

— Fir-ar să fie, zice, ridicându-se în picioare. Își duce o mână la cap. Al o să facă apoplexie. Bine, hai să ne vedem peste câteva minute, la vagon. Aduc eu pușca.

Dau să plec.

— Jacob?

— Da? zic.

— Întâi schimbă-te de smochingul meu, OK?

Când mă întorc în vagonul cailor, ușa interioară e deschisă. Bag capul înăuntru destul de stresat, însă Kinko a dispărut. Intru și mă schimb în hainele mele obișnuite. Câteva minute mai târziu, apare August, cu o pușcă.

— Poftim, zice, urcând rampa.

Îmi întinde pușca și-mi pune două cartușe în mâini.

Îmi bag unul în buzunar și-l las pe celălalt afară.

— Nu-mi trebuie decât unul.

— Și dacă ratezi ?

— Pentru numele lui Dumnezeu, August, o să fiu chiar lângă el.

El mă privește țintă, apoi ia înapoi celălalt glonț.

— OK, bine. Du-l cât de departe de tren poți și fă-o.

— Cred că glumești. Nu poate să meargă.

— Nu poți s-o faci aici. Ceilalți cai sunt chiar aici, în față.

Mă uit la el ca la nebuni.

— Rahat, zice într-un târziu. Se întoarce și se sprijină de perete, apoi începe să bată darabana cu degetele pe șipci. OK, bine.

Se duce la ușă.

— Otis ! Joe ! Luați caii de-aici. Duceți-i cât mai departe, cel puțin până la secția a doua.

Cineva de afară bombăne.

— Mda, știu, spune August. Dar vor trebui să aștepte. Mda, știu asta. O să vorbesc cu Al și-o să-i spun că a apărut o ușoară... complicație.

Se întoarce cu spatele la mine.

— Mă duc să-l găsesc pe Al.

— Ai face bine s-o cauți și pe Marlena.

— Parcă ziceai că știe deja.

— Știe. Dar nu vreau să fie singură când aude împușcătura. Tu vrei asta ?

August mă privește îndelung și intens. Apoi pornește tropăind pe rampă, punând piciorul jos cu atâta forță, că scândurile de sub pașii lui aproape că sar din cuie.

Aștept un sfert de oră, ca să-i dau lui August timp să-i găsească pe Unchiul Al și pe Marlena, și celorlalți, să ducă restul cailor îndeajuns de departe.

În cele din urmă ridic pușca, bag glonțul pe țeavă și îl încarc. Silver Star stă cu botul lipit de podea, în capătul boxei lui, și

ciulește ușor urechile. Mă aplec și-mi cobor degetele pe gâtul lui. Apoi fixez țeava puștii sub urechea lui stângă și apăs pe trăgaci.

Urmează un zgomot asurzitor, și patul puștii îmi sare din mână, lovindu-mă în umăr. Corpul lui Silver Star zvâcnește, mușchii lui răspund cu un ultim spasm, apoi încremenesc. În depărtare, aud un nechezat răzleț, disperat.

Îmi țiuie urechile când cobor din vagon, însă chiar și așa, scena mi se pare straniu de tăcută. S-a adunat o mică mulțime de oameni. Stau nemișcați, cu fețele lungi. Un bărbat își scoate pălăria și și-o lipește de piept.

Mă îndepărtez câteva zeci de metri de tren, mă urc pe colina acoperită cu iarbă bogată și mă așez, frecându-mi umărul.

Otis, Pete și Earl intră în vagon, apoi reapar, ducând trupul neînsuflețit al lui Silver Star în jos pe rampă, de o frânghie legată de picioarele lui din spate. Așa cum e acum, pântecul îi pare uriaș și vulnerabil, o mare de alb catifelat punctată de pielea neagră ce-i acoperă organele genitale. Capul neînsuflețit i se pleacă într-o mișcare de încuviințare, de fiecare dată când bărbații trag de frânghie.

Rămân așa aproape un ceas, cu ochii la iarba de sub picioarele mele. Culeg câteva fire și le răsucesc între degete, întrebându-mă de ce naiba durează atât de mult să-l ducă de aici.

După o vreme, se apropie de mine August. Mă privește, apoi se apleacă să ia pușca. Nu mi-am dat seama c-am luat-o cu mine.

— Hai, amice, zice. Doar nu vrei să rămâi aici.

— Ba cred că da.

— Nu-ți face griji pentru ce ți-am zis mai devreme – am vorbit cu Al și nu vrea să zboare pe nimeni din tren. Ai scăpat.

Continui să mă uit posac în pământ. După o vreme, August se așază și el lângă mine.

— Te simți bine? zice.

— Ce face Marlena? răspund.

August mă privește o clipă, apoi scoate un pachet de Camel din buzunarul cămășii. Scutură pachetul și-mi oferă țigara care iese.

— Nu, mersi, zic.

— E prima oară când împuști un cal? zice, apucând țigara din pachet cu dinții.

— Nu. Dar asta nu înseamnă că-mi și place.
— Asta-i meseria de veterinar, băiete.
— Ceea ce, teoretic vorbind, nu sunt.
— Ei, ai ratat examenul final. Mare brânză.
— Să știi că e.
— Ba nu e deloc. E doar o bucată de hârtie, și nimeni de-aici nu dă doi bani pe chestia asta. Acum faci parte din spectacol. Și se aplică alte reguli.
— Cum așa?
El flutură din mână spre tren.
— Spune-mi, tu chiar crezi sincer că ăsta e cel mai senzațional spectacol de pe pământ?
Nu zic nimic.
— Îhm? zice, lovindu-mă cu umărul.
— Nu știu.
— Nu e. Nici pe departe. Probabil că e al cincilea cel mai senzațional spectacol de pe pământ. Avem poate a treia parte din capacitatea circului Ringling. Știi deja că Marlena n-are sânge regal românesc. Cât despre Lucinda, ce să-ți zic? N-are nici pe departe patru sute de kile. Două sute, cel mult. Și tu chiar crezi că Frank Otto a fost prins și tatuat de niște vânători furioși din Borneo? Nici gând. Era trapezist, făcea parte din Escadronul Zburător. A lucrat la desenele alea nouă ani. Și vrei să știi ce-a făcut Unchiul Al când a murit hipopotamul? I-a înlocuit apa cu formaldehidă și a continuat să-l expună. Două săptămâni ne-am plimbat peste tot cu un hipopotam murat după noi. Totul e o iluzie, Jacob, și nu e nimic rău în asta. Asta vrea lumea de la noi. Asta se așteaptă să le dăm.
Se ridică și-mi întinde mâna. O clipă mai târziu, i-o iau și îl las să mă ridice în picioare.
Pornim spre tren.
— Fir-ar să fie, August, zic. Era să uit. Felinele n-au mâncat. A trebuit să le aruncăm carnea.
— E în regulă, băiete, spune el. S-a rezolvat deja.
— Cum adică s-a rezolvat deja?
Mă opresc unde sunt.
— August? Cum adică s-a rezolvat deja?
August continuă să meargă, cu pușca agățată pe umăr.

Opt

— Treziți-vă, domnule Jankowski. Ați avut un coșmar.

Deschid brusc ochii. Unde mă aflu?

Of, fir-ar a naibii de treabă.

— Nu visam, protestez.

— Mă rog, atunci vorbeați în somn, spune asistenta.

E, din nou, negresa cea drăguță. De ce nu reușesc să țin minte cum o cheamă?

— Ziceați ceva de hrănit felinele. Vă rog să nu vă mai stresați pentru felinele alea – sunt sigură c-au primit de mâncare, chiar dacă după ce v-ați trezit dumneavoastră. Ziceți-mi, de ce v-au pus astea? zice gânditoare, desfăcându-mi curelușele cu scai de la încheieturi. Sper că n-ați încercat să fugiți.

— Nu. Am avut neobrăzarea de a mă plânge de terciul ăla pe care ni-l bagă pe gât. O privesc cu subînțeles. Și pe urmă, ca un făcut, farfuria mi-a alunecat efectiv de pe masă.

Ea se oprește și mă privește. Apoi izbucnește în râs.

— Ei, încă mai aveți viață în dumneavoastră, asta e clar, zice, fricționându-mi încheieturile între mâinile ei calde. O, Doamne.

Îmi aduc aminte brusc, într-un flash: Rosemary! Ha. Deci, până la urmă, nu sunt chiar senil de tot.

Rosemary. Rosemary. Rosemary.

Trebuie să găsesc o cale să mi-l întipăresc în memorie, câteva versuri sau ceva. În dimineața asta mi l-am amintit, dar nu am nici o garanție că o să mi-l mai aduc aminte mâine sau chiar azi, mai târziu.

Se duce la fereastră și trage jaluzelele.

— Ești drăguță? zic.

— Sunt drăguță să ce? răspunde ea.

— Să mă corectezi dacă greșesc, dar nu cumva e camera mea? Dacă nu vreau să am jaluzelele trase? Crede-mă, m-am săturat ca de mere pădurețe ca toată lumea să creadă că știe mai bine ca mine ce-mi doresc.

Rosemary mă privește lung. Apoi lasă jaluzelele să cadă și iese cu pași mari din cameră, închizând ușa în urma ei. Rămân cu gura căscată.

O clipă mai târziu, se aud trei bătăi în ușă. Aceasta se crapă ușor.

— Bună dimineața, domnule Jankowski, pot să intru?

Ce dracu' de joc mai e și ăsta?

— Am zis, pot să intru? repetă ea.

— Sigur că da, îngaim.

— Vă mulțumesc din suflet, spune ea intrând și rămânând în picioare lângă pat. Așa, spuneți-mi, vă rog, ați dori să deschid transperantele și să las lumina soarelui, care strălucește prin voința Domnului, să vă scalde sau ați prefera mai degrabă să stați așa, în întuneric beznă, toată ziua?

— A, nu, poți să le deschizi. Și încetează cu prostia asta.

— Nu e nici o prostie, domnule Jankowski, spune ea, ducându-se la fereastră și trăgând jaluzelele. Nici măcar un pic. Până acum, nu am privit niciodată lucrurile din această perspectivă, și vă sunt extrem de recunoscătoare pentru faptul că mi-ați deschis ochii.

Își bate joc de mine? Mijesc ochii și îi scrutez cu atenție chipul, în căutarea unor indicii.

— Așa, acum spuneți-mi, vă rog, greșesc dacă sunt de părere că ați dori să serviți micul dejun în camera dumneavoastră?

Nu-i răspund, dat fiind că încă nu m-am lămurit dacă mă ia peste picior sau nu. Ai crede că preferințele îți sunt notate în fișă după atâta timp, însă ei îmi pun aceeași întrebare tembelă în fiecare dimineață. Evident că aș dori să-mi iau micul dejun în sala de mese. Când mi-l iau în pat, mă simt ca un invalid. Însă micul dejun urmează imediat după ce se schimbă scutecele, iar duhoarea de fecale umple holurile și îmi vine să vomit. Abia după o oră sau chiar două după ce fiecare amărât neputincios a fost spălat, hrănit și parcat în fața ușii proprii e din nou sigur să-ți scoți capul pe ușă.

— Așa. Domnule Jankowski, dacă vă așteptați ca lumea să facă diverse pentru dumneavoastră, va trebui să le oferiți câteva sugestii apropo de ce anume și de modul în care să o facă.

— Da. Te rog. O să mănânc aici, zic.

— Bine atunci. Faceți duș înainte sau după micul dejun?

— Ce te face să crezi că aș avea nevoie să fac un duș? zic, extrem de jignit, deși nu sunt nici eu prea sigur dacă nu cumva chiar ar trebui să fac un duș.

— Faptul că azi e ziua când vine familia dumneavoastră să vă vadă, spune ea, zâmbind larg. Și faptul că m-am gândit că ați dori să fiți frumos îmbăiat și îmbrăcat pentru ieșirea din această după-masă.

Ieșirea mea? A, da! Trebuie să mărturisesc, în ultimele două zile a fost foarte plăcut să mă trezesc cu gândul că mă așteaptă o vizită la circ.

— Cred că am să mă spăl înainte de micul dejun, dacă n-ai nimic împotrivă, spun pe tonul cel mai plăcut de care sunt în stare.

Una dintre cele mai mari umilințe ale bătrâneții este faptul că lumea ține morțiș să te ajute cu lucruri precum baia și mersul la toaletă.

Adevărul e că eu n-am nevoie de ajutor pentru nici una dintre acestea, dar le e atât de frică tuturor să nu cumva să alunec și să-mi fracturez iar șoldul, că sunt însoțit de fiecare dată, fie că-mi place, fie că nu. Întotdeauna insist să intru singur în baie, însă de fiecare dată mai e cineva cu mine, pentru orice eventualitate și, din nu știu ce motiv, e mereu o femeie. Oricine-ar fi, o oblig să se întoarcă cu spatele în timp ce-mi dau chiloții jos și mă așez pe colac, și pe urmă o trimit afară până termin.

Îmbăiatul e și mai jenant, fiindcă trebuie să mă dezbrac la pielea goală în fața unei asistente. Ce să zic, sunt unele lucruri care nu mor niciodată și, deși sunt trecut de nouăzeci de ani, mi se mai scoală și mie când și când. N-am ce face. Iar ele, de fiecare dată, se fac că nu observă. Bănuiesc că așa au fost educate, deși faptul că se fac că nu văd e aproape mai rău decât că văd. Înseamnă că, pentru ele, nu sunt altceva decât un babalâc neputincios dotat cu un penis de babalâc la fel de neputincios, care se mai excită și el când și când. Deși, probabil că dacă una

dintre ele l-ar lua în serios și ar încerca să facă ceva în sensul ăsta, șocul m-ar omorî pe loc.

Rosemary mă ajută să intru în cabina de duș.

— Așa, acum țineți-vă de bara aia de acolo...

— Știu, știu. Am mai făcut dușuri la viața mea, zic, apucând bara și așezându-mă pe scăunelul din cadă. Rosemary îndreaptă capul dușului în jos, ca să-l pot ajunge.

— E bună temperatura, domnule Jankowski ? întreabă, fluturându-și mâna prin abur și ferindu-și discret privirea.

— E bună. Dă-mi doar niște șampon și ieși, te rog, afară, da ?

— Vai, domnule Jankowski, da' chiar sunteți cu capsa pusă azi !

Deschide șamponul și-mi stoarce câteva picături în palmă. Nici nu-mi trebuie mai mult. Nu mai am decât vreo zece fire.

— Strigați-mă dacă aveți nevoie de ceva, zice, trăgând perdeaua. O să fiu aici.

— *Hâmf*, pufnesc.

Odată scăpat de ea, mă simt foarte bine la duș. Iau capul dușului din suport și mă ud de aproape, pe umăr și pe spate, apoi pe fiecare dintre membrele uscăţive. Îmi dau chiar și capul pe spate cu ochii închiși și las jetul să-mi lovească fața. Îmi imaginez că e un duș tropical și îmi scutur capul și mă bucur de el. Îmi place când simt apa chiar și acolo jos, pe șarpele ăla roz și zbârcit care a zămislit cinci copii, cu atâta timp în urmă.

Uneori, când sunt în pat, închid ochii și-mi amintesc cum arată – și mai ales cum e când atingi – un trup gol de femeie. De obicei e vorba de cel al soției mele, însă nu întotdeauna. I-am fost fidel sută la sută. Nu am înșelat-o nici măcar o dată în șaizeci de ani, decât în închipuire, însă am sentimentul că, dac-aș fi făcut-o, nu s-ar fi supărat. Era o femeie extrem de înțelegătoare.

Dumnezeule, cât îmi e de dor de femeia aia. Și nu doar fiindcă, dacă ea ar fi încă în viață, eu n-aș fi aici, deși ăsta e adevărul adevărat. Oricât de neputincioși am fi ajuns, am fi avut grijă unul de altul, așa cum am făcut-o întotdeauna. Însă, după ce ea s-a dus, n-am avut nici o șansă cu copiii. La prima căzătură, m-au și băgat la azil, cât ai zice pește.

Dar tată, îmi spuneau, ți-ai fracturat șoldul, de parcă eu n-aș fi observat. Am încercat să le țin piept. I-am amenințat că nu le las nici un cent, după care mi-am amintit că deja îmi controlează toți banii. Nu mi-au amintit asta – m-au lăsat doar să

bălmăjesc ca un moșneag ramolit până când mi-am amintit singur, și atunci m-am înfuriat și mai tare, fiindcă, dacă m-ar fi respectat măcar un gram, măcar s-ar fi asigurat că știu exact cum stau lucrurile. M-am simțit ca un copil de doi ani care e lăsat să-și facă numărul.

Pe măsură ce înțelegeam cu adevărat amplitudinea propriei mele neputințe, am început să cedez ușor-ușor.

Aveți dreptate, le-am zis. Poate că aș avea nevoie de *puțin* ajutor. Cred că n-ar fi atât de rău dacă ar trece vreunul dintre voi pe la mine în timpul zilei, ca să mă ajute cu gătitul și curățenia. Nu ? Dar ce ziceți de o menajeră, care să locuiască chiar aici ? Știu că am lăsat lucrurile să-mi scape puțin de sub control de când a murit mama voastră... Dar parcă ați zis... OK, atunci poate se mută vreunul dintre voi cu mine... Dar nu înțeleg... Simon, casa ta e destul de spațioasă. În mod sigur aș putea să... ?

N-a fost să fie.

Îmi amintesc cum mi-am părăsit casa, făcut pachet ca o pisică dusă la veterinar. Când a demarat mașina, aveam ochii atât de împăienjeniți de lacrimi, că nu m-am putut uita înapoi.

Nu e un azil de bătrâni, mi-au spus. E un spațiu în care trăiești asistat – ceva foarte modern, ai să vezi. Nu ți se va oferi ajutor decât la lucrurile la care ai nevoie și, pe urmă, când îmbătrânești...

Aici tăceau, de parcă asta m-ar fi împiedicat să le urmez gândul spre concluzia sa logică.

Mult timp, m-am simțit trădat la gândul că nici unul dintre cei cinci copii ai mei nu s-a oferit să mă ia la el. Însă acum nu mă mai simt. Acum, că am avut destul timp să cântăresc lucrurile, îmi dau seama că au și așa destule probleme ca să mă mai aibă și pe mine pe cap.

Simon are în jur de șaptezeci de ani și a avut deja un atac de cord, dacă nu mai multe. Ruth are diabet, Peter are probleme cu prostata, nevasta lui Joseph a fugit cu un localnic când erau în Grecia, iar Dinah, deși cancerul ei de sân pare să fi dat înapoi – slavă Cerului –, acum stă cu nepoata ei și face tot ce poate să o repună pe linia de plutire, după ce a născut doi copii din flori și a fost arestată pentru că a furat dintr-un magazin.

Și asta e doar ce știu eu. Sunt multe altele pe care nici măcar nu mi le spun, fiindcă nu vor să mă supere. Am tras cu urechea

și-am mai aflat vreo câteva, dar, când îi întreb, tac chitic. Știi, nu trebuie să-l supărăm pe bunicul.

De ce? Asta vreau să știu. Urăsc politica asta ciudată de excludere protectoare, fiindcă mă șterge efectiv cu buretele, e ca și cum n-aș fi. Dacă nu știu ce se petrece în viețile lor, cum să găsesc subiecte de conversație?

Am hotărît că, de fapt, nu despre mine e vorba. E un mecanism de protecție *pentru ei*, un mod de a face față gândului morții mele nu prea îndepărtate, ca atunci când adolescenții se distanțează de părinții lor, pregătindu-se pentru momentul când vor pleca de acasă. Când Simon a împlinit șaisprezece ani și a devenit beligerant, am crezut că e din cauza temperamentului lui. Când povestea s-a repetat cu Dinah, am știut că nu e vina ei – era pur și simplu programată genetic să se poarte așa.

Însă, oricât de multe aș avea să le reproșez, familia mea și-a respectat cu regularitate vizitele. Nu e duminică să nu vină cineva, indiferent ce se întâmplă. Vorbesc, și vorbesc, și iar vorbesc, despre cât de superbă/urâtă/senină e vremea și despre ce-au făcut în vacanță și ce-au mâncat la prânz, după care, la ora cinci fix, se uită recunoscători la ceas și pleacă.

Uneori, încearcă să mă convingă să mă duc la jocul de bingo din holul dinspre ieșire, cum au făcut în urmă cu două săptămâni. N-ai vrea să participi și tu? au zis. Te putem duce noi, când plecăm. N-ar fi distractiv?

Ba da, am zis. Ar fi, dacă aș fi o legumă. Și ei au râs, lucru care mi-a făcut plăcere, deși eu nu glumeam deloc. La vârsta mea, te bucuri când lumea râde la ce spui, indiferent despre ce-ar fi vorba. Asta dovedește că măcar mă ascultau.

Platitudinile mele nu-i interesează și nu-i pot condamna pentru asta. Poveștile mele adevărate sunt expirate de mult. Și ce dacă pot să le spun din proprie experiență despre gripa spaniolă, despre inventarea automobilului, despre războaiele care-au fost, despre Războiul Rece, despre cele de gherilă și despre Sputnik – toate astea sunt istorii vechi acum. Dar ce altceva mai am să le ofer? Nu mi se mai întâmplă absolut nimic. Asta e realitatea bătrâneții și cred că asta e și marea problemă. Încă nu sunt pregătit să fiu bătrân.

Însă n-ar trebui să mă plâng tocmai azi, când e zi de circ.

Rosemary se întoarce cu o tavă cu micul dejun și, când dă la o parte capacul maroniu de plastic, văd că mi-a pus frișcă și zahăr brun pe porridge.

— Să nu-i spuneți doctoriței Rashid despre frișcă, zice.

— De ce nu ? Nu am voie frișcă ?

— Nu e vorba de dumneavoastră personal. Ci de faptul că ar trebui să mâncați un regim foarte strict. Unii dintre rezidenții noștri nu pot digera mâncărurile consistente așa cum o făceau odată.

— Nici untul ?

Sunt total revoltat. Trec rapid în revistă ultimele săptămâni, luni și ani, încercând să-mi amintesc când am văzut ultima oară frișcă sau unt. Fir-ar al naibii, are dreptate. De ce n-oi fi observat ? Sau poate am observat, și de-asta îmi displace atât de tare mâncarea asta. Ei bine, atunci nu e de mirare. Bănuiesc că și sarea e redusă la minimum.

— Menirea ei e să vă păstreze sănătos cât mai mult timp, spune ea, clătinând din cap. Dar nu știu, zău, de ce n-oți putea și voi să vă bucurați de un picuț de unt în ultimii ani de viață. Ridică iute privirea. Încă mai aveți vezica, așa-i ?

— Da.

Chipul i se îmblânzește din nou.

— Ei bine, în cazul ăsta bucurați-vă de frișca asta, domnule Jankowski. Vreți să vă uitați la televizor în timp ce mâncați ?

— Nu. În ultimul timp, sunt numai prostii la televizor, zic.

— Sunt perfect de acord, spune ea, împăturind mai bine pătura de la capul patului. Dacă mai aveți nevoie de altceva, sunați-mă.

După ce pleacă, iau hotărârea să mă port mai frumos cu ea. Va trebui să mă gândesc la un mod prin care să-mi amintesc mereu asta. Poate că aș putea să-mi înfășor un șervețel în jurul degetului, dat fiind că nu am de unde să iau sfoară sau ață. Când eram tânăr, lumea făcea mereu asta prin filme. Își lega câte o ațică în jurul degetului ca să nu uite ceva, vreau să zic.

Iau șervețelul și, în timpul mișcării, îmi zăresc mâinile. Sunt noduroase și strâmbe, cu pielea subțire și, ca și fața mea, acoperite cu pete de la ficat.

Fața mea. Dau porridge-ul deoparte și-mi deschid oglinda toaletei. Ar fi trebuit să mă obișnuiesc până acum, însă, cumva,

mă aștept să văd tot chipul pe care-l știam. În locul lui însă dau peste o păpușă apalașă, cu cap din măr scobit, zbârcită și plină de pete, cu urdori și pungi sub ochi și cu urechi mari și pleoștite. Din țeasta ei pătată răsar câteva smocuri absurde de păr alb.

Încerc să-mi netezesc firele cu dosul palmei și înghet la vederea mâinii mele bătrâne, așezate pe capul meu bătrân. Mă aplec și deschid ochii larg, încercând să văd dincolo de carnea căzută.

N-are nici un rost. Oricât m-aș uita în ochii mei albaștri lăptoși, nu mă mai pot regăsi. Când am încetat să fiu eu?

Mă simt prea rău ca să pot mânca. Pun capacul maroniu înapoi pe porridge și apoi, cu destul de mare efort, reușesc să localizez panoul care-mi controlează patul. Apăs butonul care-i îndreaptă partea unde pui capul, lăsându-mi tava peste picioare, asemenea unui vultur. A, stai, e și un buton care coboară partea de jos a patului. Foarte bine. Acum mă pot rostogoli pe partea mea fără să lovesc nenorocita aia de tavă și să vărs porridge-ul. Nu vreau să mai fac asta încă o dată – s-ar putea să fiu din nou taxat drept isteric și să fie chemată doctorița Rashid.

Odată ce patul îmi e cât se poate de plat și a coborât la distanța minimă posibilă de pământ, mă rostogolesc pe partea pe care-mi place să stau și mă uit printre lamelele jaluzelelor la cerul albastru de dincolo de ele. Câteva minute mai târziu sunt cuprins de o stare plăcută, un soi de pace.

Cerul, cerul – același dintotdeauna.

Din colecția Muzeului Circului Ringling, Sarasota, Florida

Nouă

Visez cu ochii deschiși, privind pe ușă spre cer, când se aud din nou frânele, cu scrâșnetul lor asurzitor, și totul e aruncat în față. Mă proptesc bine pe dușumeaua aspră și apoi, după ce-mi regăsesc echilibrul, îmi trec mâinile prin păr și-mi leg șireturile. Probabil că am ajuns, în fine, la Joliet.

Ușa grosolan tăiată de lângă mine se deschide scârțâind și iese Kinko. Se sprijină de tocul ușii vagonului cu Queenie la picioarele lui, uitându-se lung la panorama ce trece în goană pe lângă el. Nu mi-a aruncat nici măcar o privire de la incidentul de ieri și, sincer să fiu, și mie mi-e greu să mă uit la el, oscilând între cea mai profundă empatie pentru jena cumplită pe care o simte în preajma mea și faptul că mă abțin cu greu să nu pufnesc în râs ori de câte ori îmi amintesc scena. Când trenul se zgâlțiie pentru ultima oară și geme din toți bojocii, Kinko și Queenie se dau jos cu același ritual obișnuit alcătuit din bătut din palme și sărit în brațe.

Afară, totul e scăldat într-o tăcere stranie. Deși Escadronul Zburător a ajuns cu mai bine de o jumătate de oră înaintea noastră, echipele de îngrijitori stau încremenite și mute. Nici urmă de haosul bine cunoscut. Nici urmă de zgomot de piste sau tobogane în curs de a fi asamblate, nici urmă de rotocoale nesfârșite de frânghii zburând prin aer, nici urmă de atelaje cu cai. În fața noastră se află câteva sute de bărbați nedormiți care se uită uluiți la corturile ridicate ale unui alt circ.

E ca un oraș-fantomă. Cu o mare cupolă, dar fără spectatori. Cu bucătărie de campanie, însă fără nici un steag. În fundul perimetrului se înșiră căruțe și corturi ce servesc drept cabine

pentru artiști, însă oamenii care se văd se plimbă fără un scop precis sau lenevesc la umbră.

Sar jos din vagonul de animale exact în clipa în care un Plymouth sport coupé, negru cu bej, oprește în parcare. Din el coboară doi tipi la costum, cu serviete în mâini, care măsoară scena de sub borurile pălăriilor.

Unchiul Al pornește drept spre ei, *sans entourage*, cu jobenul pe cap, legănându-și bastonul cu măciulie de argint. Dă mâna cu amândoi, cu fața jovială, cordial. În timp ce vorbește, se întoarce și arată cu gesturi largi în jur. Oamenii de afaceri încuviințează, cu brațele încrucișate, calculând, cugetând.

Aud pietrișul scrâșnind în spatele meu, și lângă umărul meu apare August.

— Așa-i Al al nostru, spune. Miroase un oficial de la primărie de la o poștă. Fii atent – înainte de prânz, primarul o să-i mănânce din palmă. Mă bate pe umăr. Vino.

— Unde mergem ? întreb.

— În oraș, să mâncăm ceva, zice el. Mă îndoiesc că e ceva de mâncare pe aici. Probabil n-o să fie până mâine.

— Dumnezeule... Serios ?

— Mă rog, noi o să facem tot posibilul, dar, și dac-ar fi vrut, cum ar fi putut finanțatorul nostru să ajungă așa rapid după noi ?

— Și ei ?

— Cine ?

Îi arăt spre circul defunct.

— Ei ? Când o să li se facă prea foame, o să plece. E cel mai bine pentru toată lumea, crede-mă.

— Și ai noștri ?

— A. O să supraviețuiască până găsim mâncare. Nu-ți face griji. Nu-i lasă Al să moară de inaniție.

Ne oprim la un local nu departe de strada principală. Într-o parte, are separeuri, iar în cealaltă, o tejghea cu scaune înalte de bar, cu șezutul roșu. La tejghea stau mai mulți bărbați care fumează și se întrețin cu fata care servește.

Țin ușa deschisă pentru Marlena, care se duce glonț la un separeu și se strecoară lângă perete. August se trântește pe

bancheta de vizavi, așa că eu n-am ce face și mă așez lângă ea. Ea își încrucișează brațele și se uită în gol la perete.

— 'neața. Ce doriți să vă aduc ? spune fata, de după tejghea.

— Tot ce ai, spune August. Sunt lihnit.

— Cum doriți să fie ouăle ?

— Ochiuri.

— Şi doamna ?

— Doar cafea, spune Marlena, punându-și un picior peste celălalt și începând să și-l legene.

Mișcarea e frenetică, aproape agresivă. Nici măcar nu se uită la chelneriță. Sau la August. Și, sincer să fiu, nici la mine.

— Domnule ? spune fata.

— Îhm, și eu la fel ca el, zic. Mersi.

August se lasă pe spate și scoate un pachet de Camel și bate ușor în fundul acestuia. O țigară sare prin aer. O prinde între buze și se lasă înapoi pe banchetă, cu ochii strălucitori și brațele întinse, victorios.

Marlena se întoarce și se uită la el. Aplaudă încet, mecanic, cu chipul ca de piatră.

— Haide, draga mea. Nu mai face fața asta lungă, spune August. Ştii bine că rămăsesem fără carne.

— Scuză-mă, zice ea, apropiindu-se de mine. Mă dau imediat din calea ei. Ea pornește cu pași vijelioși spre ușă și iese, cu tocurile țăcănind nervos și rochia roșie înfoindu-se.

— Femeie, ce vrei, zice August, aprinzându-și țigara în mâna făcută căuș. Închide bricheta. A, scuze. Vrei și tu una ?

— Nu, mersi. Nu fumez.

— Nu ? zice absent, trăgând fumul în piept cu nesaț. Ar trebui să te apuci. Îți face bine la sănătate.

Pune pachetul înapoi în buzunar și pocnește din degete către fata de la tejghea. Aceasta se află lângă plită, cu o paletă în mână.

— Grăbește-te puțin, vrei ? N-avem toată ziua la dispoziție.

Ea încremenește, cu paleta în mână. Doi dintre bărbații care stau la tejghea se întorc alene să se uite la noi, cu ochii mari.

— August... zic.

— Ce ? Pare efectiv uluit.

— Mă grăbesc cât pot, spune chelnerița cu răceală.

— Bine. Asta te-am și rugat, spune August. Se apleacă spre mine și continuă, coborând glasul: Ce ți-am spus? Femeie, deh. O fi lună plină sau nouă, sau așa ceva.

Când mă întorc la circ, sunt deja ridicate câteva dintre corturile Fraților Benzini: menajeria, cortul animalelor de tracțiune și bucătăria. Steagul e sus, și în aer plutește mirosul de grăsime arsă.

— Nimic care să merite efortul, spune un tip care tocmai iese. Aluat prăjit și niște cicoare să se ducă în jos pe gât.

— Mersi că mi-ai spus, zic.

El scuipă și pleacă mai departe.

Angajații rămași ai Fraților Fox sunt înșirați în fața vagonului directorial. Pe chipul lor se citește o speranță disperată. Câțiva zâmbesc și fac glume, însă râsul le iese forțat. Unii se uită țintă în față, cu brațele încrucișate. Alții se foiesc și se plimbă de colo-colo, cu capetele plecate. Unul câte unul, sunt chemați înăuntru, la o întrevedere cu Unchiul Al.

Cei mai mulți ies cu un aer înfrânt. Unii se șterg la ochi și încep să vorbească în șoaptă cu alții care urmează la coadă. Alții se uită cu stoicism în față, apoi pleacă spre oraș.

Doi pitici intră împreună. Ies câteva minute mai târziu, negri la față, și se opresc să discute cu un grup. Apoi pornesc spre drum, unul lângă altul, cu capul sus și două fețe de pernă îndesate cu lucruri atârnându-le pe umăr.

Cercetez mulțimea, căutându-l pe monstrul cel ciudat. Sunt multe ciudățenii ale naturii, pitici de toate felurile și giganți, o femeie cu barbă (însă Al are deja una, așa că probabil nu e ziua ei norocoasă), un bărbat îngrozitor de gras (care poate o să aibă noroc, dacă Al vrea să aibă și un obez, nu doar o obeză), o adunare pestriță de oameni cu fețe triste și câini. Însă nu văd nici un bărbat din trupul căruia să se ițească un prunc.

După ce unchiul Al și-a făcut selecția, muncitorii noștri demontează toate corturile celuilalt circ, cu excepția șopronului și a menajeriei. Muncitorii care au rămas de la Frații Fox, care nu mai sunt plătiți de nimeni, stau și se uită, fumând și scuipând

zeamă de tutun spre florile de morcov sălbatic și scaieții din apropiere.

Când Unchiul Al descoperă că edilii orașului încă n-au făcut inventarul complet al circului Fraților Fox, mai mulți cai care nu apar pe nici o hârtie se trezesc mutați dintr-un șopron într-altul. Volatilizați, cum s-ar spune. Iar Unchiul Al nu e singurul care a avut această idee – la marginea terenului atârnă mai mulți fermieri dotați cu frânghii și lasouri.

— Și o să plece pur și simplu așa cu ei ? îl întreb pe Pete.

— Probabil, zice el. Atâta timp cât nu se ating de ai noștri, cine ce-are cu ei ? Dar fii cu ochii-n patru, totuși. O să mai treacă o zi sau două până se limpezesc lucrurile, și nu vreau să aud că ne lipsește vreun animal.

Vagonul nostru de bagaje aproape și-a dublat încărcătura, și caii cei mari spumegă și suflă tare. Îl conving pe un funcționar al primăriei să ne dea drumul la un hidrant, ca să-i putem adăpa, însă n-avem nici fân și nici ovăz să le dăm.

Când se întoarce August, noi tocmai umplem ultimul jgheab.

— Ce dracu' faci ? Caii ăștia au stat trei zile în tren – du-i pe pavaj și lasă-i să îndure, ca să nu se învețe ca niște mimoze.

— Da' tu de ce nu stai fără apă ? zice Pete. Uită-te în jurul tău. Ce dracu' crezi c-au făcut ultimele patru ore ?

— Le-ai dat mâncare de la noi ?

— Da' de unde dracu' să le dau ?

— Trebuia să le dai de la ei !

— Nu știu unde dracu' țin ei mâncarea ! strigă Pete. Și ce rost are să le dau nutreț de la ei, dacă pe ai noștri zici să nu-i hrănim oricum, ca să nu-și iasă din formă !

August deschide gura. Apoi o închide la loc și dispare.

Nu durează mult și de teren se apropie camioane din toate direcțiile. Se înșiruie unul după altul în fața bucătăriei mobile și în spatele ei dispar cantități incredibile de alimente. Personalul bucătăriei se pune imediat pe treabă și, cât ai clipi, boilerul e pus în funcțiune și mirosul de mâncare – mâncare adevărată – începe să se răspândească în jur.

La scurt timp sosesc hrana și fânul pentru animale, aduse de căruțe. Când fânul e răsturnat în șopron, caii încep să necheze și să-și lungească gâturile, înșfăcând cât pot, mai înainte ca acesta să apuce să atingă pământul.

Nici animalele din menajerie nu sunt mai puțin fericite să ne vadă – cimpanzeii țipă și se leagănă pe barele din cuștile lor, dezvelindu-și dinții și gingiile. Carnivorele încep să se plimbe nervoase. Rumegătoarele își azvârlă capetele în aer, fornăind, zbierând și chiar lătrând de agitate ce sunt.

Deschid ușa urangutanului, o femelă, și văd pe podea o cratiță cu fructe, legume și nuci. Când o închid, brațul lung al animalului iese printre gratii. Îmi arată spre portocala din altă cratiță.

— Aia? O vrei pe aia?

Ea continuă să-mi arate, clipind din ochii aproape închiși. Are chipul scobit și arată ca un platou larg, mărginit de păr roșu. E cea mai incredibil de frumoasă creatură pe care-am văzut-o vreodată.

— Poftim, îi zic, întinzându-i portocala. Poți s-o iei.

O ia și o pune pe jos. Apoi întinde iar mâna. După câteva clipe de confuzie, îi întind mâna. Își înfășoară degetele în jurul ei, apoi îmi dă drumul. Se așază pe ciuci și-și curăță portocala.

Mă uit la ea siderat. E felul ei de a-mi mulțumi.

— Am terminat și cu chestia asta, zice August când ieșim din menajerie. Îmi pune o mână pe umăr. Hai să bem ceva amândoi. E niște limonadă în cabina Marlenei, limonadă adevărată, nu zoaiele alea de la standuri. Punem și un deget de whisky, vrei?

— Vin imediat, zic. Trebuie să văd cum se prezintă animalele din cealaltă menajerie.

Dat fiind statutul neprecizat al inventarului bunurilor Fraților Fox – bunuri al căror număr s-a subțiat întruna toată după-masa –, am avut grijă personal să fie adăpate și hrănite. Însă încă mai trebuie să văd cum stau animalele exotice și caii manejului.

— Nu, zice August apăsat. Acum vii cu mine.

Mă uit la el, mirat de tonul lui.

— Bine. Sigur că da, zic. Știi cumva dacă le-au dat mâncare și apă ?

— O să le dea cineva. Acum sau mai târziu, nu rămân nemâncate.

— Poftim ? zic.

— O să le dea cineva. Acum sau mai târziu, nu rămân nemâncate.

— August, sunt aproape 32 de grade. Nu le putem lăsa fără apă măcar.

— Ba putem și o s-o facem. Așa se întâmplă la Unchiul Al. O să se joace un pic cu primarul, primarul o să-şi dea seama că n-are nici cea mai mică idee ce dracu' să facă cu girafele, zebrele și leii, o să scadă preţul şi atunci – abia atunci – e momentul să acționăm.

— Îmi pare rău, dar eu nu pot face una ca asta, zic, întorcându-mă din mers.

Mâinile lui îmi prind braţul, ca într-o menghină. August vine în faţa mea şi se apleacă atât de aproape, încât mai că-și lipește faţa de a mea. Coboară un deget pe obrazul meu.

— Ba da, poţi. O să avem grijă de ele. Doar că nu chiar acum. Aşa merg lucrurile.

— E o prostie.

— Unchiul Al și-a dezvoltat o adevărată artă construind circul ăsta, bucată cu bucată. Suntem ceea ce suntem datorită lui. Cine dracu' știe ce-o fi în cortul ăla ? Dacă nu e nici un lucru care-l interesează, foarte bine. Cui îi pasă ? Dar, dacă acolo e ceva care-l interesează și tu te bagi ca prostul în propoziție și se pomenește nevoit să plătească mai mult din cauza ta, fii sigur c-o să plătești pentru asta, cu vârf și îndesat. M-ai înțeles ? Vorbește cu dinții încleștați. M-ai... înţeles ? repetă, făcând pauză după fiecare cuvânt.

Îl privesc drept în ochi, iar el nici nu clipește.

— Perfect, zic.

— Bine, zice. Își ia degetul de pe fața mea și face un pas înapoi. Bine, zice iar, dând din cap și relaxându-se brusc. Se sforțează să râdă. Ştii ceva, whisky-ul ăla o să pice foarte bine.

— Parcă eu m-aș lipsi.

Mă privește un moment, apoi ridică din umeri.

— Cum vrei, zice.

Mă așez la oarecare distanță de cortul ce adăpostește animalele părăsite, privindu-l cu disperare crescândă. Prelata laterală flutură ușor, suflată de o pală subită de vânt. Nu e nici un pic de curent. N-am fost în viața mea mai conștient de soarele care mă bate în cap și de uscăciunea din gâtlej. Îmi scot pălăria și-mi șterg fruntea cu brațul de care mi s-a lipit praful.

Când steagul portocaliu și albastru se ridică deasupra bucătăriei la ora cinei, la coadă se așază grăbiți și câțiva nou-angajați ai Fraților Benzini, ușor de identificat după tichetele roșii pe care le au în mâini. Grăsanul a avut noroc, ca și femeia cu barbă și câțiva pitici. Unchiul Al a angajat doar artiști, iar un biet nefericit s-a trezit din nou șomer la doar câteva minute după ce fusese angajat, când August l-a surprins uitându-se puțin prea apreciativ la Marlena, pe când ieșea din vagonul directorial.

Câțiva alții încearcă să se așeze la coadă, însă nici unul dintre ei nu reușește să treacă de Ezra. Singura lui treabă e să-i cunoască pe toți cei din spectacol și, Dumnezeule, e foarte bun la asta. Când îi face semn cu degetul mare unui nefericit să se care, Blackie face un pas în față și-l ia în primire. Unul sau doi dintre cei trimiși la plimbare reușesc să înșface din mers câte ceva de mâncare, înainte să iasă cu capul înainte din bucătărie.

Bărbați șterși și tăcuți mișună peste tot, cu foamea în ochi. Când Marlena pleacă de lângă linia de servire deasupra căreia plutesc aburi, unul dintre ei i se adresează. E un bărbat înalt, uscățiv, cu obraji extrem de ridați. În alte împrejurări, ar putea fi considerat un bărbat destul de chipeș.

— Doamnă... hei, doamnă. Puteți să-mi dați și mie puțin din farfuria dumneavoastră? O felie de pâine, măcar?

Marlena se oprește și se uită la el. Chipul lui e ascuțit, ochii disperați. Se uită la farfuria ei.

— Hai, doamnă. Aveți un pic de inimă. N-am pus nimic în gură de două zile. Își umezește buzele crăpate cu limba.

— Mergi mai departe, zice August, luând-o pe Marlena de cot și conducând-o spre o masă din mijlocul cortului. Nu e masa

noastră obișnuită, dar am constatat că lumea nu prea are obiceiul să i se împotrivească lui August.

Marlena se așază în tăcere, uitându-se din când în când spre bărbații din fața cortului.

— N-are nici un rost, spune, aruncând tacâmurile de pe masă. Nu pot să mănânc cu amărâții ăștia uitându-se în gura mea. Se ridică și-și ia farfuria.

— Unde te duci? spune August tăios.

Marlena se uită la el.

— Cum crezi că aș putea să stau aici și să mănânc, când ei n-au mâncat de două zile?

— Să nu te prind că i-o dai, spune August. *Stai jos.*

Lumea de la alte mese se întoarce și-i privește. August le zâmbește nervos și se apleacă spre Marlena.

— Draga mea, spune apăsat, știu că ți-e greu. Dar, dacă îi dai acelui om mâncarea ta, o să-l încurajezi să rămână pe-aici, și pe urmă ce facem? Unchiul Al i-a ales deja pe cei de care are nevoie. El n-a fost unul dintre ei. Trebuie să plece și să-și găsească de lucru, atâta tot – și, cu cât o face mai repede, cu atât mai bine. E spre binele lui. E un act de bunăvoință, de fapt.

Marlena mijește ochii. Își pune farfuria jos, își înfige furculița într-un cotlet de porc și îl trântește pe o bucată de pâine. Îi smulge lui August pâinea din farfurie, o trântește pe partea cealaltă a cotletului și iese ca o vijelie.

— Ce faci, ai înnebunit? strigă August.

Ea se duce glonț la bărbatul uscățiv, îi ia mâna și-i plantează sendvișul în ea. Apoi se îndepărtează cu pași hotărâți, în aplauzele și fluierăturile bărbaților din fața cortului.

August e furibund, la tâmplă îi zvâcnește o venă. O clipă mai târziu se ridică și-și ia farfuria. Îi aruncă conținutul la gunoi și pleacă.

Mă uit la farfuria mea. E plină cu vârf de cotlete de porc, broccoli, piure de cartofi și mere la cuptor. Am muncit ca un câine toată ziua, dar foamea mi-a pierit.

Deși e aproape ora șapte, soarele e încă sus pe cer și aerul e înăbușitor. Terenul e foarte diferit de cel pe care l-am lăsat

în urma noastră, în nord-est. Cel de aici e drept și uscat ca iasca. Zona în care e așezat circul are iarbă lungă, însă e cafenie, călcată în picioare și aspră ca fânul. La margini, lângă șine, l-au luat în stăpânire buruienile – plante rezistente, cu tulpini ațoase, frunze mici și flori compacte. Născute să nu-și irosească energia decât pentru un singur lucru – mugurii lor ce se ridică spre soare.

Când trec pe lângă șopron, îl văd pe Kinko stând la umbra lui săracă. Queenie se așază pe picioarele dindărăt și defechează apos, tresăltând ușor după fiecare nou jet aproape lichid.

— Ce-i ? zic, oprindu-mă lângă el.

Kinko mă ațintește cu ochii ieșiți din orbite.

— Ce dracu' crezi că e ? S-a stricat la burtă.

— Ce-a mâncat ?

— Da' cine dracu' știe ?

Fac un pas în față și mă uit cu atenție la una din micile bălțoace, după semne că ar avea paraziți. Jetul pare curat.

— Vezi dacă au la bucătărie niște miere.

— Îhm ? zice Kinko, îndreptându-se de șale și privindu-mă cu ochii mijiți.

— Miere. Dacă poți să faci rost și de niște coajă pisată de scoarță de ulm, pune și puțină coajă. Dar e bună și o lingură de miere, adaug.

El se încruntă la mine, cu mâinile în șold.

— OK, zice îndoit. Apoi se întoarce spre câine.

Pornesc mai departe și, în cele din urmă, mă așez pe un petic de iarbă aflat la oarece distanță de menajeria Fraților Fox. Aceasta are un aer foarte neplăcut, cum stă așa, părăsită, de parcă în jurul ei ar fi un câmp minat. Nu se apropie nimeni mai mult de douăzeci de metri. Probabil că aerul dinăuntru e aproape ucigător, dar în afară de a-i lega fedeleș pe Unchiul Al și pe August și a le fura căruța cu apă, nu-mi vine în minte altă soluție. Sunt din ce în ce mai disperat, până când efectiv nu mai pot sta deoparte. Mă ridic în picioare și mă duc în menajeria noastră.

Chiar și beneficiind de jgheaburi de apă și de curent autoindus, animalele sunt amorțite de căldură. Zebrele, girafele și alte rumegătoare au rămas în picioare, însă stau cu gâturile lungite

și ochii pe jumătate închiși. Nici măcar iacul nu se mișcă, în ciuda muștelor ce-l bâzâie fără milă în jurul urechilor și al ochilor. Trimit câteva la plimbare cu mâna, însă ele se întorc numaidecât. Situația e fără speranță.

Ursul polar zace pe burtă, cu capul și botul întinse înainte. Așa cum stă în repaos pare total inofensiv – și, așa culcat, cu cea mai mare parte a greutății lăsate în treimea de jos a corpului, pare chiar drăgălaș. Ia o gură mare de aer, cu scurte pauze, apoi scoate un geamăt lung și asuzitor. Bietul de el, mă îndoiesc că temperatura din Oceanul Arctic urcă vreodată până la cotele astea.

Femela urangutan stă întinsă pe spate, cu brațele și picioarele rășchirate. Întoarce capul și se uită la mine, clipind cu tristețe, de parcă și-ar cere scuze că nu e în stare să facă un efort mai mare de atât.

E în regulă, zic din ochi, *înțeleg*.

Ea mai clipește o dată, apoi își întoarce iar privirea spre tavan.

Când ajung la caii Marlenei, aceștia fornăie recunoscându-mă și-și răsfrâng buzele în palmele mele, care încă mai miros a mere coapte. Când descoperă că n-am nimic să le dau, își pierd interesul și intră la loc în starea semiconștientă în care erau.

Felinele zac într-o rână, nemișcate, cu ochii de-abia întredeschiși. Dacă nu le-aș vedea cum li se ridică și li se coboară ritmic pieptul, aș putea crede că sunt moarte. Îmi lipesc fruntea de barele grilajului și le privesc o vreme. Într-un târziu, mă întorc și plec. După ce fac vreo trei metri, mă întorc brusc. Tocmai mi-am dat seama că dușumelele cuștilor lor sunt ciudat de curate.

Marlena și August se ceartă atât de tare, că îi aud de la douăzeci de metri. Mă opresc în fața cabinei ei, nehotărât dacă să plec ori să stau. Însă nici să aud ce-și spun nu vreau – așa că, până la urmă, îmi iau inima-n dinți și mă apropii de foaia de cort.

— August! Hei, August!

Cei doi coboară glasurile. Se aud niște foșnete și unul dintre ei îl șâșâie pe celălalt.

— Ce-i? strigă August.

— A dat de mâncare Clive felinelor ?

În deschizătura prelatei apare chipul lui.

— A. Da. Mă rog, am avut ceva probleme, dar până la urmă am găsit o soluţie.

— Ce soluție ?

— Mâine-dimineață se rezolvă. Nu te teme. O să fie bine. O, Doamne, spune, lungindu-și gâtul să vadă ceva de dincolo de mine. Acum ce mai e ?

Spre noi se îndreaptă Unchiul Al, în vestă stacojie și joben, iar picioarele lui strâns înfășurate în tartan înghit sub pașii lor pământul. Însoțitorii săi se chinuie să-l ajungă din urmă, din când în când chiar alergând.

August oftează și dă la o parte prelata, lăsându-mă să intru.

— Mai bine intră și stai jos. Se pare că te așteaptă prima lecție de afaceri, pe viu.

Intru repede în cort. Marlena stă la măsuța de toaletă, cu brațele și picioarele încrucișate. Își bâțâie nervoasă picioarele, e un pachet de nervi.

— Scumpa mea, spune August. Vino-ți în fire, te rog.

— Marlena ? spune Unchiul Al, ajuns foarte aproape de cort. Marlena ? Pot să intru, draga mea ? Trebuie să vorbesc ceva cu August.

Marlena pocnește din buze și-și dă ochii peste cap.

— Da, Unchiule Al. Sigur că da, Unchiule Al. Intră te rog, Unchiule Al, rostește cu emfază.

Prelata cortului e dată într-o parte și Unchiul Al intră, vizibil asudat și zâmbind larg, cu gura până la urechi.

— S-a făcut, spune, postându-se drept în fața lui August.

— Până la urmă, ai pus mâna pe el, spune August.

— Îhm ? Poftim ? răspunde Unchiul Al mirat.

— Pe tipu' cu frat-su-n piept, spune August. Charles nu știu cum.

— A, nu, nu, nu, lasă-l p-ăla.

— Cum adică „lasă-l p-ăla“ ? spune August. Credeam că pentru el am venit aici. Ce s-a întâmplat ?

— Poftim ? spune Unchiul Al confuz.

În spatele lui se ițesc mai multe capete, care se scutură vehement. Unul dintre bărbații din alai îi face semn să tacă.

August se uită la ei și oftează.

— A. L-a luat Ringling.

— Lasă-l p-ăla, spune Unchiul Al. Am vești – vești importante! Aș putea chiar să spun veşti epocale! Se uită peste umăr la însoțitorii lui și vorbele îi sunt întâmpinate cu icnete și râsete. Se răsucește din nou pe călcâie. Ghici.

— N-am nici cea mai mică idee, Al, spune August.

Unchiul Al se întoarce expectativ spre Marlena.

— Nu știu, zice ea supărată.

— Am pus mâna pe cel mai tare animal! strigă Unchiul Al, întinzând larg brațele, în extaz.

De surescitare, lovește cu bastonul din greșeală un însoțitor, care sare înapoi.

August împietrește.

— Poftim?

— Cel mai tare animal! Un elefant!

— Ai un elefant?

— Nu, August – *tu* ai un elefant. O cheamă Rosie, are cincizeci și trei de ani și e foarte deșteaptă. E cel mai tare exemplar pe care l-au avut vreodată. Abia aștept să văd ce număr îmi inventezi pentru ea.

Închide ochii, ca să-i fie mai ușor să-și închipuie. Degetele îi dansează în aer, zici că desenează scena chiar acum. Zâmbește, cuprins de încântare.

— Mă gândesc că va fi un număr cu Marlena. Ea poate s-o călărească la paradă și la Marele Spectacol, după care vii tu, cu un număr special, în manej. Aici, aici! Se întoarce și pocnește din degete. Unde e? Hai, hai, idioților, mișcați-vă odată!

Ca din senin, lângă el apare o sticlă de șampanie. I-o oferă Marlenei, cu o reverență. Apoi desface sârma și scoate dopul.

De undeva din spatele lui apar pahare înguste cu picior, care sunt puse pe măsuța de toaletă a Marlenei.

Unchiul Al toarnă câte puțin în fiecare pahar, apoi ne servește pe Marlena, pe August și pe mine.

Îl ridică sus pe ultimul. Are privirea încețoșată. Oftează adânc și-și duce o mână la piept.

— Am enorma plăcere de a sărbători această ocazie ieșită din comun cu voi, cei mai dragi prieteni din toată lumea. Se leagănă ușor pe picioarele încățate în ghetre și scoate o lacrimă adevărată. Aceasta i se prelinge pe obrazul bucălat. Nu avem doar un veterinar – și încă unul care a studiat la Cornell –, ci și un elefant. Un elefant! Își trage nasul fericit și se oprește, copleșit. De ani de zile aștept această clipă. Și acesta e doar începutul, dragi prieteni. Acum facem parte din clubul cel mai select. Avem un spectacol care va trezi respectul și admirația lumii întregi.

Din spatele lui se aud câteva aplauze, în contratimp. Marlena face echilibristică, ținându-și în balans paharul pe genunchi. August și-l ține pe-al lui bățos, în față. Singurii mușchi care i se mișcă sunt cei cu care ține paharul.

Unchiul Al își ridică șampania spre cer.

— Pentru Frații Benzini! Cel Mai Senzațional Spectacol de pe Pământ! strigă.

— Frații Benzini! Frații Benzini! strigă vocile din urma lui.

Marlena și August tac în continuare.

Al își golește paharul și i-l aruncă celui mai apropiat membru al anturajului, care îi dă drumul într-un buzunar al jiletcii și îl urmează pe Al afară din cort. Prelata se lasă la loc și rămânem doar noi trei.

Se lasă o tăcere deplină. Apoi August zvâcnește din cap, de parcă tocmai și-ar veni în fire.

— Bănuiesc c-ar fi bine să mergem să vedem matahala, zice, golindu-și paharul dintr-o înghițitură. Jacob, acum poți să te duci la nenorocitele alea de animale ale tale. Ești fericit?

Mă uit la el cu ochii mari. Apoi îmi dau și eu paharul pe gât. Cu coada ochiului, o văd pe Marlena făcând la fel.

În menajeria Fraților Fox e o foială de zile mari. Muncitorii Fraților Benzini aleargă încoace și-ncolo, umplând troacele, aruncând fân în stânga și-n dreapta, ridicând balegile. Câteva laturi ale prelatei au fost ridicate, ca să se facă un pic de curent.

Când intru, mă uit în jur după animale care par să aibă probleme. Din fericire, toate par foarte pline de viață.

Elefantul tronează lângă peretele cel mai îndepărtat, un monstru de culoarea norilor de furtună.

Trecem printre îngrijitori și ne oprim în fața lui. E gargantuelic – la umeri, are cel puțin trei metri. Are pielea zbârcită și crăpată ca o albie secată de râu, de la vârful trompei și până la labele uriașe. Doar urechile îi sunt netede. Ne privește cu ochi stranii, ca de om. Au culoarea chihlimbarului, îi sunt adânc înfundați în cap și împodobiți cu niște gene ireal de lungi.

— Dumnezeule mare, face August.

Monstrul întinde trompa către noi, iar aceasta i se mișcă de parcă ar fi o creatură aparte, cu viață proprie. O flutură prin fața lui August, apoi a Marlenei, apoi a mea. La capătul ei, o excrescență ca un deget se mișcă în toate părțile, tentacular. Nările i se deschid și i se închid, adulmecând și suflând, apoi trompa se retrage. Se bălăngăne în fața ei ca un pendul, un vierme enorm și musculos. Degetul apucă smocuri de fân împrăștiate pe jos, apoi le dă drumul iar. Mă uit la trompa ce se leagănă și-mi doresc să se întoarcă la mine. Întind mâna, ca un gest de prietenie, însă trompa nu se întoarce.

August privește consternat, iar Marlena se uită pur și simplu. Nu știu ce să cred. N-am văzut în viața mea nici un animal de mărimea asta. E cu peste un metru mai înaltă ca mine.

— Tu ești tipu' care se ocupă de elefanți? zice un tip care se apropie din dreapta mea.

Are cămașa murdară și scoasă din pantaloni, ici și colo mototolită sub bretele.

— Sunt directorul manejului și cel care răspunde de animale, spune August, îmbățoșându-se tot.

— Unde-i tipu' care se ocupă de elefanți? întreabă individul, scuipând niște zeamă de tutun pe la colțul gurii.

Elefantul își întinde trompa și-l bate pe umăr. El îi dă una și se trage într-o parte, ca să nu-l poată ajunge. Elefantul deschide gura ca o lopată, arborând un soi de surâs și începe să se legene, în ritm cu mișcarea trompei.

— De ce vrei să știi? spune August.

— Vreau doar să vorbesc ceva cu el, atâta tot.

— De ce?

— Ca să-i spun ce-l așteaptă, spune invididul.

— Cum adică?

— Arată-mi-l care e, și-ți spun.

August mă înșfacă de braț și mă împinge în față.

— El e. El e tipu' care se ocupă de elefanți. Acum zi ce-ai de zis.

Bărbatul se uită la mine, își plimbă tutunul în gură, împingându-l cu limba în obraz, și continuă să i se adreseze lui August.

— Ăsta din fața voastră e cel mai tâmpit animal de pe fața pământului.

August e ca trăsnit.

— Credeam că e cel mai formidabil elefant pe care l-a avut circul vostru. Așa a zis Al, că e cel mai cel.

Bărbatul fornăie, apoi proiectează un șuvoi de salivă maronie în direcția creaturii gigantice.

— Dacă era cel mai cel, de ce e singurul rămas? Crezi că sunteți primul circ care-a venit să se înfrupte din resturi? V-a luat trei zile să ajungeți aici. Ce să zic, mult noroc. Se întoarce să plece.

— Stai, zice August repede. Spune-mi mai mult. Nu ascultă de om, are toane?

— Nu, doar că e proastă ca noaptea.

— Dar de unde o aveați?

— Era a nimănui – un nenorocit de polonez care a murit în Libertyville o avea nu știu de unde. Primăria ne-a dat-o aproape gratis. Da' n-am făcut nici o brânză cu ea, fiin'că tot ce știe să facă e să mănânce, altceva nimic.

August se uită la el, livid la față.

— Vrei să zici că n-a fost niciodată într-un spectacol?

Bărbatul trece peste frânghie și dispare în spatele elefantului. Se întoarce cu un băț de lemn lung de aproape un metru, care se termină cu o țepușă metalică, de vreo zece centimetri.

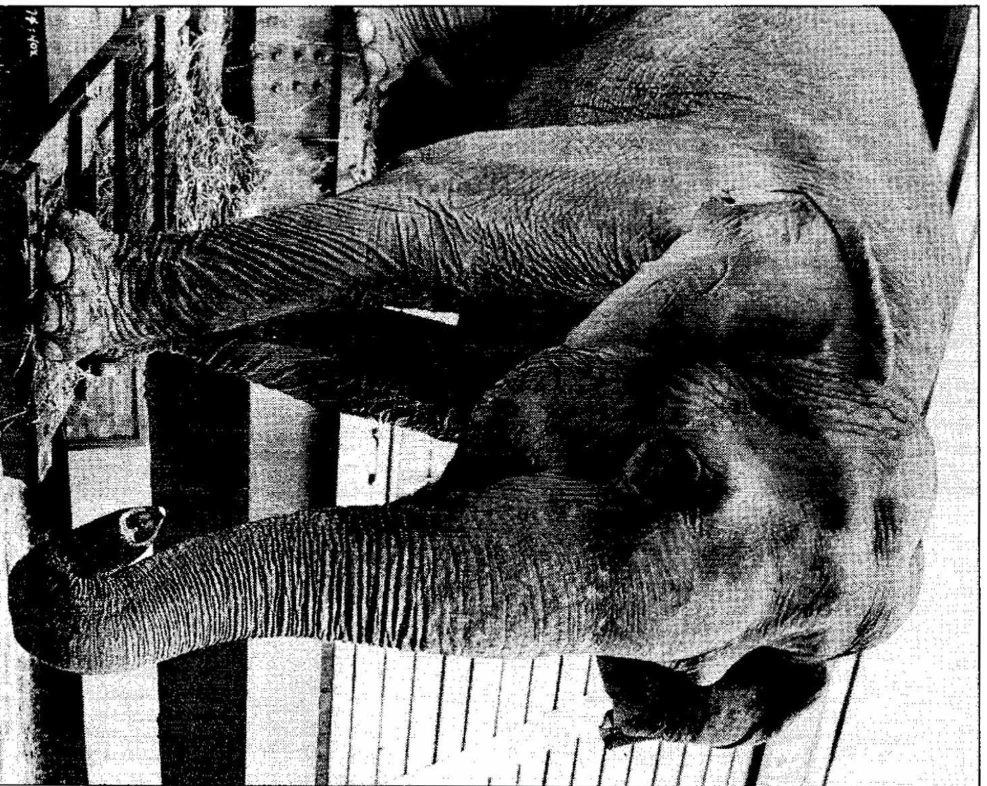
— Uite-vă cârligul. O să aveți nevoie de el. Ce să zic, mult noroc. Eu, unu', în viața mea nu vreau să mai văd vreun elefant.

Scuipă iar și se îndepărtează.

August și Marlena rămân privind în urma lui. Când mă uit înapoi, elefantul tocmai își scoate trompa din troacă. O ridică, își fixează ținta și-l spulberă pe individ cu atâta putere, că pălăria îi zboară din cap, plutind ca purtată de valurile unui râu.

El se oprește ud leoarcă și pe cap, și pe haine. Rămâne o clipă nemișcat. Apoi își șterge fața, se apleacă să-și culeagă pălăria de jos, se înclină în fața asistenței uluite alcătuite din îngrijitorii de la menajerie și-și vede de drum.

Prin amabilitatea lui Timothy Tegge, Arhivele Circului Tegge, Baraboo, Wisconsin

Zece

August trăsnește și pufnește și se face atât de roșu la față, încât e aproape vânăt. Apoi pleacă nervos, probabil pentru a-i zice vreo două Unchiului Al.

Marlena și cu mine ne uităm unul la altul. Cu același gând nerostit, nici unul dintre noi nu îl urmează.

Unul câte unul, bărbații din menajerie se retrag. Animalele, în sfârșit hrănite și adăpate, își pregătesc culcușul pentru noapte. La capătul unei zile pline de disperare, se așterne, în fine, pacea.

Marlena și cu mine rămânem singuri și întindem diverse bucățele de mâncare către trompa iscoditoare a lui Rosie. Când degetul ei ciudat și cauciucat înșfacă un snop de paie din mâna mea, Marlena începe să țipe, râzând. Rosie își dă capul pe spate și deschide gura, schițând un surâs.

Mă întorc și o văd pe Marlena privindu-mă. În menajerie nu se mai aud decât foșnete, fornăieli și mestecat în tăcere. Afară, în depărtare, cineva cântă la acordeon – o melodie obsedantă, în trei timpi, dar nu-mi dau seama exact ce cântă.

Nu sunt sigur cum s-a întâmplat – oare am întins eu mâna? oare ea e cea care a întins mâna spre mine? –, însă următorul lucru pe care mi-l amintesc e că ea e în brațele mele și valsăm, ne aplecăm în rimul muzicii și ne strecurăm din mișcare pe sub frânghia lăsată în jos. În timp ce ne învârtim, zăresc trompa ridicată a lui Rosie și chipul ei zâmbitor.

Marlena se desprinde brusc din brațele mele.

Rămân nemișcat, cu brațele încă ridicate, neștiind ce să fac în continuare.

— Îhm, zice Marlena, colorându-se vizibil și uitându-se la orice doar la mine nu. Bine. Da. Să-l așteptăm pe August, nu?

Mă uit la ea lung. Vreau s-o sărut. Vreau s-o sărut mai mult decât am vrut ceva în toată viața mea.

— Da, zic într-un târziu. Da. Așa să facem.

După un ceas, August se întoarce în apartamentul lui. Intră ca o vijelie și trântește ușa. Marlena se retrage imediat lângă un bufet.

— Tembelu' ăla fără minte de Al a plătit două mii de dolari pentru nenorocitul de elefant cu care n-avem ce face, zice, aruncându-și pălăria în colț și scoțându-și nervos jacheta. *Două mii de parai nenorociți!*

Se trântește pe cel mai apropiat scaun și-și lasă capul în mâini.

Marlena scoate o sticlă de whisky scump, se oprește, se uită la August, apoi o pune înapoi. În locul ei, ia alta, mai ieftină.

— Și asta nu-i tot, o, nu, spune August, desfăcându-și nervos cravata și luptându-se cu gulerul. Vrei să știi ce-a mai făcut? Zi, vrei? Hai, ghicește.

Se uită la Marlena, care nu e câtuși de puțin tulburată. Toarnă whisky în trei pahare, aproape umplându-le.

— Am zis să ghicești! se răstește August la ea.

— Sunt sigură că n-am cum să ghicesc, spune Marlena calmă. Pune dopul înapoi la sticlă.

— A cheltuit toți banii rămași pe un nenorocit de vagon special, pentru elefant.

Marlena se întoarce, brusc interesată.

— N-a angajat nici un artist?

— Ba da.

— Dar...

— Da. Exact, spune August, tăindu-i-o scurt.

Marlena îi întinde un pahar, îmi face semn să mi-l iau și eu pe al meu, apoi se așază.

Iau o înghițitură și aștept cât pot.

— Da, bine, poate că voi doi știți foarte bine despre ce vorbiți, însă eu nu știu. Sunteți amabili să-mi spuneți și mie despre ce e vorba?

August expiră cu obrajii umflați și-și dă nervos înapoi șuvița rebelă de păr care i-a căzut pe frunte. Se apleacă și-și proptește coatele pe genunchi. Apoi ridică fața, în așa fel încât să mă privească drept în ochi.

— Dragă Jacob, asta înseamnă că Unchiul Al a luat un vagon cu cușete pentru muncitori și l-a transformat un'-doi în cușete pentru artiști. Și, dat fiind că a angajat și două femei, va trebui să pună și pereți despărțitori. Asta înseamnă, dragă Jacob, că, pentru a caza mai puțin de zece artiști, acum șaizeci și patru de îngrijitori vor dormi pe jos, lângă căruțele din vagoanele-platformă.

— E o prostie, zic. Trebuia să pună câte un pat pentru fiecare în vagonul respectiv, unde găsește loc.

— Nu poate face asta, spune Marlena.

— De ce nu?

— Fiindcă nu poate să amestece muncitorii cu artiștii.

— Dar Kinko și cu mine cum putem să stăm amândoi?

— Ha! August pufnește și se lasă pe marginea scaunului, iar pe chipul lui se insinuează umbra unui surâs. Spune-ne, te rog, mor să știu, cum merge? Ridică ușor capul și zâmbește.

Marlena trage aer în piept adânc și-și pune picior peste picior. O clipă mai târziu, pantoful ei roșu de piele începe să se balanseze ritmic.

Îmi dau whisky-ul pe gât și plec.

A fost prea mult whisky și începe să-și facă deja efectul cam pe la jumătatea distanței dintre vagonul lor și căruțe. E limpede că nu sunt singurul aburit – acum, că „afacerea" a fost tranșată, fiecare dintre cei care au legătură cu Frații Benzini și Cel Mai Senzațional Spectacol de pe Pământ se destinde cum poate. Toată lumea s-a adunat să petreacă, de la *soirée*-uri cu muzică de jazz și râsete la adunări de bărbați jegoși și triști, strânși unii în alții la ceva distanță de tren, și care-și trec de la unul la altul diverse soiuri de tărie. Îl zăresc pe Camel, care ridică un pahar în cinstea mea, înainte să înmâneze celui de lângă el sticla de combustibil.

Aud cum iarba înaltă e culcată la pământ și mă opresc să văd cine-o fi. Văd picioarele goale ale unei femei, larg desfăcute, cu un bărbat între ele. Acesta geme și icnește, ca un berbec. Are pantalonii la genunchi, și fesele păroase i se mișcă ritmic în sus și-n jos. Ea îi strânge cămașa în pumni, gemând la fiecare nou avânt al lui. Îmi ia ceva până îmi dau seama la ce mă uit – și, când îmi dau, îmi feresc ochii și plec clătinându-mă mai departe.

Când mă apropii de vagonul meu, văd lume stând pe treptele ușii deschise și mișunând în fața lui.

Înăuntru e și mai plin. Kinko prezidează regal o petrecere, cu o sticlă în mână și ospitalitate de om abțiguit pe chip. Când mă zărește, se împiedică și aproape cade în nas. Mai multe mâini se întind automat să-l prindă.

— Jacob ! Bărbate ! strigă, cu ochii sticloși. Se eliberează din strânsoarea amicilor și își îndreaptă spatele. Oameni buni, prieteni ! strigă la mulțimea de aproximativ treizeci de oameni care ocupă locul unde stau de obicei caii Marlenei. Vine la mine și mă ia de mijloc. El e dragul, scumpul meu prieten Jacob. Se oprește ca să mai ia o înghițitură din sticlă. Vă rog să-i urați bunvenit, spune. De hatârul meu.

Oaspeții lui fluieră și râd. Kinko râde până se îneacă și începe să tușească. Îmi dă drumul și-și vântură cu mâna chipul vinețiu, până când se oprește din stropit cu precipitații în jur. Apoi îl ia de mijloc pe bărbatul de lângă el. Pleacă amândoi, pe mai multe cărări.

Pentru că odăița mea e ticsită de lume, o iau spre capătul opus al vagonului, unde stătea Silver Star, și mă prăbușesc chiar lângă peretele din șipci.

Mormanul de paie de lângă mine începe să foșnească. Întind mâna și dau una zdravănă în locul de unde se vede mișcarea, sperând să nu fie vreun șobolan. Coada cioturoasă și albă a lui Queenie se vede doar o clipă, după care cățeaua se îngroapă și mai tare în fân, ca un crab în nisip.

De aici, nu mai știu precis în ce ordine s-au petrecut lucrurile. Mi se întind întruna sticle, și sunt destul de sigur că beau din toate. Foarte curând, totul începe să mi se învârtă în cap și mă copleșește o enormă duioșie față de bunăvoința umană, față de toți și de toate. Lumea mă ia de umeri și eu îi iau pe ceilalți de umeri. Râdem zgomotos – la ce anume nu mai știu, dar e o nebunie.

E și un joc la care trebuie să arunci cu ceva și, dacă ratezi, trebuie să bei. Iar eu ratez destul de des. În cele din urmă, am revelația că o să vărs și mă târăsc departe de ei, spre deliciul celor prezenți.

Stau în colțul meu. Nu-mi amintesc cum am ajuns acolo, dar știu că mă sprijin de perete, cu capul pe genunchi. Îmi doresc atât de tare ca lumea să înceteze să se mai învârtească, însă ea continuă să se rotească, așa că încerc să văd cum e cu capul rezemat de perete.

— Ei, ei, ce-avem noi aici? aud un glas neprietenos de undeva din apropiere.

Casc ochii mari. Sub nasul meu, la nici un cot distanță, se află un decolteu generos. Ridic privirea și zăresc un chip. E Barbara. Clipesc iute, încercând să mă concentrez mai bine, până nu văd decât una singură. O, Doamne – n-are nici un rost. Dar nu – stai. E OK. Nu sunt mai multe Barbare. Ci mai multe femei.

— Bună, scumpule, spune Barbara, întinzând mâna și mângâindu-mi fața. Te simți bine?

— *Mmm,* zic, încercând să dau din cap că da.

Vârfurile degetelor ei zăbovesc pe bărbia mea, în timp ce se întoarce către blonda ghemuită lângă ea.

— Atât de tânăr. Vai, cât e de drăguț, nu-i așa, Nell?

Nell trage dintr-o țigară și suflă fumul pe la colțul gurii.

— E drăguț. Nu cred că l-am mai văzut până acum.

— Acum câteva seri ajuta la bucătărie, zice Barbara. Se întoarce spre mine. Cum te cheamă, scumpule? mă întreabă cu blândețe, jucându-se cu degetele în sus și-n jos pe obrazul meu.

— Jacob, zic, făcând eforturi să-mi înăbuș un râgâit.

— Jacob, spune ea. A, da, știu cine ești. Ești tipul de care vorbea Walter, îi spune lui Nell. E nou-venit, e prima dată când lucrează la un circ. S-a descurcat foarte bine la bucătărie.

Mă apucă de bărbie și mi-o ridică, privindu-mă adânc în ochi. Încerc să fac și eu la fel, însă am probleme cu concentrarea.

— Vai, ce scump ești. Și zi, Jacob... ai fost vreodată cu o femeie?

— Păi... îhm... zic. Ăă...

Nell chicotește. Barbara se dă puțin înapoi și își proptește mâinile în șolduri.

— Ce părere ai? N-ar trebui să-i urăm bun venit cum se cuvine?

— Ar cam trebui, spune Nell. Și boboc, și virgin?

Mâna ei îmi alunecă între picioare și se oprește pe prohabul meu.

Capul meu, care se bălăngăne de nu știu cât timp ca o floare obosită pe tulpina ei, se îmbățoșează brusc.

— Crezi că și acolo are tot părul roșu ? spune ea, cuprinzându-mă în mâna făcută căuș.

Barbara se apleacă în față, îmi desface mâinile și o duce pe una dintre ele la gură. O întoarce, coboară cu degetul pe palma mea, după care mă privește în ochi în timp ce limba ei urmează același traseu. Apoi îmi ia mâna și mi-o pune pe sânul ei stâng, în zona sfârcului.

O, Doamne. O, Doamne. Ating un sân. Prin rochie, dar oricum...

Barbara se ridică o clipă în picioare, își netezește fusta, se uită în jur furiș, apoi se așază pe vine. Mă întreb de ce și-o fi schimbat poziția, când ea îmi ia din nou mâna. De data asta mi-o bagă sub fusta ei și-mi apasă degetele de mătasea fierbinte și umedă de dedesubt.

Mi se taie respirația. Whisky-ul, lumina lunii, ginul, licorile necunoscute îngurgitate – toate se risipesc pe loc. Barbara îmi mișcă mâna în sus și-n jos, deasupra văilor ei ciudate și minunate.

Of, rahat. E posibil să ejaculez.

— *Hmmm ?* toarce ea, rearanjându-mi mâna în așa fel încât degetul meu mijlociu să se cufunde și mai adânc. Degetul meu se afundă în mătasea caldă, ce pulsează la atingerea mea. Îmi ia mâna, mi-o pune înapoi pe genunchi, apoi mă strânge ușor de prohab.

— *Mmmmm,* zice, cu ochii pe jumătate închiși. E gata, Nell. Doamne, ce-mi mai plac la vârsta asta !

Restul nopții se scurge în *flash*-uri epileptice. Sunt conștient de faptul că sunt proptit între cele două femei și, de asemenea, că am căzut pe ușa vagonului. Știu cel puțin că m-am trezit cu fața în țărână. După care am fost iar ridicat și dus aproape pe sus în întuneric până când am ajuns pe marginea unui pat.

În mod clar, sunt două Barbare acum. Plus cealaltă, în dublu exemplar. Parcă Nell o cheamă, nu ?

Barbara face un pas în spate și-și ridică brațele în aer. Își dă capul pe spate și-și coboară mâinile pe lângă trup, dansând și unduindu-se la lumina lumânării. Sunt interesat – nu încape

nici o îndoială. Însă nu mai sunt în stare să stau în capul oaselor cu nici un chip. Așa că mă prăbușesc pe spate.

Cineva îmi trage pantalonii. Murmur ceva, nu știu ce, dar nu cred că a încurajare. Brusc, nu mă simt deloc bine.

O, Doamne. Mă atinge – *acolo* –, în așteptarea unei reacții din partea mea. Mă sprijin în coate și mă uit în jos. E o broscuță țestoasă micuță, rozalie și flască, ce se ascunde în cochilia ei. Și pare lipită de piciorul meu. Ea o eliberează, își bagă ambele mâini între coapsele mele pentru a mi le depărta și se apleacă spre boașele mele. Le ia în mână, se joacă cu ele de parcă ar fi niște ouă, în timp ce-mi cântărește din ochi penisul. În ciuda mângâierilor ei, acesta rămâne culcat, sub privirile mele extrem de jenate.

Cealaltă femeie – acum e iar doar una, cum dracu' să le țin socoteala? – e acum întinsă lângă mine, pe pat. Își scoate un sân slăbănog din rochie și mi-l duce la gură. Mă freacă cu el pe toata fața. Acum, gura ei rujată se apropie de mine, un hău căscat, cu limba afară. Întorc capul spre dreapta, unde nu se află nici o femeie. Apoi simt o gură strânsă în jurul penisului meu.

Rămân fără aer. Femeile chicotesc, dar e un sunet ca de tors, un sunet de încurajare, în timp ce ele își văd de treabă, sperând că vor primi un răspuns.

O, Doamne, o, Doamne, mi-l suge. *Îl suge*, pentru numele lui Dumnezeu.

N-o să fiu în stare să...

O, Doamne, trebuie să...

Întorc capul și-mi vărs nefericitul conținut amestecat al stomacului drept pe Nell.

Se aude un zgomot oribil, un soi de râcâit. Apoi, bezna de deasupra mea e sfâșiată de o rază de lumină.

Kinko se uită la mine.

— Hai, sus, frumosule. Te caută șeful tău.

Ține deschis capacul. Lucrurile încep să se lege, fiindcă, în clipa în care bietu-mi trup chircit pricepe că creierul meu s-a trezit și e gata de treabă, îmi dau seama că mă aflu îndesat într-un cufăr.

Kinko proptește capacul deschis și pleacă. Mă chinui să-mi eliberez gâtul sucit și să găsesc o poziție mai confortabilă. Cufărul

se află într-un cort, înconjurat de stative peste stative de costume viu colorate și de obiecte de recuzită, printre care se află și o măsuță de toaletă cu oglinzi.

— Unde sunt? zic răgușit.

Tușesc și încerc să-mi dreg glasul uscat.

— În cortul clovnilor, spune Kinko, băgând degetul în niște borcănele de machiaj de pe o măsuță.

Ridic un braț ca să-mi duc mâna streașină la ochi și constat că acesta îmi e înveșmântat în mătase. Mătasea roșie a unui halat, ca să fiu mai precis. Un halat roșu de mătase, larg deschis. Cobor privirea și descopăr că cineva mi-a bărbierit zona genitală.

Îmi trag repede cele două părți ale halatului deasupra, întrebându-mă dacă Kinko o fi văzut.

Doamne iartă-mă, ce-oi fi făcut azi-noapte? N-am nici cea mai mică idee. Am doar frânturi de amintiri și...

O, Doamne. Am vomitat pe o femeie.

Mă ridic cu greu în picioare și-mi leg halatul. Mă șterg pe frunte, care e acoperită cu o mâzgă ciudată. Când mă uit la mână, văd că e albă.

— Ce na...? zic, privindu-mi mâna șocat.

Kinko se întoarce și-mi dă o oglindă. O iau cuprins de o nervozitate ciudată. Când o ridic să mă văd, din oglindă mă privește un clovn.

Scot capul din cort, mă uit într-o parte și-n cealaltă, apoi mă furișez spre vagonul meu. În urma mea, se aud râsete și fluierături.

— *Măiculiță,* uite la fătuca asta!

— Hei, Fred, ia'n te uită la fetișcana asta nouă de la bucătărie!

— Ia zi, scumpo, ce planuri ai pentru diseară?

Năvălesc în odăiță și trântesc ușa, după care mă reazem de ea. Respir întretăiat, ascultând până când râsul general de afară încetează. Iau o cârpă și mă șterg din nou pe față. M-am frecat cât am putut înainte să plec din cortul clovnilor, dar am sentimentul că încă nu s-a luat de tot. Nu cred că am să mă mai simt vreodată curat. Și partea proastă e că nici măcar nu știu ce s-a întâmplat. Îmi amintesc doar frânturi și, oricât de îngrozitor ar fi, e și mai îngrozitor faptul că nu știu ce s-a petrecut între acestea.

Şi, brusc, îmi dau seama că n-am nici cea mai mică idee dacă încă mai sunt virgin sau nu.

Îmi bag mâna sub halat și mă scarpin pe testiculele țepoase.

Câteva clipe mai târziu, apare și Kinko. Sunt culcat pe salteaua mea, cu brațele sub cap.

— Ai face bine să ieși dracului de aici, zice. Încă te mai caută.

Aud ceva suflându-mi în ureche. Ridic ușor capul și dau peste un bot umed. Queenie sare înapoi de parc-ar fi lansată dintr-o catapultă. Mă privește de la un metru distanță, adulmecându-mă cu băgare de seamă. O, pun pariu că în dimineața asta duhnesc a zeci de chestii amestecate. Îmi las iar capul jos.

— Vrei să fii dat afară, sau ce? spune Kinko.

— În clipa asta, chiar nu-mi mai pasă, murmur.

— Poftim?

— Oricum plec.

— Ce dracu' tot spui aici?

Nu-i pot răspunde. Nu-i pot spune că nu e vorba doar de faptul că m-am făcut de râs dincolo de orice închipuire și că am dat greş, de asemenea, absolut lamentabil, la prima mea ocazie de a face sex – lucru la care m-am gândit întruna în ultimii opt ani. Ca să nu mai zic și că am vomitat pe una dintre femeile care mi se oferise, apoi am leșinat și cineva mi-a ras boașele și mi-a pictat fața și m-a îndesat într-un cufăr. Deşi ştie cel puțin fragmente din toate astea, dat fiind faptul că a știut unde să mă găsească în dimineața asta. Poate chiar o fi asistat la marea ceremonie.

— Nu fi prost, zice. Vrei să sfârșești mergând pe lângă șina trenului, ca amărâții ăştia de afară? Hai, mișcă-ți fundul ăla odată, înainte să te dea afară.

Rămân inert.

— Am zis să te ridici!

— Ce-ți pasă ție? mormăi. Și nu mai striga așa. Mă doare capul.

— Ridică-te odată, sau o să am eu grijă să te doară tot corpul!

— Bine! Dar nu mai țipa așa!

Mă ridic cu mare cazná și-i arunc o privire otrăvită. Îmi duduie creierii și mă simt ca și cum aș avea niște pietre de moară legate de glezne. Pentru că el continuă să mă privească, mă întorc spre perete și-mi țin halatul pe mine până când îmi trag

pantalonii, străduindu-mă să-mi ascund pielea fără păr, ca de prunc. Cu toate astea, mă arde fața.

— A, și dacă vrei un sfat de la cineva mai în vârstă, spune Kinko, n-ar strica să-i duci niște flori Barbarei. Ailaltă e doar o curvă ordinară, dar Barbara e prietena mea.

Mă copleșește un sentiment atât de puternic de rușine, că mă ia cu leșin. După ce îmi vin în fire, rămân cu privirea în pământ, sigur că n-am să mai pot niciodată privi în ochi vreo altă ființă omenească.

Trenul Fraților Fox a fost tras de pe șina laterală și multdisputatul vagon al elefantului e acum direct legat de locomotiva noastră, ceea ce-i va asigura o călătorie mai puțin hurducată. În loc de șipci de aerisire are fante special construite și e făcut din metal. Băieții de la Escadronul Zburător muncesc de zor să demonteze corturile – le-au rezolvat deja pe majoritatea celor mari, iar în fundal au început să se vadă casele din Joliet. O mică mulțime de orășeni s-a adunat să vadă ce se petrece.

Îl găsesc pe August în menajerie, dinaintea elefantului.

— Mișcă ! strigă, fluturând bățul cu țepușă prin fața animalului.

Femela elefant dă din trompă și clipește.

— Am zis *mișcă-te* ! Se duce în spatele ei și o lovește peste partea dinapoi a piciorului. Mișcă-te, fir-ai a naibii să fii !

O privește furios, cu ochii mijiți, și ea își lipește urechile uriașe de cap.

August mă zărește și încremenește. Aruncă bățul cu țepușă pe jos.

— Ai avut o noapte grea ? zice rânjind.

Simt cum mi se colorează ceafa, apoi tot capul.

— Nu-i nimic. Ia un băț și ajută-mă să mut animalul ăsta idiot.

În spatele lui vine Pete, răsucindu-și pălăria în mâini.

— August ?

August se întoarce spre el mânios.

— Of, pentru numele lui Dumnezeu. Ce e, Pete ? Nu vezi că am treabă ?

— A venit mâncarea felinelor.

— Bine. Ocupă-te de ea. N-avem prea mult timp.

— Și ce anume vrei să fac cu ea exact ?

— Ce dracu' crezi că vreau să faci cu ea ?

— Dar, șefu'... spune Pete, vizibil încurcat.

— Fir-ar a dracului de treabă! spune August. Vena de la tâmplă i se îngroașă periculos. Chiar trebuie să fac eu absolut totul? Poftim, zice, aruncându-mi bățul cu țepușă. Învață namila asta ceva. Orice. Din câte văd, altceva decât să se cace și să mănânce nu știe.

Iau bastonul și mă uit la el cum iese ca o vijelie din cort. Încă privesc în urma lui când trompa elefantului trece pe lângă fața mea, suflându-mi aer cald în ureche. Mă întorc pe călcâie și mă trezesc uitându-mă într-un ochi de culoarea chihlimbarului. Ochiul clipește spre mine. Privirea mi se mută de la ochi la bățul din mâna mea.

Mă uit iar la ochiul ei și, din nou, clipește. Mă aplec și las bățul jos.

Femela elefant își leagănă trompa și-și desface urechile, ca niște frunze uriașe. Deschide larg gura, ca într-un surîs.

— Bună, zic. Bună, Rosie. Eu sunt Jacob.

După o clipă de șovăială, îi întind mâna, însă cu oarecare teamă. Trompa zboară pe lângă mine, pufnind. Prinzând curaj, îmi întind din nou mâna și i-o pun pe umăr. Are pielea aspră și țepoasă și surprinzător de caldă.

— Bună, zic iar, bătând-o ușor.

Urechea ei cât o velă se mișcă înainte și înapoi, iar trompa revine la locul ei. O ating încet, apoi o mângâi. Sunt topit tot, sunt atât de vrăjit de ea, că nu-l văd pe August decât când se postează bățos în fața mea.

— Ce dracu' aveți toți în dimineața asta? Ar trebui să vă dau afară pe toți. Pete n-are chef să-și facă treaba și tu dispari dracu' știe unde și pe urmă te găsesc pupându-te bot în bot cu namila. Unde dracu' e bățu' ăla?

Mă aplec și-l ridic de jos. August mi-l înșfacă din mână, și elefantul își retrage iar urechile, lipindu-și-le de cap.

— Auzi, prințeso, îmi zice August, am o treabă pe care poate ești în stare s-o faci. Du-te și caut-o pe Marlena. Ai grijă să nu se ducă în spatele menajeriei o vreme.

— De ce?

August trage aer în piept adânc și strânge bățul atât de tare, că i se albesc încheieturile degetelor.

— Fiindcă așa am zis eu. Bine? zice printre dinții încleștați.

Firește, primul lucru pe care-l fac e să mă duc în spatele menajeriei, ca să văd ce nu trebuie să vadă Marlena. Dau colțul exact în clipa în care Pete îi taie beregata unui cal sur, numai piele și os. În clipa în care sângele țâșnește doi metri în aer din gaura adâncă din gât, calul țipă.

— Isuse Christoase! strig uluit, făcând un pas în spate.

Inima calului își încetinește bătăile, apoi sângele începe să curgă mai încet. În cele din urmă, calul cade în genunchi și se prăbușește, cu capul în față. Scrijelește pământul cu copitele din față, apoi rămâne nemișcat. Are ochii larg deschiși. Sub gâtul lui se întinde o băltoacă de sânge întunecat.

Pete îmi aruncă o privire, încă aplecat deasupra animalului care mai zvâcnește o ultimă oară.

De un țăruș de lângă el e priponit un cal murg costeliv, înnebunit de spaimă. I se vede roșul nărilor umflate, și și-a ridicat botul în aer. Frânghia cu care e legat e atât de strânsă, că pare că mai are puțin și se rupe. Pete trece peste calul mort, înșfacă frânghia din apropierea capului murgului și îi taie beregata. Alt șuvoi de sânge, alte zvâcnete, alt corp ce se prăbușește.

Pete stă cu brațele atârnate, cu mânecile suflecate dincolo de cot, încă ținând cuțitul însângerat în mână. Se uită la cal până când acesta își dă ultima suflare, apoi ridică fața către mine.

Își șterge nasul, scuipă, apoi își continuă treaba.

— Marlena? Ești aici? zic, ciocănind ușor în ușa salonului.

— Jacob? se aude un glăscior dinăuntru.

— Da, zic.

— Intră.

E în picioare la una dintre ferestrele deschise și se uită către partea din față a trenului. În clipa în care intru, întoarce capul. Are ochii mari și e lividă la față.

— Vai, Jacob... îi tremură vocea. Mai are un pic și-i dau lacrimile.

— Ce-i? Ce s-a întâmplat? zic, străbătând salonul.

Își duce o mână la gură și se întoarce la fereastră.

August se chinuie s-o ducă pe Rosie spre primul vagon. E un calvar și toată lumea s-a oprit să se uite.

August o lovește din spate, iar Rosie face câțiva pași în față. Când August o ajunge din urmă, o lovește iar, de data asta

îndeajuns de tare ca să o facă și-și ridice trompa, să ragă și să plece supărată în altă direcție. August slobozește o serie nesfârșită de înjurături și fuge după ea, legănându-și bățul și împungându-i umărul cu țepușa. Rosie scâncește și de data asta nu se clintește nici un centimetru. Chiar și de la depărtare, o vedem cum tremură.

Marlena își înăbușă un suspin. Îi întind mâna, instinctiv. Când i-o prind pe a ei, mă strânge atât de tare de degete, că-mi vine să urlu.

După alte câteva lovituri, Rosie zărește vagonul legat în fața trenului. Își ridică trompa și scoate un muget lung, după care o ia la sănătoasa, făcând pământul să se cutremure. August dispare într-un nor de praf, iar spectatorii panicați se feresc cum pot din calea ei. Rosie se urcă în tren vizibil ușurată.

Praful se risipește și August reapare, strigând și fluturând din mâini. Diamond Joe și Otis se urcă fără grabă în vagon, ca și cum fac asta de când sunt, și se pregătesc să închidă ușa.

Din colecția Muzeului Circului Ringling, Sarasota, Florida

Unsprezece

Kinko își petrece primele ore ale călătoriei spre Chicago folosindu-se de bucățele de carne uscată de vită pentru a o învăța pe Queenie, care se pare că și-a revenit după diaree, cum să meargă pe picioarele din spate.

— Sus! Hai, sus, Queenie! Așa, bravo!

Sunt culcat pe salteaua mea, ghemuit, cu fața la perete. Starea mea fizică e la fel de deplorabilă ca și cea mentală și mă simt absolut îngrozitor. Am capul plin de fantasme, amestecate ca un ghem de sfoară: părinții mei încă trăind, în ziua în care m-au înscris la Cornell. Părinții mei morți și gresia cu pătrate verzi și albe de sub mesele pe care erau întinși. Marlena, valsând cu mine în menajerie. Marlena în dimineața asta, luptându-se cu lacrimile, la fereastră. Rosie și trompa ei adulmecândă, pufnind. Rosie, înaltă de trei metri și mare și solidă ca un munte, scâncind sub loviturile lui August. August, dansând step pe acoperișul unui tren în mișcare. August ca un dement ieșit din minți, cu bățul cu țepușă. Barbara, legându-și sânii ca niște pepeni, pe scenă. Barbara și Nell și nenumăratele lor talente.

Amintirea nopții trecute mă izbește în plin, ca o minge șutată aiurea. Închid ochii, încercând să-mi golesc mintea, însă fără sorți de izbândă. Cu cât e mai cumplită imaginea care-mi vine în minte, cu atât persistă mai mult.

În cele din urmă, schelălăielile vesele ale lui Queenie încetează. Câteva clipe mai târziu, o aud sărind pe patul lui Kinko. Apoi se lasă liniștea. Kinko mă privește. O simt. Mă întorc cu fața spre el.

Stă pe marginea patului, cu picioarele goale încrucișate și părul roșu răvășit. Queenie se cuibărește în poala lui, lăsându-și picioarele din spate să atârne drept în afară, ca o broască.

— Și zi, care e povestea ta? zice Kinko.

Razele soarelui se strecoară asemenea unor lame de cuțit printre șipcile din spatele lui. Îmi acopăr ochii, strâmbându-mă.

— Te-ntreb serios. De unde vii?

— De nicăieri, spun, răsucindu-mă iar spre perete. Îmi trag perna pe cap.

— Ce ești așa supărat? E legat de noaptea trecută?

Simpla menționare a ei îmi umple gura de fiere.

— Ți-e rușine sau ceva de genul ăsta?

— Pentru numele lui Dumnezeu, vrei, te rog, să mă lași odată în pace? mă răstesc la el.

Nu mai zice nimic. Câteva clipe mai târziu, mă răsucesc iar cu fața spre el. Mă privește în continuare, jucându-se cu urechile lui Queenie. Ea îi linge mâna liberă, dând din coada ca un ciot.

— Iartă-mă, zic. Nu mi s-a mai întâmplat niciodată așa ceva.

— Mă rog... asta se vede de la o poștă.

Îmi duduie capul și mi-l prind cu ambele mâini. Ce n-aș da pentru o găleată de apă...

— Să știi că nu e chiar așa de greu, continuă el. Cu vremea, o să înveți să ții la băutură. Cât despre celelalte lucruri – trebuia să ți-o plătesc cumva pentru ieri. După mine, acum suntem chit. De fapt, acum îți sunt eu ție dator. Mierea aia a fost ca un cep pentru Queenie. Zi, știi să citești?

Clipesc de câteva ori.

— Hâm? zic.

— Vrei mai bine să citești, decât să zaci acolo și să fierbi în suc propriu?

— Cred că prefer să zac aici și să fierb în suc propriu.

Strâng bine ochii și mi-i acopăr cu mâna. Parcă mi s-a expandat creierul și nu mai are loc în biata mea țeastă, mă dor ochii și e posibil să vomit. Și simt o mâncărime insuportabilă în zona boașelor.

— Cum vrei, zice.

— Poate altă dată, zic.

— Sigur. Când vrei tu.

O pauză.

— Kinko?
— Da?
— Mulțumesc pentru ofertă.
— Cu plăcere.
O pauză mai lungă.
— Jacob?
— Da?
— Poți să-mi spui Walter, dacă vrei.
Casc ochii mari, sub mâna făcută streașină.
Îi aud patul scârțâind în timp ce-și caută o poziție mai bună. Mă uit la el pe furiș, printre degete. Își împăturește perna în două, se întinde pe spate și ia o carte din ladă. Queenie se așază la picioarele lui și se uită la mine. Zvâcnește ușor din sprâncene, îngrijorată.

După-masă, târziu, trenul se apropie de Chicago. În ciuda faptului că-mi duduie capul și mă doare tot corpul, rămân în ușa deschisă a vagonului și-mi lungesc gâtul afară, încercând să văd cât mai multe. La urma urmei, ăsta e orașul în care a avut loc masacrul din ziua de Sfântul Valentin, orașul jazzului, al gangsterilor și al localurilor cu băutură de contrabandă.

Văd în depărtare mai multe clădiri înalte și, exact în clipa când mă chinui să-mi dau seama care dintre ele o fi celebra clădire Allerton, ajungem la abatoare. Se întind pe kilometri întregi și, când trecem pe lângă ele, încetinim. Clădirile sunt pătrățoase și urâte, iar ogrăzile pline de vite neliniștite ce mugesc și de porci murdari cu fundurile spre șinele de cale ferată, care scurmă cu râtul în pământ. Însă asta nu e nimic pe lângă zgomotele și mirosurile ce vin dinspre clădiri: în câteva clipe, duhoarea de sânge și țipetele asurzitoare mă trimit înapoi în cămăruță, să-mi lipesc nasul de pătura de cal mustind a mucegai – orice miros e mai plăcut decât cel al morții.

Am stomacul încă fragil, așa că, deși terenul nostru e destul de departe de zona abatoarelor, rămân în vagonul cailor până când sunt instalale toate corturile. Și atunci, căutând compania animalelor, intru în menajerie și fac un tur.

E imposibil de descris ce tandrețe mă cuprinde față de toate – hiene, cămile, orice-ar fi. Până și față de ursul polar, care stă întins pe spate și-și roade ghearele de zece centimetri cu dinții

lui la fel de lungi. În suflet mi se naște subit o dragoste incredibil de puternică pentru toate aceste animale, ce mă inundă ca un potop, care crește, solid ca un obelisc și limpede ca apa.

Tata a simțit că e datoria lui să continue să îngrijească animalele mult după ce a încetat să mai fie plătit. N-a putut să stea și să se uite cum un cal are colici sau o vacă se chinuie să fete un vițel care iese cu picioarele înainte, chiar dacă asta însemna să ajungă la sapă de lemn. Din punctul ăsta de vedere, și eu sunt exact ca el. E clar, eu sunt singurul apărător al acestor animale în fața practicilor mercantile, lipsite de suflet, ale lui August și ale Unchiului Al, și ce ar face tata dacă ar fi în locul meu – sau ce ar vrea să fac eu – ar fi să am grijă de ele, și hotărârea îmi crește în suflet cu fiecare clipă, transformându-se într-o convingere absolută și neșovăitoare. Indiferent ce-am făcut azi-noapte, nu le pot părăsi. Sunt păstorul și apărătorul lor. Și e mai mult decât o datorie. E un legământ făcut cu tatăl meu.

Unul dintre cimpanzei vrea să fie alintat, așa că îl las să mi se urce pe șold și să rămână acolo în timp ce inspectez cortul. Ajung într-un loc imens și gol și îmi dau seama că e pentru elefant. Probabil că August încă se chinuie să-l scoată din vagon. Dacă aș avea vreun dram de milă pentru el, m-aș duce să văd dacă-i pot fi de folos. Însă nu am.

— Hei, doctore, zice Pete. Otis crede că una dintre girafe a răcit. Vrei să te uiți un pic la ea?

— Sigur, zic.

— Haide, Bobo, zice Pete, vrând să ia cimpanzeul.

Brațele și picioarele hirsute ale acestuia se strâng și mai bine în jurul meu.

— Haide, zic, încercând să-l desprind. Vin înapoi.

Bobo nici nu se clintește.

— Haide, zic.

Nimic.

— Bine. Ne mai îmbrățișăm o dată și gata, zic, lipindu-mi fața de blana lui întunecată.

Cimpanzeul îmi trage un zâmbet larg și mă pupă pe obraz. Apoi se dă jos de pe mine, îl ia de mână pe Pete și se îndepărtează alene, pe picioarele lui crăcănate.

Dinspre pasajul nazal cel lung al girafei se prelinge puțin lichid gălbui. La un cal nu m-ar alarma asta, însă, nefiind

familiarizat cu girafele, hotărăsc să nu-mi asum nici un risc și să-i pun o prișniță la gât, operație pentru care am nevoie de o scară și de Otis să mi-o țină să nu cad și să-mi dea la mână ce-mi trebuie.

Girafa e timidă și frumoasă și e posibil să fie cea mai ciudată creatură pe care am văzut-o vreodată. Are picioarele și gâtul delicate, spinarea înclinată și acoperită de pete care seamănă cu niște bucăți de puzzle. Din creștetul capului triunghiular, deasupra urechilor mari, i se ițesc două smocuri ciudate de păr. Are ochii imenși și întunecați și buze moi și catifelate, ca de cal. Are frâie și mă țin bine de ele, însă stă cât se poate de cuminte cât o șterg la nas și-i învelesc gâtlejul cu cataplasma. Când termin, mă dau jos.

— Poți să-mi ții puțin locul ? îl întreb pe Otis, ștergându-mi mâinile cu o cârpă.

— Sigur. De ce ?

— Trebuie să mă duc undeva, zic.

Otis mijește ochii.

— Sper că nu vrei s-o ștergi !

— Ce ? Nu. Sigur că nu.

— Dacă asta vrei să faci, mai bine spune-mi acum, fiindcă dacă asta vrei să faci, eu, unu', nu mă bag.

— N-o șterg. De ce aș șterge-o ?

— Din cauza la... Știi și tu. Niște chestii care s-au întâmplat.

— Nu ! N-o șterg ! Încetează odată cu chestia asta dacă ți-am zis că nu.

Chiar nu e nimeni care să nu fie la curent cu isprăvile mele ?

Plec pe jos și, după câțiva kilometri, mă trezesc într-o zonă rezidențială. Casele se află în paragină și multe dintre ele au placaje bătute în cuie de-a curmezișul ferestrelor. Trec pe lângă o coadă la pomană – un lung șir de oameni prost îmbrăcați, cu fețe triste, așezați la rând în fața clădirii unei misiuni religioase. Un băiețel negru se oferă să-mi lustruiască pantofii și tare-aș vrea să-l las, însă n-am nici un cent la mine.

În cele din urmă, zăresc o biserică catolică. Mă așez într-o strană din spate și stau așa vreme îndelungată, uitându-mă la vitraliul din spatele altarului. Deși îmi doresc cu disperare să cer absolvirea de păcate, nu am curajul să mă confesez. În cele

din urmă, ies din strană și mă duc să aprind niște lumânări pentru părinții mei.

Când mă întorc să plec, o zăresc pe Marlena – probabil că a venit în timp ce eu mă aflam într-o absidă. Îi văd doar spatele, însă e ea, sunt sigur. Stă în prima strană și e îmbrăcată într-o rochie galben-pal, cu pălărie asortată. Are gâtul delicat și umerii drepți. De sub borul pălăriei îi ies câteva bucle castaniu-deschis. Îngenunchează pe o pernuță să se roage și inima mi se umple pe loc de gânduri necurate.

Plec din biserică înainte de a-mi murdări și mai tare sufletul.

Când mă întorc la circ, o găsesc pe Rosie deja instalată în cortul menajeriei. Nu știu cum au reușit și nici nu întreb.

Zâmbește când mă apropii, apoi se freacă la ochi, răsucindu-și vârful trompei ca pe un pumn. O privesc câteva clipe, apoi trec peste frânghie. Își pleoștește urechile și mijește ochii. Îmi stă inima, fiindcă am sentimentul că-mi răspunde. Apoi îl aud.

— Jacob ?

O mai privesc pe Rosie câteva momente, apoi îmi întorc fața spre el.

— Uite ce e, zice August, ștergându-și vârful cizmei de pământ. Știu că m-am purtat un pic cam urât cu tine în ultimele zile.

Ar trebui să-i răspund ceva, să-i spun ceva care să-l facă să se simtă mai bine, însă n-o fac. Nu am nici un chef să mă împac cu el.

— Vreau să spun c-am exagerat puțin. Știi cum e, presiunea muncii. Te ajunge la un moment dat. Îmi întinde mâna. Ce zici, suntem iar prieteni ?

Rămân nemișcat câteva clipe, apoi îi iau mâna. La urma urmei, e șeful meu. Dat fiind că am luat hotărârea de a rămâne, ar fi o prostie să-l fac să mă dea afară.

— Ești un tip de treabă, spune, strângându-mă de braț și bătându-mă cu mâna pe umăr. O să vă scot pe tine și pe Marlena în oraș azi. Știu un locșor drăguț.

— Păi și spectacolul ?

— N-are nici un rost să dăm vreun spectacol. Nu știe nimeni c-am venit. Așa se întâmplă când îți schimbi itinerarul și pleci

ca prostul, fără un plan făcut. Oftează. Dar Unchiul Al știe mai bine. Cel puțin, așa se pare.

— Nu știu, zic. Aseară a fost un pic cam... aiurea.

— Cui pe cui se scoate, Jacob! Cui pe cui se scoate. Vino pe la nouă. Zâmbește vesel și pleacă.

Mă uit în urma lui, dându-mi brusc seama cât de tare nu-mi doresc să petrec fie și un minut cu el și cât de tare mi-ar plăcea să stau cât de mult cu Marlena.

Ușa apartamentului se dă de perete și în pragul ei apare Marlena, superbă în satin roșu.

— Ce-i? spune ea, uitându-se în jos. Am ceva pe rochie? Se învârtește, timp în care își cercetează cu atenție trupul și picioarele.

— Nu, zic. Arăți extraordinar.

Ea ridică privirea spre mine.

August iese de după draperia verde, cu o cravată albă la gât. Îmi aruncă o privire și zice:

— Nu poți veni așa.

— N-am nimic altceva.

— Atunci va trebui să împrumuți niște haine. Haide. Grăbește-te, totuși. Ne așteaptă taxiul.

Mașina se strecoară printr-un labirint de parcări și alei, apoi se oprește brusc la colțul unei zone industriale. August coboară și-i întinde șoferului o bancnotă rulată.

— Haide, zice, extrăgând-o pe Marlena de pe bancheta din spate.

Îi urmez și eu.

Suntem pe o alee înconjurată de depozite uriașe de cărămidă. Felinarele stradale luminează asfaltul aspru. Într-o parte a aleii, gunoiul, lipit de perete, dă pe dinafară. În cealaltă, se află automobile parcate – mașini sport, coupé-uri, berline, chiar și limuzine –, toate strălucitoare și noi.

August se oprește în fața unei uși de lemn dintr-un intrând. Ciocănește de câteva ori scurt, apoi rămâne așteptând și bătând din picior. O vizieră dreptunghiulară e dată la o parte, dezvăluind niște ochi bărbătești adumbriți de sprâncene groase, ca o linie continuă. Din spatele lui pulsează muzică și se simte că e o petrecere în plină desfășurare.

— Da?

— Am venit pentru spectacol, spune August.

— Ce spectacol?

— Cum ce spectacol? Al lui Frankie, firește, spune August zâmbind.

Viziera se închide. Se aud niște clinchete și un clanc sonor, urmat de zgomotul inconfundabil de zăvor tras. Ușa se dă în lături.

Bărbatul ne măsoară rapid din priviri. Apoi ne face semn să intrăm și închide ușa. Străbatem un antreu pardosit cu gresie, trecem de o garderobă cu angajați în livrea și coborâm câteva trepte până într-o sală de dans cu lespezi de marmură. De tavanul înalt atârnă candelabre elaborate de cristal. Pe o scenă cântă o formație, iar ringul de dans, înconjurat de mese și de separeuri în formă de U, e ticsit de lume. De-a lungul peretelui din spate, după ce urci câteva trepte, e un bar lambrisat cu lemn, cu barmani în smoching și sute de sticle aliniate pe rafturi, în fața unei oglinzi fumurii.

Marlena și cu mine așteptăm într-unul din separeurile tapisate cu piele în vreme ce August se duce să ne aducă de băut. Marlena privește spre orchestră. Stă cu picioarele încrucișate și bâțâie din picior, așa cum face mereu. Îl mișcă în ritmul muzicii, rotindu-și ușor glezna.

În fața mea e trântit un pahar. O clipă mai târziu, August se trântește pe scaunul de lângă Marlena. Cercetez paharul și constat că are în el whisky și cuburi de gheață.

— Te simți bine? zice Marlena.

— Da, zic.

— Ești galben ca lămâia, continuă ea.

— Jacob al nostru suferă de o vagă mahmureală, spune August. Încercăm să-l punem pe picioare.

— Te rog să mă anunți dacă trebuie să mă feresc din calea voastră, spune Marlena suspicioasă, întorcându-se spre formație.

August ridică paharul.

— Pentru prieteni!

Marlena se uită peste umăr doar o clipă, cât să-și localizeze băutura spumoasă, apoi o ridică peste masă și ciocnim cu toții. Soarbe delicat cu paiul, învârtindu-l între degetele date cu ojă. August își dă whisky-ul pe gât. În clipa în care conținutul

paharului îmi atinge cerul gurii, limba mea îi blochează instinctiv înaintarea. August mă privește, așa că mă fac că am băut, înainte de a lăsa paharul jos.

— Așa, băiete. Încă vreo câteva pahare și o să fii ca nou.

Eu ca eu, dar după al doilea coniac, Marlena se însuflețește cum n-am văzut-o niciodată. Îl târăște pe August pe ringul de dans. În timp ce el o învârte, mă aplec și-mi vărs conținutul paharului în ghiveciul unui palmier.

Marlena și August se întorc în separeu, îmbujorați de la dans. Marlena oftează și-și face vânt cu un meniu. August își aprinde o țigară.

Îi cad ochii pe paharul meu gol.

— O... văd că mi-am cam neglijat invitații, spune. Se ridică. La fel?

— Fie ce-o fi, zic fără prea mare entuziasm.

Marlena se mulțumește să încuviințeze pur și simplu, absorbită de ce se întâmplă pe ringul de dans.

August a plecat de vreo jumătate de minut, când ea sare în picioare și mă ia de mână.

— Ce faci? zic, râzând în clipa când mă trage de braț.

— Haide! Hai să dansăm!

— Ce?

— Mor după melodia asta!

— Nu... eu...

Însă n-are nici un rost. Sunt deja în picioare. Mă târăște după ea pe ringul de dans, mișcându-se în pași de jive și pocnind din degete. Când suntem înconjurați de alte perechi, se întoarce spre mine. Trag aer în piept adânc, apoi o iau în brațe. Așteptăm câteva clipe pentru a intra în ritm apoi pornim, plutind în jurul ringului de dans, într-o mare de oameni care se învârt.

E ușoară ca un fulg – nu face nici un pas greșit, ceea ce e uimitor, având în vedere cât de stângaci sunt eu. Și nu e vorba că aș fi bâtă la dans, fiindcă nu sunt. Nu știu ce naiba se întâmplă cu mine. Că doar beat sigur nu-s.

Face o piruetă, îndepărtându-se de mine, apoi se întoarce și trece pe sub brațul meu, în așa fel încât spatele ei e lipit de mine. Îmi pun antebrațul pe omoplat și pielea ni se atinge. Pieptul i se ridică și coboară sub brațul meu. Capul ei e sub bărbia

mea, părul îi e parfumat, trupul, cald de la efort. Apoi se îndepărtează iar, desfășurându-se asemenea unei panglici.

Când se oprește muzica, dansatorii fluieră și aplaudă cu palmele deasupra capului, iar Marlena e cea mai entuziastă dintre toți. Arunc o privire spre separeul nostru. August se uită la noi cu brațele încrucișate, fierbând. Mă îndepărtez șocat de Marlena.

— *Razie!*

O clipă, toată lumea rămâne încremenită, apoi începe să țipe.

— *Razie! Toată lumea afară!*

Sunt luat pe sus de un val de trupuri ce se calcă în picioare. Lumea țipă și se împinge, într-o încercare înnebunită de a ajunge la ieșire. Marlena se află cu câteva persoane în fața mea și se uită înapoi printre capetele agitate și chipurile disperate.

— Jacob! țipă. Jacob!

Mă chinui să ajung la ea, avântându-mă printre trupuri.

Apuc o mână din marea umană și, după expresia ei, știu că e Marlena. O apuc strâns, cercetând mulțimea, în încercarea de a-l localiza pe August. Însă nu văd decât fețe străine.

Lângă ușă, Marlena și cu mine suntem despărțiți unul de altul de forța mulțimii. Câteva clipe mai târziu, sunt azvârlit pe o alee. Lumea țipă și se urcă grăbită în mașini. Motoarele pornesc, claxoanele răsună, roțile scârțâie.

— *Hai odată! Hai odată! Ieșiți odată!*

— *Mișcă-te odată!*

Marlena apare ca din pământ și mă apucă de mână. În timp ce sirenele țiuie și fluierele suflă, fugim cât ne țin picioarele. Când răsună împușcăturile, o înșfac pe Marlena și o trag după mine pe o alee laterală.

— Stai un pic, zice ea, rămasă fără suflu, sărind într-un picior și scoțându-și un pantof. Mă apucă de braț și și-l scoate și pe celălalt. OK, zice, ținând ambii pantofi în mână.

Fugim până când nu se mai aud nici mulțimea și nici roțile scrâșnind, înaintând pe străduțe lăturalnice și alei. Într-un târziu, ne oprim sub o scară de incendiu, să ne mai tragem sufletul.

— O, Doamne, spune Marlena. O, Doamne, a fost cât p-aci. Mă întreb dacă August o fi reușit să scape.

— Sper că da, zic, chinuindu-mă să-mi regăsesc suflul. Mă aplec, cu mâinile pe coapse.

O clipă mai târziu, ridic privirea spre Marlena. Ea se uită țintă la mine, respirând pe gură. Începe să râdă isteric.

— Ce? zic.

— Nu, nimic, zice. Nimic.

Continuă să râdă, însă zici că mai are puțin și-i dau lacrimile.

— Ce-i? zic.

— A, zice, trăgându-și nasul și ducându-și un deget în colțul ochiului. E o viață curat dementă, atâta tot. Ai o batistă?

Îmi pipăi buzunarele și scot batista. O ia și se șterge pe frunte, apoi își tamponează cu ea restul feței.

— Vai de mine, în ce hal sunt. Și uite la bietul meu dres! țipă, arătând spre picioarele fără pantofi. Printre firele rupte îi iese degetul mare. Vai, și mai erau și de mătase! Are glasul ascuțit și nefiresc.

— Marlena? zic cu blândețe. Te simți bine?

Ea își lipește pumnul de gură și scoate un geamăt. Dau s-o apuc de braț, însă se ferește. Mă aștept să rămână cu fața la perete, însă ea continuă să se întoarcă, făcând piruete după piruete, ca într-un dans oriental religios. La cea de-a treia piruetă, o iau de umeri și îmi lipesc gura de a ei. Ea înțepenește și rămâne fără aer, inspirându-mi aerul dintre buze. O clipă mai târziu, se înmoaie. Mă atinge ușor pe față cu degetele. Apoi se desprinde din îmbrățișare, face câțiva pași în spate și mă privește cu ochi neliniștiți.

— Jacob, spune, și i se frânge glasul. O, Doamne... Jacob.

— Marlena. Fac un pas în față și mă opresc. Îmi pare atât de rău. N-ar fi trebuit să fac asta.

Se uită la mine cu mâna lipită de gură. Ochii îi sunt niște orbite întunecate. Apoi se reazemă de zid, își pune pantofii și rămâne cu privirea la asfalt.

— Marlena, te rog.

Întind mâinile spre ea, neputincios. Ea își aranjează cel de-al doilea pantof și fuge. Se împiedică și aproape cade în nas.

— Marlena! zic, alergând câțiva pași.

Ea grăbește pasul și-și duce o mână la față, ferindu-se. Mă opresc.

Ea continuă să meargă, țăcănind cu tocurile pe alee.

— Marlena! Te rog!

Mă uit după ea până când dispare după colț. Continuă să-și ferească fața cu mâna, de teamă că s-ar putea să fiu în urma ei.

Îmi ia câteva ore să ajung înapoi la circ.

Trec pe lângă picioare care ies în afara ușilor și pe lângă tăblițe ce anunță cozi la pâine gratis. Trec de ferestre cu inscripția ÎNCHIS și e limpede că nu se referă doar la noaptea respectivă. Trec pe lângă semne ce spun NU AVEM NEVOIE DE PERSONAL și semne agățate la ferestre de la etajul întâi pe care scrie PREGĂTIRE PENTRU LUPTA DE CLASĂ. Trec pe lângă o tăbliță a unei băcănii, pe care scrie:

NU AVEȚI BANI?

CE AVEȚI?

ACCEPTĂM ORICE!

Trec pe lângă o tonetă de ziare, iar titlul pe care îmi cad ochii spune PRETTY BOY FLOYD[1] LOVEȘTE DIN NOU: STRÂNGE 4 000 DE DOLARI, ÎN APLAUZELE MULȚIMII.

La un kilometru și ceva de circ, trec pe lângă o tabără de vagabonzi. În mijlocul ei e un foc, în jurul căruia s-au adunat cu toții. Unii sunt treji, stau în capul oaselor și se uită la foc. Alții sunt culcați pe niște haine împăturite. Sunt destul de aproape să le văd fețele și constat că majoritatea sunt tineri – mai tineri ca mine. Sunt și niște fete, și un cuplu face sex. Nu sunt nici măcar în tufișuri, ci doar puțin mai departe de foc decât ceilalți. Unul sau doi băieți se uită, fără prea mare interes. Cei care au adormit și-au scos pantofii, însă și i-au legat cu șireturile de glezne.

Un bătrân stă foarte aproape de foc, iar maxilarul îi e acoperit de țepi și bube care-au prins coajă. Are obrajii scofâlciți, semn că nu mai are dinți. Ne privim ochi în ochi și nici unul

1 Celebru spărgător de bănci american și presupus criminal, a cărui imagine a fost idealizată de public. (N. tr.)

dintre noi nu-și ferește privirea. Mă întreb de ce se uită la mine atât de dușmănos, până când îmi dau seama că am pe mine un costum elegant, de seară. N-are de unde să știe că e cam singurul lucru ce ne desparte. Îmi înăbuș cu greu pornirea lipsită de temei de a-i explica și îmi văd de drum.

Când ajung în cele din urmă în zona în care se află circul, mă opresc și mă uit cu atenție la cortul menajeriei. Așa cum e, profilat pe cerul nopții, e de-a dreptul uriaș. Câteva minute mai târziu mă aflu în fața femelei de elefant. Întâi îi văd doar silueta, și asta doar după ce ochii mi se obișnuiesc cu lumina de aici. Doarme, iar trupul îi e nemișcat, cu excepția respirației lente, adormite. Îmi vine s-o ating, să-mi pun mâinile pe pielea ei caldă și aspră, însă n-am inima s-o trezesc.

Bobo e culcat în colțul cuștii lui, cu un braț întins deasupra capului și cu celălalt pe piept. Suspină adânc, plescăie din buze, apoi se răsucește într-o parte. Exact ca un om.

În cele din urmă, ajung în vagonul meu și mă așez pe saltea. Queenie și Walter dorm duși.

Rămân treaz până în zori, ascultând sforăitul lui Queenie și simțindu-mă absolut oribil. Cu mai puțin de o lună în urmă, mai aveam doar câteva zile până când urma să-mi iau licența Ivy League și să-mi încep cariera lângă tatăl meu. Acum sunt la un pas de a mă transforma într-un vagabond – un îngrijitor de circ, care s-a făcut de râs nu doar o dată, ci de două ori în tot atâtea zile.

Ieri nu mi-aș fi putut imagina că am să fiu în stare să fac ceva și mai îngrozitor decât faptul că am vomitat pe Nell, însă acum cred că aseară am reușit cu brio să fac asta. Ce dracu' o fi fost în mintea mea?

Mă întreb dacă o să-i spună lui August. Am o viziune fugară cu țepușa bățului pentru elefant vâjâindu-mi pe lângă cap și apoi niște viziuni și mai scurte cu mine sculându-mă din pat chiar acum, în clipa asta, și întorcându-mă la tabăra de vabagonzi. Însă n-o fac, fiindcă nu pot suporta gândul de a-i părăsi pe Rosie, pe Bobo și pe toți ceilalți.

Încerc să-mi fac un plan de acțiune. O să renunț la băutură. O să fac tot ce pot ca să nu mai rămân niciodată singur cu Marlena. O să mă duc să mă confesez.

Îmi șterg lacrimile cu colțul pernei. Apoi închid ochii strâns, cu imaginea mamei mele în minte. Încerc să mă agăț de ea, însă nu trece mult și locul ei e luat de Marlena. Rece și distantă, privind spre orchestră și bâțâind din picior. Scânteietoare, în timp ce ne învârtim pe ringul de dans. Isterică – apoi înspăimântată –, pe alee.

Însă ultimele mele gânduri sunt tactile: dosul antebrațului meu lipit de sânii ei rotunzi. Buzele ei sub ale mele, pline și catifelate. Și unicul amănunt pe care nu mi-l pot aminti în întreaga lui splendoare și nici uita, cel care mă bântuie în somn: atingerea degetelor ei, trasându-mi conturul feței.

Câteva ore mai târziu, Kinko – Walter – mă trezește.

— Hei, Frumoasa din Pădurea Adormită, zice, scuturându-mă. Hai c-au ridicat steagul.

— OK, mersi, zic fără să mă mișc.

— Ce faci, nu te scoli?

— Ești un geniu, uite că te-ai prins.

Walter ridică vocea, cam cu o octavă.

— Hei, Queenie, vino-aici, fata mea! Vino-aici, Queenie. Ia dă-i un pupic cum știi tu. Haide!

Queenie se năpustește ca din pușcă asupra mea.

— Hei, termină! zic, ridicând un braț ca să mă apăr, fiindcă limba ei își face de lucru cu urechea mea și cățeaua dansează pe fața mea. Termină! Hai, gata.

Însă e de neoprit, așa că mă ridic brusc în fund. Mișcarea mea o proiectează pe Queenie drept pe dușumea. Walter se uită la mine și râde. Queenie îmi sare repede în poală și se ridică pe picioarele din spate, lingându-mi bărbia și gâtul.

— Bravo, fata tatii. Ești o fată de nădejde, zice Walter. Ia zi, băiete – pari să fi avut parte de încă o... ăă... seară interesantă.

— Nu tocmai, răspund.

Dat fiind că Queenie tot mi s-a încoțopenit în poală, încep s-o mângâi absent. E prima dată când mă lasă s-o ating. Are trupușorul cald și părul sârmos.

— O să-ți ieși tu din starea asta curând. Hai să mâncăm ceva. Mâncarea o să-ți liniștească un pic stomacul.

— N-am băut.

El mă privește preț de o clipă.

— A, zice încuviințând înțelept.

— Ce vrei să spui cu „A!“ ? zic.

— E ceva legat de o damă, zice.

— Nu.

— Ba da.

— N-auzi ce-ți zic, că nu ?

— Mă mir doar că Barbara te-a iertat așa de repede. Sau nu de ea e vorba ?

Mă privește câteva clipe, apoi dă iar din cap.

— Aha. Cred că încep să înțeleg despre ce e vorba. Nu i-ai dus flori, așa-i ? Ar trebui să-ncepi să iei aminte la sfaturile mele, că te-nvăț de bine.

— De ce nu-ți vezi tu mai bine de treaba ta ? mă răstesc la el.

O pun pe Queenie jos și mă ridic.

— Doamne, ce ursuz mai ești. N-am văzut așa ceva. Haide. Hai să băgăm ceva la ghiozdan.

După ce ne umplem farfuriile, îl urmez pe Walter.

— Ce dracu' crezi că faci ? zice, oprindu-se din mers.

— Mă gândeam să stau cu tine.

— Nu poți. Fiecare trebuie să stea la locul lui. Și, în afară de-asta, ar zice ăștia c-ai fost retrogradat.

Șovăi.

— Ce-i cu tine, totuși ? zice. Se uită spre masa la care stau de obicei. August și Marlena mănâncă în tăcere, cu ochii în farfurii. Walter flutură din pleoape.

— O, Doamne... nu-mi spune.

— Am zis eu ceva ? zic.

— Nici nu trebuie. Uite ce e, puștiule, nici măcar să nu-ți treacă prin cap așa ceva, auzi? Nici așa, din greșeală. Te duci chiar acum la masa aia și te porți cât poți de normal.

Mă uit din nou spre August și Marlena. E limpede că se ignoră unul pe celălalt.

— Jacob, băiete, ascultă la mine, spune Walter. Ăsta e cel mai al dracu' om pe care l-am văzut în viața mea, așa că indiferent ce se petrece...

— Nu se petrece absolut nimic. Absolut nimic...

— ...ai face bine să-i pui punct chiar acum, dacă nu vrei să te găsim mort prin vreun șanț. Aruncat din tren, dacă ai noroc, și în mod sigur de pe un pod. Vorbesc foarte serios. Du-te la ei chiar în clipa asta.

Îl privesc cu ochii ieșiți din orbite.

— Hai, hai, zice, ușuindu-mă cu mâna spre masă.

Când mă apropii, August ridică privirea.

— Jacob! strigă. Ce bine-mi pare să te văd! Nu eram sigur dacă ai găsit drumul înapoi aseară. N-ar fi fost prea bine dacă trebuia să te scot din arestul poliției. Era posibil să o cam iei un pic pe coajă.

— Și eu mi-am făcut griji pentru voi, zic, așezându-mă.

— Serios? spune cu uimire jucată.

Ridic ochii spre el. Mă privește intens și scrutător. Zâmbetul lui are ceva strâmb.

— A, dar noi ne-am găsit drumul înapoi foarte ușor, nu-i așa, scumpa mea? spune, săgetând-o pe Marlena cu privirea. Dar ia spune-mi, Jacob, cum dracu' ați reușit să vă desprindeți unul de altul, îhm? Că pe ringul de dans... zici că erați siamezi, nu alta.

Marlena ridică iute privirea, și pe obraji îi apar pete roșii.

— Ți-am spus aseară, zice. Ne-a despărțit mulțimea.

— Îl întrebam pe Jacob, draga mea. Dar mersi oricum.

August ia o felie de pâine prăjită cu un gest larg al mâinii, zâmbind la fel de larg printre dinți.

— Am crezut că ne fac chisăliță, zic, luându-mi furculița și vârând-o sub ouăle din farfurie. Am încercat să văd unde e ea,

dar n-am reușit. Am ieșit și v-am căutat în spatele localului, dar după o vreme m-am gândit că mai bine plec de acolo.

— Înțeleaptă mișcare, băiete.

— Unde v-ați întâlnit? Acolo sau acasă? întreb, ducându-mi furculița la gură și străduindu-mă să-mi iau un ton cât mai firesc.

— Nu, acasă, am venit cu taxiuri separate. Am plătit dublu, dar aș plăti oricât doar ca să știu că scumpa mea soție e teafără și nevătămată – nu-i așa, draga mea?

Marlena rămâne cu ochii în farfurie.

— Am zis: nu-i așa, draga mea?

— Da, sigur că da, spune ea sec.

— Fiindcă, dacă aș fi de părere că se află în pericol, fie și trei secunde, nu știu ce-aș fi în stare să fac.

Ridic iute privirea. August mă privește sfredelitor.

Din colecția Muzeului Circului Ringling, Sarasota, Florida

Doisprezece

Imediat ce mă pot face nevăzut fără să atrag atenția, dau fuga la menajerie.

Schimb prișnița girafei, îi pun o compresă rece unei cămile suspecte de abces la copită și supraviețuiesc primei intervenții asupra unei feline – îl tratez pe Rex de unghie incarnată, în vreme ce Clive îl mângâie pe cap. Apoi îl las pe Bobo să se urce pe mine, în timp ce examinez celelalte animale. Singurele pe care nu le trec în revistă, nici cu privirea și nici cu mâinile, sunt cele de povară, și asta pentru simplul fapt că sunt folosite nonstop și știu că, dacă s-ar întâmpla ceva, aș fi chemat imediat.

La sfârșitul dimineții, sunt doar un alt îngrijitor al menajeriei: fac curat în cuști, tai mâncare și car nutreț cot la cot cu toți ceilalți. Am cămașa lac de sudoare și gâtlejul uscat. Când se ridică în fine steagul, mă târâi, împreună cu Diamond Joe și cu Otis, din cortul cel mare spre bucătărie.

Ne ajunge din urmă și Clive.

— Feriți-vă cât puteți din calea lui August, spune. E cu capsa pusă.

— De ce ? Acum ce s-a mai întâmplat ? întreabă Joe.

— E fiert fiindcă Unchiul Al vrea ca elefantul să iasă azi la paradă și își varsă dracii pe oricine-i iese în cale. Cum și i-a vărsat pe amărâtul ăla de acolo, spune, arătând spre trei bărbați ce traversează terenul.

Bill și Grady îl târăsc pe Camel către Escadronul Zburător. Îl duc pe brațe, în vreme ce el își târșâie picioarele.

Mă întorc neliniștit spre Clive.

— Să nu-mi spui că l-a pocnit.

— Nu, spune acesta. Dar i-a tras o săpuneală soră cu bătaia. Nu e nici măcar ora prânzului, și el e deja afumat. Dar tipu' care s-a uitat la Marlena – *măiculiță*, o să aibă grijă să nu mai facă greșeala asta curând. Clive scutură din cap.

— Nenorocitul ăla de elefant n-o să iasă la nici o paradă, spune Otis. Nu e-n stare nici s-o facă să meargă în linie dreaptă de la vagonul ei la menajerie.

— Și eu știu asta, și tu o știi, dar se pare că Unchiul Al n-o știe, spune Clive.

— Dar de ce e așa de pornit s-o scoată la paradă? întreb.

— Fiindcă de când se știe a așteptat să zică „Țineți-vă nerăbdarea în frâu! Urmează elefanții!", spune Clive.

— Ce frâu, spune Joe, că nu mai avem nici frâie, și nici cai, și n-avem nici elefanți. Avem doar un amărât de elefant.

— Și de ce e așa de înnebunit să zică chestia asta? întreb.

Ei se întorc spre mine toți deodată și mă privesc lung.

— Ai și tu dreptate, zice Otis într-un târziu, deși e limpede că în sinea lui își zice că am ceva la cap. E fiindcă așa zice Ringling. Deși, firește, el chiar *are* elefanți.

Privesc de la distanță cum August se strofoacă să o alinieze pe Rosie în rând cu trăsurile de paradă. Caii sar în lături, cabrându-se nervos în chingi. Vizitiii țin bine de frâie, răcnind la lume să se ferească. Rezultatul e un fel panică devenită contagioasă; și, nu peste mult timp, bărbații ce conduc zebrele și lamele se chinuie din răsputeri să nu piardă controlul.

După câteva minute de zarvă și agitație, se apropie Unchiul Al. Gesticulează nervos către Rosie, înjurând fără oprire. Când închide în cele din urmă gura, preia ștafeta blestemelor August, care începe să gesticuleze și el către Rosie, fluturând bățul cu țepușă prin fața ei și lovind-o zdravăn în umăr, ca să știe o treabă. Unchiul Al se întoarce spre alaiul lui. Doi dintre însoțitorii săi se întorc speriați și-o iau la picior peste câmp.

Nu durează mult, și lângă Rosie oprește căruța în care se află hipopotamul, trasă de șase percheroni destul de dubioși. August deschide ușa și o lovește pe Rosie cu bățul până când intră.

Nu peste mult timp, se aude flașneta și începe parada.

Se întorc o oră mai târziu, urmați de o mulțime impresionantă. Orășenii se plimbă în jurul terenului pe care e instalat circul, tot mai numeroși pe măsură ce se duce vestea.

Rosie e trasă direct în partea din spate a cupolei, care e deja legată de menajerie. August o duce până la locul ei. Abia după ce are un picior bine legat cu lanț de un țăruș, dincolo de frânghie, se deschide menajeria pentru public.

Mă uit șocat cum e înconjurată rapid de copii și adulți deopotrivă. În trei secunde, a devenit cel mai popular animal. Acceptă bomboanele și floricelele, ba chiar și guma de mestecat, fluturându-și urechile uriașe. Un individ e îndeajuns de curajos ca să se aplece spre ea și să-i trântească o cutie de Cracker Jack în gura deschisă. Ea îl răsplătește luându-i pălăria, punându-și-o pe creștet și apoi pozând, cu trompa răsucită în aer. În fața mulțimii în delir, îi întinde spectatorului încântat pălăria înapoi. August stă lângă ea cu bățul lui, radios de parcă ar fi ta-su.

Ceva nu e-n regulă aici. Animalul ăsta nu e câtuși de puțin idiot.

Când ultimul val al mulțimii intră în cupola cea mare și artiștii se aliniază pentru Marele Spectacol, Unchiul Al îl trage pe August deoparte. Mă uit din menajerie cum August deschide gura șocat, apoi ultragiat, apoi cum începe să vocifereze supărat. Se face negru la față și-și flutură jobenul și bățul. Unchiul Al se uită la el impasibil. Într-un târziu, ridică o mână, clatină din cap și pleacă. August rămâne uitându-se după el, încremenit.

— Ce dracu' crezi că i-a spus ? îi zic lui Pete.

— Dumnezeu știe, spune el. Dar am impresia că o să aflăm cât de curând.

Se pare că Unchiul Al a fost atât de încântat de popularitatea lui Rosie în menajerie, că nu numai că a insistat să fie băgată în spectacol, dar i-a cerut chiar să facă un număr special în arenă, care să aibă loc imediat după începerea spectacolului. În clipa când vestea a ajuns la urechile mele, urmarea evenimentelor redate mai sus devenise deja sursa unei adevărate isterii în partea din spate a cortului.

Toate gândurile mele se îndreaptă spre Marlena.

Dau fuga și ajung la locul în care artiștii și animalele sunt aliniați în spatele marii cupole, pregătiți să intre în scenă. De ei se apropie și Rosie. Marlena e călare pe capul ei, îmbrăcată în costumul roz cu paiete și ținându-se de șaua oribilă de piele a lui Rosie. August stă lângă umărul ei stâng, cu fața căzută, strângând și dând drumul alternativ bățului.

Orchestra amuțește. Artiștii își aranjează pentru ultima oară costumele, iar dresorii își mai verifică animalele pe care le au în grijă pentru ultima oară. Apoi începe muzica marelui spectacol.

August se apleacă ușor în față și răcnește ceva în urechea lui Rosie. Aceasta șovăie, drept pentru care August o lovește cu bățul. Mișcarea o proiectează drept în fundul cupolei. Marlena se lipește de capul ei, ca să nu fie zburată de stâlpul care susține cupola.

Trag aer în piept adânc și alerg spre ele, strecurându-mă pe lângă foaia de cort.

Rosie se oprește la vreo șapte metri de pista de hipodrom, iar cu Marlena se petrece o schimbare greu de crezut. Acum e turtită de creștetul lui Rosie și abia își menține echilibrul, acum se ridică drept, arborează un zâmbet larg și ridică un braț în aer. Are spinarea arcuită și degetele de la picioare întinse. Mulțimea e în delir – se ridică în picioare în gradene, aplaudând, fluierând și aruncând alune în arenă.

August le prinde din urmă. Ridică bățul sus, după care încremenește. Întoarce capul și privește atent publicul, cu o șuviță rebelă pe față. Coboară bățul rânjind larg, apoi își scoate jobenul. Face o reverență triplă, adâncă, adresându-se diverselor sectoare din public. Când se întoarce spre Rosie, chipul i se înăsprește.

Atingând-o cu bățul la subsuori și la picioare, o convinge să facă un soi de tur al pistei. Se opresc, apoi pornesc din nou, iar mișcarea se repetă de atâtea ori, încât restul spectacolului e nevoit să continue fără ei, despărțindu-se de ei așa cum se scurge apa de pe o piatră.

Publicul e înnebunit. De fiecare dată când Rosie o ia la trap în fața lui August, leșină de râs. Și de fiecare dată când se apropie August, roșu la față și fluturând bățul cu țepușă, explodează

de veselie. Într-un târziu, după ce au străbătut cam trei sferturi din drum, Rosie își răsucește trompa în aer și o ia la fugă, pârțâindu-se zgomotos și lăsându-și în urmă semnătura olfactivă, baricadându-se în fundul cortului. Sunt prins între gradene, chiar lângă ieșire. Marlena prinde căpăstrul cu ambele mâini și le privesc cum se apropie, ținându-mi respirația. Dacă nu se apleacă, o să se lovească zdravăn la cap.

La aproximativ un metru de intrare, Marlena dă drumul căpăstrului și se apleacă spre stânga. Rosie dispare din cort, iar Marlena a rămas cocoțată pe bara trapezului. Mulțimea amuțește, neștiind precis dacă acțiunea ei face parte dintr-un număr prestabilit.

Marlena stă cu picioarele atârnându-i flasce, la mai puțin de trei metri de mine. Respiră adânc, cu ochii închiși și capul în jos. Tocmai vreau să fac un pas în față și să o iau de acolo, când ea deschide ochii, își ia mâna stângă de pe bară și, cu o singură mișcare grațioasă, se răsucește cu fața către public.

Se luminează toată la față și își flexează degetele de la picioare. Șeful orchestrei, care privește de la locul lui, face semn furibund către tobă să-i dea drumul. Marlena începe să se legene.

Toba începe să bată, accelerând tempoul odată cu ea. Nu trece mult, și ea se leagănă paralel cu pământul. Mă întreb cât are de gând s-o mai țină așa și ce dracu' vrea să facă, când ea dă brusc drumul barei. Plutește prin aer, strângându-se ca o minge și rostogolindu-se de două ori. Se rotește încă o dată lateral, după care aterizează ferm, stârnind un nor de rumeguș. Se uită la picioarele ei, se îndreaptă și ridică ambele brațe în aer. Orchestra se lansează într-o muzică triumfătoare, iar mulțimea efectiv înnebunește. Câteva clipe mai târziu, pe pista hipodromului începe să plouă cu monede.

În clipa în care se întoarce, văd foarte clar că s-a rănit. Iese din cupolă șchiopătând, și fug după ea.

— Marlena... zic.

Se întoarce și se prăbușește în brațele mele. O apuc de mijloc și o ajut să stea în picioare.

August iese valvârtej.

— Draga mea... draga mea! Ai fost senzațională! Senzațională. În viața mea n-am văzut ceva atât de...

În clipa când îmi vede brațele în jurul ei, încremenește.

Ea ridică ușor capul și geme.

August și cu mine ne privim ochi în ochi. Apoi ne prindem mâinile pe sub ea și formăm un scaun. Marlena scâncește, sprijinită de umărul lui August. Își bagă picioarele încălțate în balerini sub brațele noastre, încercând să-și destindă mușchii suprasolicitați.

August își lipește gura de părul ei.

— E în regulă, draga mea. Ești cu mine acum. Șșșș... E în regulă. Ești cu mine.

— Unde mergem? În cabina ei? întreb.

— N-are unde să se întindă.

— În tren?

— E prea departe. Să mergem în cortul dansatoarei din buric.

— Al Barbarei?

August mă sfredelește cu privirea, peste capul Marlenei.

Intrăm în cortul Barbarei fără nici un avertisment. Aceasta e așezată pe un scaun în fața măsuței de toaletă, într-un neglijeu bleumarin și fumează o țigară. Expresia de dispreț și plictiseală îi dispare imediat.

— O, Doamne. Ce s-a întâmplat? spune, stingându-și grăbită țigara și sărind în picioare. Aici. Pune-o pe pat. Uite aici, spune, venind repede în fața noastră.

Când o punem jos pe Marlena, aceasta se răsucește automat pe o parte, prinzându-și tălpile cu mâinile. Are chipul contorsionat, dinții încleștați.

— *Tălpile mele...*

— Liniștește-te, scumpa mea, spune Barbara. O să fie bine. Totul o să fie bine. Se apleacă și-i desface șireturile de la balerini.

— *O, Doamne, o, Doamne, mă dor de mor...*

— Ia foarfeca din sertarul de sus, spune Barbara, aruncându-mi o privire.

Când mă întorc cu foarfeca, Barbara îi taie partea de jos a colanților, cea băgată în balerini, și i-i rulează pe picior. Apoi îi ridică tălpile goale în poala ei.

— Du-te la bucătărie și adu niște gheață, spune.

O clipă mai târziu, și ea, și August se întorc să se uite la mine.

— M-am și întors, spun.

Fug ca din pușcă spre bucătărie, când îl aud pe Unchiul Al strigând după mine.

— Jacob! Stai!

Mă opresc să-l las să mă ajungă din urmă.

— Unde sunt? Unde s-au dus? zice.

— În cortul Barbarei, zic abia respirând. Marlena e rănită. Trebuie să-i aduc gheață.

Se întoarce și răcnește la un însoțitor.

— Du-te după gheață. Și du-o în cortul dansatoarei din buric. *Du-te!* Se întoarce spre mine. Și tu, du-te să prinzi nenorocitul ăla de elefant până nu ne dau ăștia afară din oraș în șuturi.

— Unde e?

— Cică a dat iama în varza din curtea cuiva. Și stăpâna casei nu e amuzată de situație. Cică spre apus a luat-o. Ia-o de acolo până nu vine poliția.

Rosie se află pe o parcelă cu legume călcată în picioare și-și trece trompa alene peste șirurile de plante. Când mă apropii, mă privește drept în ochi și culege o varză vineție. O aruncă în gura ei cât o lopată, apoi se întinde după un castravete.

Stăpâna casei crapă ușor ușa și țipă.

— Ia animalul de aici! Ia-l de aici.

— Îmi cer scuze, doamnă, zic. O să fac tot ce pot.

Mă duc lângă umărul lui Rosie.

— Haide, Rosie. Te rog!

Ea își flutură urechile în față, se oprește, după care ia o roșie.

— Nu! zic. Ce elefant rău!

Rosie strânge globul roșu în gură până pocnește și îl mestecă zâmbind. Își râde de mine, fără nici o îndoială.

— Dumnezeule, zic, neștiind ce să fac.

Rosie își înfășoară trompa în jurul unor legume verzi cu aspect de napi și le extrage din pământ. Încă uitându-se la mine, le aruncă în gură și începe să le mestece. Mă întorc și

zâmbesc disperat spre gospodina care pare că mai are un pic și face apoplexie.

Dinspre circ se apropie doi bărbați. Unul e în costum, are pălărie de fetru cu boruri înguste și un zâmbet lipit de față. Spre marea mea ușurare, îl recunosc a fi unul dintre îngrijitori. Celălalt are pe el o salopetă jegoasă și duce o găleată.

— Bună ziua, doamnă, spune primul, ridicându-și ușor pălăria și croindu-și drum cu grijă prin grădina distrusă.

Arată de zici că a trecut tancul peste ea. Bărbatul urcă scările de ciment spre ușa din spate.

— Văd că ați făcut cunoștință cu Rosie, cel mai uriaș și mai minunat elefant din lume. Sunteți norocoasă – de obicei, nu face vizite la domiciliu.

Chipul femeii e ca de piatră în crăpătura ușii.

— Ce? zice bulversată.

Muncitorul zâmbește larg.

— A, da. E o mare cinste. Sunt gata să pun pariu pe ce doriți că nimeni dintre vecinii dumneavoastră – ba probabil din tot orașul – nu se poate lăuda că a avut un elefant în curte. Oamenii noștri pe care-i vedeți o vor lua de aici și, firește, vă vom aranja la loc grădina și vă vom recompensa pentru daune. Doriți să faceți o poză cu Rosie, să aveți amintire? Ca să vă puteți mândri cu ea la familie și prieteni?

— Păi... eu... Poftim? bâiguie ea.

— Dacă pot îndrăzni să vă rog, doamnă, spune îngrijitorul cu o ușoară reverență, poate c-ar fi mai ușor să discutăm aceste lucruri în casă.

După o pauză în care femeia își înfrânge cu greu reținerea, ușa se dă în lături. El dispare în casă, iar eu mă întorc la Rosie.

Celălalt bărbat stă chiar în fața ei, cu găleata.

Rosie e ca vrăjită. Trompa i se ridică deasupra găleții, mirosind și încercând să-și croiască drum prin lichidul limpede.

— *Przestań!* spune el, îndepărtând-o. *Nie!*

Fac ochii mari.

— Ai o problemă? zice.

— Nu, zic iute. Nu, și eu sunt tot polonez.

— A. Scuze. Își flutură mâna spre trompă pentru a o face să se îndepărteze, își șterge mâna pe pantalon, apoi mi-o întinde. Grzegorz Grabowski, spune. Poți să-mi spui Greg.

— Jacob Jankowski, spun, strângându-i mâna.

El și-o retrage pe a lui grăbit, pentru a feri conținutul găleții.

— *Niet! Teraz nie!* spune enervat, împingând trompa insistentă. Jacob Jankowski, deci? Da, mi-a spus Camel despre tine.

— Ce e în găleată? întreb.

— Gin și bere de ghimbir, spune.

— Glumești.

— Elefanților le place mult alcoolul. Vezi? A fost de ajuns să miroasă o dată asta și nu-i mai pasă de varză. A! zice, parând trompa. *Powiedziałem prżestań! Pózniej!*

— De unde naiba știi asta?

— Ultimul circ la care-am lucrat avea zece elefanți. Unul dintre ei se făcea că-l doare burta în fiecare seară, ca să-și capete doza de whisky. Știi ce te rog, du-te să iei bățul. Probabil c-o să vină după noi fără probleme înapoi la circ doar ca să-i dăm ginul ăsta, nu-i așa, *mój mąlutki paczuszek?*, dar zic că-i mai bine să-l avem, pentru orice eventualitate.

— Sigur, zic. Îmi scot pălăria și mă scarpin în cap. August știe de treaba asta?

— Ce să știe?

— Că știi atâtea despre elefanți? Pun pariu că te-ar angaja ca...

Greg ridică imediat o mână.

— Nee. Nici să nu te gândești, Jacob. N-am nimic cu tine, dar nici într-o mie de ani n-am să lucrez pentru omul ăla. Nici în ruptul capului. Și-n plus, nici nu sunt vreun specialist în elefanți. Pur și simplu îmi plac animalele mari. Zi, aduci bățul ăla odată?

Când mă întorc cu bățul, Greg și Rosie nu mai sunt aici. Mă întorc și mă uit în zare.

Îl văd pe Greg în depărtare, mergând spre menajerie. Rosie îl urmează cuminte, la vreun metru în urmă. Din când în când, el se oprește și o lasă să-și strecoare trompa în găleată. Apoi i-o ia din nou și pornește iar. Ea îl urmează ca un cățeluș ascultător.

Odată Rosie întoarsă vie și nevătămată în menajerie, mă întorc în cortul Barbarei, cu bățul încă în mână.

Mă opresc în fața cortului cu prelata trasă.

— Barbara? zic. Pot să intru?

— Da, spune ea.

E singură și stă pe scaunul ei, cu picioarele goale încrucișate.

— S-au dus înapoi în tren ca să-l aștepte pe doctor, spune, trăgând din țigară. Dacă pentru asta ai venit.

Simt cum mă colorez la față. Mă uit la perete. Mă uit la tavan. Mă uit la picioarele mele.

— Dumnezeule, hai că ești drăgălaș, spune, scuturându-și țigara pe iarbă. Și-o vâră iar între buze și trage cu nesaț din ea. Te-ai îmbujorat tot. Se uită lung la mine, vizibil amuzată. Hai, pleacă, zice într-un final, suflând fumul pe la colțul gurii. Du-te. Ieși de-aici până nu mă dau iar la tine.

Ies cât de repede pot din cortul Barbarei și dau nas în nas cu August. E negru la față ca smoala.

— Cum se simte? întreb.

— Așteptăm doctorul, zice. Ai prins elefantul?

— E în menajerie, zic.

— Bine, spune el. Îmi smulge bățul din mână.

— August, stai! Unde te duci?

— S-o învăț să se poarte, zice fără să se oprească.

— Dar, August...! strig după el. Stai! A fost foarte ascultătoare. S-a întors singură. Și, în plus, nu poți face nimic acum. Încă nu s-a terminat spectacolul!

Se oprește atât de brusc, încât chipul îi e adumbrit preț de câteva clipe de norul de praf ridicat de picioarele lui. Rămâne absolut nemișcat, cu ochii în pământ.

După o tăcere lungă îmi zice:

— Bine. N-o să se audă cum țipă.

Mă uit în urma lui, cu gura căscată de groază.

Mă întorc în vagonul animalelor și mă culc pe salteaua mea, cuprins de greață la gândul scenei care are loc în menajerie și

chiar și mai îngrețoșat de faptul că n-am făcut nimic pentru a o opri.

Câteva clipe mai târziu, se întorc Walter și Queenie. El e încă în costum – un costum cu mantie albă și buline multicolore, tricorn și guler elisabetan. Se șterge pe față cu o cârpă.

— Ce dracu' a fost aia ? zice, venind atât de aproape de mine, că-i văd pantofii roșii supradimensionați.

— Ce anume ? zic.

— În spectacol. Așa era numărul ?

— Nu, zic.

— Dumnezeule, spune. Dumnezeule. În cazul ăsta, ce noroc chior ! Marlena aia e de nota zece. Dar știi deja asta, nu ? Plescăie cu subînțeles din limbă și se apleacă și mă împunge cu un deget în umăr.

— Ești te rog bun să termini cu chestia asta ?

— Ce anume ? spune, întinzând larg brațele, jucând nevinovăția.

— Nu e deloc amuzant. S-a rănit, OK ?

Rânjetul prostesc îi dispare imediat.

— O. Îmi pare rău, amice. N-am știut. O să fie bine ?

— Încă nu știu. Îl așteaptă pe doctor.

— Rahat. Îmi pare rău, Jacob, îți spun sincer. Se întoarce spre ușă și trage aer adânc în piept. Dar nici pe departe atât de rău, cât o să-i pară elefantului ăluia nenorocit.

Nu-i răspund imediat.

— Deja îi pare, Walter. Crede-mă.

Se uită pe ușă.

— O, Doamne, zice. Își pune mâinile în șolduri și privește spre circ. O, Doamne. Sunt convins.

Rămân în vagon la ora cinei și apoi și la spectacolul de seară. Mi-e teamă că, dacă-l văd pe August, îl omor.

Îl urăsc. Îl urăsc pentru firea lui violentă. Îl urăsc fiindcă depind de el. Îl urăsc fiindcă sunt îndrăgostit de nevasta lui și aproape la fel de îndrăgostit de femela de elefant. Și, mai mult decât orice, urăsc faptul că le-am dezamăgit pe amândouă. Nu știu dacă elefantul e îndeajuns de inteligent să facă legătura

dintre pedeapsa primită și mine și dacă se întreabă de ce n-am făcut nimic pentru a o opri, însă eu sunt și fac această legătură.

— Contuzii la călcâie, spune Walter când se întoarce. Haide, Queenie, sus! Sus!

— Ce? mormăi.

Nu m-am clintit din loc de când a plecat.

— Marlena are contuzii la călcâie. O să facă pauză vreo două săptămâni. M-am gândit că poate vrei să știi.

— A. Mersi, zic.

El se așază pe pat și mă privește o vreme.

— Zi, care-i treaba cu tine și cu August, totuși?

— Ce vrei să spui?

— Sunteți certați?

Trag de mine și mă ridic în fund, apoi mă reazem de perete.

— Îl urăsc pe nenorocit, zic într-un final.

— Ha! pufnește Walter în râs. OK, aici te înțeleg. Atunci de ce stai atâta cu ei?

Nu răspund.

— A, scuze, am uitat.

— Ai înțeles complet greșit, zic, îndreptându-mă și mai bine de spate.

— Da?

— E șeful meu și n-am de ales.

— E adevărat. Dar e vorba și de femeia lui, și o știi prea bine.

Ridic capul și mă uit la el furibund.

— OK, OK, zice, ridicându-și mâinile împăciuitor. O să tac. Știi tu mai bine ce faci. Se întoarce și scotocește în lădiță. Poftim, zice și-mi întinde o revistă de opt pagini. Aceasta alunecă pe podea și se oprește în fața mea. Nu e Marlena, dar e mai bine decât nimic.

După ce se întoarce cu spatele, o ridic și o răsfoiesc. Însă, în ciuda desenelor explicite și exagerate, Marele Director de Studio care-o pipăie de zor pe starleta slabă băț și cu fața de cal nu-mi stârnește nici cel mai mic interes.

Treisprezece

Clipesc de mai multe ori, încercând să-mi vin în fire – asistenta aia slabă ca un țâr, cu față de cal, a scăpat tava cu mâncare la capătul holului și m-a trezit. Nu mi-am dat seama că am ațipit, dar așa mi se întâmplă de la o vreme. Se pare că timpul și spațiul s-au relativizat și s-au amestecat, devenind extrem de fluide. Ori mă senilizez, ori ăsta e modul în care mintea mea face față faptului că nu se mai exercită nici o presiune asupra ei.

Infirmiera se apleacă și adună mâncarea vărsată. Nu-mi place de ea – e cea care se fofilează mereu și nu mă lasă să merg pe picioarele mele. Cred că merg prea împleticit pentru nervii ei, fiindcă până și doctorița Rashid recunoaște că mersul pe jos îmi face bine atâta timp când nu exagerez sau nu-mi luxez ceva.

Sunt parcat pe hol chiar în fața ușii mele, dar mai sunt câteva ore până vin ai mei și cred că mi-ar plăcea să mă uit pe geam.

Aș putea s-o strig pe infirmieră. Dar atunci ce sens ar mai avea ? Mi-ar strica tot cheful.

Îmi mut fundul spre marginea scaunului și întind mâna după cadru.

Unu, doi, trei...

În fața mea apare chipul ei palid.

— Vă pot ajuta, domnule Jankowski ?

Ha. A fost un pic prea simplu.

— Păi, voiam doar să mă uit un pic pe geam, zic, luându-mi un aer mirat.

— Nu vreți mai bine să stați dumneavoastră frumușel pe scaun și să vă duc eu ? zice, punându-mi mâinile ferm pe brațele scaunului.

— A, bine. Da, e foarte drăguț din partea ta, zic.

Mă las înapoi pe spătar, îmi ridic tălpile de pe suporturile pentru picioare și îmi încrucișez mâinile în poală.

Asistenta are un aer bulversat. Hai c-am făcut-o un pic prea ostentativ. Se îndreaptă de spate și așteaptă, bănuiesc, ca să vadă dacă vorbesc serios. Îi surâd cât pot de drăgălaș și-mi pironesc privirea asupra ferestrei din capătul culoarului. În cele din urmă, vine în spatele meu și apucă mânerele scaunului cu rotile.

— Domnule Jankowski, trebuie să spun că sunt un pic surprinsă. În mod normal sunteți... îhm... destul de *vehement* când nu sunteți lăsat să mergeți pe jos.

— A, aș fi ajuns la geam și singur. Însă te las să mă împingi tu fiindcă nu e nici un cărucior lângă fereastră. Apropo, unde-a dispărut toată lumea ?

— N-au nimic de văzut, domnule Jankowski.

— Cum n-au ? N-au circul ?

— Mă rog, în weekendul ăsta, poate. Dar în mod normal aici e doar o parcare.

— Și dacă vreau să mă uit la parcare ?

— Atunci uitați-vă, domnule Jankowski, spune, împingându-mă spre fereastră.

Mă încrunt. Trebuia să ne ciondănim un pic. De ce nu s-a certat cu mine ? A, da, știu de ce. Din punctul ei de vedere, sunt doar un biet moș cu mințile duse. Nu-i tulbura pe rezidenți, o, nu – și în primul rând, pe Jankowski ăla cu gura mare. O să arunce în tine cu farfuria murdară de jeleu și pe urmă o să spună c-a fost un accident.

Dă să plece.

— Hei ! strig după ea. N-am cadrul la mine !

— Strigați-mă când terminați, spune ea. Vin eu și vă iau.

— Nu, vreau cadrul meu ! Întotdeauna merg cu cadrul după mine. Adu-mi cadrul.

— Domnule Jankowski... spune fata. Își încrucișează brațele și oftează adânc.

Rosemary apare dintr-un culoar lateral, ca un înger picat din ceruri.

— S-a întâmplat ceva? spune, privind de la mine la fata cu față de cal, și înapoi.

— Vreau cadrul și ea nu vrea să mi-l aducă, spun.

— N-am zis că nu vreau. N-am zis decât că...

Rosemary ridică o mână.

— Domnului Jankowski îi place să aibă cadrul lângă el în permanență. Dacă ți l-a cerut, te rog să i-l aduci.

— Dar...

— Nici un dar. Adu-i cadrul.

Chipul cabalin al fetei e străbătut de un val de mânie, care cedează aproape imediat locul resemnării ostile. Îmi aruncă o privire otrăvită și se duce după cadru. Se apropie ca o vijelie, ținându-l demonstrativ. Când ajunge lângă mine, mi-l trântește în față. Mișcare ce ar fi putut fi de mai mare efect dacă picioarele aparatului n-ar fi avut amortizoare de cauciuc; așa, acesta a aterizat cu un soi de scârțâit abia auzit, în loc de un zdrang sonor.

Nu-mi pot înăbuși un zâmbet.

Rămâne acolo, cu brațele întinse în față și cu ochii la mine. Așteptând un mulțumesc, fără îndoială. Întorc capul alene, ridicând bărbia asemenea unui faraon egiptean, și-mi pironesc privirea asupra cupolei cu dungi albe și magenta.

Nu-mi place marea asta dungată – pe vremea mea doar tonetele cu răcoritoare aveau dungi. Cupola cea mare era albă și simplă, sau cel puțin așa era la început. Spre sfârșitul sezonului, era probabil murdară de pământ și de iarbă, însă nu avea niciodată dungi. Și asta nu e singura diferență dintre spectacolul ăsta și cele din trecutul meu – ăsta nici măcar n-are alee centrală, ci doar o cupolă uriașă cu gheretă în care se vând biletele la poartă, lângă care e o tonetă cu răcoritoare și suveniruri. Se pare că încă se mai vând aceleași lucruri ca odinioară – floricele, bomboane și baloane –, însă azi copiii au în mâini și săbii fluorescente și alte jucării mișcătoare, care ți se aprind în ochi,

pe care nu reușesc să le disting de la distanța asta. Pun pariu și că părinții lor au dat o căruță de bani pe ele. Unele lucruri nu se schimbă niciodată. Lumea nu duce niciodată lipsă de fraieri, și-ți dai seama de la o poștă care sunt șmecherii și care sunt fraieriții.

— Domnule Jankowski ?

Rosemary stă aplecată deasupra mea, căutându-mi privirea.

— Da ?

— Sunteți gata să mergeți la masă, domnule ? zice.

— Nu se poate să fie deja ora prânzului. Abia am ajuns aici.

Ea se uită la ceasul de la mână – un ceas adevărat, cu ace. Cele digitale apar și dispar, slavă Domnului. Când o să-și dea seama lumea că, pentru simplul motiv că poți face un lucru, nu înseamnă că și trebuie să-l faci ?

— E douășpe fără trei minute, spune ea.

— A. Bine atunci. Ce zi e azi ?

— Cum ce zi ? E duminică, domnule Jankowski. Ziua Domnului. Ziua când vine familia să vă vadă.

— Știu asta. Întreb ce avem azi la masă.

— Nu cred că foarte pe gustul dumneavoastră, din păcate, spune.

Ridic ușor capul, pregătindu-mă să mă enervez.

— Ei, haideți, domnule Jankowski, spune ea râzând. Am făcut și eu o glumă.

— Știu asta, zic. Ce, crezi că mi-am pierdut simțul umorului ?

Însă mi-a cam dispărut buna dispoziție, ceea ce înseamnă că probabil nu stau chiar așa de bine cu umorul. Nu mai știu. Sunt atât de obișnuit să fiu certat, mânat și îngrijit, și cocoloșit, că nu mai știu cum să reacționez atunci când cineva mă tratează ca pe o ființă omenească.

Rosemary încearcă să mă ducă la masa mea obișnuită, dar nici nu vreau să aud de așa ceva. Nu atâta timp cât la ea se află bășinosul ăla bătrân de McGuinty. Iar are coiful de clovn pe cap, idiotul, sau te pomenești că așa o fi dormit – și încă mai

are baloane legate de cărucior. Nu mai plutesc, totuşi. Încep să se dezumfle şi să atârne flasce de sfoară.

Când Rosemary îmi întoarce scaunul spre el încep să urlu:

— O, nu, nici să nu te gândești. Acolo vreau! Acolo!

Arăt spre o masă goală din colţ. E masa cea mai îndepărtată de fosta mea masă. Sper doar să fie îndeajuns de departe ca să nici nu-l aud pe boșorog.

— Ei, haideţi, domnule Jankowski, spune ea. Oprește căruciorul și îl ocolește, venind în fața mea. Nu puteţi s-o ţineţi aşa la nesfârşit.

— Nu văd de ce nu. Poate că la nesfârșit înseamnă pentru mine până săptămâna viitoare.

Îşi pune mâinile în șolduri.

— Vă amintiţi măcar de ce v-aţi supărat aşa de tare pe el?

— Da, îmi amintesc. Fiindcă minte de-nghează apele.

— Tot despre elefanţi vorbiţi?

Îmi fac buzele pungă, în chip de răspuns.

— Să știţi că el nu vede lucrurile la fel ca dumneavoastră.

— Astea sunt vorbe goale. Când minți, minți.

— E un om în vârstă, zice ea.

— E cu zece ani mai tânăr ca mine, zic, îndreptându-mă de șale, enervat.

— Of, domnule Jankowski, spune Rosemary. Oftează, apoi ridică ochii spre cer, de parcă ar cere ajutor. Apoi se așază pe vine în fața scaunului meu și-și pune o mână pe mâna mea. Parcă stabiliserăm ceva amândoi.

Mă încrunt. Chestia asta nu face parte din repertoriul obișnuit infirmieră/Jacob.

— Poate că se înșală în privința detaliilor, însă de minţit nu minte, spune ea. El chiar *crede* că a cărat apă pentru elefanți. Chiar o crede sincer.

Nu zic nimic.

— Uneori, când îmbătrânești, și aici nu vorbesc despre dumneavoastră, ci la modul general, fiindcă fiecare om îmbătrânește altfel, lucrurile pe care le crezi și cele pe care ţi le doreşti încep să ţi se pară la fel de reale. Şi atunci le crezi din tot sufletul şi,

până să-ți dai seama, ele fac deja parte din viața ta și, dacă cineva se încontrează cu tine și îți spune că nu sunt adevărate – ei bine, atunci te simți jignit. Fiindcă tu nu-ți amintești prima parte. Tot ce știi e că ai fost făcut mincinos. Așa că, indiferent dacă aveți dreptate în privința amănuntelor exacte, cred că puteți înțelege de ce e supărat domnul McGuinty, nu?

Mă strâmb, cu privirea în poală.

— Domnule Jankowski? continuă ea cu blândețe. Lasați-mă să vă duc la masă, lângă prietenii dumneavoastră. Haideți. Faceți-o pentru mine.

Ce să zic, mare noroc pe capul meu! Prima dată de nu știu câți ani când o femeie mă roagă să fac ceva pentru ea, și eu nu pot să înghit ideea.

— Domnule Jankowski?

Ridic ochii spre ea. Chipul ei fără nici un rid e la doi coți de mine. Mă privește în ochi, așteptând un răspuns.

— Bine, bine. Dar nu te aștepta să vorbesc cu cineva, spun, fluturându-mi mâna dezgustat.

Şi nici n-o fac. Stau și îl ascult pe McGuinty, trombonistul tromboniştilor, vorbind despre minunile circului și despre experiențele lui de pe vremea când era puști, și mă uit la băbuțele cu păr albastru aplecându-se spre el și ascultându-l, cu ochii tot mai încețoșați de admirație. Mă scoate din minți.

În clipa în care deschid gura să zic și eu ceva, o zăresc pe Rosemary. E în colțul celălalt, aplecată deasupra unei bătrâne, căreia îi prinde un șervet sub guler. Însă privirea ei e pironită asupra mea.

Închid gura la loc. Sper doar să aprecieze câtă silință îmi dau.

Și apreciază. Când vine să mă ia, după ce budinca maronie cu glazură uleioasă care numai s-o mănânci nu te îmbie a stat o vreme pe masă și a fost luată înapoi, neatinsă, se apleacă și-mi șoptește:

— Ştiam că puteți, domnule Jankowski. Pur și simplu știam.

— Da, mă rog. N-a fost ușor, să știi.

— Dar e mai bine decât să stai singur la masă, nu?

— Poate.

Ea ridică iar ochii spre cer.

— Bine, bine. Da, conced fără mare chef. Bănuiesc că da, e mai bine decât să mănânci singur.

Prin amabilitatea Arhivelor Pfening, Columbus, Ohio

Paisprezece

Au trecut șase zile de la accidentarea Marlenei, și ea tot n-a apărut. August nu mai vine la cantină să mănânce, așa că rămân și mănânc singur la masă. Când dau nas în nas cu el în vreme ce mă ocup de animale, e politicos, dar distant.

La rândul ei, Rosie e cărată prin fiecare nou oraș în căruța hipopotamului, apoi expusă în menajerie. A învățat să-l urmeze pe August de la vagonul ei la cortul în care se află menajeria, iar el, în schimb, a încetat s-o mai zvânte în bătaie. Acum, ea vine greoaie în urma lui, iar el pășește înfigându-i țepușa bățului adânc în carnea piciorului din față. Odată aflată în menajerie, ea rămâne după frânghia ei, vrăjind fericită mulțimile și acceptându-le dulciurile. Unchiul Al n-a zis nimic în sensul ăsta, dar nu pare să existe nici un plan imediat de a încerca un nou număr cu elefantul.

Pe măsură ce trece timpul, sunt tot mai îngrijorat în legătură cu Marlena. De fiecare dată când mă apropii de cantină, sper s-o găsesc acolo. Și, de fiecare dată când nu se întâmplă asta, mi se strânge inima de supărare.

E sfârșitul unei alte zile lungi în nu știu ce oraș blestemat – toate par la fel când trenul nostru oprește pe linia laterală –, iar Escadronul Zburător se pregătește să strângă. Stau lungit pe salteaua mea citind *Othello*, iar Walter e în patul lui de campanie și citește Wordsworth. Queenie e băgată în sufletul lui.

Ridică ușor capul și mârâie. Atât Walter, cât și eu tresărim imediat.

În ușă se ițește căpățâna uriașă și pleșuvă a lui Earl.

— Doctore! zice uitându-se la mine. Hei, doctore!

— Salut, Earl. Ce-i ?

— Am nevoie de ajutorul tău.

— Sigur. Despre ce-i vorba ? zic, lăsând cartea jos. Arunc o privire spre Walter, care a lipit-o și mai tare pe Queenie de el. Aceasta încă mârâie.

— E vorba de Camel, rostește Earl șoptit. E nasol de tot.

— Adică ?

— Cu picioarele. I s-au înmuiat de tot. Nu poate să le pună în pământ. Şi nici cu mâinile nu stă prea grozav.

— E beat ?

— În clipa asta nu. Dar de la o vreme nici nu mai contează, că e la fel tot timpul.

— Fir-ar să fie, Earl, zic. Trebuie să-l vadă un medic.

Pe fruntea lui Earl apar mai multe cute.

— Păi da. De-asta am și venit la dumneata.

— Earl, eu nu sunt medic.

— Ești doctor de animale.

— Nu-i același lucru.

Mă uit spre Walter, care se face că citește.

Earl clipește spre mine, nerăbdător.

— Uite ce e, spun în cele din urmă, dacă se simte chiar așa de rău, lasă-mă să vorbesc cu August sau cu Unchiul Al și să văd dacă nu putem face rost de un doctor în Dubuque.

— Nu vor să-i aducă doctor.

— De ce nu ?

Earl se îndreaptă de spate, peste măsură de indignat.

— Drace. Matale nu știi chiar nimica, bre ?

— Dacă are ceva grav, în mod sigur au să...

— Îl arunce din tren din mers, asta o să facă, spune Earl categoric. Dacă era vorba de un animal, alta era situația...

Îi cântăresc câteva clipe cuvintele și-mi dau seama că are dreptate.

— OK. O să fac eu rost de doctor.

— Cum ? Ai bani ?

— Îhm, păi, nu, zic stânjenit. El are ?

— Crezi că, dac-avea bani, mai bea toate porcăriile alea să se omoare singur ? Hai, te rog frumos, nu vrei să vii să te uiți măcar un pic la el ? El s-a dat peste cap să te ajute.

— Ştiu asta, Earl, știu asta, zic iute. Dar nu știu ce vrei să fac.

— Ești doctor. Uită-te un pic la el.

În depărtare, se aude un fluier.

— Haide, zice Earl. Mai sunt cinci minute până pleacă trenul. Trebuie să mergem.

Îl urmez în vagonul care trasportă cupola cea mare. Caii de tracțiune sunt deja la locul lor și în Escadronul Zburător toată lumea urcă rampele, se suie în tren și trage ușile culisante.

— Hei, Camel, strigă Earl din ușa deschisă. L-am adus pe doctor.

— Jacob ? vine o voce răgușită dinăuntru.

Tresar. Abia după o vreme ochii mi se obișnuiesc cu întunericul. Când încep să văd în jur, disting silueta lui Camel într-un colț, ghemuită pe un morman de saci de nutreț. Mă duc și îngenunchez lângă el.

— Ce-i, Camel ?

— Nu prea știu, Jacob. Acum câteva zile, când m-am trezit, am văzut că picioarele nu mă mai ascultă deloc. Pur și simplu, parcă nu le mai simt cum trebe.

— Poți să mergi ?

— Un pic. Da' tre' să ridic bine genunchii, fiin'că altfel îmi alunecă picioarele 'napoi. Coboară glasul, până ce îi ajunge o șoaptă. Și nu e numa' asta, zice. Mai e și altă treabă.

— Ce treabă ?

Face ochii mari și în ei citesc o spaimă adâncă.

— A bărbaților. Nu mai simt nimica... acolo, în față.

Trenul se hurducă înainte, încet, apoi se mai zgâlțâie de alte câteva ori, pe măsură ce se cuplează și celelalte roți.

— Hai că pornim. Ar cam trebui să pleci, zice Earl, bătându-mă ușor pe umăr. Se duce la ușa deschisă și-mi face semn să îl urmez.

— Tura asta stau aici, zic.

— Nu poți.

— De ce nu ?

— Fiindcă o să se afle că te-ai înhăitat cu bagabonții și-o să te arunce din tren sau, și mai probabil, chiar ăștia o s-o facă, zice.

— Fir-ar să fie, Earl, tu nu ești de la pază ? Trimite-i la plimbare.

— Eu stau în trenul principal. Aici Blackie e stăpân, spune, fluturând din mână insistent. Haide!

Mă uit în ochii lui Camel. Sunt înfricoșați și mă imploră să rămân.

— Trebuie să plec, îi zic. Vin să văd ce faci când ajungem în Dubuque. O să fii bine. O să te ducem la doctor.

— N-am nici o lețcaie.

— Nu-i nimic. Găsim noi o soluție.

— Haide! strigă Earl.

Îi pun bătrânului o mână pe umăr.

— Găsim noi o soluție. Bine?

În privirea apos-reumatică a lui Camel e un licăr.

— Bine?

El încuviințează. O singură dată.

Mă ridic de unde stăteam ghemuit și pornesc spre ușă.

— La naiba, zic, privind spre peisajul care trece pe lângă noi în goană. Trenul a prins viteză mai repede decât am crezut.

— Și n-o să încetinească pentru tine, spune Earl, punându-și lăboanța pe spinarea mea și împingându-mă spre ușă.

— Ce dracu' faci? strig, dând din mâini ca aripile morii. Mă izbesc de pietriș și mă rostogolesc într-o parte.

În urma mea se aude o altă bufnitură surdă, semn că a mai aterizat cineva.

— Vezi? spune Earl, ridicându-se și ștergându-se pe spate de mizerie. Ți-am zis că e nasol.

Mă uit la el uluit.

— Ce? zice, cu un aer nedumerit.

— Nimic, zic. Mă ridic și mă scutur de praf și de pietriș.

— Haide. Ar fi bine să-ntorci la tine înainte să se prindă cineva c-ai fost pe-aici.

— Și? Le spui c-am avut treabă în vagonul de bagaje.

— Of, da, vezi să nu te creadă. Se vede treaba că de-asta tu ești doctor și eu nu, așa-i?

Mă uit la el, însă nu pare să se simtă câtuși de puțin vinovat. Renunț și pornesc spre trenul principal.

— Care-i problema? strigă Earl după mine. De ce dai din cap, doctore?

— Ce-a fost chestia asta? zice Walter în clipa în care mă urc în vagon.

— Nimic, zic.

— Asta să i-o spui lu' mutu'. Parcă n-am fost de față. Bagă mare, doctore.

Șovăi.

— E vorba de un tip din Escadronul Zburător. E nasol de tot.

— Atâta lucru mi-am dat și eu seama. Cum ți s-a părut când l-ai văzut cu ochii tăi?

— Speriat. Şi, sincer să fiu, nu-l condamn. Vreau să-i aduc un medic, dar nici eu, nici el n-avem nici un cent.

— Până mâine. Mâine-i zi de salariu. Dar ce simptome are?

— Nu-și mai simte picioarele și brațele și... nici altele.

— Care altele?

Cobor privirea.

— Știi ce vreau să spun...

— Ce porcărie, face Walter. Se ridică mai bine în fund. Așa m-am gândit și eu. Nu-i trebuie nici un doctor. E de la rachiu.

— Poftim?

— De la rachiu. Te faci ca lemnul. Se cheamă c-ai picior de lemn.

— N-am auzit niciodată de așa ceva.

— Un idiot a făcut o tranșă uriașă de rachiu prost de tot – a pus alcool metilic în el sau așa ceva. Și pe urmă l-a vândut în toată țara. O singură sticlă de-asta dacă nimerești, ai pus-o de mămăligă.

— Cum adică „ai pus-o de mămăligă"?

— Paralizezi. Te-apucă în maxim două săptămâni de când bei porcăria.

Sunt îngrozit.

— De unde naiba știi chestia asta?

El ridică din umeri.

— Scrie în toate ziarele. Abia acum și-au dat seama de la ce e, însă foarte mulți oameni au fost afectați. Pot să fie și câteva zeci de mii. Mai ales din sud. Am trecut pe acolo în drum spre Canada. Poate că de-acolo și-a luat rachiul.

Fac o pauză înainte să pun următoarea întrebare.

— Și există leac?

— Nț.

— Deci nu pot să fac chiar nimic?

— Ți-am spus. De trecut nu-i mai trece, decât cu popa la cap. Dar, dacă tu ții morțiș să-ți arunci banii aiurea pe doctor, n-ai decât.

În câmpul meu vizual explodează artificii negre și albe, care se mișcă și licăresc pe cerul minții mele până când nu mai văd absolut nimic. Mă prăbușesc pe saltea.

— Hei, ești bine? zice Walter. Aoleu, amice. Văd că te-ai cam înverzit la față. Sper că n-ai de gând să vomiți, da?

— Nu, zic.

Îmi bubuie inima să-mi sară din piept. Sângele îmi pulsează în urechi. Tocmai mi-am amintit de sticluța de alcool sălciu pe care mi-a oferit-o Camel în prima mea zi aici. Sunt bine, slavă Domnului.

A doua zi, imediat după micul dejun, Walter și cu mine ne așezăm la rând în fața gheretei roșii de bilete, ca toți ceilalți. La nouă fix, tipul din gheretă îi face semn primei persoane, un îngrijitor. Câteva clipe mai târziu, acesta se îndepărtează, înjurând și scuipând pe jos. Următorul – tot un muncitor – pleacă la fel de ofticat.

Cei de la rând se întorc unii spre alții, bombănind încetișor.

— O-o, zice Walter.

— Ce se întâmplă?

— Se pare că le-a băgat textul pe care-l bagă Unchiul Al.

— Adică?

— Unele circuri amână plata salariilor până la sfârșitul sezonului. Însă Unchiul Al, atunci când rămâne în pană de bani, îi amână până la Sfântu' Așteaptă.

— Fir-ar să fie! zic, în clipa când al treilea bărbat de la coadă iese ca o furtună.

Alți doi muncitori – negri la față și cu țigările rulate de mână în colțul gurii – pleacă de la coadă.

— Atunci de ce-am mai venit?

— Nu e valabil decât pentru îngrijitori, spune Walter. Artiștii și șefii sunt plătiți întotdeauna.

— Eu nu sunt nici una, nici alta.

Walter mă privește câteva clipe gânditor.

— Nu, nu ești. Sincer să fiu, nu știu ce dracu' ești, dar ăla care stă la masă cu directorul de manej nu e muncitor. Atâta lucru știu și eu.

— Și se întâmplă des asta?

— Cam da, spune Walter.

E plictisit și scurmă pământul cu piciorul.

— Și se revanșează vreodată față de ei ?

— Nu cred că a verificat cineva teoria asta până acum. Ideea generală e că, dacă-ți datorează banii pe mai mult de o lună, mai bine nu mai vii să-ți ridici leafa.

— De ce ? zic, uitându-mă la alt bărbat jegos care iese înjurând furibund.

Alți trei muncitori din fața noastră ies din rând. Se întorc înapoi la tren, aduși de umeri.

— În general, nu prea vrei să-l superi pe Unchiul Al și să te considere o problemă financiară. Fiin'că, dacă faci asta, într-o noapte e posibil să dispari ca și cum nici n-ai fi fost.

— Poftim ? Te aruncă din tren ?

— Chiar așa.

— Mi se pare cam exagerat. Adică, de ce nu-i împiedică mai bine să se mai urce în tren și nu-i lasă acolo ?

— Fiin'că le datorează bani. Și ce crezi că ar zice lumea dacă s-ar afla ?

Sunt al doilea la rând acum, după Lottie. Părul ei blond lucește în soare, aranjat în bucle cât degetul. Bărbatul de la gheretă îi face semn cu degetul să se apropie. Pălăvrăgesc puțin, pe un ton amical, în timp ce el îi întinde câteva bancnote din fișicul din fața lui. Când i le întinde, ea își umezește arătătorul și le numără. Apoi le rulează și le strecoară în decolteul rochiei.

— Următorul !

Fac un pas în față.

— Numele ? zice tipul fără să ridice privirea.

E un bărbat micuț și chel, cu câteva fire rare pe frunte și ochelari cu ramă metalică. Se uită în registrul din fața lui.

— Jacob Jankowski, spun, uitându-mă peste umărul lui.

Interiorul vagonului e lambrisat cu lemn și are tavanul pictat. În spatele lui sunt un birou, un seif și o chiuvetă de-a lungul peretelui. Pe peretele opus e o hartă a Statelor Unite, cu piuneze colorate înfipte în ea. Itinerarul pe care îl urmăm, probabil.

Degetul bărbatului coboară pe registru. Se oprește, apoi se mută la coloana din dreapta.

— Îmi pare rău, zice.

— Cum adică „vă pare rău" ?

Ridică privirea spre mine, imaginea sincerității însăși.

— Unchiului Al nu-i place ca oamenii să termine sezonul faliți. Întotdeauna plătește cu o lună mai târziu. O să vă primiți banii la sfârșitul sezonului. *Următorul!*

— Dar am nevoie de ei acum.

Își pironește privirea asupra mea, chipul său e implacabil.

— Îi veți primi la sfârșitul sezonului. *Următorul!*

Când Walter se apropie de geamul deschis al ghișeului, mă îndepărtez cu pași apăsați, oprindu-mă doar cât să scuip în țărână.

Răspunsul îmi apare în minte în timp ce tai fructele bucăți pentru urangutan. E un *flash* mental, viziunea unei tăblițe.

Nu aveți bani?

Ce aveți?

Acceptăm orice aveți.

Mă plimb nervos prin fața vagonului 48 de cel puțin cinci ori înainte să urc în fine și să bat la ușa salonului 3.

— Cine e? spune August.

— Sunt eu, Jacob.

Urmează o scurtă pauză.

— Intră, zice.

Deschid ușa și pășesc înăuntru.

August e în picioare la o fereastră. Marlena stă pe unul dintre scaunele de pluș și-și odihnește picioarele pe un divan.

— Bună, zice îmbujorându-se.

Își trage fusta peste genunchi, apoi și-o netezește pe coapse.

— Bună, Marlena, zic. Cum te simți?

— Mai bine. Am început să merg un pic. Nu mai durează mult și mă sui iar în șa, de-o să zici că n-am avut nimic.

— Ce vânt te-aduce pe la noi? intervine August. Nu că n-am fi încântați să te vedem. Ți-am simțit lipsa. Nu-i așa, draga mea?

— Ăă... da, spune Marlena. Ridică ochii spre mine și simt cum mi se ridică tot sângele în cap.

— Vai, unde mi-or fi bunele maniere? Vrei să bei ceva? spune August. Privirea îi e nefiresc de dură, deasupra unei guri extrem de severe.

— Nu. Mulțumesc. Ostilitatea lui mă ia complet prin surprindere. Nu pot să stau. Am vrut doar să te rog ceva.

— Ce anume?

— Am nevoie de un doctor.

— Pentru?

Ezit.

— Aş prefera să nu spun.

— A, zice, făcându-mi cu ochiul. Înţeleg.

— Poftim? zic îngrozit. Nu, nu e nimic de genul ăsta. Îi arunc o privire Marlenei, care se întoarce repede spre fereastră. E pentru un prieten de-al meu.

— Da, sigur că da, spune August zâmbind.

— Nu, serios. Şi nu e... Uite ce e, am vrut doar să te întreb dacă ştii pe cineva. Nu contează. Mă duc în oraş şi văd ce găsesc. Dau să plec.

— Jacob! strigă Marlena după mine.

Mă opresc în uşă şi mă uit pe geam la coridorul îngust. Trag aer în piept de câteva ori şi abia apoi mă întorc spre ea.

— Mâine, când ajungem la Davenport, o să vină un doctor să mă vadă, spune liniştită. Să trimit să te cheme când terminăm?

— Ţi-aş fi foarte recunoscător, zic.

Îmi ridic uşor pălăria a salut şi plec.

A doua zi dimineaţă, coada de la cantină forfoteşte.

— E din cauza la nenorocitul ăla de elefant, spune bărbatul din faţa mea. Şi unde mai pui că nici nu-i bun de nimic.

— Bieţii amărâţi, spune amicul lui. E o ruşine când un om face mai puţin ca un animal.

— Scuzaţi-mă, zic. Cum adică, e din cauza elefantului?

Primul bărbat mă pironeşte cu privirea. E lat în spate şi poartă o jachetă murdară, maronie. Are faţa ridată toată, uscată şi cafenie ca o stafidă.

— Fiin'că costă atâta. Plus c-au cumpărat şi vagonul ăla special.

— Am înţeles asta, dar ce s-a întâmplat?

— Azi-noapte au dispărut nişte oameni. Cel puţin şase, dacă nu mai mulţi.

— Adică din tren?

— Exact.

Îmi las farfuria pe jumătate plină pe linia de servire şi plec spre Escadronul Zburător. Grăbesc pasul, apoi încep să alerg de-a binelea.

— Hei, amice! strigă bărbatul după mine. Nici măcar nu ţi-ai umplut farfuria!

— Lasă-l în pace, Jock, spune prietenul lui. Probabil că vrea să vadă dacă-i lipsește vreun amic la inventar.

— Camel! Camel, ești acolo? Mă postez în fața vagonului, încercând să văd în interiorul lui muced. Camel! Ești acolo?

Nu primesc nici un răspuns.

— Camel!

Nimic.

Mă răsucesc pe călcâie, cu fața spre circ.

— Rahat!

Dau un șut în pietriș, apoi îi mai dau un șut.

— Rahat!

Exact în acel moment, aud un soi de scâncet miorlăit dinspre interiorul vagonului.

— Camel, tu ești?

Dintr-un ungher întunecat se aude un zgomot înfundat. Sar în vagon. Camel zace lângă peretele cel mai din fund, cu burta în sus. A leșinat, cu o sticlă goală în mână. Mă aplec deasupra lui și i-o iau. Esență de lămâie.

— Cine dracu' ești și ce dracu' crezi că faci? zice o voce din spatele meu.

Mă întorc. E Grady. Stă în picioare pe pământ, în fața ușii deschise, și fumează o țigară preambalată.

— O... hei. Scuze, Jacob. Nu te-am recunoscut din spate.

— Bună, Grady, zic. Cum se simte?

— E greu să-ți dai seama, îmi răspunde. De azi-noapte e țeapăn tot, ca un lemn.

Camel horcăie și încearcă să se întoarcă pe partea cealaltă. Brațul stâng îi atârnă fără vlagă pe piept. Plescăie din buze și începe să sforăie.

— O să aduc un doctor azi, spun. Stai cu ochii pe el până atunci, bine?

— Sigur că da, spune Grady jignit. Drept cine mă iei? Blackie? Cine dracu' crezi că l-a păzit azi-noapte?

— Sigur că nu te compar cu Blackie, nu mă lua în seamă. Uite ce e, dacă se trezește din beție, încearcă să-l împiedici să mai bea, OK? Vin mai târziu, cu doctorul.

*

Doctorul ține ceasul de buzunar al tatălui meu în mâna lui durdulie, întorcându-l pe toate fețele și cercetându-l atent prin *pince-nez*. Îi deschide capacul ca să-i vadă mai bine cadranul.

— Da. Mă mulțumesc cu el. Deci despre ce e vorba? mă întreabă, strecurând ceasul în buzunarul vestei.

Suntem pe hol, chiar în fața salonului lui August și al Marlenei. Ușa e încă deschisă.

— Trebuie să mergem în altă parte, zic, coborând glasul.

Medicul ridică din umeri.

— Bine. Atunci să mergem.

În clipa în care suntem afară, medicul se întoarce spre mine.

— Deci unde anume va avea loc consultul?

— Nu e vorba despre mine. Ci despre un prieten de-ai mei. Are probleme cu mâinile și picioarele. Și altele. O să vă spună el când ajungem acolo.

— A, spune medicul. De la domnul Rosenbluth înțelesesem că este vorba despre dumneavoastră și că sunt chestiuni de... natură intimă.

Expresia de pe chip i se schimbă în vreme ce mă urmează de-a lungul şinei. În clipa în care lăsăm în urmă vagoanele pictate în nuanţe strălucitoare ale artiștilor și ale conducerii, pare destul de alarmat. Când ajungem la vagoanele antice ale Escadronului Zburător, fața i s-a crispat toată, a dispreţ profund.

— Aici e, zic, sărind în vagon.

— Și cum anume, Dumnezeule mare, credeți că mă pot urca eu aici? spune.

Earl apare din întuneric, cu o lădiță de lemn. Sare jos, o așază în fața ușii și o împinge cu zgomot. Medicul o privește lung o clipă, apoi pune piciorul pe ea și urcă în tren, ținându-și strâns la piept geanta neagră.

— Unde-i pacientul? întreabă, mijind ochii și cercetând locul din priviri.

— Acolo, spune Earl.

Camel e făcut ghem lângă un colț. Grady și Bill sunt în picioare, deasupra lui.

Medicul se duce la ei.

— Puțină intimitate, vă rog, spune.

Ceilalți bărbați se împrăștie murmurând, mirați de rugămintea lui. Se duc în celălalt capăt al vagonului și-și lungesc gâturile, încercând să vadă ce-i face.

Medicul se apropie de Camel și se așază pe vine, lângă el. Nu pot să nu observ cum se chinuie să nu cumva să-și atingă genunchii costumului de dușumea.

Câteva minute mai târziu, se ridică și spune:

— Nu e nici un dubiu. Are paralizie de tip ghimbir jamaican.

Răsuflu printre dinți.

— Ce? Ce-i asta? zice Camel, răgușit.

— Se face când bei esență de ghimbir jamaican. Medicul accentuează ultimele cuvinte. Sau rachiu jamaican, cum îl știe toată lumea.

— Dar... Cum? De ce? spune Camel, căutând cu disperare privirea medicului. Nu înțeleg. Îl beau de ani de zile.

— Da. Da. Așa bănuiam și eu, spune medicul.

Mi se pune un nod de furie în gâtlej. Mă duc lângă medic.

— Nu-mi vine să cred că ați aflat ce are, zic cât pot de calm.

Medicul se întoarce și mă măsoară prin *pince-nez*. După o pauză de câteva clipe, zice:

— E cauzată de amestec cu crezol folosit de fabricant.

— Doamne Sfinte, zic.

— Așa zic și eu.

— Și de ce-l amestecă în băutură?

— Ca să păcălească legea, care spune că esența de ghimbir jamaican trebuie să nu poată fi băută în mod direct. Se întoarce către Camel și ridică vocea. *Ca să nu poată fi băută ca atare, ca alcool.*

— O să-mi treacă? Glasul lui Camel e ascuțit și frânt de frică.

— Nu. Mi-e teamă că nu, spune medicul.

Bărbații din spatele meu își țin răsuflarea. Grady se bagă în mine până când aproape că îmi atinge umărul.

— Stai așa... vrei să spui că nu-i poți face nimic?

Medicul se îndreaptă de spate și-și vâră degetele mari în buzunare.

— Eu? Nu. Absolut nimic, spune.

E încordat tot la față ca un pugilist, de parcă ar încerca să-și ferească nasul doar cu ajutorul mușchilor faciali. Își ia geanta și pornește spre ușă.

— Ia stai matale așa o țâră, spune Grady. Înțeleg că matale n-ai ce-i face, da' nu e nimeni altul care să-i facă ceva?

Medicul se întoarce și mi se adresează, ignorându-l, probabil din cauză că eu sunt cel care l-a plătit.

— A, sunt mulți care sunt gata să-ți ia banii și să-ți prescrie leacuri – băi cu parafină, terapie cu șocuri electrice –, dar nici una dintre astea nu sunt de nici un folos. Poate că, în timp, o să-și revină un pic, dar foarte puțin. Adevărul e că nu trebuia să bea. Oricum, e împotriva legii, știți asta.

Rămân mut. Sau poate mi s-a deschis gura mecanic, fără să-mi dau seama.

— Asta e tot? spune.

— Poftim?

— Mai... aveți... nevoie... de... altceva? spune de parcă aș fi un retardat.

— Nu, zic.

— Atunci, la revedere.

Își ridică pălăria a salut, pășește cu grijă pe lădiță și coboară din tren. La vreo zece metri, își lasă geanta jos și-și scoate o batistă din buzunar. Își șterge ambele mâini temeinic, inclusiv între degete. Apoi își ridică geanta, își scoate pieptul în față și pleacă, luând cu el ultima fărâmă de speranță a lui Camel și ceasul de buzunar al tatălui meu.

Când mă întorc, Earl, Grady și Bill sunt îngenuncheați lângă Camel. Obrajii bătrânului sunt scăldați în lacrimi.

— Walter, trebuie să vorbesc ceva cu tine, zic, năvălind peste el în odaie. Queenie ridică ușor capul, vede că sunt eu și și-l lasă înapoi pe lăbuțe.

Walter își pune cartea jos.

— De ce? Ce s-a întâmplat?

— Vreau să-ți cer o favoare.

— Păi zi, despre ce e vorba?

— Un amic de-al meu are probleme mari de sănătate.

— Tipul cu piciorul de lemn?

Fac o pauză.

— Da.

Mă duc la salteaua mea, dar sunt prea agitat ca să pot sta jos.

— Zi odată, spune Walter nerăbdător.

— Vreau să-l aduc aici.

— *Poftim?*

— Altfel o să-l arunce din tren. Prietenii lui au trebuit să-l ascundă azi-noapte după o prelată făcută pachet.

Walter mă privește îngrozit.

— Cred că glumești.

— Uite ce e, știu că nu te-ai înnebunit de încântare când m-au băgat peste tine și știu că e muncitor și tot restul, dar e un om în vârstă și e într-o stare fizică foarte proastă și are nevoie de ajutor.

— Păi și ce să facem noi cu el?

— Să-l păzim de Blackie.

— Cât timp? Toată viața?

Mă așez pe marginea saltelei. Are dreptate, firește. N-o să-l putem ascunde pe Camel la nesfârșit.

— Ce porcărie, zic. Îmi lovesc fruntea cu încheietura mâinii. Apoi încă o dată. Și încă o dată.

— Hei, termină, spune Walter. Se lasă în față pe marginea patului, închizând cartea. Sunt chestii foarte serioase. Ce-o să facem cu el?

— Nu știu.

— Are familie?

Ridic ochii spre el cu speranță.

— Parc-a zis ceva odată de un fiu.

— OK, hai că așa mai vii de-acasă. Și știi cumva pe unde o fi fi-su ăsta?

— Nu. Bănuiesc că nu au prea ținut legătura.

Walter se uită la mine, bătând darabana pe picior. După o jumătate de minut de tăcere, spune:

— Bine. Adu-l încoace. Ai grijă să nu te vadă nimeni, că dăm de dracu'.

Ridic ochii mirat.

— Ce? zice, gonindu-și o muscă de pe frunte.

— Nimic. Adică, vreau să zic că-ți mulțumesc. Foarte mult.

— Hei, am și eu inimă, ca tot omu', zice, culcându-se pe spate și ridicându-și cartea. În afară de vreo câțiva pe care îi cunoaștem și-i iubim amândoi.

Walter și cu mine ne relaxăm între matineu și spectacolul de seară, când se aud niște bătăi în ușă.

El sare în picioare, răsturnând lădița de lemn și înjurând de toți sfinții, în timp ce prinde lampa cu kerosen exact înainte să se facă țăndări, izbindu-se de podea. Mă apropii de ușă și mă uit neliniștit spre buștenii unul lângă altul, ce formează peretele din spate.

Walter pune bine lampa, apoi dă scurt din cap.

Deschid ușa.

— Marlena ! zic, deschizând ușa mai larg decât voiam. Ce faci, de ce te-ai dat jos din pat ? Vreau să zic, ești bine ? Vrei să stai jos ?

— Nu, zice. Chipul ei e la câțiva centimetri de al meu. Sunt bine. Dar aș vrea să vorbesc ceva cu tine. Ești singur ?

— Îhm, nu. Nu tocmai, spun, uitându-mă spre Walter, care scutură din cap și-și flutură nervos mâinile.

— Poți să vii la mine în salon ? spune Marlena. Nu durează mult.

— Da. Sigur că da.

Se întoarce și pășește cu grația-i caracteristică spre ușă. E încălțată cu cipici, nu cu pantofi. Se așază pe marginea ușii și coboară fără probleme. Mă uit o clipă după ea, ușurat să văd că, deși pune pasul jos cu grijă, nu șchioapătă vizibil.

Închid ușa.

— Of, Doamne, zice Walter, clătinând din cap. Era să fac atac de cord. Ce porcărie, frate. Ce naiba facem ?

— Hei, Camel, zic. Ești bine acolo în spate ?

— Îhâm, vine o vocișoară subțire de după bușteni. Crezi că a văzut ceva ?

— Nu. Ai scăpat. De data asta. Da' o să trebuiască să avem foarte mare grijă.

Marlena e așezată pe fotoliul de pluș, picior peste picior. Când intru, tocmai stă aplecată și-și fricționează bolta unui picior. Când mă vede, se oprește și se lasă înapoi pe spătar.

— Jacob, mersi că ai venit.

— Pentru puțin, spun.

Îmi scot pălăria și mi-o țin stingher la piept.

— Stai jos, te rog.

— Mersi, zic, așezându-mă pe marginea celui mai apropiat scaun.

Mă uit în jur.

— Unde-i August?

— Are o întâlnire cu Unchiul Al și cu nu știu ce mahăr de la Căile Ferate.

— A, zic. Ceva grav?

— Sunt doar niște zvonuri. Cineva ne-a reclamat că am arunca oameni din tren. O să rezolve ei, sunt sigură.

— Zvonuri. Am înțeles, zic.

Îmi țin pălăria în poală, jucându-mă absent cu degetul pe bor și așteptând.

— Mi-am... îhm... făcut griji pentru tine, zice.

— Da?

— Sunteți bine cu toții? întreabă încetișor.

— Da. Sigur că da, zic. După care îmi pică fisa ce vrea să spună. O, Doamne – nu, nu e ce crezi tu. Doctorul nu era pentru mine. Am avut nevoie de el ca să vadă un prieten, n-a fost... pentru *ce crezi tu.*

— A, zice, cu un râs nervos. Ce bine îmi pare! Îmi pare rău, Jacob. N-am vrut să te fac să te simți prost. Doar că eram îngrijorată.

— Sunt bine. Serios.

— Și persoana de care vorbeai?

Îmi țin respirația o secundă.

— Nu e chiar așa de bine.

— E chiar așa grav bolnavă?

— Bolnavă? Cine? Ridic ochii spre ea mirat.

Marlena coboară privirea, răsucindu-și degetele în poală.

— Am presupus că e vorba despre Barbara.

Tușesc, apoi mă înec.

— Vai, Jacob... o, Doamne. Hai că am făcut-o de oaie. Nu e treaba mea. Absolut deloc. Iartă-mă te rog.

— Nu. N-o cunosc pe Barbara, doar din vedere.

Mă colorez atât de tare, că începe să mă furnice pielea capului.

— E în regulă. Știu că e o... Marlena își răsucește jenată degetele și lasă propoziția neterminată. Însă, în ciuda acestui lucru, nu e un om rău. E chiar decentă, de fapt, deși e bine să...

— Marlena, zic suficient de tranșant ca s-o fac să amuțească. Îmi dreg glasul și continui: Nu am nici o relație cu Barbara.

Abia dac-o cunosc. Nu cred c-am schimbat mai mult de zece cuvinte cu ea.

— A, spune ea. Așa a zis August, că...

Rămânem într-o tăcere apăsătoare aproape un minut.

— Și zi, deci te-ai făcut bine? întreb.

— Da, mulțumesc. Își ține mâinile atât de încleștate una de alta, că i s-au albit articulațiile. Înghite în sec și-și pironește privirea în poală. Altceva am vrut să discut cu tine. Despre ce s-a întâmplat atunci, pe alee. În Chicago.

— A fost numai vina mea, zic iute. Nu-mi dau seama ce m-a apucat. Mi-a luat Dumnezeu mințile sau așa ceva. Îmi pare foarte, foarte rău. Te asigur că nu se va mai repeta.

— A, zice ea încet.

Ridic privirea, uluit. Dacă nu cumva mă înșel, cred că tocmai am reușit s-o jignesc de moarte.

— Nu zic că... Nu e vorba că n-ai fi... eu doar...

— Vrei să spui că nu vrei să mă săruți?

Dau drumul pălăriei și ridic mâinile.

— Marlena, te rog, ajută-mă. Nu știu ce-ai vrea să zic.

— Fiindcă, dacă n-ai vrea, totul ar fi mult mai ușor.

— Dacă n-aș vrea ce?

— Dacă n-ai vrea să mă săruți, zice ea încetișor.

Deschid gura să zic ceva, însă trec câteva secunde bune până sunt în stare să rostesc vreun cuvânt.

— Marlena, ce tot spui tu aici?

— Nu... știu nici eu prea bine, zice. Nu știu nici ce să mai cred. Mă gândesc întruna la tine. Știu că e greșit să am aceste sentimente, dar pur și simplu... Mă rog, m-am întrebat doar dacă...

Când ridic privirea, e roșie la față ca racul. Își strânge și-și desface mâinile mecanic, cu ochii în poală.

— Marlena, zic, ridicându-mă și făcând un pas în față.

— Cred c-ar trebui să pleci acum, spune.

Mă uit lung la ea preț de câteva momente.

— Te rog, spune, fără să ridice ochii.

Și plec, deși fiecare fibră a trupului meu urlă să nu fac asta.

Prin amabilitatea Arhivelor Pfening,
Columbus, Ohio

Cincisprezece

Camel își petrece zilele ascuns după bușteni, culcat pe niște pături pe care Walter și cu mine le-am aranjat cât am putut de bine, pentru a-i feri trupul decrepit de lemnul tare al podelei. Paralizia i-a cuprins atât de mult din corp, încât nu sunt sigur că s-ar putea târî din culcuș chiar să vrea, însă e atât de înspăimântat la gândul c-ar putea fi prins, că nici măcar nu încearcă. În fiecare noapte, în timp ce trenul e în mișcare, scoatem buștenii și-l sprijinim în colț sau îl întindem pe patul de campanie, după cum vrea să stea, în capul oaselor sau culcat. Walter e cel care insistă să-l punem în patul lui, iar eu, la rândul meu, insist ca Walter să doarmă pe salteaua mea. Și așa, mă întorc la vechea pătură din păr de cal, din colț.

La nici două zile de la începutul coabitării noastre, Camel tremură atât de tare, că nici nu e-n stare să vorbească. Walter observă acest lucru la prânz, când se întoarce în tren să-i aducă niște mâncare. Camel e într-o stare atât de proastă, că Walter mă caută la menajerie să-mi spună, însă August e cu ochii pe noi ca pe butelie, așa că nu mă pot întoarce în vagon.

Aproape de miezul nopții, Walter și cu mine stăm unul lângă altul pe pat, așteptând să pornească trenul. În clipa în care se pune în mișcare, ne ridicăm și dăm jos buștenii, demontând peretele.

Walter îngenunchează, își pune mâinile la subsorile lui Camel și-l ridică în fund. Apoi scoate o sticluță din buzunar.

Camel o observă și îi scapără ochii. Apoi îl podidesc lacrimile.

— Ce-i asta ? întreb iute.

— Ce dracu' crezi că e ? spune Walter. E tărie Din aia bună. Tărie adevărată.

Camel apucă sticla cu mâini tremurânde. Walter, care încă îl sprijină să stea drept, scoate dopul și i-o duce la gură.

Mai trece o săptămână, și Marlena încă n-a ieșit din salonul ei. Sunt atât de disperat s-o văd, că încep să mă gândesc la cum să fac să mă uit pe geamul ei fără să fiu prins. Din fericire, bunul-simț are câștig de cauză și renunț.

În fiecare noapte, stau pe pătura mea din păr de cal din colț și reiau în minte ultima noastră conversație, cuvânt cu cuvânt, și fiecare vorbă rostită atunci mi se pare extrem de prețioasă. Reiau aceeași traiectorie a gândului și aceeași tortură, iar și iar – de la valul de bucurie și de uimire ce au pus stăpânire pe mine la dezumflare totală și regret ucigător. Știu că n-a avut de ales și că trebuia să mă trimită la plimbare, dar, chiar și așa, abia dacă pot suporta. Simpla rememorare a acelei scene mă lasă atât de agitat, că mă perpelesc și mă foiesc până când Walter îmi spune să mă potolesc naibii odată, fiindcă nu poate să doarmă din cauza mea și mâine o să fie zob.

Ne urmăm itinerarul stabilit. În fiecare oraș stăm cel mult o zi, cu o oprire de două zile, în principiu, duminicile. Cât ține drumul de la Burlington la Keokuk, Walter – cu ajutorul unei cantități generoase de whisky – reușește să scoată de la Camel numele și ultima adresă a fiului său. La următoarele opriri, Walter dispare în oraș imediat după micul dejun și nu se întoarce decât cu puțin înainte de spectacol. La Springfield, a reușit deja să-l contacteze.

La început, fiul lui Camel neagă că ar avea vreo legătură cu el. Însă Walter nu se dă bătut și insistă. Zi după zi, se duce în oraș, trimite telegramă după telegramă și negociază, drept pentru care fiul lui acceptă ca vinerea următoare să ne întâlnim în Providence și să-l ia în primire pe bătrân. Asta înseamnă că mai trebuie să ne chinuim așa încă vreo câteva săptămâni, însă măcar e o soluție. Și e mai mult decât am sperat.

În Terre Haute, Preafrumoasa Lucinda își dă, din senin, obștescul sfârșit. După ce Unchiul Al își revine din doliul violent,

dar scurt, organizează un rămas-bun demn de „iubita noastră Lucinda".

O oră după ce se semnează certificatul de deces, Lucinda e întinsă în căruța hipopotamului și legată de un atelaj de douăzeci și patru de percheroni cu pene la căpăstru.

Unchiul Al se urcă pe bancheta vizitiului, sfârșit de tristețe. O clipă mai târziu, își flutură nervos degetul, făcând semn să înceapă procesiunea Lucindei. Aceasta e plimbată la pas prin oraș, urmată pe jos de fiecare membru al Celui Mai Senzațional Spectacol de pe Pământ al Fraților Benzini considerat demn de a fi văzut. Unchiul Al e distrus, plânge și suflă cu zgomot în batista roșie, permițându-și doar să ridice din când în când privirea pentru a vedea dacă viteza procesiunii permite lărgirea spațiului alocat mulțimii.

Femeile vin imediat după căruța hipopotamului, toate în negru și ștergându-și coada ochilor cu batistuțe de dantelă. Eu sunt mai departe, în spate, înconjurat din toate părțile de bărbați ce jelesc, cu chipurile scăldate de lacrimi. Unchiul Al a promis câte trei dolari și o sticlă de whisky canadian pentru fiecare bărbat care își joacă rolul convingător. N-am văzut în viața mea așa o tristețe – până și câinii schelălăie și par să bocească.

Aproape o mie de orășeni ne urmează înapoi la circ. Atunci când Unchiul Al se ridică în picioare în trăsură, toți oamenii aceștia amuțesc.

Își dă jos pălăria și și-o lipește de piept. Scoate o batistă și și-o duce la ochi. Ține o cuvântare care te seacă la ficați, atât de îndurerat, încât abia dacă își poate veni în fire. La sfârșit, zice că, dac-ar fi după el, ar anula spectacolul de diseară, din respect pentru Lucinda. Însă nu poate. E peste puterile lui. E un bărbat de cuvânt și, pe patul de moarte, ea i-a ținut mâna și l-a pus să promită – ba nu, *să jure* – că nu va lăsa tot mai evident iminentul ei sfârșit să disturbe programul spectacolului și să dezamăgească miile de oameni care au așteptat cu atâta nerăbdare să vină circul.

— Fiindcă, la urma urmei...

Aici, Unchiul Al se oprește, ducându-și mâna la piept, și trăgându-și nasul plin de compasiune. Se uită spre cer și obrajii îi sunt scăldați în șiroaie de lacrimi.

Femeile și copiii din mulțime plâng fără să se ferească. O femeie din față își aruncă un braț spre frunte și se prăbușește, în timp ce mai mulți bărbați din dreapta și din stânga ei se grăbesc s-o prindă.

Unchiul Al își revine în fire cu efort, deși buza de jos încă îi mai tremură vizibil. Încuviințează încet și continuă.

— Fiindcă, la urma urmei, așa cum scumpa noastră Lucinda știa prea bine... *spectacolul trebuie să continue!*

În noaptea aceea, avem un public enorm – așa-numita „casă închisă cu paie pe jos", fiindcă, după vânzarea biletelor normale, îngrijitorii așază paie pe pista hipodromului, ca mulțimea care nu mai are loc pe scaune să poată sta pe jos.

Unchiul Al începe spectacolul cu un moment de tăcere. Înclină capul, își forțează glandele lacrimale să aducă un nou prinos, de această dată unul real, și dedică spectacolul Lucindei, al cărei altruism uriaș și absolut este unicul motiv pentru care putem continua, în ciuda acestei mari pierderi. Și o vom face să fie mândră – o, da, atât de mare e dragostea noastră pentru ea, încât, în ciuda tristeții ce ne macină și ne sfâșie inimile gata să plesnească, ne vom aduna toate forțele pentru a-i cinsti cât mai bine ultima dorință și a o face să se simtă mândră. Minuni cum n-ați văzut niciodată, doamnelor și domnilor, numere și artiști din toate colțurile lumii pentru a vă încânta și a vă amuza, acrobați și gimnaști specialiști în tumbe și trapeziști de cea mai înaltă clasă...

După ce spectacolul a început deja de ceva timp, Marlena intră în menajerie. Îi simt prezența chiar înainte să aud șoaptele de uimire din jurul meu.

Îl pun pe Bobo pe podeaua cuștii lui. Mă întorc și, așa cum credeam, o văd în fața mea, superbă, în costumul ei roz cu paiete și parură, scoțând zăbalele cailor și lăsându-le să cadă pe jos. Doar Boaz – un cal arab negru, probabil perechea lui Silver Star – rămâne priponit, și e limpede afectat de acest lucru.

Mă reazem de cușca lui Bobo, vrăjit.

Acești cai, cu care am călătorit în fiecare noapte de la un oraș la altul și care în mod normal arată ca niște cai obișnuiți, s-au transformat pe nesimțite. Suflă și fornăie, cu gâtul arcuit și coada ridicată. Se strâng în două grupuri separate, unul negru și unul alb. Marlena se duce la ei cu câte un bici lung în fiecare mână. Ridică un bici și-l flutură deasupra capului. Apoi începe să meargă cu spatele, conducându-i afară din menajerie. Caii sunt complet liberi. Nu au zăbale și căpestre, nici chingi – nimic din toate astea. O urmează pur și simplu, scuturând din cap și aruncându-și picioarele în față ca niște cai din rasa Saddlebred.

Nu i-am văzut niciodată numărul – cei care muncim în spatele scenei n-avem timp pentru un asemenea lux –, însă, de data asta, nimic nu mă va opri. Închid ușa lui Bobo cu zăvorul și mă strecor pe tunelul deschis din prelată care unește cupola cu menajeria. Vânzătorul de bilete cu locuri rezervate îmi aruncă o privire grăbită, apoi, când își dă seama că nu sunt vreun sticlete, își vede iar de ale lui. Buzunarele îi zăngăne de monede. Rămân lângă el, privind dincolo de cele trei arene până în fundul marii cupole.

Unchiul Al o anunță, și ea pășește înăuntru. Face o piruetă, ridicând ambele bice în aer. Flutură unul, apoi face un pas înapoi. Cele două grupuri de cai se grăbesc în urma ei.

Marlena pășește cu pași ușori către centrul arenei și ei o urmează, tropăind cu picioarele în aer și iscând nori de negru și alb.

Odată aflată în centrul arenei, Marlena flutură biciul ușor prin aer. Caii încep să înconjoare arena la trap, cinci albi, urmați de alți cinci, negri. După două rotații complete, ea flutură iar biciul. Caii cei negri iuțesc pasul până când fiecare dintre ei e aliniat lângă un cal alb. Altă fluturare de bici și caii se aliniază alternativ, unul negru și unul alb.

Ea abia dacă se mișcă, iar paietele costumului roz îi licăresc în lumina puternică. Se plimbă într-un mic cerc din mijlocul arenei, fluturând bicele și semnalizând lucruri pe care numai ea le știe.

Caii continuă să se învârtească, cei albi îi întrec pe cei negri, apoi cei negri îi întrec pe cei albi, creând un nou șir alternativ.

Ea strigă spre ei și ei se opresc. Ea spune altceva, ei se întorc și ridică picioarele, cu copitele din față spre centrul arenei. Apoi se întorc cu coada la Marlena și cu copitele spre public. Mai fac o rotație completă, apoi ea îi oprește iar. Ei coboară iar cu copitele în arenă și se întorc cu fața spre ea. Apoi ea îl strigă pe Midnight.

E un cal pur-sânge arab negru și magnific, cu un diamant alb, perfect în frunte. Ea îi vorbește, adunându-și bicele într-o singură mână și oferindu-i palma liberă. El își lipește botul de ea, cu gâtul arcuit și nările umflate.

Marlena face un pas înapoi și ridică un bici. Ceilalți cai se uită la ea, dansând pe loc. Ea ridică și celălalt bici și-l flutură în față și în spate. Midnight se ridică pe picioarele dinapoi, cabrându-și-le pe cele din față în aer. Acum, ea strigă ceva – e prima dată când a ridicat vocea – și se dă mult înapoi. Calul o urmează, pășind pe picioarele dindărăt și călcând aerul din fața lui. Așa, ridicat pe două picioare, calul înconjoară întreaga arenă. Apoi ea îi face semn să pună picioarele jos. Răsucește odată din bici, cu o mișcare pe care doar ea o știe, iar Midnight se înclină, punându-și un genunchi jos, în timp ce piciorul celălalt și-l ține întins. Marlena face și ea o reverență adâncă, iar mulțimea înnebunește. În timp ce Midnight încă stă înclinat, ea ridică ambele bice și le flutură. Restul cailor fac piruete, învârtindu-se pe loc.

Mai multe ovații, mai multă adulație. Marlena își întinde brațele în aer, întorcându-se spre public în așa fel încât să le ofere tuturor șansa de a-și exprima adorația. Apoi se întoarce către Midnight și se cocoață ușurel pe spinarea lui, acum aplecată. El se ridică, își arcuiește gâtul și iese maiestuos din cupolă, cu Marlena. Ceilalți cai îi urmează, din nou grupați pe culori, înghesuindu-se să stea cât mai aproape de stăpâna lor multiubită.

Îmi bate inima atât de tare, încât, în ciuda vacarmului asurzitor al mulțimii, sunt conștient de zvâcnetul sângelui în urechi. E plină până la refuz, dă pe-afară de atâta dragoste.

În noaptea aceea, după ce whisky-ul l-a trimis scurt la culcare pe Camel, iar Walter sforăie pe saltea, părăsesc cămăruța și rămân cu ochii la spinările cailor.

Țin foarte mult la acești cai. Le curăț boxele, le umplu gălețile cu apă și mâncare și-i țesăl pentru spectacol. Le verific dinții, le piaptăn coamele și le pipăi picioarele, căutând semne de febră. Le dau dulciuri și îi mângâi pe gât. Au devenit o imagine la fel de obişnuită pentru mine ca și Queenie, însă acum, că am văzut numărul Marlenei, n-am să-i mai văd niciodată la fel. Aceşti cai sunt o prelungire a Marlenei – o parte a ei, care se află aici, cu mine, chiar acum.

Mă duc la panoul care desparte boxele și-mi pun mâna pe o crupă neagră, cu mușchi frumos desenați. Midnight, care adormise, fornăie mirat și-și întoarce capul.

Când vede că sunt doar eu, se uită în altă parte. Urechile îi cad la loc, ochii i se închid și-și mută greutatea în aşa fel încât și-o sprijină acum pe un singur picior dindărăt.

Mă întorc în cămăruță și mă uit să văd dacă bietul Camel mai respiră. Apoi mă întind pe pătura din păr de cal și visez un vis cu Marlena, care probabil că mă va trimite drept în focul iadului.

În fața liniei de servire, a doua zi dimineață:

— Fii atent, spune Walter, ridicând un braț și dându-mi un ghiont în coaste.

— Ce?

Îmi arată. August și Marlena se află la masa noastră. E prima dată când vin la cantină după accidentul ei. Walter mă pironește cu privirea.

— Crezi că te descurci?

— Da, sigur că da, zic agasat.

— OK. Am întrebat și eu, spune el.

Trecem pe lângă Ezra cel mereu cu ochii la pândă și ne îndreptăm fiecare spre masa lui.

— Bună dimineața, Jacob, spune August în clipa când îmi las farfuria pe masă și mă așez.

— August, Marlena, zic, dând din cap către ei.

Marlena ridică iute privirea, apoi o coboară iar în farfurie.

— Cum te simți în această frumoasă dimineață ? spune August. Se avântă spre mormanul cu ouă jumări din farfurie.

— Bine. Tu ?

— Minunat, zice.

— Și tu, Marlena ? întreb.

— Mult mai bine, mulțumesc, spune ea.

— Ți-am văzut numărul aseară, spun.

— Da ?

— Da, zic, scuturându-mi șervetul și așezându-mi-l în poală. E... nici nu știu ce să zic. A fost incredibil. N-am văzut de când sunt așa ceva.

— Da ? spune August, ridicând o sprânceană. Niciodată ?

— Nu. Niciodată.

— Păi să fie.

Mă privește fără să clipească.

— Credeam că tocmai numărul Marlenei e cel care te-a făcut să ni te alături. Mă înșel cumva ?

Mi se ridică inima în gât. Îmi ridic tacâmurile : furculița în stânga, cuțitul în dreapta – în stil european, cum făcea mama.

— Am mințit, zic.

Atac un cârnat și încep să-l tai temeinic, așteptând un răspuns.

— Poftim ? spune el.

— Am mințit. *Am mințit !* Îmi trântesc tacâmurile jos, cu o bucată de cârnat înfiptă în furculiță. OK ? Evident că înainte să sar în trenul vostru, n-auzisem în viața mea de Frații Benzini. Cine dracu' a auzit de Frații Benzini ? Singurul circ pe care l-am văzut în viața mea a fost cel al Fraților Ringling, și erau extraordinari. *Extraordinari !* M-ai auzit ?

Se lasă o tăcere înmărmurită. Mă uit în jur îngrozit. Toți cei din cort se holbează la mine uluiți. Walter a uitat să închidă gura. Queenie și-a lipit urechile de cap. În depărtare, se aude mugetul unei cămile.

Într-un târziu, îmi întorc privirea către August. Acesta mă pironește cu ochii cât cepele. Un colț al mustății îi tremură abia vizibil. Îmi bag șervetul sub marginea farfuriei, întrebându-mă dacă o să se ridice și-o să vină la mine.

August cască și mai tare ochii. Sub masă, mâinile mi se fac pumni. Apoi August explodează. Începe să râdă atât de tare, încât se face roșu, se ține cu mâinile de burtă și se chinuie să respire. Râde și icnește până când încep să-i curgă lacrimile și îi tremură buzele de efort.

— Vai, Jacob, spune, ștergându-se pe obraji. Vai, Jacob. Mi-e teamă că te-am judecat greșit. Da. Chiar așa. Cred că te-am judecat greșit. Râde pe înfundate și-și trage nasul, tamponându-și fața cu șervetul. O, Doamne, spune oftând. O, Doamne.

Își drege glasul și-și ridică tacâmurile. Ia niște ou cu furculița, apoi o lasă iar jos, cuprins din nou de veselie.

Ceilalți meseni se întorc la ale lor, însă fără prea mare chef, ca mulțimea care nu se dădea dusă în prima zi, când l-am trimis la plimbare pe bărbatul care voia să facă scandal. Și nu pot să nu observ că, atunci când se întorc la mâncarea lor, o fac cu o ușoară teamă.

Moartea Lucindei ne lasă cu o lipsă foarte gravă la inventarul artistic. Lipsă ce trebuie musai remediată – toate circurile au grăsane, prin urmare și noi trebuie să avem.

Unchiul Al și August citesc din scoarță-n scoarță anunțurile din *Billboard* și, la fiecare oprire, dau telefoane și trimit telegrame pentru a face rost de alta, însă toate grăsanele sunt fie fericite cu viața lor, fie le-au ajuns la urechi lucruri nu tocmai plăcute despre Unchiul Al. După două săptămâni și zece opriri, Unchiul Al e atât de disperat, încât o abordează chiar și pe o spectatoare supraponderală. Din nefericire însă, se dovedește a fi taman soția șefului poliției locale, iar Unchiul Al se alege cu un ochi vânăt în loc de o grăsană, însoțit de câteva instrucțiuni sumare referitoare la părăsirea urgentă a orașului.

Avem la dispoziție două ore. Artiștii se sechestrează imediat în vagoanele lor. Odată puși pe treabă, îngrijitorii se agită ca niște găini fără cap. Unchiul Al e vânăt la față și răsuflă întretăiat, fluturându-și bastonul și altoindu-și angajații care nu se mișcă destul de iute pentru gustul lui. Corturile cad atât de repede, încât sub prelate sunt prinși oameni, apoi cei care demontează celelalte corturi trebuie să se ducă și să-i recupereze înainte

ca aceştia să se sufoce sau – şi mai rău, după părerea Unchiului Al – să-şi folosească briceagurile pentru a face găuri în prelată.

După ce sunt încărcate toate animalele, mă duc la vagonul meu. Nu-mi place să văd orăşeni bântuind pe la marginea terenului nostru. Mulţi dintre ei sunt înarmaţi şi în adâncul stomacului meu musteşte un sentiment neplăcut.

Încă nu l-am văzut pe Walter şi mă plimb nervos prin faţa uşii deschise, cu ochii spre teren. Negrii s-au ascuns de mult în vagonul Escadronului Zburător, şi nu sunt prea sigur că mulţimea nu se va mulţumi cu un pitic roşcat în locul lor.

La două ore fără cinci minute de când am primit ordinele de a părăsi oraşul, faţa lui se iţeşte în uşă.

— Unde dracu' ai fost ? strig.

— El e ? zice cu glas răguşit Camel, de dincolo de buşteni.

— Da, el e. Urcă odată, îi zic lui Walter, făcându-i semn să grăbească pasul. Nu-mi place deloc cum se uită oamenii ăştia la noi.

El nu se clinteşte. E îmbujorat tot şi pare că a rămas fără aer.

— Unde-i Queenie ? Ai văzut-o pe Queenie ?

— Nu. De ce ?

El dispare.

— Walter ! Sar şi fug după el. Walter ! Unde naiba te duci ? Am auzit deja fluierul acum cinci minute !

El aleargă pe lângă tren, aplecându-se să se uite sub roţi.

— Hai la tata, Queenie ! Hai la tata, fata mea ! Se ridică, se opreşte în faţa fiecărui vagon cu animale, strigând printre şipci, apoi aşteptând răspuns. Queenie ! Hai la tata, fata mea ! De fiecare dată când strigă, glasul îi atinge un alt nivel de disperare.

Şuieră un fluier, o avertizare lungă, urmată de sâsâitul şi pufăitul locomotivei.

Glasul lui Walter se frânge, răguşit de atâta strigat.

— Queenie ! Unde naiba eşti ? Queenie ! *Hai, fata mea !*

În faţa noastră, ultimii întârziaţi se urcă grăbiţi în vagoanele-platformă.

— Haide, Walter, vino ! strig. Nu te prosti. Trebuie să te urci.

El mă ignoră. Acum e în faţa unui vagon-platformă şi se uită sub roţile acestuia.

— Haide, Queenie, vino! strigă. Se oprește și se ridică brusc. Pare pierdut. Queenie? zice, fără a se adresa cuiva anume.

— Fir-ar să fie, zic.

— Vine sau ce face? întreabă Camel.

— Nu prea pare să vină, zic.

— Du-te și ia-l pe sus, ce stai? răcnește acesta la mine.

Trenul se avântă înainte, iar vagoanele scrâșnesc în timp ce locomotiva cuplează rând pe rând roțile, punându-le în mișcare.

Sar pe pietriș și alerg spre vagoanele-platformă. Walter stă cu fața spre locomotivă.

Îl ating pe umăr.

— Walter, e timpul să plecăm.

Se întoarce spre mine, cu privirea rugătoare.

— Unde e? Ai văzut-o?

— Nu. Haide, Walter, zic. Acum trebuie să urcăm în tren.

— Nu pot, zice. Mă privește alb. Nu pot s-o las. Pur și simplu nu pot.

Trenul a pornit și scoate deja aburi.

Mă uit în urma mea. Orășenii, înarmați cu puști, cu bâte de baseball și bețe se avântă în urma noastră. Mă uit înapoi spre tren suficient cât să-mi calculez în gând viteza și număr, rugându-mă la Dumnezeu să nu mă înșel: *unu, doi, trei, patru.*

Îl înșfac pe Walter ca pe un sac de făină și-l arunc în vagon. În clipa în care lovește podeaua, se aude o bufnitură urmată de un scâncet. Alerg pe lângă tren și mă apuc de bara de fier de lângă ușă. Las trenul să mă tragă după el în trei salturi uriașe, apoi mă folosesc de viteza lui pentru a mă catapulta înăuntru.

Aterizez cu nasul în dușumele date cu leșie. Când îmi dau seama că sunt teafăr, mă uit după Walter, pregătit să mă iau la bătaie cu el.

Însă el e ghemuit într-un colț și plânge.

Walter e imposibil de consolat. Rămâne în colț cât scot buștenii și-l eliberez pe Camel. Reușesc de bine, de rău să-l și bărbieresc – sarcină la care e nevoie de obicei de toți trei – , după care îl trag în zona din fața cailor.

— Ei, haide, Walter, spune Camel. Îl țin de subsuori, iar posteriorul gol al bătrânului se bălăngăne deasupra recipientului pe care Walter îl numește găleata cu miere. Ai făcut tot ce-ai putut. Se uită peste umăr la mine. Hei, ține-mă puțin mai jos, vrei ? Zici că-s în balansoar cum mă ții tu.

Îmi îndepărtez picioarele, încercând să-l țin mai jos pe Camel, păstrându-mi spatele drept. De regulă, Walter e cel care se ocupă de partea asta, fiindcă el are înălțimea potrivită.

— Walter, mi-ar prinde tare bine o mână de ajutor, zic când mă săgetează un junghi cumplit în spate.

— Tacă-ți fleanca, zice.

Camel ridică iar privirea, de data asta odată cu o sprânceană.

— E OK, zic.

— Ba nu, nu-i deloc OK, urlă Walter din colțul lui. Nimic nu e OK ! Queenie era tot ce-aveam pe lumea asta. Pricepi atâta lucru ? Glasul îi devine un scâncet. Era tot ce-aveam.

Camel își flutură o mână spre mine, indicând faptul că a terminat. Mă mișc câțiva pași și-l las jos.

— Ei, n-are cum să fie adevărat, spune Camel în timp ce-l șterg. Un tânăr ca tine trebuie să aibă undeva un suflet de om care ține la el.

— Nu știi nimic.

— N-ai și tu o mamă pe undeva ? stăruie Camel.

— Și dacă am ? Poate că o doare-n cot de mine.

— Nu-i frumos să vorbești așa, spune Camel.

— De ce nu ? M-a vândut la circul ăsta când aveam paișpe ani. Ne privește furibund. Și nu vă mai uitați așa la mine, de parcă v-ar fi milă, se răstește. Era o babă nebună, oricum. Cine dracu' are nevoie de ea ?

— Cum adică *te-a vândut* ? întreabă Camel.

— Uită-te la mine, crezi c-aș fi putut lucra la fermă ? Lasă-mă dracului în pace, atâta te rog. Ne întoarce nervos spatele.

Îl închei pe Camel la pantaloni, îl apuc de subsuori și-l duc înapoi în cameră. Își târăște picioarele în urma lui, iar călcâiele îi mătură podeaua.

— Of, of, of, spune când îl aranjez pe pat. Ce zici de asta ?

— Ți-e foame ? zic, încercând să schimb subiectul.

— Nț, încă nu. Da' o gură de whisky ar merge acum ca focul. Clatină din cap cu tristețe. În viața mea n-am auzit de o așa muiere fără inimă.

— Să știi că te aud, așa să știi, răcnește Walter. Și, în afară de-asta, tu vorbești, moșule ? Când l-ai văzut ultima oară pe fi-tu ?

Camel se îngălbenește la față.

— Îhm ? Nu poți să-mi răspunzi, așa-i ? continuă Walter din afara cămăruței. Crezi că-i așa de mare deosebirea între ce-a făcut maică-mea și ce-ai făcut tu ?

— Da, e, strigă Camel. E o deosebire foarte mare. Și, oricum, de unde dracu' știi tu ce-am făcut eu ?

— De la tine, tu ne-ai zis într-o noapte când te-ai abțiguit bine, zic încet.

Camel mă privește preț de o clipă. Apoi se schimonosește la față. Își duce o mână flască la frunte și-și ferește privirea.

— Porcăria dracu', zice. Porcăria dracu'. N-am știut că știți, zice. Trebuia să-mi spuneți.

— Credeam că știi, zic. Și oricum, nu ne-a povestit prea multe. A zis doar că, într-o bună zi, ai plecat în lume.

— „A zis doar ?" Camel își răsucește capul spre mine, brusc. „*A zis doar ?*" Ce dracu' înseamnă asta ? Ați luat legătura cu el ?

Mă las să cad pe podea și-mi pun capul pe genunchi. După cât se pare, o să avem o noapte lungă.

— Cum adică „a zis doar ?" zbiară Camel. Te-am întrebat ceva.

Oftez.

— Da, am luat legătura cu el.

— Când ?

— Acum ceva vreme.

Mă privește uluit.

— Dar de ce ?

— Ne întâlnim cu el în Providence. Te ia la el acasă.

— A, nu, spune Camel, scuturând vehement din cap. Să crezi tu că mă duc cu el.

— Camel...

— Cine dracu' te-a pus să faci asta ? Ce drept ai tu să te bagi în viața mea ?

— N-am avut de ales! strig. Mă opresc, închid ochii și încerc să mă calmez. N-am avut de ales, repet. Trebuia să facem ceva.

— Nu mă pot duce înapoi! Nu știi ce s-a întâmplat. Nu mă vor lângă ei.

Îi tremură buza și închide gura. Își întoarce fața, să nu i-o mai vedem. O clipă mai târziu, încep să-i tremure umerii.

— Fir-ar să fie, zic. Ridic vocea, strigând pe ușa deschisă: Hei, Walter, mersi mult! M-ai ajutat foarte mult în seara asta! Mulțumesc mult!

— Du-te dracu'! răspunde el.

Sting lampa cu kerosen și mă târăsc pe pătura mea din păr de cal. Mă culc pe suprafața ei aspră, care-mi provoacă mâncărimi, apoi mă ridic iar.

— Walter! strig. Hei, Walter! Dacă nu vii înapoi, îți iau salteaua.

Nu primesc nici un răspuns.

— M-ai auzit? Am zis că-ți iau salteaua.

Aștept un minut-două, apoi mă ridic și mă duc la saltea.

Walter și Camel își petrec noaptea scoțând zgomotele pe care le scot oamenii când se chinuie să nu plângă, iar eu mi-o petrec ținându-mi perna pe cap, ca să nu-i aud.

Mă trezește glasul Marlenei.

— Cioc cioc. Pot să intru?

Deschid imediat ochii. Trenul s-a oprit, însă eu se pare că nu m-am trezit. Un alt motiv pentru care tresar e faptul că tocmai pe ea o visam și o clipă mă gândesc dacă nu cumva încă mai dorm.

— Hei! E cineva aici?

Mă ridic în coate și mă uit la Camel. E culcat pe pat, neajutorat, și are ochii mari de spaimă. Ușa interioară a rămas deschisă toată noaptea. Sar repede în picioare.

— Ăă, stai o clipă! Mă duc repede s-o întâmpin, închizând iute ușa în urma mea.

Ea a urcat deja în vagon.

— A, bună, zice, când dă cu ochii de Walter. Acesta e încă cuibărit într-un colț. Pe tine te căutam. Ăsta e cumva câinele tău?

Walter ridică imediat capul, ca împins de un arc.

— Queenie!

Marlena se apleacă să-i dea drumul câinelui din mână, însă, înainte să apuce ea s-o facă, Queenie se eliberează din strânsoare și se izbește de podea cu o bufnitură. Se ridică repede și sare în brațele lui Walter și începe să-l lingă pe față și să dea atât de tare din coadă că aproape cade pe spate.

— Vai de mine, Queenie! Unde ai fost, fată rea, fată rea ce ești? Doamne, ce m-ai speriat, fată rea, fată rea de tot! Walter îi oferă fața și capul ca să i le lingă, iar Queenie se agită și sare încântată.

— Unde era? întreb, întorcându-mă spre Marlena.

— Ieri, când am plecat, fugea pe lângă tren, zice, fără să-i scape din ochi pe Walter și pe Queenie. Am văzut-o pe fereastră și l-am trimis pe August după ea. S-a întins pe burtă pe platformă și a cules-o din mers.

— August? zic. Serios?

— Da. După care, drept mulțumire, ea l-a mușcat.

Walter o înconjoară pe Queenie cu brațele și-și îngroapă fața în blana ei.

Marlena îi mai privește o clipă, apoi se îndreaptă spre ușă.

— Păi, cred c-ar cam trebui să plec, zice.

— Marlena, zic, întinzând brațul spre ea.

Ea se oprește.

— Mulțumesc, spun, lăsând mâna jos. N-ai idee cât de mult înseamnă asta pentru el. Pentru noi, de fapt.

Ea îmi aruncă o privire extrem de scurtă – însoțită de un zâmbet fugar –, apoi se uită spre crupele cailor ei.

— Da. Da. Cred că știu.

Când ea coboară din vagon, am ochii plini de lacrimi.

— Măi, măi, măi, ce să vezi? spune Camel. Poate că, până la urmă, e om și el.

— Cine? August? face Walter. Se apleacă, apucă un buștean și îl târăște pe podea. Aranjăm camera pentru zi, deși Walter se mișcă cu încetinitorul, fiindcă ține morțiș să o care pe Queenie sub braț. Niciodată.

— Să știi că poți să-i dai drumul, zic. Ușa e închisă.

— Ți-a salvat câinele, subliniază Camel.

— N-ar fi făcut-o dacă ar fi știut că e a mea. Şi Queenie știe asta. De-asta l-a mușcat. Da, știai, nu-i așa, draga mea? spune, trăgându-i boticul mai aproape de el și vorbindu-i drăgăstos. Da, Queenie e o fată foarte deșteaptă.

— Și ce te face să crezi că nu știe? zic. Marlena știe.

— Fiindcă pur și simplu știu. Ăsta-i jidan, nu-i om.

— Vezi cum vorbeşti! strig.

Walter se oprește și se uită la mine.

— Ce? Și tu ești evreu? Uite ce e. Îmi pare rău. N-am vrut să te jignesc. Am aruncat și eu o vorbă, zice.

— Da, ai aruncat și tu o vorbă, zic, încă strigând. Numai prostii spui și m-am săturat ca de mere acre de vorbele voastre idioate! Dacă ești artist, te iei de muncitori. Dacă ești muncitor, te iei de polonezi. Dacă ești polonez, te iei de evrei. Şi dacă ești pitic – spune-mi, Walter, atunci de cine te mai iei? Doar pe evrei și pe îngrijitori îi urăști, sau și pe polonezi?

Walter roșește și coboară privirea.

— Nu-i urăsc. Eu nu urăsc pe nimeni. După o clipă, adaugă: Ei, da, bine, îl urăsc pe August. Dar pe el îl urăsc fiindcă e un nenorocit care face umbră pământului degeaba.

— Nu-l poți contrazice, zice Camel răgușit.

Mă uit de la Walter la Camel și înapoi.

— Nu, zic oftând. Nu, cred că nu poți.

În Hamilton, temperatura crește până la treizeci și ceva de grade, arșița soarelui e necruțătoare și n-avem limonadă.

Tipul de la toneta cu răcoritoare, care a plecat doar câteva minute de lângă cazanul în care o amesteca, se duce cu o falcă-n cer și una-n pământ la Unchiul Al, convins că îngrijitorii sunt de vină.

Unchiul Al i-a convocat pe toți la el. Aceștia ies de sub prelata șopronului și a menajeriei, adormiți, cu paie în păr. Îi observ de la distanță, dar nu e greu să-ți dai seama că n-au nici o legătură cu acuzația.

Însă Unchiul Al se pare că nu e de aceeași părere. Se plimbă nervos prin fața lor, răcnind ca Genghis Han când își cerceta trupele. Urlă la ei, le dă detalii despre costul limonadei furate, atât ca provizii, cât și ca vânzări, și le spune că, dacă se mai întâmplă o dată, o să le oprească din salarii. Le trage câte una în cap câtorva dintre ei, apoi le dă drumul. Aceștia se întorc la locurile în care se odihneau, frecându-și creștetele și aruncându-și priviri bănuitoare unii altora.

Cu doar zece minute înainte de deschiderea porților, bărbații de la toneta de răcoritoare amestecă altă tranșă de suc, folosind apa din jgheaburile animalelor. Strecoară ovăzul, fânul și părul care plutește în apă cu ajutorul unor colanți donați de un clovn și, în clipa în care amestecă și „plutitoarele“ – bucăți de lămâie din cauciuc, făcute să lase impresia că undeva, pe traseu, amestecul a văzut și fructe adevărate –, un grup de cetățeni se apropie deja de aleea centrală. Nu știu dacă respectivii colanți erau curați, dar observ faptul că toți circarii se abțin să bea limonadă în ziua aceea.

În Dayton, limonada lipsește din nou. Din nou, se pregătește o nouă tranșă, amestecată cu apă din jgheaburi și făcută cu câteva clipe înainte de sosirea spectatorilor.

De această dată, când Unchiul Al adună suspecții obișnuiți, în loc să-i amenințe că le taie din salarii – o amenințare inutilă, dat fiind că nici unul dintre ei n-a mai fost plătit de două luni –, îi obligă să se caute în săculeții amărâți din piele de căprioară de la gât și să-i dea fiecare câte două monede de un sfert de dolar. Și astfel, posesorii săculeților devin ei înșiși ursuzi și enervați.

Hoțul de limonadă i-a lovit pe îngrijitori exact unde-i durea mai tare, și sunt gata să ia măsuri. Când ajungem la Columbus, câțiva dintre ei se ascund lângă cazan și așteaptă.

Cu puțin timp înainte de începerea spectacolului, August mă cheamă în cabina Marlenei să văd un anunț pentru un cal alb. Marlena are mare nevoie de unul, fiindcă doisprezece cai sunt mai spectaculoși decât zece, și la ei este vorba strict de spectacol. În plus, Marlena e de părere că Boaz începe să fie cam deprimat că, în timp ce restul cailor au parte de aplauze,

el rămâne singur în menajerie. Cel puţin asta spune August, dar eu cred că vrea să-mi facă o favoare, după izbucnirea mea de la cantină. Ori asta, ori August s-a hotărât să-şi ţină prietenii aproape și dușmanii și mai aproape.

Stau într-un șezlong, cu *Billboard* în poală și o sticlă de salsaparila în mână. Marlena e la oglindă și-și aranjează costumul, iar eu fac eforturi considerabile să nu mă uit la ea. Singura dată când ni se întâlnesc privirile, în oglindă, mi se taie respirația, ea roșește și ne uităm amândoi în altă parte.

August nu vede nimic, ocupat să-și încheie nasturii vestei și să facă o conversație lejeră, când în cort dă buzna Unchiul Al.

Marlena se întoarce furioasă.

— Hei, ai auzit vreodată să ceri voie înainte să intri în cortul unei doamne ?

Unchiul Al nu-i dă nici o atenție. Se duce țintă la August și-i înfige un deget în piept.

— E *nenorocitul tău de elefant* ! zbiară.

August se uită la degetul proptit în pieptul lui, nu zice nimic câteva clipe, apoi i-l prinde între degetul mare și arătător. Îi dă mâna Unchiului Al la o parte, apoi își scoate o batistă din buzunar pentru a-și șterge scuipatul de pe față.

— Poftim ? întreabă la finalul acestei operații.

— E *nenorocitul tău de elefant, ea e hoțul* ! zbiară Unchiul Al, stropindu-l din nou pe August pe față. Își scoate țărușul din pământ și, cu el de picior, se duce, bea limonada, după care se întoarce și înfige țărușul iar în pământ !

Marlena își acoperă gura cu mâna, însă nu destul de iute.

Unchiul Al scuipă furios.

— Ți se pare amuzant ? *Ți se pare amuzant ?*

Ei i se scurge tot sângele din față.

Mă ridic de pe scaun și fac un pas în față.

— Ei bine, trebuie să recunoști că există o anume...

Unchiul Al se întoarce, își pune ambele mâini pe umerii mei și mă împinge atât de tare, încât cad pe spate, peste un cufăr.

Se întoarce apoi către August.

— Blestematul ăla de elefant m-a costat *o avere* ! Din cauza ei n-am putut plăti oamenii și a trebuit să rezolv cumva situația

și să stau cu morcovul în fund, c-au venit peste mine ăia de la Căile Ferate! Și pentru ce? De jucat în spectacol nu joacă și n-are altă treabă decât să-mi fure limonada!

— Al! zice August tăios. Vezi cum vorbești. Îți atrag atenția că te afli în prezența unei doamne.

Unchiul Al întoarce capul. O privește pe Marlena fără pic de regret, apoi se întoarce către August.

— Woody vrea să-și recupereze pierderile, spune. O să-ți opresc din leafă.

— Ai luat deja de la îngrijitori, spune Marlena încetișor. Le dai banii înapoi?

Unchiul Al își pironește privirea asupra ei și expresia lui îmi displace atât de tare, încât fac un pas înainte și mă interpun între ei. El își mută privirea asupra mea, cu dinții încleştați de mânie. Apoi se întoarce și pleacă nervos.

— Ce japiță, spune Marlena, întorcându-se la măsuța de toaletă. Poate că tocmai mă îmbrăcam.

August rămâne nemișcat. Apoi își ia jobenul și bățul cu țepușă.

Marlena îl vede în oglindă.

— Unde te duci? zice repede. August, ce faci?

El pornește spre ușă.

Ea îl prinde de braț.

— Auggie! Unde te duci?

— N-o să fiu singurul care plătește limonada, zice, eliberându-și mâna violent din strânsoarea ei.

— August, nu! Îl prinde iar de braț. De data asta încearcă să-l țină cu toată forța ei, să-l facă să nu plece. August, stai! Pentru numele lui Dumnezeu! N-a știut că nu e bine ce face. Data viitoare o s-o legăm mai bine...

August se elibrează din strânsoare și Marlena se prăbușește la podea. El o privește cu dezgust total. Apoi își trântește pălăria pe cap și îi întoarce spatele.

— August! țipă ea. Stai!

El dă prelata la o parte și iese. Marlena rămâne împietrită, în locul în care a căzut. Mă uit de la ea la prelată și înapoi.

— Mă duc după el, zic, pornind spre ușă.

— Nu! Stai!
Încremenesc.
— N-are nici un rost, spune, cu glasul mic și neputincios. Nu-l poți opri.
— Dar pot măcar să încerc. Data trecută n-am făcut nimic și, dacă nici acum nu fac, n-am să mi-o iert niciodată.
— Nu înțelegi! N-o să faci decât să înrăutățești lucrurile! Te rog, Jacob! Nu înțelegi!
Mă răsucesc cu fața spre ea.
— Nu! Nu înţeleg! Nu mai înţeleg nimic. Absolut nimic. Ești bună să mă luminezi?
Ea face ochii mari. Deschide gura și rămâne cu ea larg căscată. Apoi își îngroapă capul în mâini și izbucnește în lacrimi.
Mă uit la ea îngrozit. Apoi cad în genunchi și o iau în brațe.
— Of, Marlena, Marlena...
— Jacob, îmi șoptește cu chipul lipit de cămașa mea. Se lipește de mine atât de tare, încât zici că îi e teamă să nu fie înghițită de un vârtej.

Șaisprezece

— Numele meu nu e Rosie. E *Rosemary*. Știți prea bine asta, domnule Jankowski.

Tresar și mă trezesc, clipind când dau cu ochii de strălucirea luminii fluorescente.

— Ăă ? Ce ?

Am doar un firicel de glas, care abia se aude. Deasupra mea se apleacă o negresă, care-mi pune ceva pe picioare. Are părul întins, frumos mirositor.

— Adineaori mi-ați spus Rosie. Numele meu e *Rosemary*, spune, îndreptându-se de șale. E mai bine așa ?

Mă uit la ea bulversat. O, Doamne. Are dreptate. Sunt un moșneag. Și sunt culcat în pat. Ia stai așa – i-am spus Rosie ?

— Am vorbit în somn ? Cu voce tare ?

Ea râde.

— O, Doamne, da. O, da, domnule Jankowski. Vorbiți întruna, de când am plecat din sala de mese. Mi-ați făcut capul calendar.

Mi se suie tot sângele în cap. Mă uit la mâinile cu unghii încovoiate din poala mea. Numai Dumnezeu știe ce-oi fi zis. Știu doar la ce m-am gândit, și chiar și asta e departe în amintirea mea – și, brusc, m-am trezit aici, acum, după ce am fost sută la sută convins că am fost *acolo*.

— De ce, care-i problema ? spune Rosemary.

— Am... am zis ceva... mă înțelegi, *jenant* ?

— Dumnezeule mare, nu ! Nu înțeleg de ce nu le-ați spus celorlalți, mai ales că toată lumea vrea să meargă la circ. Pun pariu că nici măcar n-ați pomenit de asta, nu ?

Rosemary mă privește, așteptând un răspuns. Apoi se încruntă. Își trage un scaun lângă mine și se așază.

— Nu vă amintiți că ați vorbit cu mine, așa-i? spune cu blândețe.

Clatin din cap.

Îmi ia ambele mâini în ale ei. Sunt calde, durdulii și zdravene.

— N-ați zis nici un lucru de care să vă rușinați, domnule Jankowski. Sunteţi un adevărat gentleman și sunt onorată că vă cunosc.

Ochii mi se umplu de lacrimi și cobor privirea ca să nu observe.

— Domnule Jankowski...

— Nu vreau să vorbesc despre asta.

— Despre circ?

— Nu. Despre... O, ce Dumnezeu, chiar nu pricepi? *Nici măcar nu mi-am dat seama că vorbeam.* E începutul sfârșitului. De aici nu mă mai așteaptă nimic bun și nu mai am prea mult de trăit. Speram sincer să rămân întreg la minte până la sfârșit. Chiar speram.

— Dar sunteți cât se poate de întreg la minte, domnule Jankowski. Aveți o prezență de spirit de invidiat.

Rămânem o clipă în tăcere.

— Mi-e frică, Rosemary.

— Vreţi să vorbesc cu doctoriţa Rashid? întreabă.

Încuviințez. O lacrimă mi se prelinge pe obraz și îmi cade în poală. Îmi țin ochii larg deschiși, sperând să mi le țin în frâu pe celelalte.

— Mai e o oră până trebuie să vă gătiți de plimbare. Vreți să vă mai odihniți un pic?

Încuviințez din nou. Mă mângâie o ultimă oară pe mână, coboară capătâiul patului și pleacă. Rămân întins, ascultând bâzâitul neonului și privind modelul cu pătrate de pe tavanul scund. O mare de floricele presate, de prăjituri de orez fără gust.

Dacă e să fiu sincer până la capăt, am bătut mereu apropouri, dar nimeni nu m-a luat în seamă.

Săptămâna trecută, când au venit ai mei, n-am știut cine sunt. Am jucat teatru și m-am chinuit să nu-și dea seama – când i-am văzut că se îndreaptă spre mine și mi-am dat seama că la mine au venit. Am zâmbit și am scos toate sunetele de întâmpinare

care se scot în asemenea ocazii, „o, da-urile" și „Dumnezeule mare" ce constituie majoritatea conversațiilor mele în ultimul timp. Am crezut că mă descurc, până când pe chipul mamei a apărut o expresie ciudată. O expresie de groază, cu fruntea plină de cute și gura ușor întredeschisă. Am recapitulat rapid ultimele minute ale schimbului nostru de replici și mi-am dat seama că am spus ce nu trebuia, exact opusul a ceea ce ar fi trebuit să spun, după care m-am speriat, fiindcă nu pot spune că-mi displace Isabelle. Doar că n-o cunosc, așa că am avut oarece probleme să fiu atent la amănuntele dezastruosului ei recital de dans.

Însă în clipa aia Isabelle s-a întors și a râs și în fracțiunea aia de secundă am văzut-o pe soția mea. Asta m-a făcut să plâng și acești oameni pe care nu i-am recunoscut au schimbat priviri furișe între ei, după care, la scurt timp, au zis că e timpul să plece, fiindcă bunicul trebuie să se odihnească. M-au bătut pe mână și mi-au aranjat mai bine pătura pe genunchi, după care au plecat. Au plecat în lume și m-au lăsat aici. Și nici până azi n-am aflat cine sunt.

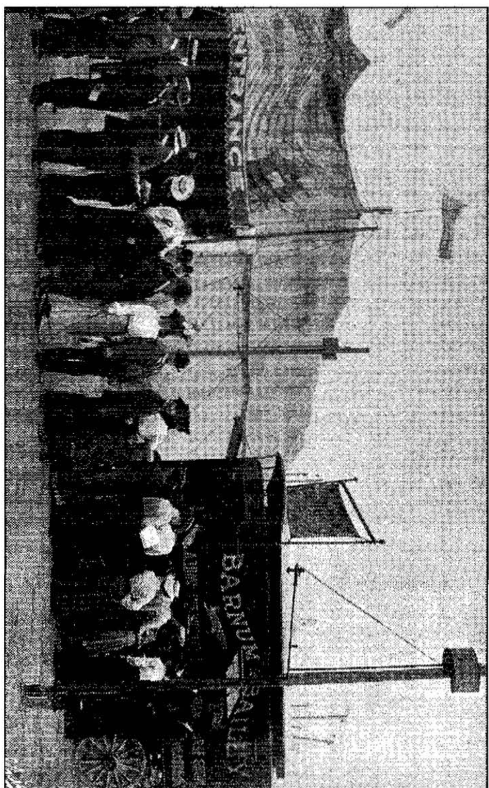
Îmi cunosc copiii, nu mă înțelegeți greșit, însă aceștia nu sunt copiii mei. Sunt copiii copiilor mei, și copiii lor, și poate chiar și stră-strănepoții mei. Le-am zis vorbe de alint când erau copii? I-am legănat pe genunchi? Am trei fii și două fiice, o armată de copii, și nici unul dintre ei nu s-a înfrânat de la a procrea. Înmulțești cinci cu patru, apoi din nou cu cinci și nu e de mirare că uit care al cui e și cum îl cheamă. Nu m-ajută nici faptul că vin la mine pe rând, fiindcă, chiar dacă aș reuși să-i țin minte pe unii dintre ei, poate că ei n-o să mai vină opt-nouă luni, destulă vreme ca să-i uit și pe cei pe care-i știam.

Dar ce s-a întâmplat azi a fost cu totul altceva și m-a speriat mult, mult mai tare.

Ce Dumnezeu oi fi zis?

Închid ochii și încerc să mă sforțez să-mi amintesc. Imaginile nu mai au contururi clare. Creierul meu e ca un univers ale cărui gaze se rarefiază tot mai tare către margini. Însă nu se topește în neant. Simt că acolo încă mai există ceva, un lucru pe care nu-l pot atinge, ce plutește, așteptând – și Dumnezeu să mă ajute dacă nu alunec spre acel ceva chiar în această clipă, cu gura larg deschisă.

Din colecția Muzeului Circului Ringling,
Sarasota, Florida

Șaptesprezece

În timp ce August îi face Dumnezeu știe ce lui Rosie, Marlena și cu mine ne ghemuim pe iarba din cortul ei, agățându-ne unul de altul ca niște maimuțe-păianjen. Eu nu zic aproape nimic, îi țin doar capul la pieptul meu, în timp ce povestea ei se desfășoară în șoapte grăbite.

Îmi povestește cum l-a cunoscut pe August – avea șaptesprezece ani și tocmai își dăduse seama că burlacii care tot apăreau în ultimul timp la ei acasă la cină îi erau de fapt prezentați drept potențiali soți. Când un anume bancher între două vârste, cu bărbie dublă, păr rărit și degete subţiri începuse să apară mult prea des la cină, își auzise ușile viitorului închizându-se cu zgomot în jurul ei.

Însă, chiar în clipa când bancherul începuse să insinueze ceva care-o făcuse pe Marlena să i se scurgă tot sângele din cap și să se uite cuprinsă de spaimă la farfuria ei cu supă de moluște, fiecare suprafață disponibilă din oraș tocmai era tapetată cu afișe. Roțile destinului fuseseră puse în mișcare. Cel Mai Senzațional Spectacol de pe Pământ al Fraților Benzini se îndrepta cu toată viteza către ei chiar în acel moment, aducând cu el o fantezie cât se poate de reală pentru Marlena, o evadare în egală măsură romantică și înfricoșătoare.

Două zile mai târziu, într-o zi superbă și însorită, familia L'Arche s-a dus la circ. Marlena stătea în cortul menajeriei, în fața unui șir de splendizi cai arabi albi și negri, când August s-a apropiat de ea și i-a vorbit. Părinții ei se duseseră să vadă felinele, fără să aibă habar că o forță extrem de puternică tocmai e pe cale să năvălească în viața lor.

Iar August chiar *era* o forţă. Fermecător, cu chef de vorbă şi chipeş ca un diavol. Îmbrăcat impecabil, în pantaloni de călărie de un alb sclipitor, joben şi frac, radia deopotrivă autoritate şi carismă irezistibile. În câteva minute, obţinuse promisiunea unei întâlniri clandestine și dispăruse înainte ca doamna și domnul L'Arche să-şi reîntâlnească fiica.

Când îl întâlnise mai târziu, la o galerie de artă, el începuse să-i facă curte asiduă. Era cu doisprezece ani mai în vârstă decât ea și strălucitor așa cum numai un director de manej poate fi. Înainte de sfârșitul întâlnirii, el îi ceruse deja mâna.

Era fermecător și neobosit. A refuzat să se clintească până când ea nu s-a măritat cu el. A regalat-o cu povești despre disperarea Unchiului Al, şi Unchiul Al însuși o implorase să accepte, în numele lui August. Rataseră deja două opriri. Un circ nu putea supraviețui dacă nu-și respecta ruta anunțată. Într-adevăr, era o decizie importantă, dar nu înțelegea oare cât de mult îi afectează *pe ei*? Că viețile multor oameni depind de hotărârea ei?

Adolescenta de șaptesprezece ani Marlena a mai cugetat încă trei zile la viitorul care o aşteaptă în Boston, iar în cea de-a patra şi-a făcut valiza.

În acest moment al povestirii, o podidesc lacrimile. Continui s-o strâng la piept și s-o legăn ca pe un copil. În cele din urmă, se desprinde din brațele mele și își șterge ochii cu mâinile.

— Ar trebui să pleci, zice.

— Nu vreau.

Ea geme încetișor, întinde mâna lângă panoul despărțitor și-mi mângâie obrazul cu dosul palmei.

— Vreau să te revăd, zic.

— Mă vezi în fiecare zi.

— Știi ce vreau să spun.

Urmează o pauză lungă. Ea coboară privirea în podea. Buzele i se mișcă de câteva ori în gol, și abia apoi reușește să vorbească.

— Nu pot.

— Marlena, pentru numele lui Dumnezeu...

— Pur și simplu nu pot. Sunt măritată. Așa cum mi-am așternut, așa trebuie să dorm.

Îngenunchez în fața ei, scrutându-i chipul, căutând un semn care să mă roage să rămân. După o așteptare agonizantă, îmi dau seama că aștept în zadar.

O sărut pe frunte și plec.

Nu fac nici patruzeci de metri și aflu mai multe decât voiam despre felul în care Rosie a plătit pentru limonadă.

Se pare că August a intrat ca o vijelie în menajerie şi i-a gonit pe toți. Muncitorii şi alte câteva persoane au rămas afară curioase, cu urechile lipite de prelată, ascultând un torent de țipete furioase. Acestea au iscat panică în rândul celorlalte animale – cimpanzeii au început să țipe, felinele să ragă şi zebrele să schelălăie. În ciuda acestor lucruri, ascultătorii șocați au continuat să audă pocnetele seci făcute de bățul cu țepuşă de fiecare dată când atingea carnea, iar, și iar, și iar.

La început, Rosie a mugit și a scâncit. Când scâncetele au fost înlocuite de țipete și zbierete, mulți dintre bărbați s-au îndepărtat, nemaiputând suporta. Unul dintre ei a fugit să-l caute pe Earl, care a dat buzna în menajerie şi l-a prins pe August de subsuori. Acesta a dat din picioare și s-a smucit ca un nebun, tot timpul cât Earl l-a târât afară și l-a dus în vagonul administrativ.

Bărbații rămași au găsit-o pe Rosie zăcând într-o rână, tremurând, cu piciorul încă legat de un țăruș.

— Îl urăsc pe omul ăsta, zice Walter când urc în vagon.

Îl găsesc stând pe pat și mângâindu-i urechile lui Queenie.

— Îl urăsc sincer, din tot sufletul.

— Îmi spune și mie cineva ce se întâmplă ? strigă Camel de dincolo de bușteni. Fiin'că știu că se petrece ceva. Jacob, măcar tu spune-mi. Walter nu vrea să-mi spuie nimic.

Nu zic nimic.

— Nu trebuia să fie în halul ăsta de sălbatic. Absolut deloc, continuă Walter. Mai avea puțin și dădea strechea-n animale. Şi ne călcau pe toți în picioare. Ai fost acolo ? Ai auzit ?

Ni se întâlnesc privirile.

— Nu, zic.

— Zău că mor să știu și eu despre ce tot vorbiți aicea, spune Camel. Da' se pare că e ca și cum n-aș fi, nu mă bagă nimenea în seamă. Hei, nu e ora cinei?

— Nu mi-e foame, zic.

— Nici mie, zice Walter.

— Ei bine, mie mi-e, spune Camel posac. Dar pun pariu că nici unul din voi nu s-a gândit la asta. Și pun pariu că nici unul din voi nu s-a gândit să ia măcar un codru de pâine pentru moșu' ăla nebun de lângă ei.

Walter și cu mine ne uităm unul la altul.

— Ei bine, eu am fost acolo, spune el, cu privirea acuzatoare. Vrei să știi ce-am auzit? zice.

— Nu, spun, uitându-mă la Queenie.

Ea îmi surprinde privirea și lovește de câteva ori pătura cu coada ei ca un ciot.

— Ești sigur?

— Da. Sunt sigur.

— M-am gândit că poate te interesează, având în vedere că te dai veterinar.

— Mă interesează, zic tare. Dar mi-e frică de ce-aș fi în stare să fac dacă aflu.

Walter mă privește mult timp.

— Deci cine îi aduce moșneagului ceva să-și astâmpere foamea? Tu sau eu?

— Hei! Vă duceți odată? Ce dracu' vă tot îndemnați atâta unu' pe altu'? strigă bătrânul.

— Mă duc eu, zic.

Mă întorc pe călcâie și ies din vagon.

La jumătatea drumului spre cantină, îmi dau seama că scrâșnesc din dinți.

Când mă întorc cu mâncarea pentru Camel, Walter nu mai e. Se întoarce peste câteva minute, cu câte o sticlă mare de whisky în fiecare mână.

— În sfârșit. Să-ți dea Dumnezeu sănătate, gângurește Camel, care acum e proptit în colț. Arată spre Walter cu mâna blegită. Da' de unde Doamne iartă-mă făcuși rost de astea?

— Un amic de la aprovizionare mi-e dator. M-am gândit că n-ar fi rău să ne înecăm amarul într-o băutură bună în seara asta.

— Păi atunci ce stai ? spune Camel. Nu mai da atâta din gura aia și fă-te-ncoa' cu sticlele.

Walter și cu mine ne întoarcem spre el amândoi odată și îl privim cu ochii holbați.

Ridurile de pe chipul lui Camel se adâncesc și mai tare.

— Dumnezeule mare carele ești în ceruri, da' ce-i cu voi, bre, ce-ați făcut fețele astea lungi ? Ce s-a întâmplat ? V-a scuipat cineva în ciorbă ?

— Na. Lasă-l în pace, nu-l băga în seamă, spune Walter, împungându-mă cu o sticlă de whisky în piept.

— Cum adică, „nu-l băga în seamă" ? Pe vremea mea, tineretul îi respecta pe ăi mai în etate.

În loc să-i răspundă, Walter ia cealaltă sticlă și se așază pe vine, lângă el. Când Camel dă să o apuce, Walter își ferește mâna.

— Neh, neh, neh, bătrâne. Dacă-ți dau să bei tu, o verși și-o să plângem și tu, și noi.

Ridică sticla la buzele lui Camel și îl lasă să dea pe gât câteva guri. Camel arată ca un sugar care bea din biberon. Walter se întoarce pe călcâie și se reazemă de perete. Apoi ia și el o dușcă zdravănă.

— Care-i treaba, nu-ți place whisky-ul ? zice, ștergându-se la gură și arătând spre sticla nedestupată din mâna mea.

— Ba-mi place foarte mult. Uite ce e, n-am bani, așa că nu știu cum am să-ți pot plăti vreodată, da' mi-o dai mie ?

— Ți-am dat-o deja.

— Nu, vreau să zic... pot să i-o duc altcuiva ?

Walter mă privește o clipă, și în colțul ochilor îi apar cute de amuzament.

— E o femeie, nu ?

— Nț.

— Minți.

— Ba nu mint.

— Pun pariu pe cinci dolari că-i o femeie, zice, luând încă o gură.

Mărul lui Adam i se mișcă în sus și-n jos, iar licoarea maronie îi coboară un deget pe gât. E incredibil ce spor au și el, și Camel la dat pe gât tăria.

— E de sex feminin, da.

— Ha! pufnește Walter. Ai grijă să nu te audă că vorbești așa despre ea. Deși, indiferent cine e, mai bine te gândești la ea decât la ce te-ai gândit toată ziua.

— Trebuie să mă revanșez, zic. Azi am greșit față de ea.

Walter ridică ochii, înțelegând în sfârșit.

— Mai îmi dai o gură, ce faci? zice Camel oțărât. Poate că el n-o fi vrând, da' eu, unu', sunt foarte însetat. N-am nimic cu el că i s-a făcut de femei. O dată e omul tânăr. Și io zic că tre' să bați fierul cât e cald. Da, frățicule, să bați fieru' cât e cald. Chiar dacă te costă o sticlă de tărie a-ntâia.

Walter zâmbește. Duce iar sticla la buzele lui Camel și-l mai lasă să bea de câteva ori. Apoi îi pune dopul, se apleacă spre mine, așa pe vine cum e, și mi-o întinde.

— Du-i-o și p-asta. Spune-i că și mie îmi pare rău. Foarte rău.

— Hei! răcnește Camel. Nu-i nici o femeie pe lumea asta care să merite două sticle de whisky! Haida de, băgați-vă mințile-n cap!

Mă ridic în picioare și îmi vâr fiecare sticlă în câte un buzunar al jachetei.

— Hai, mă, băieți, mă, nu vă prostiți, imploră Camel. Nu-i corect ce faceți.

Se tânguiește și se jelește, însă, din fericire, curând sunt destul de departe și nu-l mai aud.

Soarele a apus, și în vagoanele artisticărimii au început deja petrecerile, inclusiv – nu pot să nu observ – în vagonul Marlenei și al lui August. Nu m-aș fi dus, dar m-a mirat că n-am fost invitat. Bănuiesc că asta înseamnă că August și cu mine suntem iar la cuțite; ori, mai degrabă, având în vedere faptul că deja îl urăsc cum n-am urât pe nimeni și nimic în toată viața mea, cred că eu sunt la cuțite cu el.

Rosie e în fundul menajeriei și, în clipa în care ochii mei se obișnuiesc cu lumina crepusculară, văd pe cineva stând lângă ea. E Greg, tipul de la parcela de varză.

— Hei, zic când mă apropii.

El întoarce capul. Într-o mână are un tub cu alifie de zinc, cu care unge pielea perforată a lui Rosie. Numai pe partea pe care-o văd acum are vreo zece pete albe.

— Doamne, spun, privind-o cu atenție.

De sub zinc apar picături de sânge și secreție de histamină. Ochii ei de culoarea ambrei îi caută pe ai mei. Își flutură genele neînchipuit de lungi spre mine și oftează, oftează lung, iar geamătul eliberat îi zguduie întreaga trompă.

Mă podidește vinovăția.

— Ce vrei? mormăie Greg, continuând să-i ungă rănile.

— Am vrut doar să văd ce face.

— Ai văzut! Acum te rog să mă scuzi, am treabă, zice, trimițându-mă la plimbare. Se întoarce iar spre ea. *Nogę,* zice. *No, daj nogę!*

O clipă mai târziu, elefantul ridică piciorul și îl ține în față. Greg îngenunchează și îi dă cu niște alifie la subraț, chiar în fața sânului ei ciudat și cenușiu, care-i atârnă exact ca al unei femei.

— *Jesteś dobrą dziewczynką,* zice ridicându-se și punând dopul înapoi. *Połoz nogę.*

Rosie pune piciorul înapoi pe pământ.

— *Masz, moja piękna,* spune, căutându-se în buzunare.

Trompa ei se învârte în jur, investigând. El scoate o bomboană mentolată, o scutură de scame și i-o întinde. Ea o culege cuminte dintre degetele lui și și-o bagă în gură.

Mă uit la ei șocat – e posibil chiar să fi rămas cu gura deschisă. În doar două secunde, mintea mea a făcut legătura cu lipsa ei de chef de a apărea în spectacol cu povestea despre vagabondajul alături de fostul ei stăpân, cu furtul limonadei și cu parcela cu varză.

— Isuse, spun.

— Ce? spune Greg, mângâind-o pe trompă.

— Te înțelege.

— Așa, și?

— Cum adică *„așa, și?“* Dumnezeule, tu îți dai seama ce înseamnă asta?

— Ia stai un picuț, spune Greg în clipa în care mă apropii de Rosie.

Își vâră umărul între noi, cu chipul încordat.

— Lasă-mă, te rog, spun. Te rog. Ultimul lucru pe care-l vreau pe lumea asta e să-i fac rău acestui elefant.

El contiuă să mă scruteze. Nu sunt sută la sută sigur că n-o să-mi dea una după ceafă, însă mă întorc, cu orice risc, spre Rosie. Ea îmi face cu ochiul.

— Rosie, *nogę!* zic.

Ea clipește iar și deschide gura, schițând un surâs.

— *Nogę*, Rosie!

Ea își aduce urechile în față și oftează.

— *Proszę?* zic.

Ea oftează din nou. Apoi își mută greutatea și ridică piciorul.

— Maică Precistă, mă trezesc spunând cu o voce pe care nu mi-o recunosc. Îmi duduie inima nebunește și mi se învârtește capul. Rosie, spun, punându-i o mână pe umăr. Încă ceva.

O privesc drept în ochi, implorând-o. Știu că își dă seama cât de important e acest lucru. Te rog, Doamne, te rog, Doamne, te rog, Doamne...

— *Do tyłu, Rosie! Do tyłu!*

Alt suspin adânc, altă mutare grațioasă a greutății de pe un picior pe altul, urmată de câțiva pași înapoi.

Icnesc de încântare și mă întorc către Greg, care e uimit de-a binelea. Sar la el, îl apuc de umeri și-l sărut cu patimă pe gură.

— Ai înnebunit?

Ies aproape țopăind într-un picior. La vreo zece metri, mă opresc și mă întorc. Greg încă mai scuipă și se șterge la gură, dezgustat.

Scot sticlele din buzunare. Expresia lui se schimbă în interes și rămâne încremenit, cu dosul mâinii lipit de gură.

— Na, prinde! zic, aruncându-i o sticlă.

O înșfacă din aer, îi citește eticheta, apoi se uită plin de speranță la cealaltă. I-o arunc și pe-aceasta.

— Dă-i-le noii noastre vedete, OK?

Greg ridică ochii gânditor și se întoarce spre Rosie, care deja e toată numai zâmbet și se întinde după sticle.

Următoarele zece zile sunt profesorul particular de polonă al lui August. În fiecare oraș, pune să i se pregătească o arenă de antrenament în fundul cortului și, zi după zi, toți patru – August, Marlena, Rosie și cu mine – ne petrecem orele dintre sosirea în oraș și începutul matineului lucrând la numărul lui Rosie. Deși ia deja parte la parada zilnică și la spectacolul de completare, încă nu a apărut într-un număr numai al ei. În ciuda faptului că așteptarea îl omoară cu zile pe Unchiul Al, August nu vrea să-i facă public numărul decât când va fi perfect.

Îmi petrec zilele stând pe un scaun chiar lângă arenă, cu un cuțit într-o mână și o găleată între picioare, tăind fructe și legume pentru primate și strigând expresii în polonă, așa cum mi s-a cerut. August are un accent îngrozitor, dar Rosie – poate fiindcă August nu face decât să repete un lucru pe care l-am strigat eu – ascultă fără greș. De când am descoperit că totul pleacă de la bariera lingvistică, n-a mai altoit-o niciodată. Se duce lângă ea, îi flutură bățul pe sub pântec și în spatele picioarelor, însă niciodată – nici măcar o dată – n-a mai atins-o.

E greu să crezi că August cel de acum și cel de altădată sunt una și aceeași persoană și, sincer să fiu, nici nu mă străduiesc prea tare să cred în schimbarea lui. L-am mai văzut pe acest om în episoade scurte și înainte – i-am văzut agerimea, stilul pișicher, generozitatea de spirit –, însă știu exact de ce e în stare și n-am să uit asta. Ceilalți se pot lăsa vrăjiți de noua lui personalitate, însă eu nu cred nici în ruptul capului că acesta este August cel adevărat, iar celălalt, doar o imagine superficială, o mască aberantă. Și totuși înțeleg perfect că îi poate păcăli cu noua lui față...

E absolut încântător. E fermecător. Radiază precum soarele. Din clipa când ne întâlnim dimineața și până dispar la paradă, își revarsă întreaga atenție asupra uriașului animal de culoarea furtunii și asupra fragilei siluete cocoțate deasupra lui. E atent și tandru cu Marlena și blând și patern cu Rosie.

Pare să nu fie deloc conștient de fostele animozități dintre noi, în ciuda rezervei mele, evidente. Zâmbește larg; mă bate pe spate. Observă că hainele mele sunt zdrențuite și, chiar în aceeași zi, tipul cu rufăria sosește cu mai multe rânduri de haine curate. Spune că veterinarul spectacolului nu trebuie să fie nevoit să se spele cu apă rece din găleată și mă invită să fac duș în salonul lor. Și, când află că, mai mult decât orice pe lume, poate cu excepția pepenelui roșu, lui Rosie îi place ginul cu bere de ghimbir, are grijă ca ea să primească și una, și alta după plac, în fiecare zi. O drăgălește. Îi șoptește cuvinte dulci la ureche, iar ea e încântată să aibă parte de atâta atenție și mugește veselă ori de câte ori îl zărește.

Chiar a uitat?

Îl privesc atent, căutând fisuri, însă noul August rămâne la fel de adorabil. Nu durează mult și optimismul lui cuprinde

întregul circ. Până și Unchiul Al s-a molipsit – în fiecare zi, se oprește să-i observe progresul și, peste nici două zile, comandă noi afișe ce o prezintă pe Rosie cu Marlena călare pe cap. Încetează să mai altoiască lumea cu bastonul și, la scurt timp, oamenii nu se mai feresc instinctiv din calea lui. Unchiul Al devine pur și simplu un om vesel și cu chef de viață. Umblă zvonul cum că la următoarea chenzină ar fi bani de salarii și până și muncitorii încep să schițeze câte un surâs fugar.

Abia când o surprind pe Rosie efectiv *torcând* la mângâierile lui August convingerea mea începe să se clatine definitiv. Și în inimă mi se insinuează un sentiment extrem de neplăcut.

Poate că a fost vina mea. Poate că am vrut să-l urăsc fiindcă sunt îndrăgostit de nevasta lui și, dacă așa stau lucrurile, atunci ce fel de om sunt?

În Pittsburgh, mă duc în fine la biserică. Când îngenunchez în confesional, încep să plâng ca un prunc și-i povestesc preotului despre părinții mei, despre noaptea înjosirii mele și despre gândurile mele de preacurvie. Preotul, oarecum încurcat, scoate câteva *liniștește-te, fiule,* după care îmi spune să-mi iau mătănile și să mă rog și să o uit pe Marlena. Mi-e prea rușine să recunosc că n-am un rozariu, așa că, atunci când mă întorc în vagon, îi întreb pe Walter și pe Camel dacă nu cumva are vreunul dintre ei. Walter mă privește ciudat, iar Camel îmi oferă un șirag de mărgele din dinți de ren.

Știu prea bine ce e în mintea lui Walter. El încă îl urăște pe August dincolo de orice închipuire și, deși nu spune nimic, știu exact ce părere are despre faptul că eu par să-mi fi schimbat părerea. Încă ne ocupăm împreună de toaleta și hrana lui Camel, însă, în timpul lungilor nopți petrecute pe șine, încetăm să mai facem schimb de povești. Walter citește Shakespeare, iar Camel se îmbată și devine ursuz și e tot mai greu de mulțumit.

În Meadville, August se hotărăște că a venit în fine și seara cea mare.

Atunci când îi dă vestea, Unchiul Al amuțește. Își duce mâna la piept și se uită spre ceruri cu ochii scăldați în lacrimi. Apoi, în vreme ce aghiotanții lui caută locuri în care să se ascundă, el îl bate pe August pe umăr. Îi strânge mâna bărbătește și apoi,

fiindcă e mult prea emoționat ca să mai poată zice ceva, i-o mai strânge o dată.

Tocmai examinez o copită crăpată în cortul fierarului, când August trimite după mine.

— August? zic, băgând capul în deschizătura draperiei ce servește drept ușă pentru cabina Marlenei. Aceasta flutură încet, foșnind în vânt. M-ai chemat?

— Jacob! strigă el cu glas tunător. Ce bine îmi pare că ai venit! Intră, te rog! Intră, scumpule!

Marlena e îmbrăcată de spectacol. E așezată la măsuța de toaletă, cu un picior ridicat pe marginea acesteia, și-și leagă panglica lungă și roz a unui balerin în jurul gleznei. August stă pe un scaun din apropiere, în frac și joben. Răsucește în mâini un baston cu măciulie de argint. Acesta are vârful întors, într-un soi de cârlig.

— Ia loc, te rog, spune, ridicându-se și bătând ușor scaunul.

Șovăi o fracțiune de secundă, apoi străbat cortul. Mă așez, iar August rămâne în picioare, în fața noastră. Îi arunc o privire Marlenei.

— Marlena, Jacob – scumpa mea și dragul meu prieten, spune August, scoțându-și pălăria și privindu-ne cu ochi umezi. Săptămâna trecută a fost uluitoare din foarte multe puncte de vedere. Cred că nu ar fi deloc exagerat să o numesc o veritabilă călătorie a sufletului. Cu doar două săptămâni în urmă, acest circ era pe marginea prăpastiei. Traiul, și, într-adevăr, dată fiind situația financiară, cred că pot să afirm fără teama de a greși că înseși viețile, viețile înseși ale tuturor celor ce fac parte din acest circ erau în pericol. Și vreți să știți de ce?

Privirea lui intensă se mută de la mine la Marlena și de la ea la mine.

— De ce? îi face Marlena jocul și întreabă, ridicându-și celălalt picior și înfășurându-și panglica lată de satin în jurul gleznei.

— Fiindcă m-am înglodat în datorii, cumpărând un animal care trebuia să fie salvarea acestui circ. Și pentru că, odată cu el, am achiziționat și un vagon cu care să îl transportăm. Și fiindcă apoi am descoperit că acest animal părea să nu știe să facă absolut nimic, însă mânca tot ce prindea. Și fiindcă a-i asigura

lui hrana însemna să nu ne putem plăti angajații și chiar să concediem o parte dintre ei.

Tresar auzind această referire subtilă la faptul că au fost aruncați din tren, însă August privește undeva în spatele meu, spre un perete. Rămâne tăcut vreme îndelungată, de parcă ar fi uitat că ne aflăm și noi acolo. Apoi își vine în fire și tresare.

— Dar am fost salvați, spune, iar ochii lui mă privesc cu o dragoste copleșitoare, iar motivul pentru care am fost salvați este că am fost de două ori binecuvântați. Soarta ne-a zâmbit larg în ziua în care i-a condus pașii lui Jacob spre trenul nostru. Ea ne-a dăruit nu doar un veterinar cu studii la o universitate de mare clasă – un veterinar la înălțimea cerută de spectacolul nostru –, ci si un veterinar atât de devotat însărcinărilor sale, încât a făcut cea mai uimitoare descoperire. O descoperire care, în cele din urmă, ne-a adus salvarea mult așteptată.

— Nu, zău, eu...

— Nu spune nimic, Jacob. Nu fi modest. Din clipa când am dat cu ochii de tine am știut că ești om de nădejde. Nu-i așa, draga mea ? August se întoarce spre Marlena și-și flutură degetul spre ea.

Ea dă din cap că da. Dat fiind că tocmai a terminat de legat și al doilea balerin, își ia piciorul de pe marginea mesei și-l pune peste celălalt. Aproape instantaneu, începe să și le bâțâie mecanic.

August o privește lung.

— Însă Jacob nu este singurul care merită felicitat, continuă el. Tu, frumoasa și talentata mea soție, ai fost extraordinară. Cât despre Rosie, ce să mai spun ? Dintre noi toți, ea e singura pe care nu trebuie să o uităm cu nici un chip în această ecuație. Atât de răbdătoare, atât de dornică a face pe plac, atât de... Aici se oprește și trage aer în piept atât de adânc, încât i se umflă nările. Când reia, vocea i se frânge: Fiindcă e un animal frumos și magnific, cu o inimă plină de iertare și capacitatea de a-i înțelege pe cei ce i-au greșit. Fiindcă, mulțumită vouă, Cel Mai Senzațional Spectacol de pe Pământ al Fraților Benzini e pe cale să atingă un nou nivel al măreției. În acest moment, putem spune că am devenit cu adevărat un circ de calibrul celor mai mari circuri din lume, și nimic din toate astea nu s-ar fi putut întâmpla fără voi.

Ne zâmbește radios și e atât de îmbujorat, încă mi-e teamă să nu izbucnească în lacrimi.

— A, era să uit, strigă, lovindu-și palmele. Se năpustește la un cufăr și caută ceva în el. Scoate două cutiuțe. Una e pătrată, cealaltă e dreptunghiulară și turtită. Amândouă sunt frumos ambalate, ca niște cadouri.

— Pentru tine, draga mea, spune, întinzându-i-o pe cea dreptunghiulară Marlenei.

— Vai, Auggie! Nu trebuia!

— De unde știi ce e? spune el zâmbind. Poate e un penar cu un stilou.

Marlena rupe hârtia, dând la iveală o cutie de catifea albastră. Ridică ochii spre el, nesigură, apoi deschide capacul cu arc. În mijlocul căptușelii de satin roșu tronează un colier cu diamant.

— Vai, Auggie, spune. Se uită la colier, apoi la August și pe frunte îi apar cute de îngrijorare. E superb, Auggie. Dar nu știu dacă ne permitem...

— Șșș, zice el și se apleacă și-i ia mâna. Îi sărută palma. În seara asta începe o nouă eră. Nimic nu e prea mult pentru seara asta.

Ea scoate colierul și îl leagănă între degete. E limpede că a lăsat-o fără grai.

August se întoarce și îmi întinde cutiuța pătrată.

Desfac panglica și apoi, cu grijă, hârtia. Cutia dinăuntru e tot de catifea albastră. Mi se pune un nod în gât.

— Hai, hai, spune August nerăbdător. Deschide-o! Ce stai?

Cutia se deschide cu un țac. E un ceas de buzunar, din aur.

— August... zic.

— Îți place?

— E frumos. Dar nu-l pot accepta.

— Ba da, sigur că poți. Și o să-l și accepți! spune, apucând-o pe Marlena de mână, ridicând-o în picioare și luându-i colierul din mână.

— Nu, nu pot, zic. E un gest minunat. Însă e prea mult.

— Ba poți și ai să-l accepți, spune el ferm. Sunt șeful tău și îți poruncesc să-l primești. Și, oricum, de ce nu l-ai accepta? Din câte îmi amintesc, și tu ai făcut cadou unul asemănător pentru un prieten, acum nu mult timp.

Închid ochii și-i strâng. Când îi deschid iar, Marlena stă cu spatele la August și-și ține părul ridicat, în timp ce el îi prinde colierul la gât.

— Așa, spune el.

Ea se răsucește și se apleacă să se uite oglindă. Degetele ei ating fugar diamantul de la gât.

— Să-nțeleg că îți place? spune el.

— Nici măcar nu știu ce să zic. E lucrul cel mai frumos pe care... A! strigă. Era să uit! Am și eu o surpriză.

Trage cel de-al treilea sertar al măsuței de toaletă și caută prin el, scormonind printre costume transparente. Apoi scoate un material roz cu ape sau așa ceva. Îl ține de margini și-i dă un bobârnac, făcându-l să licărească în mii de luminițe.

— Zi, cum ți se pare? Ce zici? spune radioasă.

— E... E... Ce e? întreabă August.

— E un baticuț pentru Rosie, spune ea, punându-l pe lângă pieptul ei, sprijinindu-l cu bărbia și întinzându-l. Uite, vezi? Partea asta se atașează la capătul căpăstrului, părțile astea vin în laterale și asta pe frunte. Eu l-am făcut. Mi-a luat două săptămâni să-l fac. Ridică privirea. Pe fiecare obraz are câte o mică pată roșie.

August o privește lung. Dă să zică ceva, însă nu reușește să articuleze nici un cuvânt. Apoi întinde mâinile și o strânge în brațe.

Nu pot să mă uit la ei, așa că mă uit în altă parte.

Grație tehnicilor de marketing de excepție pe care Unchiul Al le stăpânește la perfecție, în cupolă nu mai e loc nici măcar să arunci un ac. Se vând atâtea bilete, încât, după ce Unchiul Al roagă frumos mulțimea, pentru a patra oară, să se mai strângă un pic, devine limpede că această măsură nu va fi suficientă.

Oamenii buni la toate sunt trimiși să arunce paie de-a lungul pistei de hipodrom. Pentru a ține mulțimea ocupată în acest timp, orchestra dă un concert, iar clovnii, inclusiv Walter, fac turul tribunelor, împărțind bomboane și mângâind copilașii sub bărbie.

Artiștii și animalele sunt aliniați în spate, gata de spectacol. Așteaptă de douăzeci de minute și nu mai au stare.

Unchiul Al se năpustește spre zona ei.

— Bine, oameni buni, ascultați, răcnește. În seara asta suntem foarte aglomerați, așa că țineți-vă cât mai aproape de centrul arenei și aveți grijă să fie cel puțin un metru jumate între animale și public. Dacă fie și un singur copil nimerește sub copitele lor, o să-l jupoi personal pe cel al cărui animal a făcut asta. Ați înțeles ?

Încuviințări, murmure, retușuri de ultim moment.

Unchiul Al își bagă capul în cupolă pe după cortină și ridică o mână către dirijorul orchestrei.

— Gata. Haideți ! Faceți-i praf ! Da' fără să-i omorâți cu zile, dacă înțelegeți ce vreau să spun.

Nici un singur copil nu nimerește sub copitele animalelor. De fapt, toată lumea are o prestație de zile mari, iar cireașa de pe tort este Rosie. O duce pe Marlena, așezată pe capul ei împodobit cu baticuțul cu paiete, în timpul spectacolului de început, răsucindu-și trompa a salut. În fața ei se află un clovn, un tip slăbănog și ciolănos care alternează tumbele cu roata. La un moment dat, Rosie se întinde în față și-l apucă de pantaloni. Îl smucește atât de tare, că lui îi fuge pământul de sub picioare. El se întoarce mânios și dă cu ochii de un elefant zâmbitor. Mulțimea fluieră și aplaudă, însă după aceea clovnul are grijă să se ațină din calea ei.

Când vine momentul ca Rosie să-și înceapă numărul, mă strecor în cupolă și mă lipesc de niște gradene. În timp ce acrobații își primesc aplauzele, îngrijitorii aleargă în arenă, rostogolind în fața lor două mingi : una mică și una uriașă, ambele pictate cu desenul drapelului național – stele roșii și dungi albastre. Unchiul Al ridică brațele și se uită spre fundul cupolei. Privește drept pe lângă mine, fix în ochii lui August. Dă ușor din cap și flutură o mână spre dirijor, care atacă valsul lui Gounod.

Rosie intră în cupolă, plimbându-se la pas pe lângă August. O duce pe Marlena pe cap, cu trompa răsucită a salut și gura deschisă într-un zâmbet. Când intră în arenă, Rosie o ridică pe Marlena de pe cap și o așază pe pământ.

Marlena glisează teatral spre marginea arenei, un vârtej de roz scânteietor. Zâmbește, face o piruetă, își aruncă brațele în lături și trimite bezele mulțimii. Rosie o urmează îndeaproape, cu trompa răsucită în sus. August vine lângă ea, fluturând de

această dată bastonul cu măciulie de argint în locul bățului cu țepușă. Îi privesc buzele, citind de pe ele expresiile poloneze pe care le-a învățat pe dinafară.

Marlena dansează în jurul arenei preț de încă o tură și se oprește lângă mingea cea mică. August o aduce pe Rosie în centrul arenei. Marlena îi privește, apoi se întoarce către public. Își umflă obrajii și-și șterge fruntea cu o mână, cu un gest exagerat de oboseală. Apoi se așază pe minge. Își încrucișează picioarele și se reazemă în coate, cu bărbia în palme. Bate din picior, ridicând ochii spre cer. Rosie o observă zâmbitoare, cu trompa sus. O clipă mai târziu, se întoarce încet și-și coboară posteriorul uriaș spre mingea mai mare. Mulțimea începe să râdă.

Marlena o privește din nou scurt, șocată, și se ridică, cu bărbia căzută, mimând furia. Se întoarce cu spatele la Rosie. Aceasta se ridică și ea, apoi își târșește picioarele, arătându-i Marlenei coada. Mulțimea leșină de râs.

Marlena se uită în urma ei și se strâmbă. Cu un gest plin de emfază, ridică un picior și-l pune pe minge. Apoi își încrucișează brațele în față și dă din cap scurt ca pentru a spune: *Să te văd acum, elefantule.*

Rosie își răsucește trompa, ridică piciorul drept în față și și-l pune încetișor pe minge. Marlena o privește cu ochii ieșiți din orbite. Își desface larg brațele și-și ridică și celălalt picior. Își îndreaptă încet genunchiul, în timp ce celălalt picior e flexat, ca al unei balerine. În clipa în care piciorul e drept, coboară celălalt picior, în așa fel încât acum stă pe minge. Zâmbește larg, încredințată că, în sfârșit, a reușit să surclaseze elefantul. Publicul aplaudă și fluieră, la fel de încredințat ca și ea. Marlena se mișcă ușor, în așa fel încât acum stă cu spatele la Rosie, și ridică brațele, victorioasă.

Rosie așteaptă un moment, apoi își ridică celălalt picior pe minge. Mulțimea explodează. Marlena se uită iar peste umăr. Se răsucește înapoi, de această dată cu fața spre Rosie, și-și pune iar mâinile în șolduri. Se încruntă adânc, scuturând din cap frustrată. Ridică un deget și începe s-o admonesteze cu el pe Rosie, însă doar pentru o fracțiune de secundă, pentru că încremenește. I se luminează fața. I-a venit o idee! Ridică degetul în aer, întorcându-se spre public, ca acesta să poată fi martor

la ce are de gând să-i facă elefantului ca să-l potolească pentru totdeauna și să-i arate că e mai tare ca el.

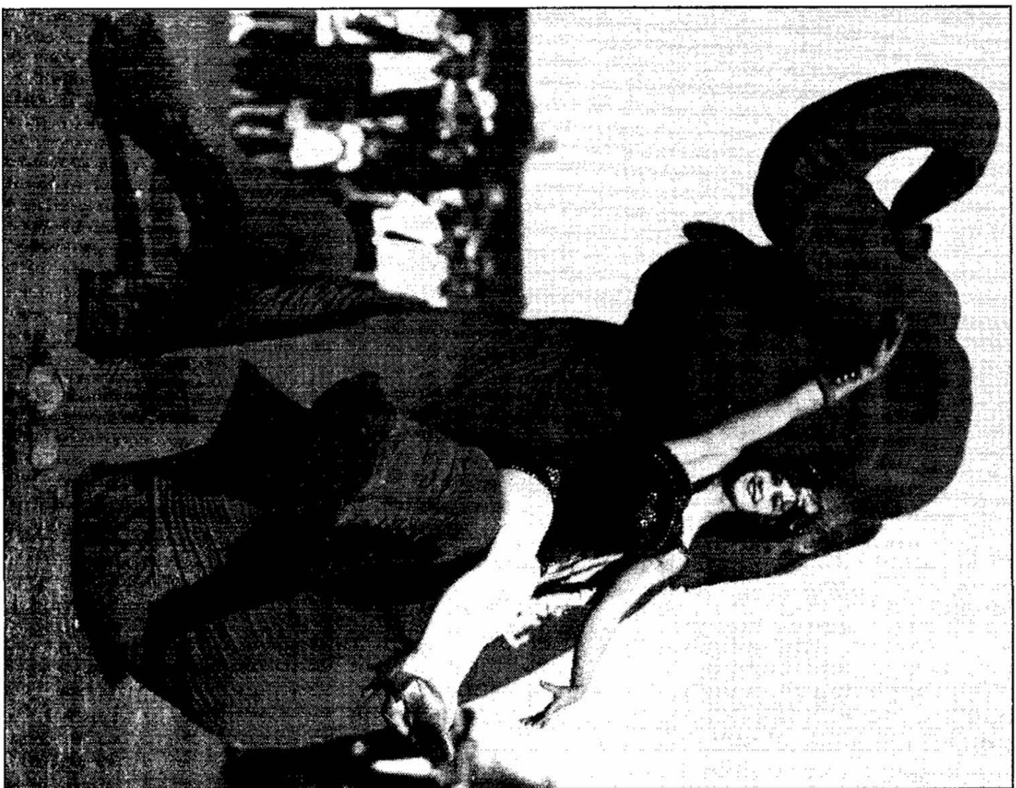
Se concentrează o clipă, cu ochii la balerinii ei de satin. Iar apoi, în răpăitul tobelor, începe să miște picioarele, rostogolind mingea în față. Accelerează tot mai mult, până când picioarele îi devin un vârtej, rostogolind mingea în jurul arenei, în aplauzele și fluierăturile publicului. Apoi urmează o explozie de strigăte de încântare...

Marlena se oprește și se uită. A fost atât de absorbită de minge, că nici n-a băgat de seamă priveliștea ridicolă din spatele ei. Pahidermul e cocoțat cu toate cele patru picioare și spinarea arcuită, pe mingea cea mare. Tobele încep din nou să răpăie. La început, nimic. Apoi, încetișor, mingea de sub picioarele lui Rosie începe să se miște.

Dirijorul face semn orchestrei să atace un ritm mai alert, iar Rosie rostogolește mingea câțiva metri. Marlena zâmbește încântată, aplaudând, întinzând mâinile către Rosie și invitând mulțimea s-o adore. Apoi, sare jos de pe minge şi se duce la Rosie, care coboară cu băgare de seamă de pe a ei. Lasă trompa jos și Marlena se aşază pe curba acesteia, punându-și un braț pe după ea și flexându-și grațioasă tălpile. Rosie ridică trompa, ținând-o pe Marlena în aer. Apoi o depune pe creștetul ei și părăsește cupola în ovațiile unei mulțimi adoratoare.

Apoi începe să plouă cu bani – dulcea, atât de dulcea ploaie a banilor. Unchiul Al e în delir, stă în mijlocul pistei de hipodrom cu brațele și fața ridicate, scăldându-se în monedele ce cad asupră-i. Rămâne cu fața sus, chiar și atunci când monedele îl lovesc în obraji, nas și frunte. Cred că nu e exclus chiar să aibă lacrimi în ochi.

Prin amabilitatea lui Timothy Tegge, Arhivele Circului Tegge, Baraboo, Wisconsin

Optsprezece

Le ajung din urmă tocmai când Marlena se lasă să alunece de pe creștetul lui Rosie.

— Ați fost minunate! Minunate! spune August, pupând-o pe obraz. Le-ai văzut, Jacob? Ai văzut cât de minunate au fost?

— Sigur că le-am văzut.

— Te rog, fă-mi un serviciu și du-o tu pe Rosie, vrei? Eu trebuie să mă întorc înăuntru. Îmi dă bastonul cu măciulie de argint. Se uită la Marlena, oftează adânc și-și duce o mână la piept. Superbe. Pur și simplu superbe. Nu uita, zice, întorcându-se și mergând câțiva pași cu spatele, intri cu caii imediat după Lottie.

— Mă duc după ei chiar acum, zice.

August reintră în cupolă.

— De nota douăzeci, zic.

— A fost extraordinară, nu-i așa? Marlena se apleacă și-i trage o pupătură sonoră pe umăr lui Rosie, lăsând amprenta perfectă a unor buze pe pielea cenușie. Se întinde și-o șterge cu degetul mare.

— M-am referit la tine, zic.

Ea se îmbujorează, cu degetul încă lipit de umărul lui Rosie.

Regret pe loc cele rostite. Nu că n-ar fi adevărat, fiindcă este, ci fiindcă vorbele mele au însemnat mult mai mult decât atât și ea o știe, iar acum am făcut-o să se simtă prost. Mă hotărăsc să mă retrag rapid din scenă.

— *Chodź,* Rosie, spun, făcându-i semn să vină la mine. *Chodź, mój malutki pączuszek.*

— Jacob, stai. Marlena îmi pune o mână pe încheietura brațului.

În depărtare, chiar la intrarea în marea cupolă, August se oprește și încremenește. E ca și cum ar fi simțit contactul nostru fizic. Se întoarce încet pe călcâie, cu chipul întunecat. Privirile ni se întâlnesc.

— Poți să-mi faci o favoare? întreabă Marlena.

— Sigur. Evident, zic, privind stresat spre August.

Marlena n-a observat că ne privește. Îmi pun mâna în șold, astfel că degetele ei alunecă de pe cotul meu.

— Poți s-o aduci pe Rosie la cabina mea? Am o surpriză.

— Păi da, sigur, cred că da, zic. Când vrei să ți-o aduc?

— Du-o acum. Vin și eu imediat. A, și să te îmbraci cu ceva drăguț. Vreau să fie o petrecere adevărată.

— Eu?

— Sigur că tu. Acum trebuie să-mi fac numărul, dar nu durează mult. Și, dacă-l vezi pe August, nu-i spune nimic. OK?

Încuviințez. Când mă uit din nou spre marea cupolă, August a dispărut.

Rosie n-are nici cea mai mică problemă cu noul aranjament. Pășește alături de mine către cabina Marlenei, apoi așteaptă răbdătoare ca Grady și Bill să desfacă prelata laterală din țăruși.

— Și ce mai face Camel? întreabă Grady, ghemuindu-se și chinuindu-se să desfacă o funie.

Rosie se apropie de el curioasă să vadă ce face.

— Cam la fel, zic. Crede că îi e mai bine, dar eu nu sunt de aceeași părere. Cred că nu-și dă seama fiindcă nu trebuie să facă nimic. Asta, plus faptul că e mai tot timpul beat.

— Da, ăsta-i Camel al nostru, spune Bill. Da' de unde face rost de tărie? Tărie bea, nu? Sper că nu mai bea porcărie de-aia de te-omoară cu zile!

— Nu, e tărie de la mama ei. Colegul meu de cameră e un suflet milostiv și are grijă să-i facă rost.

— Cine? Kinko ăla? spune Grady.

— Îhâm.

— Parcă-i ura pe îngrijitori.

Rosie întinde trompa și-i ia pălăria lui Grady. El se întoarce și dă să i-o ia, însă ea o ține sus.

— Hei, vrei te rog să ai grijă ce face elefantul ăsta al tău?

Mă uit în ochii ei, care licăresc cu subînțeles.

— *Polož! îi* zic serios, deși fac mari eforturi să nu râd.

Urechea ei uriașă flutură în față, și Rosie scapă pălăria. Mă aplec și-o culeg.

— Walter – Kinko – e băiat bun, da' pare mai rău decât e, zic, înapoindu-i pălăria lui Grady. S-a purtat extraordinar cu Camel. I-a cedat patul lui. I-a găsit și fiul, chiar. L-a convins să vină să se întâlnească cu noi în Providence și să-l ia la el.

— Nu mă-nnebuni, spune Grady, oprindu-se și privindu-mă mirat. Și Camel știe?

— Îhm... Da.

— Și ce-a zis când a auzit?

Mă strâmb și scot un şuierat printre dinţi.

— Chiar așa?

— N-am avut ce să facem.

— Știu. Grady tace o vreme. De fapt, el n-a avut nici o vină în ce s-a întâmplat. Probabil că la ora asta și familia lui a aflat toată tărășenia. Războiul i-a dat pe mulți peste cap. Ştii că a fost artilerist, nu?

— Nu. Nu vorbeşte despre asta.

— Zi, crezi că bătrânul poate să se țină pe picioare să stea la coadă?

— Mă îndoiesc, zic. De ce?

— Umblă vorba că poate, până la urmă, o să fie totuși bani, chiar și pentru muncitori. N-am prea crezut-o până acum, da' parcă, după ce s-a întâmplat azi, încep să cred c-ar fi ceva șanse.

Capătul de jos al prelatei flutură acum liber. Bill și Grady îl ridică, dezvelind interiorul cabinei frumos aranjate a Marlenei. La un capăt al acesteia se află o masă așternută cu faţă de masă de damasc scump și trei farfurii. Cealaltă parte a cortului a fost golită de lucruri.

— Unde vrei țărușul? Acolo? zice Grady, arătând către locul gol.

— Cred că da, zic.

— Vin imediat, zice, dispărând.

Câteva minute mai târziu se întoarce cu două baroase de șapte kile fiecare, câte unul în fiecare mână. Îi aruncă unul lui Bill, care nu pare câtuși de puțin impresionat. Îl prinde de coadă și îl urmează pe Grady în cort. Încep să bată țărușul de fier în pământ, cu lovituri perfect măsurate.

O duc pe Rosie înăuntru și mă așez pe vine ca să-i leg lanțul. Își plantează bine piciorul pe pământ, însă își lasă toată greutatea pe celelalte. Când mă ridic, o văd că se apleacă spre o grămadă uriașă de pepeni, din colț.

— Vrei s-o legăm la loc? zice Grady, arătând către prelata care flutură în vânt.

— Da, dacă nu te superi. Nu cred că Marlena vrea ca August să știe că Rosie e aici până nu intră.

Grady ridică din umeri.

— Cum vrei.

— Auzi, Grady? Crezi că poți s-o păzești pe Rosie un minut? Trebuie să mă schimb.

— Nu știu, zice, cântărind-o din priviri cu ochii mijiți. Dacă vrea să-și scoată țărușul din pământ și s-o ia la pas pe-aici?

— Mă îndoiesc. Dar uite, zic, arătându-i grămada de pepeni.

Rosie își răsucește trompa și deschide gura, într-un zâmbet larg. Îi duc un pepene și îl zdrobesc în fața ei. Acesta explodează, și trompa ei se avântă hulpavă în carnea roșie a fructului. Bagă bucăți uriașe în gură cu coajă cu tot.

— Ca să stai liniștit, zic.

Mă aplec pe sub prelată și mă duc să mă schimb.

Când mă întorc, Marlena e deja aici, îmbrăcată în rochia roșie cu paiete pe care i-a dăruit-o August în noaptea când am luat masa în salonul lor. La gât îi strălucește colierul cu diamant.

Rosie mestecă fericită alt pepene – e cel puțin al doilea, dar mai sunt vreo șase în colț. Marlena i-a dat jos baticul, care atârnă acum pe scaunul din fața măsuței de toaletă. Masa e încărcată cu platouri de argint acoperite și sticle de vin. Simt un miros de carne de vită la grătar și mi se strânge stomacul de foame.

Marlena e îmbujorată toată și scotocește de zor într-un sertar al măsuței de toaletă.

— Vai, Jacob, ce bine c-ai venit! spune, uitându-se peste umăr. Mă bucur. Începusem să intru la idei. Trebuie s-apară și el din clipă-n clipă. O, Doamne. Acum nu-l găsesc.

Se îndreaptă de spate, lăsând sertarul deschis. Din el se revarsă alandala eșarfe de mătase.

— Poți să-mi faci o favoare?

— Firește, zic.

Scoate o sticlă de șampanie dintr-o frapieră cu trei picioare. Gheața din frapieră zornăie. Îmi întinde sticla, de pe fundul căreia se preling picături de apă.

— Poți s-o deschizi exact în clipa când intră August ? Și să strigi „surpriză" ?

— Sigur că da, zic, luând sticla.

Desfac sârma și aștept, cu degetul pe dop. Rosie își apropie trompa, încercând să se strecoare între degetele mele și sticlă. Marlena continuă să scormonească prin sertar.

— Ce-i asta ?

Ridic privirea. În fața noastră se află August.

— Vai ! strigă Marlena, întorcându-se. Surpriză !

— Surpriză ! strig și eu, trimițând-o pe Rosie la plimbare și deșurubând dopul.

Acesta ricoșează în prelată, apoi aterizează în iarbă. Șampania mi se revarsă peste degete, și încep să râd. Marlena apare imediat cu două pahare înalte de șampanie, încercând să prindă lichidul care țâșnește. În clipa când reușim în fine să ne coordonăm mișcările, am vărsat deja o treime din sticla pe care Rosie încă se chinuie să mi-o ia din mână.

Cobor privirea. Pantofii de mătase trandafirie ai Marlenei sunt îmbibați de șampanie și și-au schimbat culoarea.

— Vai, ce rău îmi pare ! Râd.

— Ei, n-are nimic, zice ea. Mai avem o sticlă.

— Am întrebat *ce-i asta* ?

Marlena și cu mine încremenim, cu mâinile încă încâlcite. Ea ridică privirea, cu ochii cuprinși dintr-odată de neliniște. Are câte un pahar aproape gol de șampanie în fiecare mână.

— E o surpriză. Sărbătorim.

August o pironește cu privirea. Are cravata desfăcută, jacheta deschisă și chipul alb, complet lipsit de orice expresie.

— O surpriză, am înțeles, spune. Își scoate pălăria și o răsucește în mâini, uitându-se la ea. Părul de pe frunte i se ridică într-o buclă. Ridică brusc ochii și o sprânceană. Sau așa credeți voi.

— Poftim ? zice Marlena cu glasul sec.

El își flutură încheietura mâinii, mișcare ce-i proiectează pălăria într-un colț. Apoi își scoate jacheta încet, metodic. Se duce la măsuța de toaletă și-și fâlfâie jacheta de zici că vrea s-o

pună pe spatele scaunului. Când vede baticul lui Rosie, se oprește. Își împăturește jacheta și o așază frumos pe scaun. Privirea îi adastă asupra sertarului deschis și asupra eșarfelor de mătase revărsate peste marginile ei.

— V-am prins într-un moment nepotrivit? întreabă, ridicând ochii spre noi.

Ai zice că tocmai îi cere cuiva să-i dea sarea.

— Dragul meu, nu știu despre ce vorbești, spune Marlena cu blândețe.

August se întinde și ia o eșarfă portocalie, lungă și aproape transparentă, din sertar. Apoi și-o răsucește în jurul degetelor.

— V-ați jucat cu eșarfele, ai? Trage de capătul eșarfei și și-o răsucește din nou pe degete. Vai, ce fată rea! Dar cred că știam deja.

Marlena îl privește mută.

— Deci, spune el, despre ce sărbătoare e vorba? Una *post coitum*? V-am lăsat îndeajuns de mult timp? Sau poate ar fi cazul să mai plec un pic și să mă întorc mai încolo? Trebuie să recunosc, nu înțeleg ce caută elefantul în propoziție. Mi-e și frică să-mi închipui.

— Despre ce Dumnezeu vorbești? protestează Marlena.

— Două pahare de șampanie, punctează el, arătând din cap spre mâinile ei.

— Ce? Ea ridică paharele atât de repede, încât conținutul lor se varsă pe iarbă. Despre astea vorbești? Uite-l și pe-al treilea, chiar...

— *Tu chiar mă iei de prost?*

— August, zic.

— *Taci! Taci dracului din gură!*

S-a făcut vânăt la față. Aproape îi ies ochii din orbite. Tremură de furie.

Marlena și cu mine rămânem nemișcați, într-o tăcere încremenită. Apoi expresia de pe chipul lui August se schimbă într-un soi de complezență. Continuă să se joace cu eșarfa, chiar zâmbește spre ea. Apoi o împăturește cu grijă și o pune la loc în sertar. Când se îndreaptă de spate, clatină încet din cap.

— Tu... tu... tu...

Ridică o mână, învârtejind aerul cu degetele. Însă apoi amuțește, pentru că atenția îi e atrasă de bastonul cu măciulie de

argint. Acesta e sprijinit de perete, lângă masă, acolo unde l-am lăsat. Se avântă și-l ridică.

Aud susur de lichid atingând pământul în spatele meu și mă întorc grăbit. Rosie face pipi în iarbă, cu urechile lipite de cap și trompa răsucită sub bărbie.

August ține bastonul într-o mână și își lovește palma celeilalte cu măciulia de argint, de mai multe ori.

— Cât timp credeați c-o să vă puteți ascunde de mine ? Se oprește preț de o clipă, apoi mă privește țintă în ochi. Îhm ?

— August, zic, n-am nici cea mai mică idee ce...

— Am zis *să taci* !

Se răsucește și lovește cu bastonul masa întinsă, azvârlind farfurii, tacâmuri și sticle la pământ. Apoi începe să le joace în picioare. Porțelanul, sticla și mâncarea se fac bucăți, azvârlite în toate părțile.

August se uită preț de o clipă la dezastrul pe care l-a făcut, apoi ridică ochii.

— Credeți că n-am văzut ce se petrece ? Privirea lui o străpunge pe Marlena, tâmpla îi zvâcnește. Ești foarte pricepută, draga mea, spune, dând din deget către ea și zâmbind. Ce-i al tău e-al tău. Ești foarte pricepută.

Se duce înapoi la măsuța de toaletă și reazemă bastonul de ea. Apoi se apleacă încetișor și se uită în oglindă. Își dă șuvița care i-a căzut pe ochi înapoi peste cap și o netezește cu palma. Apoi încremenește, cu mâna încă la frunte.

— Bau ! zice, uitându-se la noi în oglindă. Vă văd.

Chipul îngrozit al Marlenei mă privește din oglindă.

August se întoarce și ridică baticul roz cu paiete al lui Rosie.

— Și asta-i problema, nu ? Că vă văd. Voi credeți că nu, însă eu vă văd. Chestia asta a fost de mare efect, trebuie să recunosc, zice, întorcând baticul în mână. Soția devotată, care se ascunde într-o debara și-și face de cap pe la spatele soțului. Sau nu o debara ? Poate a fost chiar aici. Sau poate te-ai dus în cortul curvei ăleia. Curvele au grijă una de alta, nu ?

Mă privește.

— Spune-mi, dragă Jacob, unde-ați făcut-o ? Unde anume te-ai culcat cu nevastă-mea ?

O iau pe Marlena de cot.

— Haide. Hai să mergem, zic.

— *Aha!* Deci nici măcar nu negi! strigă el. Încleștează baticul în pumnul cu încheieturi albite și trage, țipând printre dinții încleștați, până când îl sfâșie.

Marlena țipă. Dă drumul paharelor și-și duce o mână la gură.

— *Curvă ce ești!* țipă August. *Târfo! Cățea împuțită!*

Cu fiecare cuvânt, sfâșie și mai tare baticul.

— August! strigă Marlena, făcând un pas în față. Termină! Încetează!

Intervenția ei pare să-l ia prin surprindere, pentru că se oprește. Se uită la ea și clipește. Se uită la batic. Apoi se uită din nou la ea, buimac.

După o tăcere de câteva clipe, Marlena pășește în față.

— Auggie? zice ea timid. Ridică privirea spre el, rugătoare. Ești bine?

August o privește bulversat, de parcă tocmai s-a trezit aici. Marlena se apropie încet de el.

— Scumpul meu? zice.

Mandibula lui se mișcă ușor. Fruntea i se încrețește și baticul cade pe pământ.

Cred că am încetat să mai respir.

Marlena se duce lângă el.

— Auggie?

El se uită spre ea. Nările îi freamătă abia sesizabil. Apoi o împinge atât de violent, încât ea se prăbușește grămadă peste farfuriile și mâncarea de pe jos. El face un pas mare în față, se apleacă și încearcă să-i smulgă colierul de la gât. Închizătoarea nu cedează și ajunge să o tragă de gât, în timp ce ea țipă.

Mă arunc asupra lui. Rosie mugește în spatele meu, în vreme ce August și cu mine ne prăbușim peste sosul vărsat și peste cioburi. Întâi sunt eu călare pe el și-i dau la cap. Apoi e el deasupra și mă lovește în ochi. Reușesc să-i scap din strânsoare și-l aburc în picioare.

— Auggie! Jacob! țipă Marlena. Terminați!

Îl împing înapoi, însă el mă prinde de revere și ne izbim amândoi de măsuța de toaletă. Aud ca prin vis un clinchet în timp ce oglinda se dezintegrează în jurul nostru. August mă împinge și ne luăm la trântă în mijlocul cortului.

Ne rostogolim gemând, atât de încleștați, că îi simt răsuflarea pe față. Acum sunt iar deasupra lui. Și o clipă mai târziu

el e iar deasupra mea și mă izbește cu capul de pământ. Marlena e în picioare lângă noi și strigă să încetăm, însă nu putem. Sau cel puțin eu nu pot – în pumnii mei se adună toată furia, și durerea, și frustrarea ultimelor câteva luni.

Acum sunt cu fața spre masa răsturnată. Acum sunt cu fața spre Rosie, care smucește de țăruș și mugește. Acum suntem iar în picioare și ne tragem de gulere și de revere, parăm și împărțim lovituri. În cele din urmă, ne prăbușim pe prelata care ține loc de ușă și aterizăm în mijlocul mulțimii adunate afară.

În câteva secunde sunt luat pe sus de subsuori de Grady și de Bill. Preț de o clipă, August pare că are de gând să vină după mine, însă imediat expresia de pe chipul lui zdrelit se schimbă iar. Se ridică în picioare și se scutură foarte calm de praf.

— Ești nebun. *Nebun!* țip.

Mă privește cu răceală, își netezește mânecile și se întoarce în cort.

— Dați-mi drumul, îi implor, răsucindu-mi capul întâi spre Grady, apoi spre Bill. Pentru numele lui Dumnezeu, dați-mi drumul! E dement! O s-o omoare!

Mă zbat atât de tare, că reușesc să-i trag după mine cam un metru. Din cort, aud zgomote de farfurii sparte, apoi țipătul Marlenei.

Grady și Bill bombăn amândoi și-mi blochează drumul cu picioarele, ca să nu cumva să scap.

— Ba nu, n-o s-o omoare, spune Grady. Nu-ți bate tu capul cu asta.

Earl se desprinde din mulțime, se apleacă și intră în cort. Zgomotele se opresc. Se mai aud două bufnituri ușoare, apoi una mai tare, urmată de o tăcere rău prevestitoare.

Încremenesc, cu ochii la prelata uriașă și mută.

— Vezi? spune Grady, continuând să mă țină strâns de braț. Ești bine? Putem să-ți dăm drumul?

Încuviințez, cu ochii la cort.

Grady și Bill îmi dau drumul, însă puțin câte puțin. Întâi își slăbesc strânsoarea. Apoi își iau mâinile de pe mine, însă rămân aproape, fără să mă scape din ochi.

Simt cum mă ia cineva de mijloc. E Walter.

— Haide, Jacob, spune. Pleacă de-aici.

— Nu pot, zic.

— Ba da, poți. Haide. Pleacă.

Mă uit spre cortul mut. Câteva clipe mai târziu, îmi desprind privirea de prelata care flutură în vânt și plec.

Walter și cu mine ne urcăm în vagon. Queenie iese repede de după bușteni, unde Camel sforăie de mama focului. Dă din ciot, apoi se oprește, amușinând aerul.

— Șezi, poruncește Walter, arătând spre pat.

Queenie se așază în mijlocul dușumelei. Eu mă așez pe marginea patului. Acum, că adrenalina începe să-mi scadă, încep să-mi dau seama cât de tare mă doare tot corpul. Am mâinile pline de răni sângerânde, zici că respir printr-o mască de gaze și abia văd, prin despicătura pleoapei umflate a ochiului drept. Când îmi pipăi fața, mâna mi se umple de sânge.

Walter se apleacă peste un cufăr deschis. Când se întoarce, are în mână o sticlă de alcool contrafăcut și o batistă. Se așază în fața mea și scoate dopul.

— Hei ! Voi sunteți ? Walter ? strigă Camel de după bușteni.

Trebuia să-mi închipui că se trezește când aude zgomot de dop.

— Arăți ca dracu', spune Walter, ignorându-l complet pe Camel.

Lipește batista de gâtul sticlei și toarnă pe ea niște lichid. Vine cu țesătura umedă spre fața mea.

— Să nu te miști. O să te usture.

Puțin zis – când alcoolul îmi atinge fața, sar de trei metri, gemând din rărunchi.

Walter așteaptă, cu batista pregătită.

— Vrei să muști ceva ? Se apleacă să culeagă dopul. Poftim.

— Nu, zic, încleștându-mi dinții. Lasă-mă numai puțin.

Mă chircesc, legănându-mă înainte și înapoi.

— Am o idee și mai bună, spune Walter. Îmi întinde cana. Hai. Arde ca naiba pe gât, dar după câteva guri nu mai simți nimic. Ce dracu' s-a întâmplat, îmi spui și mie ?

Iau cana și o apuc cu mâinile învinețite ca s-o duc la gură. Mă simt stângaci, de parcă aș avea mănuși de box. Walter mă apucă de mâini să nu-mi tremure. Alcoolul îmi arde buzele rănite, îmi sfâșie gâtul și-mi explodează în stomac. Mi se taie

răsuflarea și împing cana înapoi atât de tare, că o parte din lichid se varsă pe jos.

— Mda. E un pic cam tare, spune Walter.

— Mă scoateți și pe mine de-aici și-mi dați și mie ce beți voi sau ce faceți ? țipă Camel.

— Tacă-ți pliscul, Camel, spune Walter.

— Ia, ia, vezi ce spui ! Așa se vorbește cu un om bătrân și bolnav ?

— Am zis să taci, Camel. N-am timp de prostiile tale. Hai, spune, împingând cana înapoi spre mine. Mai ia.

— Ce s-a întâmplat ? zice Camel.

— Jacob s-a bătut.

— Ce ? Cum ? Cu cine ? A fost vreo mardeală cu mojicimea ?

— Nu, zice Walter supărat. Mai rău.

— Mardeală cu mojicimea ? bombăn printre buzele umflate.

— Bea, zice el, întinzându-mi iar cana. O bătaie între noi și ei. Între circari și mojicime. Ești gata ?

Iau încă o gură de rachiu, care, în ciuda asigurărilor lui Walter, mă arde pe gât ca iperita. Pun cana pe jos și închid ochii.

— Da. Cred că da.

Walter mă apucă de bărbie și îmi întoarce capul într-o parte și-ntr-alta, cercetându-mă să vadă exact în ce stare sunt.

— Sfinte Sisoe. Ce Dumnezeu s-a întâmplat ? zice, căutându-mă în părul de la ceafă.

După cât se pare, a mai găsit și acolo ceva nasol.

— A împins-o pe Marlena.

— Adică a dat în ea ?

— Da.

— De ce ?

— Pur și simplu l-au apucat pandaliile. Nu știu cum să-ți spun altfel.

— Ai numai cioburi prin păr. Stai cuminte. Degetele lui îmi pipăie scalpul, ridicându-mi părul șuviță cu șuviță. Păi și de ce l-au apucat așa dracii ? zice, depunând cioburile pe cartea cea mai apropiată.

— Al dracu' să fiu dacă știu.

— Pe naiba nu știi. Te-ai încurcat cu ea ?

— Nu. Categoric, nu, zic, deși sunt destul de sigur că, dacă n-aș fi deja vânăt ca sfecla, m-aș înroși până în vârful urechilor.

— Sper că nu, spune Walter. Pentru binele tău, sper că nu.
În dreapta mea se aud foșnete și trosnete. Încerc să mă uit, însă Walter mă ține strâns de bărbie.
— Ce dracu' faci, Camel ? răcnește, și-i simt răsuflarea fierbinte pe față.
— Vreau să văd dacă Jacob e bine.
— Pentru numele lui Dumnezeu, spune Walter. Stai potolit ! Nu m-aș mira să primim vreo vizită în curând. Poate că pe Jacob îl caută, dar să nu crezi că n-or să te ia și pe tine pe sus.
Când Walter îmi termină de curățat rănile și de scos cioburile din păr, mă târăsc pe saltea și încerc să găsesc un loc confortabil pentru capul meu zdrelit peste tot. Ochiul drept mi s-a umflat atât de tare, că nu-l mai pot deschide. Queenie vine să mă investigheze și mă miroase curioasă. Se dă câțiva pași înapoi și se culcă, fără să mă scape din ochi.
Walter pune cana înapoi în cufăr după care se apucă să scormonească prin el. Când se ridică, are în mână un cuțit uriaș.
Închide ușa interioară și o zăvorăște cu o bucată de lemn. Apoi se așază cu spatele la perete, cu cuțitul lângă el.
După o vreme, auzim tropăit de copite pe rampă. Pete, Otis și Diamond Joe vorbesc în șoaptă în cealaltă parte a vagonului, însă nici unul dintre ei nu bate și nu încearcă ușa. După o vreme, îi auzim cum coboară rampa și ies, trăgând ușa glisantă în urma lor.
Când trenul se hurducă avântându-se înainte, Walter oftează din rărunchi. Mă uit la el. Își lasă capul între genunchi și strecoară cuțitul în spatele cufărului.
— Ești un mare băftos, zice, trăgând zăvorul. Deschide larg ușa și se duce la buștenii care-l ascund pe Camel.
— Eu ? zic, cu mintea aburită de rachiu.
— Da, tu. Cel puțin până acum.
Walter dă la o parte buștenii și-l scoate pe Camel. Apoi îl târăște pe bătrân spre cealaltă parte a vagonului, pentru a-i face abluțiunile de seară.

Moțăi, turtit de combinația traumă plus rachiu.
Abia dacă-l aud pe Walter ajutându-l pe Camel să mănânce. Îmi amintesc cum m-am ridicat în capul oaselor ca să beau niște apă, apoi m-am prăbușit înapoi pe saltea. Data următoare când

mă trezesc, Camel e culcat în pat și sforăie, iar Walter stă pe pătura de cal din colț, cu lampa lângă el și o carte în poală.

Aud pași pe acoperiș și, o clipă mai târziu, în ușa noastră se aude o bătaie ușoară. Tresar din tot corpul.

Walter sare în picioare ca un crab și înhață cuțitul din spatele cufărului. Apoi se duce lângă ușă, cu mâna încleștată pe cuțit. Îmi face semn către lampă. Mă întind spre ea, însă, având un ochi umflat, nu am percepția corectă asupra câmpului vizual și ratez ținta.

Ușa se deschide ușor, scârțâind. Degetele lui Walter se strâng pe mânerul cuțitului și se desfac, apoi se strâng iar.

— Jacob ?

— Marlena ! strig.

— Isuse, femeie ! strigă Walter, dând drumul cuțitului. Era să te omor. Încleștează canatul ușii. Se uită neliniștit împrejur. Ești singură ?

— Da, zice ea. Îmi pare rău. Trebuie să vorbesc cu Jacob.

Walter deschide ușa încă puțin. Apoi îi cade fața.

— Aoleu, zice. Hai, intră repede.

Când ea intră, ridic lampa cu kerosen. Are ochiul stâng vânăt și umflat.

— Isuse ! zic. El ți-a făcut asta ?

— O, Doamne, uită-te la tine, spune ea, întinzând mâna spre mine. Degetele ei zăbovesc foarte aproape de fața mea. Trebuie să te vadă un doctor.

— Sunt bine, zic.

— Cine dracu' e ? zice Camel. E o damă ? Nu văd nimic. Să mă întoarcă și pe mine cineva.

— Vai, scuze, spune Marlena, șocată la vederea trupului infirm de pe pat. Credeam că sunteți doar voi doi... Vai, îmi pare foarte rău. Acum mă duc înapoi.

— Ba nu te duci nicăieri, zic.

— N-am vrut să zic... înapoi la el.

— Nu vreau să știu că te plimbi printr-un tren în mișcare, ca să nu mai zic că sări pe acoperișurile vagoanelor.

— Sunt de aceeași părere cu Jacob, spune Walter. Ne ducem noi lângă cai, ca să vă lăsăm singuri.

— Nu, nu pot să vă cer asta, spune Marlena.

— Atunci lasă-mă să-ți duc salteaua acolo, zic.

— Nu. N-am vrut să... Clatină din cap. O, Doamne. N-ar fi trebuit să vin. Își acoperă fața cu mâinile. În clipa următoare începe să plângă.

Îi dau lampa lui Walter și o trag la pieptul meu. Ea se cuibărește în brațele mele suspinând, cu fața lipită de cămașa mea.

— Aoleu, face Walter iar. Înseamnă c-am ajuns și complice.

— Hai să mergem să vorbim, îi zic Marlenei.

Ea își trage nasul și se desprinde din strânsoarea mea. Se duce la cai și eu o urmez, trăgând ușa în urma noastră.

Se aude un nechezat slab, de recunoaștere. Marlena se duce și-i mângâie crupa lui Midnight. Mă las să cad lângă perete, așteptând-o. După un timp, se așază lângă mine. Când trenul ia o curbă, dușumelele de sub noi trepidează, aruncându-ne unul spre altul, încât umerii ni se ating.

Cel care rupe tăcerea sunt eu.

— Te-a mai lovit și altădată ?

— Nu.

— Dacă te mai lovește o dată, jur pe ce-am mai sfânt că-l omor.

— Dacă mă mai lovește o dată, n-o să mai fie nevoie să faci asta.

Mă uit la ea. Razele lunii se strecoară printre șipcile din spatele său, iar profilul ei e întunecat și nu i se disting trăsăturile.

— Îl părăsesc, spune, lăsând să-i cadă bărbia.

O apuc instinctiv de mână. Nu mai are verigheta.

— I-ai spus ? întreb.

— În termeni cât se poate de clari.

— Și cum a reacționat ?

— I-ai văzut răspunsul, zice.

Rămânem ascultând zdrăngănitul roților de dedesubt. Mă uit la spinările cailor adormiți și la crâmpeiele de noapte ce se întrezăresc printre șipci.

— Și ce-o să faci ? întreb.

— Cred c-o să vorbesc cu Unchiul Al când ajungem la Erie, ca să văd dacă mă poate pune să dorm cu o fată, în alt vagon.

— Și între timp ?

— Între timp, stau la hotel.

— Nu vrei să te întorci la familia ta ?

Tăcere.

— Nu. Și oricum nu cred că mă vor.

Ne rezemăm de perete în tăcere, încă ținându-ne de mână. După vreun ceas, adoarme și alunecă încetișor până când capul ei se sprijină de umărul meu. Rămân treaz, și fiecare fibră a trupului meu e conștientă de prezența ei.

Nouăsprezece

— Domnule Jankowski? E timpul să vă pregătiți.

Apropierea vocii mă face să deschid brusc ochii. Deasupra mea, încadrată de plăcile tavanului, se află Rosemary.

— Poftim? A, da, zic, ridicându-mă cu greu în coate.

Mă străbate un val de bucurie când îmi dau seama că nu numai că îmi amintesc unde sunt și cine e ea, ci și că azi e zi de circ. Poate că tot ce s-a întâmplat mai devreme a fost doar un scurtcircuit al creierului meu?

— Stați cuminte. O să ridic capul patului, spune ea. Vreți să faceți un duș?

— Nu, dar vreau cămașa cea bună. Și papionul.

— Papionul! zice ea mirată, dându-și capul pe spate și râzând.

— Da, papionul.

— O, Doamne, o, Doamne. Sunteți ceva de speriat, spune ea, ducându-se la șifonier.

Până se întoarce, reușesc să deschei trei nasturi de la cămașă. Nu e rău pentru degetele mele artritice. Sunt destul de mândru de mine. Atât creierul, cât și trupul îmi funcționează perfect.

În timp ce Rosemary mă ajută să-mi scot cămașa, mă uit în jos la trupul meu împuținat. Mi se văd coastele, iar cele câteva fire rămase pe pieptul meu sunt albe. Parcă aş fi un ogar, tot numai mușchi filiformi și oase. Rosemary îmi ghidează brațele în mânecile cămășii celei bune și câteva clipe mai târziu se apleacă deasupra mea, îndreptându-mi papionul. Se dă puțin în spate, ridică ușor capul și face un ultim retuș.

— Trebuie să recunosc, papionul a fost o decizie foarte potrivită, spune, aprobând din cap.

Are glasul profund și melodios, aproape liric. Aș putea s-o ascult toată ziua.

— Vreți să vă vedeți?

— L-ai îndreptat? zic.

— Sigur că l-am îndreptat!

— Atunci nu. De la o vreme, nu mă mai omor să mă văd în oglindă, mormăi.

— Ei bine, eu sunt de părere că vă stă foarte bine, zice ea, punându-și mâinile în șold și privindu-mă.

— Ei, lasă. Flutur o mână uscățivă spre ea.

Ea râde iar, iar chicotele ei sunt ca un vin cald în venele mele.

— Spuneți-mi, vreți să vă așteptați familia aici sau să vă duc jos, în hol?

— La ce oră începe spectacolul?

— La trei, zice ea. Și acum e două.

— O să aștept în hol. Vreau să plec imediat ce ajung ei.

Rosemary așteaptă răbdătoare să-mi depun trupul șubred în cărucior. În timp ce mă conduce în hol, îmi împreunez mâinile în poală, jucându-mă nervos cu ele.

Holul e plin de alți bătrâni în scaune cu rotile, aliniați în fața rândului de scaune comode pentru vizitatori. Rosemary mă parchează la capătul acestora, lângă Ipphy Bailey.

E încovoiată; cocoașa o obligă să se uite în poală. Are părul alb și subțire, și cineva – evident, nu Ipphy – i l-a pieptănat cu grijă, ca să-i ascundă peticele netede de piele. Se întoarce brusc spre mine. Se luminează toată la față.

— Morty! strigă, întinzând o mână scheletică și apucându-mă de încheietură. Vai, Morty, te-ai întors!

Îmi trag brațul, însă mâna ei nu-mi dă drumul. Când mă feresc, mă trage și mai tare.

— Soră! țip, încercând să mă eliberez din strânsoare. Soră!

Câteva clipe mai târziu, cineva mă extrage din mâna lui Ipphy, care e convinsă că sunt răposatul ei soț. Mai mult decât atât, e convinsă că n-o mai iubesc. Se lasă pe brațul scaunului plângând, fluturându-și brațele într-o încercare disperată de a mă atinge. Mă salvează asistenta cu față de cal, care mă mută puțin mai departe, după care pune un cadru între noi.

— Vai, Morty, Morty! Nu mai fi așa! se tânguie Ipphy. Știi bine că n-a însemnat nimic. N-a fost nimic – doar o greșeală cumplită. Vai, Morty! Nu mă mai iubești?

Îmi frec încheietura, furios la culme. De ce nu-i pun pe oamenii de genul ăsta în altă aripă? Băbătia asta e limpede că nu-i în toate minţile. M-ar fi putut răni. Evident, dacă ar exista o altă aripă, probabil că, după cele petrecute în dimineaţa asta, aş fi ajuns și eu acolo. Mă ridic cât pot de demn în scaun, cuprins de o idee. Poate că medicamentul ăla nou e cel care mi-a provocat scurtcircuitul creierului – trebuie s-o întreb pe Rosemary despre asta. Sau poate nu. Gândul m-a înveselit, și mi-ar plăcea să-l mai reţin un pic. Să-mi protejez sertărașele cu fericire.

Minutele trec și bătrânetul dispare încet, până când șirul de cărucioare aduce cu zâmbetul știrb al dovlecilor sculptați de Halloween. Sosesc familii după familii, fiecare cu strămoșul ei șubred și cu salutările de rigoare, la un nivel sonor cu mulți decibeli. Trupuri puternice se apleacă deasupra celor slăbite; pe obraji sunt plantate sărutări. Frânele sunt deblocate și, unul câte unul, bătrânii ies pe ușile glisante, înconjurați de rude.

Când ajunge familia lui Ipphy, membrii ei fac un mare show menit să arate cât sunt de fericiți că o văd. Ea le privește atentă chipurile, cu ochii și gura larg căscate, uimită, însă încântată.

Acum am mai rămas doar șase și ne aruncăm unii altora ochiade circumspecte. De fiecare dată când se deschid ușile de sticlă, fețele ni se întorc la unison și una dintre ele se luminează brusc. Și asta se întâmplă de mai multe ori la rând, până când rămân singur.

Mă uit la ceasul de perete. Două patruzeci și cinci. Fir-ar să fie! Dacă nu apar mai repede, o să pierd spectacolul. Mă foiesc în scaun, simţindu-mă bătrân și morocănos. La naiba, chiar sunt bătrân și morocănos, însă trebuie să încerc să nu-mi ies din fire când îmi apare, în fine, familia. O să-i grăbesc pur și simplu să ieșim mai repede pe ușă, să le spun limpede că nu e timp de amabilități. Îmi pot spune ce doresc, că nu știu care a fost promovat sau despre nu știu ce vacanță, după spectacol.

Capul lui Rosemary se ițeşte în ușă. Se uită și la stânga, și la dreapta, constatând că sunt sigurul rămas pe hol. Se duce la biroul de recepţie al asistentelor și-și lasă fișa pe blatul acestuia. Apoi vine și se așază lângă mine.

— Încă nici un semn de la familie, domnule Jankowski?

— Nu! strig. Și, dacă nu apar curând, pot să nici nu mai vină. Sunt sigur că scaunele bune au fost luate deja și o să pierd spectacolul. Mă întorc spre ceas, deprimat și cu fața lungă. De ce naiba întârzie în halul ăsta? Altădată erau demult aici.

Rosemary se uită la ceasul de la mână. E auriu și are niște curelușe subțiri care par să-i intre în carne. Eu îmi purtam întotdeauna ceasul mai lejer, pe vremea când aveam ceas.

— Știți cine vine azi? mă întreabă.

— Nu. Niciodată nu știu. Și nici nu contează, atâta timp cât ajung la timp.

— Păi haideți că mă duc să văd dacă pot afla.

Se ridică și se duce la recepție.

Măsor din priviri fiecare persoană care pășește pe trotuarul din fața ușilor glisante, căutând un chip familiar. Însă toți trec ca o ceață, și fețele li se topesc una într-alta. Mă uit la Rosemary, care stă în spatele biroului și vorbește la telefon. Îmi aruncă o privire, închide și sună la altcineva.

Ceasul arată ora două cincizeci și trei – mai sunt doar șapte minute până la spectacol. Am tensiunea atât de ridicată, încât tot trupul îmi zbârnâie, exact ca neoanele de deasupra mea.

Am renunțat de tot la ideea de a nu-mi ieși din pepeni. În mod sigur, amărâtului care are ghinionul să vină azi o să-i frec ridichea de n-o să mă uite în veci. Toți babalâcii și sclerozații de aici o să mi se laude c-au văzut spectacolul, inclusiv show-ul de deschidere, și e corect așa ceva? Dacă există un om aici care trebuia neapărat să meargă la circ, eu sunt ăla. Stai să vezi când apare cine apare. Dacă e unul dintre copiii mei, să vezi ce-i fac. Dacă-i unul dintre ceilalți, atunci, mă rog, o să aștept până când...

— Îmi pare rău, domnule Jankowski.

— Poftim?

Ridic iute privirea. Rosemary s-a întors și acum stă pe scaunul de lângă mine. În panica mea, nu băgasem de seamă.

— Se pare că pur și simplu au uitat al cui e rândul.

— Și cine au hotărât să vină? Cât le ia să ajungă?

Rosemary tace. Își lipește buzele și-mi ia mâna între ale ei. E expresia pe care și-o iau oamenii atunci când vor să-ți dea o veste proastă, și-mi crește adrenalina de nerăbdare.

— Nu pot să vină, zice. Trebuia să vină fiul dumneavoastră, Simon. Când am sunat, și-a adus aminte, însă își făcuse deja alte planuri. Iar la celelalte numere nu mi-a răspuns nimeni.

— Alte planuri? zic răgușit.

— Da, domnule.

— I-ai spus de circ?

— Da, domnule. Şi i-a părut foarte rău. Dar era un lucru de care nu se putea elibera.

Mă schimonosesc tot și, înainte să-mi dau seama, scâncesc ca un copil.

— Îmi pare atât de rău, domnule Jankowski. Ştiu cât era de important pentru dumneavoastră. V-aş duce chiar eu, dar sunt în tura de douăsprezece ore.

Îmi duc mâinile la față, încercând să-mi ascund lacrimile de om bătrân. Câteva clipe mai târziu, în față îmi flutură un șervețel.

— Ești o fată bună, Rosemary, zic, luând şervețelul și ștergându-mi nasul. Ştii asta, nu? Nu știu ce m-aş face fără tine.

Mă privește vreme îndelungată. Prea îndelungată. În cele din urmă, zice:

— Domnule Jankowski, știți că mâine plec, nu?

Tresar şocat.

— Cum? Pentru cât timp?

Of, fir-ar să fie. Asta-mi mai lipsea. Dacă pleacă în concediu, o să-i uit numele până se întoarce.

— Ne mutăm la Richmond. Ca să fiu mai aproape de soacră-mea. Nu se simte bine.

Rămân mut. Deschid de câteva ori gura ca un pește înainte de a-mi regăsi cuvintele.

— Ești măritată?

— De douăzeci și șase de ani fericiți, domnule Jankowski.

— Douăzeci și șase de ani? Nu, nu cred. Ești doar o fetiță.

Ea râde.

— Sunt bunică, domnule Jankowski. Am patruzeci și șapte de ani.

Rămânem o clipă în tăcere. Ea caută în buzunarul roz pal și-mi dă alt șervețel, înlocuindu-mi-l pe cel murat. Îmi tamponez orbitele adânci.

— Soțul tău e un bărbat norocos, zic trăgându-mi nasul.

— Amândoi suntem. Foarte norocoși, într-adevăr.

— Şi la fel e şi soacra ta. Ştii că nici măcar unul din copiii mei nu poate să mă ia la el?

— Păi... Nu e întotdeauna la fel de simplu, ştiţi prea bine.

— N-am zis c-ar fi.

Îmi ia mâna.

— Ştiu asta, domnule Jankowski. Ştiu asta.

Mă copleşeşte nedreptatea strigătoare la cer. Închid ochii şi mi-o închipui pe Ipphy Bailey sub cupolă, cu saliva curgându-i. Nici măcar n-o să bage de seamă că e acolo, nu mai zic să-şi amintească vreun amănunt.

Câteva clipe mai târziu, Rosemary zice:

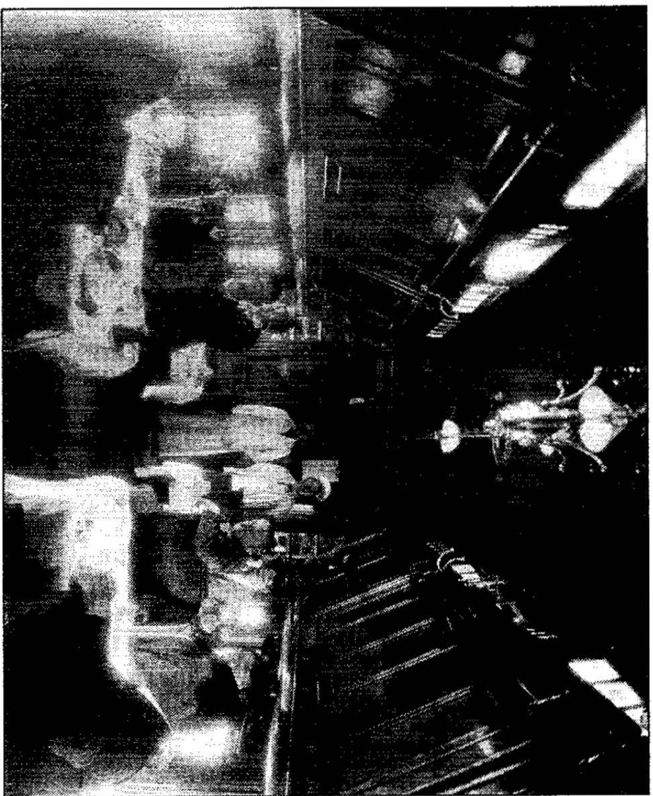
— Pot să vă mai ajut cu ceva?

— Nu, zic, şi chiar nu are cum să mă ajute – în afară de a mă duce la circ sau de a aduce circul la mine. Sau de a mă lua cu ea la Richmond. Cred c-aş vrea să rămân singur acum, adaug.

— Înţeleg, zice cu blândeţe. Să vă duc la dumneavoastră în cameră?

— Nu, cred c-am să rămân aici.

Se ridică, se apleacă deasupra mea suficient pentru a-mi depune un sărut pe frunte şi dispare pe hol, iar tălpile de cauciuc ale pantofilor ei scârţâie pe gresie.

Din colecția Muzeului Circului Ringling, Sarasota, Florida

Douăzeci

Când mă trezesc, Marlena a dispărut. Mă duc imediat s-o caut și o găsesc când tocmai iese cu Earl din vagonul Unchiului Al. El o conduce la vagonul 48 și îl pune pe August să iasă cât timp ea se află înăuntru.

Mă bucur să văd că și August arată la fel de rău ca și mine, mai exact cam ca o roșie stricată și strivită. Când Marlena se urcă în vagon, o strigă pe nume și dă să se ducă la ea, însă Earl îi taie calea. August e agitat și disperat, se foiește de la o fereastră la alta, ridicându-se pe vârfuri, plângând, emanând părere de rău prin toți porii.

N-o să se mai întâmple niciodată. O iubește mai mult decât viața însăși – iar ea o știe foarte bine. Nu înțelege ce l-a apucat. O să facă orice – orice! – ca să se revanșeze față de ea. Ea e o zeiță, o regină, iar el, un nemernic cuprins de remușcare. Nu vede cât de rău îi pare? Ce vrea, să-l chinuie? Chiar n-are nici un pic de inimă?

Când Marlena iese cu o valiză, trece pe lângă el fără măcar să-i arunce vreo privire. Are pe cap o pălărie de pai cu borul larg, tras peste ochiul înnegrit.

— Marlena, strigă el, întinzându-se și apucând-o de mână.

— Dă-i drumul, zice Earl.

— Te rog. Te implor, spune August.

Cade în genunchi în țărână. Mâinile lui coboară pe brațul ei până când îi cuprind mâna stângă. Și-o duce la buze și-o umple cu lacrimi și sărutări, privind împietrit în față.

— Marlena. Draga mea. Uită-te la mine. Sunt în genunchi. Te implor. Ce vrei să fac mai mult? Draga mea, scumpa mea, te rog, vino înăuntru cu mine. O să vorbim. O s-o rezolvăm.

Caută în buzunar și scoate un inel, pe care încearcă să i-l pună pe inelar. Ea se eliberează din mâna lui și o ia la pas.

— Marlena! Marlena! Acum țipă de-a dreptul, și chiar părțile intacte ale feței lui au rămas fără sânge. Părul îi cade peste frunte. Nu poți să faci asta! Lucrurile n-o să se termine așa! Mă auzi? Ești nevasta mea. Marlena! Până când moartea ne va despărți, îți amintești? Se ridică în picioare și rămâne așa, cu pumnii încleștați. Până când moartea ne va despărți! strigă.

Marlena îmi aruncă valiza, fără să se oprească. Mă întorc și o urmez, uitându-mă la mijlocul ei îngust în timp ce străbate iarba cafenie. Abia la capătul terenului încetinește îndeajuns cât să pot merge lângă ea.

— Vă pot ajuta cu ceva? întreabă recepționerul, ridicând privirea în clipa în care clopoțelul de la ușă ne anunță sosirea.

Expresia lui inițială, de amabilitate plină de solicitudine, e înlocuită întâi de neliniște, apoi de dispreț. E aceeași combinație pe care am văzut-o pe chipurile tuturor celor întâlniți pe drumul încoace. Un cuplu de vârstă mijlocie, care stă pe o băncuță de lângă intrare, se holbează la noi cu nerușinare.

Şi adevărul ăsta e: suntem o pereche aparte. Pielea din jurul ochiului Marlenei a virat într-un albastru puternic, dar măcar fața ei și-a păstrat forma – a mea e umflată și zdrobită, iar echimozele sunt amestecate cu răni supurânde.

— Doresc o cameră, spune Marlena.

Recepționerul o măsoară din priviri dezgustat.

— N-avem, răspunde, ridicându-și ochelarii mai bine pe nas cu un deget. Se întoarce la registrul lui.

Pun valiza jos și mă postez lângă ea.

— Pe tăbliță scrie că aveți.

El își unește buzele într-o linie severă.

— Atunci, e greșită.

Marlena îmi atinge cotul.

— Haide, Jacob.

— Nu, nu merg nicăieri, zic, întorcându-mă spre recepționer. Doamna are nevoie de o cameră, iar dumneavoastră aveți camere libere.

El se uită atent la mâna ei stângă și ridică din sprânceană.

— Nu închiriem cuplurilor necăsătorite.

— Nu e pentru amândoi. Doar pentru ea.
— Îhâm, zice el.
— Vezi cum vorbești, amice, zic. Nu-mi place ce insinuezi.
— Haide, Jacob, spune Marlena iar. E și mai palidă ca înainte și stă cu privirea în podea.
— Nu insinuez nimic, spune recepționerul.
— Jacob, te rog, spune Marlena. Hai să mergem în altă parte.
Îi arunc recepționerului o ultimă privire sfredelitoare, ca să știe precis ce i-aș face dacă n-ar fi Marlena de față, și apuc valiza. Ea pornește spre ușă.
— A, stați, știu cine sunteți! spune partea femeiască a perechii de pe bancă. Sunteți fata de pe afiș! Da! Sunt sigură. Se întoarce către bărbatul de lângă ea. Norbert, e fata de pe afiș! Nu-i așa? Domnișoară, sunteți vedeta circului, așa-i?
Marlena deschide larg ușa, își aranjează mai bine pălăria și iese. Eu o urmez.
— Stați, strigă recepționerul. Cred că s-ar putea să avem o...
Trântesc ușa în urma mea.

Hotelul din vecinătate nu are asemenea sensibilități, deși și recepționerul de aici îmi displace aproape la fel de mult ca și celălalt. Moare de curiozitate să știe ce s-a întâmplat. Ne cântărește cu ochi strălucitori, curioși, libidinoși. Știu ce ar gândi dacă ochiul negru al Marlenei ar fi unica noastră problemă, însă, dat fiind că eu arăt și mai și, povestea nu e deloc limpede.
— Camera 2B, spune, legănându-ne o cheie pe dinainte și continuând să bea. Sus pe scări și la dreapta. La capătul holului.
O urmez pe Marlena și îi privesc gambele arcuite în timp ce urcă scările.
Bâjbâie cu cheia o clipă, apoi se dă la o parte, lăsând-o în broască.
— Nu mă descurc deloc. Crezi că poți tu să deschizi?
Mă chinui puțin cu încuietoarea. După câteva clipe, zăvorul alunecă. Deschid ușa și mă dau într-o parte s-o las pe Marlena să intre. Ea își aruncă pălăria pe pat și se duce la fereastră, care e deschisă. O pală de vânt umflă perdeaua, suflând-o întâi în cameră, apoi lipind-o de geam.
Camera e simplă, dar are tot ce-i trebuie. Are tapet cu flori și draperii, iar patul e acoperit cu o cuvertură de mătase cu

ciucuri. Ușa de la baie e deschisă. Baia e mare, iar cada are picioare ca niște labe de leu.

Las valiza jos și rămân lângă ea stingher. Marlena e cu spatele la mine. Pe gât are o tăietură, acolo unde lănțișorul medalionului i-a intrat în carne.

— Mai ai nevoie de altceva? întreb, răsucindu-mi pălăria în mâini.

— Nu, mulțumesc, zice ea.

O mai privesc câteva clipe. Îmi vine să străbat camera și să-mi pun brațele în jurul ei, însă plec, închizând încetișor ușa în urma mea.

Pentru că nu-mi vine în minte nimic altceva, mă îndrept spre menajerie și fac ce fac de obicei. Tai, amestec și cântăresc mâncarea. Mă uit la abcesul dentar al unui iac și îl iau de mână pe Bobo, care mă însoțește cât îmi fac turul animalelor.

Am ajuns la etapa curățeniei, când Diamond Joe vine în spatele meu.

— Unchiul Al vrea să te vadă.

Mă uit la el o clipă, apoi îmi las lopata în paie.

Unchiul Al e în vagonul-restaurant, cu o farfurie cu cotlet și cartofi dinainte. Între buze are înfipt un trabuc și suflă inele de fum. Însoțitorii lui se află la post, în jurul lui, cu fețele sobre.

Îmi scot pălăria.

— M-ați chemat?

— A, Jacob, spune, aplecându-se. Îmi pare bine să te văd. Ai rezolvat-o pe Marlena?

— E într-o cameră de hotel, dacă la asta vă referiți.

— În parte, da.

— Atunci nu știu la ce vă referiți.

El rămâne o clipă tăcut. Apoi își lasă jos trabucul și-și împreunează mâinile, formând o turlă din degete.

— E foarte simplu. Nu-mi permit să-l pierd pe nici unul dintre ei.

— Din câte știu, ea nu are nici cea mai mică intenție de a părăsi circul.

— Și nici el. Închipuiește-ți, te rog, cum ar fi să rămână amândoi, dar să nu se împace. August și-a ieșit pur și simplu din minți de durere.

— Doar nu vreți să sugerați că ar trebui să se întoarcă la el.

El zâmbește și ridică ușor capul.

— *A lovit-o,* Al. *A lovit-o.*

Unchiul Al își freacă bărbia și rămâne pe gânduri.

— Da, mă rog. Nu mă prea interesează chestia asta, trebuie să-ți mărturisesc. Îmi arată un scaun din fața lui. Stai jos.

Mă apropii și mă așez pe marginea scaunului.

Unchiul Al își apleacă ușor capul, studiindu-mă.

— Deci are sau nu bază reală povestea?

— Ce poveste?

El bate darabana pe masă și strânge buzele.

— Tu și Marlena sunteți... *hmmmm*, cum să zic eu...

— Nu.

— *Mmmm*, zice, continuând să mediteze. Bine. Nici eu n-am crezut asta. Dar mă bucur. În cazul ăsta, mă poți ajuta.

— Poftim? zic.

— Eu îl conving pe el, tu convinge-o pe ea.

— Nici nu se pune problema.

— Da, nu ești într-o poziție de invidiat. Ești prieten cu amândoi.

— Nu sunt prietenul lui.

El oftează și-și ia o expresie de om extrem de răbdător.

— Trebuie să-l înțelegi pe August. Din când în când, mai are câte o ieșire de genul ăsta. Nu e vina lui. Se lasă în față, privindu-mă adânc în ochi. Dumnezeule mare. Cred c-ar fi bine să chem un doctor să te vadă.

— N-am nevoie de doctor. Și, firește, e vina lui.

El mă privește lung, apoi se lasă înapoi în scaun.

— E bolnav, Jacob.

Nu zic nimic.

— E șnițofonic și paragonic, săracul.

— E ce?

— Șnițofonic și paragonic, repetă Unchiul Al.

— Vreți să ziceți că suferă de schizofrenie paranoidă?

— Mă rog, cum spui tu. Da' ideea e că e nebun de legat. Firește, e de asemenea sclipitor, așa că ne străduim și noi cum putem să-l ținem pe linia de plutire. Evident, pentru Marlena e mai greu decât pentru noi, ceilalți. Motiv pentru care trebuie să-i acordăm tot sprijinul nostru.

Clatin din cap înmărmurit.

— Vă auziți ce spuneți?

— Nu-mi permit să-i pierd pe nici unul dintre ei. Și, dacă nu se împacă, nu se va mai putea vorbi cu August.

— A *lovit-o*, repet.

— Da. Știu, foarte urât, sunt de acord. Dar e soțul ei, nu?

Îmi pun pălăria pe cap și mă ridic.

— Unde crezi că pleci?

— Înapoi la treabă, zic. N-o să stau aici și să vă ascult cum spuneți că e în regulă ca August să dea în ea, fiindcă e nevastă-sa. Sau că nu e vina lui, fiindcă așa e el, dement. Dacă e dement, cu atât mai mult ea trebuie să se ferească din calea lui.

— Dacă vrei să mai ai slujbă, te așezi înapoi pe scaun.

— Știți ceva? Mă doare undeva de slujba asta, zic, pornind spre ușă. La revedere. Aș vrea să pot spune că mi-a făcut plăcere.

— Și cu prietenul tău, piticul, ce faci?

Înghet cu mâna pe clanță.

— Idiotul ăla cu cățelul lui, spune pierdut pe gânduri. Și ălălalt – cum îl chema…? Pocnește din degete, încercând să-și amintească.

Mă întorc încet, fără grabă. Știu ce urmează.

— Știi la cine mă refer. La moșu' ăla neputincios, care-mi mănâncă mâncarea pe ascuns și-mi ocupă loc în tren de săptămâni de zile, fără să ridice un pai. Cu el cum rămâne?

Îl pironesc cu privirea, și-mi arde fața de ură.

— Chiar credeai că poți să ascunzi pe cineva în trenul meu fără ca eu să aflu? Fără ca *el* să afle? Are privirea dură și ochii îi licăresc. Brusc, expresia i se îmblânzește. Îmi zâmbește călduros. Deschide brațele larg, a rugăminte. Să știi că m-ai înțeles total greșit. Oamenii din acest circ sunt familia mea. Îmi pasă foarte tare de fiecare dintre ei. Însă ceea ce eu înțeleg, iar tu se pare că nu, este că, uneori, unul sau altul trebuie să se sacrifice pentru binele celorlalți. Iar această familie are nevoie ca August și Marlena să se împace. Mă înțelegi?

Mă uit în ochii lui scăpărători, gândindu-mă ce mult mi-ar plăcea să înfig o secure între ei.

— Da, domnule, zic într-un final. Cred că da.

*

Rosie se ridică cu o labă pe cadă, în timp ce-i pilesc unghiile. Are cinci unghii la fiecare picior, ca oamenii. Lucrez de zor la una din labele ei din față, când îmi dau brusc seama că toată activitatea umană din menajerie a încetat. Muncitorii au încremenit și se holbează spre intrare, cu ochii mari.

Ridic privirea. August se apropie și se oprește în fața mea. Îi cade părul pe frunte și și-l dă pe spate cu mâna umflată. Buza superioară îi e vânătă-albăstrie și despicată ca un cârnat la grătar. Are nasul turtit, cu o crustă de sânge într-o parte. Ține în mână o țigară aprinsă.

— Dumnezeule mare, spune. Dă să zâmbească, însă nu reușește, din cauza buzei sparte. Trage un fum din țigară. Nu știu cine-a încasat-o mai tare, tu sau eu, așa-i, măi, băiete ?

— Ce vrei ? zic, aplecându-mă și pilind marginea unei unghii uriașe.

— Înțeleg că nu ți-a trecut încă supărarea ?

Nu-i răspund.

Mă privește o vreme.

— Uite ce e, știu c-am sărit calul. Câteodată asta e, mă apucă tot soiul de idei demente.

— A, deci asta s-a întâmplat ?

— Uite ce, zice suflând fumul. Speram c-o să putem da totul uitării. Deci, zi, băiete, suntem din nou prieteni ? Îmi întinde mâna.

Mă îndrept de spate, cu brațele în lateral.

— Ai *dat* în ea, August.

Ceilalți bărbați ne privesc fără un cuvânt. August pare total bulversat. Mișcă ușor gura. Își retrage mâna și-și mută țigara în ea. Are mâinile pline de vânătăi și unghiile crăpate.

— Da, știu.

Mă dau un spate și îi admir unghiile lui Rosie.

— *Połóż nogę. Połóż nogę, Rosie!*

Ea își ridică laba imensă și o pune iar în pământ. Îi dau un șut căzii întoarse către celălalt picior al ei din față.

— *Nogę! Nogę!* Rosie își mută greutatea și-și pune celălalt picior în mijlocul căzii. *Teraz do przodu*, zic, împingându-i

partea din spate a piciorului cu degetele până când unghiile îi atârnă peste marginea căzii.

— Ce fată bună, spun, bătând-o pe umăr.

Ea ridică trompa și deschide gura, într-un zâmbet larg. Bag mâna și o scarpin pe limbă.

— Știi unde e ea? spune August.

Mă aplec și mă uit cu atenție la unghiile lui Rosie, trecându-mi mâna peste talpa ei.

— Trebuie s-o văd, continuă el.

Încep să pilesc o unghie. În aer se ridică o pudră fină.

— Bine. Fie cum vrei, zice, ridicând glasul. Dar e nevasta mea, și o s-o găsesc. Mă duc din hotel în hotel și tot o găsesc.

Ridic privirea și îl văd cum tocmai își aruncă țigara. Aceasta face un arc prin aer și aterizează în gura deschisă a lui Rosie, sfârâind în clipa în care îi atinge limba. Ea rage panicată, aruncându-și capul pe spate și căutând cu trompa în interiorul gurii.

August pleacă nervos. Mă întorc spre Rosie. Ea se uită la mine, cu o expresie de tristețe mută pe chip. Ochii de culoarea chihlimbarului îi sunt plini de lacrimi.

Trebuia să-mi dau seama că o s-o ia din hotel în hotel. Însă în clipa aceea nu eram în stare să gândesc limpede, iar ea se afla în cel de-al doilea hotel pe care-l întâlnisem în cale. Era foarte ușor de găsit.

Știu că sunt urmărit, așa că nu mă grăbesc. Cu prima ocazie, mă strecor afară din perimetrul circului și dau fuga la hotel. Aștept după colț, privind în jur, ca să mă asigur că nu m-a urmărit nimeni. După ce-mi trag sufletul, îmi scot pălăria, mă șterg pe frunte și intru în clădire.

Recepționerul ridică ochii. E unul nou. Mă cântărește din priviri.

— Ce dorești? zice, de parcă nu e prima oară când mă vede și e obișnuit să întâlnească în fiecare zi oameni cu mutra făcută chiseliță.

— Am venit s-o văd pe domnișoara L'Arche, zic, amintindu-mi că acesta este numele cu care s-a semnat Marlena în registru. Marlena L'Arche.

— Nu avem pe nimeni cu acest nume, spune el.

— Ba da, sigur că aveți, zic. Am fost cu ea când s-a cazat, azi-dimineață.

— Îmi pare rău, dar vă înșelați.

Mă uit lung la el câteva clipe, apoi mă năpustesc pe scări.

— Hei, amice! Întoarce-te imediat!

Urc treptele, două câte două.

— Dacă nu te întorci imediat înapoi, chem poliția! strigă.

— Te rog!

— Să știi că nu glumesc! Chem poliția chiar în clipa asta!

— Bine!

Răpăi în ușa ei, cu degetele mai puțin rănite.

— Marlena?

O clipă mai târziu, recepționerul mă înșfacă și mă răsucește, împingându-mă în perete. Mă ține de revere, cu fața chiar lângă a mea.

— Ți-am spus, nu e aici.

— E în regulă, Albert. E un prieten.

Marlena a ieșit în holul din spatele nostru.

Acesta încremenește și-i simt răsuflarea fierbinte pe față. Cască ochii mari, bulversat.

— Poftim? zice.

— Albert? zic, la fel de bulversat. Albert?

— Și tipul de mai devreme? bâiguie nedumerit Albert.

— Nu e el. El e altcineva.

— A fost August aici? zic, înțelegând în fine despre ce e vorba. Ești bine?

Albert se uită de la ea la mine și înapoi.

— El e un prieten. E cel care mi-a luat apărarea, îi explică Marlena.

Albert îmi dă drumul. Face o încercare stângace de a-mi netezi jacheta, apoi îmi întinde mâna.

— Scuze, amice. Semeni foarte tare cu celălalt tip.

— Nu face nimic, zic, luându-i mâna.

Mi-o strânge și mă strâmb.

— Vine după tine, îi zic Marlenei. Trebuie să te mutăm.

— Nu te prosti, spune Marlena.

— A fost deja aici, zice Albert. I-am spus că ea nu stă la noi și se pare că m-a crezut. De-asta m-am mirat când el – adică tu – s-a întors.

Jos, se aude clopoțelul de la ușă. Albert și cu mine ne uităm unul la altul. O zoresc pe Marlena să intre în cameră, iar el coboară repede.

— Cu ce vă pot ajuta? spune în clipa când închid ușa. Îmi dau seama după voce că nu e August.

Mă reazem de ușă, respirând precipitat.

— M-aş simți mult mai bine dacă m-ai lăsa să-ți găsesc o cameră mai departe de circ.

— Nu. Vreau să rămân aici.

— De ce?

— A fost deja aici și crede că sunt în altă parte. Şi-n plus, n-o să-l pot evita la nesfârșit. Mâine trebuie să mă întorc la tren.

La asta nu mă gândisem.

Ea străbate încăperea, trecându-și degetele peste măsuță. Apoi se lasă să cadă pe un scaun și-şi sprijină capul pe spătar.

— A încercat să-mi ceară scuze, spun.

— Şi i le-ai acceptat?

— Evident că nu, zic jignit.

Ea ridică din umeri.

— Ți-ar fi mult mai ușor dacă le-ai accepta. Dacă nu i le accepți, probabil c-o să fii concediat.

— Te-a *lovit*, Marlena.

Ea închide ochii.

— Dumnezeule... așa a fost mereu?

— Da. Mă rog, până acum n-a dat niciodată în mine. Dar da, schimbările astea bruște de dispoziție sunt dintotdeauna. Nu ştiu niciodată ce m-așteaptă a doua zi.

— Unchiul Al spune că suferă de schizofrenie paranoidă.

Ea își lasă capul jos.

— Cum ai rezistat?

— Aveam de ales? M-am măritat cu el înainte să-mi dau seama. Ai văzut și tu. Când e fericit, e cea mai fermecătoare ființă de pe pământ. Dar, atunci când îi intră ceva în cap...

Oftează, apoi tace atât de mult, încât mă întreb dacă o să mai zică ceva. Când o face, glasul îi tremură uşor.

— Prima dată când s-a întâmplat, eram căsătoriţi de trei săptămâni, și m-am speriat îngrozitor. L-a bătut pe unul dintre îngrijitorii de la menajerie atât de rău, încât omul și-a pierdut un ochi. A făcut-o în fața mea. Mi-am sunat părinții și i-am întrebat

dacă mă pot întoarce acasă, însă ei nici n-au vrut să stea de vorbă cu mine. Nu-mi ajungea că mă măritasem cu un evreu, acum mai voiam și să divorțez? Tata a pus-o pe mama să-mi spună că, din punctul lui de vedere, am murit în ziua în care am fugit de-acasă.

Străbat odaia și îngenunchez lângă ea. Ridic mâna ca să o mângâi pe păr, însă după câteva clipe o las pe brațul scaunului.

— Trei săptămâni mai târziu, alt muncitor de la menajerie și-a pierdut un braț în vreme ce-l ajuta pe August să dea de mâncare la feline. A murit din cauza hemoragiei, înainte ca lumea să afle amănunte despre ce s-a întâmplat. Mai târziu, în timpul turneului, am aflat că singurul motiv pentru care August mi-a dat pe mână caii a fost faptul că dresorul de dinaintea mea – tot o femeie – a sărit din trenul în mișcare pe când se afla cu August, în salonul lui. Au mai fost și alte incidente, dar asta a fost prima oară când a ridicat mâna asupra mea.

Se face mică în scaun. O clipă mai târziu, încep să-i tremure umerii.

— Gata, zic neputincios. Gata, gata. S-a terminat. Marlena... uită-te la mine. Te rog.

Se îndreaptă de spate și își șterge fața. Mă privește adânc în ochi.

— O să rămâi cu mine, Jacob? zice.

— Marlena...

— *Șșș.*

Se trage la marginea scaunului și-mi atinge buzele cu un deget. Apoi se lasă să alunece pe jos. Îngenunchează în fața mea, la doar câțiva centimetri de mine, și degetul de pe buzele mele îi tremură.

— Te rog, spune. Am nevoie de tine.

După o clipă, îmi mângâie fața – încet, cu blândețe, abia atingându-mă. Îmi țin respirația și închid ochii.

— Marlena...

— Nu spune nimic, șoptește ea.

Degetele ei îmi înconjoară urechea, apoi îmi coboară pe ceafă. Mă cutremur. Mi s-a ridicat tot părul de pe corp.

Când mâinile ei îmi ating cămașa, deschid ochii. Desface nasturii încet, metodic. O privesc, știind c-ar trebui s-o opresc. Însă nu pot. Sunt neputincios.

După ce îmi descheie cămașa, mi-o scoate din pantaloni și mă privește în ochi. Se apleacă în față și-mi atinge ușor buzele cu ale ei – atât de delicat, încât nu este nici măcar un sărut, ci o atingere vagă între două epiderme. Se oprește doar o secundă, cu buzele atât de aproape, că îi simt răsuflarea pe față. Apoi se apleacă și mă sărută, un sărut delicat, fugar și totuși nu grăbit. Următorul sărut e și mai apăsat, următorul și mai, și, fără să-mi dau seama, mă trezesc sărutând-o şi eu, prinzându-i fața în palme, în timp ce ea își trece degetele peste pieptul și trupul meu. Când ajunge la pantaloni, rămân fără aer. Se oprește, mângâindu-mi erecția.

Se oprește. Mă clatin, amețit. Încă privindu-mă în ochi, îmi ia mâinile și le duce la buze. Îmi sărută palmele, apoi îmi pune mâinile pe sânii ei.

— Atinge-mă, Jacob.

Soarta mi-a fost pecetluită, sunt terminat.

Are sânii mici și rotunzi, ca niște lămâi. Îi iau în mâini, trecându-mi degetele mari peste ei și simțind cum i se întăresc sfârcurile sub bumbacul rochiei. Îmi lipesc sălbatic gura învinețită de a ei, trecându-mi mâinile peste coastele ei, peste mijlocul, șoldurile și coapsele ei...

Când îmi desface pantalonii și mă ia în mână, mă trag înapoi.

— Te rog, zic răgușit, cu glasul spart. Te rog. Vreau să fiu în tine.

Cumva, nu ştiu cum, reuşim să ajungem până la pat. Când mă cufund în sfârșit în trupul ei, scot un strigăt.

După aceea, mă lipesc de ea și rămânem așa, ca două lingurițe. Stăm în tăcere până se lasă întunericul și apoi ea începe să vorbească, întrerupându-se la răstimpuri. Își strecoară piciorul între gleznele mele, se joacă cu vârful degetelor mele de la picioare și nu trece mult și începe să-mi spună totul. Vorbește fără să-mi ceară sau să-mi lase loc de răspuns, așa că mă mulțumesc să o țin în brațe și să-i mângâi părul. Îmi vorbește despre durerea, tristețea și groaza ultimilor patru ani; despre cum a învățat să se împace cu gândul că e nevasta unui bărbat atât de violent și de imprevizibil, încât atingerea lui îi încrețea carnea pe ea și despre cum, până de curând, credea că a reușit s-o facă. Şi apoi, în cele din urmă, cum apariția mea o făcuse să-și dea seama că de fapt nu reușise deloc să accepte situația.

Când amuțește, într-un târziu, continui s-o mângâi, trecându-mi degetele cu blândețe peste părul, umerii, brațele și șoldurile ei. Apoi încep să vorbesc eu. Îi povestesc despre copilăria mea și despre cornulețele cu caise ale mamei. Îi spun despre cum, adolescent fiind, am început să-l însoțesc pe tata în vizitele lui și despre cât de mândru a fost când am intrat la Cornell. Îi spun despre facultate, despre Catherine și despre cum am crezut că aia-i dragostea. Îi spun despre bătrânul McPherson, care mi-a izbit frontal părinții, făcându-i să se prăbușească de pe pod, și despre cum banca ne-a luat casa și despre cum am avut o cădere nervoasă și am fugit din sala de examen în clipa în care capetele din jur au devenit o masă de chipuri ce nu-mi spuneau nimic.

Dimineață, facem iar dragoste. De data asta, îmi ia mâna și-mi ghidează degetele pe trupul ei. La început, nu înțeleg, însă când ea începe să tremure și se înfioară la atingerea mea, îmi dau seama că îmi arată ce să fac și îmi vine să strig de bucurie.

După aceea, rămâne cuibărită lângă mine, și părul ei îmi gâdilă fața. O mângâi ușor, încercând să-i memorez trupul. Aș vrea să ne topim într-un singur trup, ca untul pe pâinea prăjită. Îmi vine s-o absorb și, tot restul vieții, să merg prin lume cu ea încastrată în pielea mea.

Asta vreau.

Rămân nemișcat, savurând senzația trupului ei lipit de al meu. Mi-e teamă să respir, ca nu cumva să spulber vraja.

Douăzeci și unu

Marlena tresare brusc. Apoi se ridică iute în capul oaselor și-mi apucă ceasul de pe noptieră.

— O, Doamne, zice, lăsându-l să cadă la loc și sărind din pat.

— Ce ? Ce-i ? întreb.

— E deja douășpe. Trebuie să mă întorc, zice.

Țâșnește spre baie și închide ușa. O clipă mai târziu, se aude apa trasă la toaletă. Apoi iese ca o vijelie și începe să-și caute înnebunită hainele aruncate pe jos.

— Marlena, stai, zic, dându-mă și eu jos din pat.

— Nu pot. Am spectacol, zice, chinuindu-se să-și pună dresul.

Vin în spatele ei și o prind de umeri.

— Te rog, Marlena.

Se oprește și se întoarce încet cu fața spre mine. Se uită întâi la pieptul meu, apoi în podea.

Mă uit la ea, brusc rămas fără cuvinte.

— Azi-noapte ai zis „am nevoie de tine". N-ai zis niciodată „te iubesc", așa că nu știu decât ce simt eu. Înghit în sec, clipind, cu ochii la cărarea din părul ei. Te iubesc, Marlena. Te iubesc din toată inima și din tot sufletul și vreau să fiu cu tine.

Ea rămâne cu ochii în podea.

— Marlena ?

Ea ridică ușor capul. Are lacrimi în ochi.

— Și eu te iubesc, îmi șoptește. Cred că te-am iubit din clipa în care te-am văzut. Dar nu înțelegi ? Sunt măritată cu August.

— Asta se rezolvă.

— Dar...

— Nici un dar. Vreau să fiu cu tine. Și, dacă asta vrei și tu, o să găsim noi o soluție.

Urmează o tăcere lungă.

— În viața mea nu mi-am dorit nimic mai mult, zice într-un târziu.

Îi iau fața în mâini și o sărut.

— Va trebui să părăsim circul, zic, ștergându-i lacrimile cu degetele.

Ea încuviințează, trăgându-și nasul.

— Dar nu putem până la Providence.

— De ce?

— Fiindcă acolo ne așteaptă fiul lui Camel. Îl ia la el acasă.

— Păi, nu poate Walter să aibă grijă de el până atunci?

Închid ochii și-mi lipesc fruntea de a ei.

— E un pic mai complicat de-atât.

— Cum așa?

— Ieri m-a chemat la el Unchiul Al. Vrea să te conving să te întorci la August. M-a amenințat.

— Sigur că da. Așa face el.

— Nu, vreau să zic că m-a amenințat că-i aruncă din tren pe Walter și pe Camel.

— Ei, a zis și el, spune ea. Nu-l lua în seamă. N-ar arunca niciodată efectiv pe cineva din tren.

— Cine zice asta? August? Unchiul Al?

Ea ridică privirea șocată.

— Îți amintești când au venit cei de la Autoritatea Feroviară în Davenport? zic. Cu o noapte în urmă dispăruseră fără urmă șase oameni din Escadronul Zburător.

Ea se încruntă.

— Credeam că au venit fiindcă nu știu cine voia să-i pună bețe în roate Unchiului Al.

— Nu, au venit fiindcă au dispărut șase oameni. Și printre ei trebuia să se afle și Camel.

Ea mă privește lung, apoi își acoperă fața cu mâinile.

— Doamne sfinte. Dumnezeule. Ce proastă am putut să fiu.

— N-ai fost proastă. E greu să-ți închipui că un om pe care îl cunoști e în stare de așa ceva, zic, îmbrățișând-o.

Ea își lipește fața de pieptul meu.
— Vai, Jacob... ce-o să ne facem?
— Nu știu, zic, mângâindu-i părul. Găsim noi o ieșire, dar trebuie să avem mare, mare grijă.

Ne întoarcem la circ separat, pe furiș. Îi duc valiza până la câteva sute de metri, apoi o urmăresc cum traversează terenul și dispare în cabina ei. Mai stau câteva minute, în caz că August ar aștepta-o acolo. Când nu văd nici un semn clar de probleme, mă întorc la vagonul meu.
— Iată că s-a întors și motănelul nostru, spune Walter.
Împinge buștenii spre perete, ascunzându-l pe Camel. Bătrânul e culcat, cu ochii închiși și gura deschisă, și sforăie. Probabil că Walter i-a dat să bea.
— Nu mai trebuie să faci asta, zic.
Walter se ridică mai bine.
— Ce anume?
— Nu mai trebuie să-l ascunzi pe Camel.
El se holbează la mine.
— Ce dracu' tot spui aici?
Mă așez pe salteaua strânsă. Queenie vine repede, dând din coadă. O scarpin pe cap. Ea mă miroase cu atenție.
— Jacob, ce se petrece?
Când îi spun, expresia i se schimbă, din șoc în groază și în uimire.
— Nenorocitule, zice în cele din urmă.
— Walter, te rog...
— Deci vrei s-o ștergi în Providence. Foarte generos din partea ta să aștepți atât de mult.
— Pentru Ca...
— Știu că pentru Camel, strigă. Apoi se bate cu pumnul în piept. Și cu mine cum rămâne?
Dau să zic ceva, dar nu reușesc să articulez nici un cuvânt.
— Mda. Așa m-am gândit și eu, zice. În glas are o notă puternică de sarcasm.
— Vino cu noi, zic fără să mă gândesc.
— O, da, ce drăguț ar fi. Doar noi trei. Și unde să mergem?

— Căutăm în *Billboard* să vedem unde găsim să ne angajăm.

— Nu găsim nimic. Toate circurile din țara asta au dat sau sunt pe cale să dea faliment. Lumea n-are ce să mănânce. În Statele Unite ale Americii!

— Găsim noi ceva, undeva.

— Găsim pe dracu', zice, clătinând din cap. Fir-ar să fie, Jacob. Sper că tipa merită, e tot ce pot să spun.

Mă îndrept spre menajerie, cu ochii după August. Nu e acolo, însă în aer e o tensiune s-o tai cu cuțitul.

Pe la mijlocul după-amiezii, sunt chemat în vagonul directorial.

— Stai jos, zice Unchiul Al când intru. Îmi face semn spre scaunul din fața lui.

Mă așez.

Se lasă pe spătar, răsucindu-și mustața. Are ochii mijiți.

— Ai reușit ceva? întreabă.

— Nu încă, îi zic. Dar cred că, până la urmă, o s-o conving.

El face ochii mari. Rămâne cu degetele în aer, uitând să-și mai răsucească mustața.

— Da?

— Nu imediat, firește. Încă nu i-a trecut supărarea.

— Da, da, desigur, spune, aplecându-se în față surescitat. Dar crezi că...? Lasă propoziția în suspans. Ochii îi strălucesc, plini de speranță.

Oftez adânc și mă las mai bine pe spătar, picior peste picior.

— Dacă doi oameni sunt sortiți să rămână împreună, o să rămână împreună. E chestie de soartă.

Mă privește lung, și pe chip i se lățește un zâmbet. Ridică mâna și pocnește din degete.

— Un coniac pentru Jacob, poruncește. Și încă unul pentru mine.

O clipă mai târziu, avem amândoi în mână pahare uriașe, rotofeie.

— Și zi, cam cât crezi că...? zice, învârtindu-și ușor capul.

— Cred că vrea întâi să-l facă să înțeleagă ce-a făcut.

— Da, da, desigur, zice el. Se foiește pe scaun, cu un licăr satisfăcut în ochi. Da. Înțeleg prea bine.

— De asemenea, e important ca ea să simtă că noi ținem cu ea, nu cu el. Știi cum sunt femeile. Dacă au fie și cea mai mică impresie că nu ții cu ele, ai pierdut partida.

— Sigur că da, spune el, încuviințând și clătinând din cap simultan, în așa fel încât capul i se învârtește în cerc. Categoric. Și cum zici c-ar fi cel mai bine să procedăm ?

— Păi, în primul rând, August ar trebui să stea departe de ea. În felul ăsta, ei o să i se facă încet-încet dor de el. Poate n-ar fi rău să lase impresia că nu mai vrea să știe de ea. Chestia asta funcționează întotdeauna la femei. În afară de-asta, nu trebuie în nici un caz ca ea să simtă că vrem să-i facem să se împace. Ea trebuie să fie convinsă că e sută la sută ideea ei.

— Mmmm, da, spune el, încuviințând gânditor. Ai dreptate. Și cât timp crezi că...

— Nu cred că mai mult de câteva săptămâni.

El încremenește și face ochii mari.

— Atât de mult ?

— Pot încerca să grăbesc lucrurile, dar există riscul ca asta să se întoarcă împotriva noastră. Știi cum sunt femeile. Ridic din umeri. Poate să dureze două săptămâni sau până mâine. Însă, dacă se simte presată, o să se încăpățâneze s-o țină pe-a ei, doar așa, ca să fie cum vrea ea.

— Da, da, înțeleg, spune Unchiul Al, ducându-și un deget la buze. Mă măsoară lung din priviri. Ia zi, îmi spune, ce te-a făcut să te răzgândești așa, de pe o zi pe alta ?

Ridic paharul și învârt coniacul în pahar, cu privirea ațintită asupra punctului în care fundul și piciorul paharului se întâlnesc.

— Să zicem doar că mi-am dat brusc seama cum stau lucrurile.

El mă cercetează cu ochii mijiți.

— În sănătatea lui August și a Marlenei, zic, înălțându-mi paharul. Coniacul se rostogolește onctuos, mângâindu-i pereții de sticlă.

El ridică încet paharul.

Eu dau pe gât restul de coniac și zâmbesc.

El coboară paharul, fără să bea. Eu ridic capul sus și continui să zâmbesc. Să mă măsoare din ochi cât vrea. Să facă ce vrea. Azi sunt invincibil.

Începe să încuviințeze, mulțumit. Ia o înghițitură.

— Da. Bine. Trebuie să recunosc că, după discuția noastră de ieri, nu eram chiar așa de sigur de tine. Mă bucur că ți-a venit mintea la cap. N-o să-ți pară rău, Jacob. E cel mai bine, pentru toți. Şi mai ales pentru tine, zice, arătându-mă cu paharul. Îl înclină uşor și îl goleşte. Eu am întotdeauna grijă de cei care au grijă de mine. Plescăie din buze, se uită lung la mine, apoi adaugă: Ca și de cei care nu țin cont de părerea mea.

În seara aceea, Marlena își ascunde ochiul vânăt sub un strat gros de fard și-și face numărul cu cai. Însă fața lui August nu se poate vindeca atât de ușor, așa că nu va fi nici un număr cu elefantul până când n-o să arate iar ca o ființă omenească. Locuitorii orașului – care se tot holbează de două săptămâni la afişe după afișe cu Rosie ținând mingea în echilibru – sunt cât se poate de nefericiți la finalul spectacolului, când își dau seama că pahidermul care le-a acceptat vesel bomboanele, floricelele și alunele în cortul menajeriei n-a apărut deloc sub cupolă. Câțiva oameni care-și cer banii înapoi sunt luați imediat în primire de oamenii de ordine, care au grijă să-i reducă scurt la tăcere înainte ca această idee să apuce să se răspândească.

Şi, câteva zile mai târziu, baticul cu paiete reapare – cusut cu mare grijă, cu ață roz –, așa că Rosie, mai fermecătoare ca niciodată, vrăjește mulțimea în menajerie. Însă tot nu apare în spectacolul mare, și după fiecare reprezentație se aud nemulțumiri.

Viața merge mai departe, cu o normalitate fragilă. Dimineața, îmi îndeplinesc atribuţiile de serviciu, apoi, când începe să vină mulțimea, mă retrag în spate. Unchiul Al e de părere că n-ar fi prea bine pentru spectacol să fiu văzut în halul în care sunt, şi nu pot să spun că n-are dreptate. Înainte de a se vindeca, rănile mele arată și mai rău decât înainte și, atunci când umflătura se retrage, e limpede că o să rămân cu nasul strâmb pentru tot restul vieții.

În afară de mese, nu-l vedem pe August aproape deloc. Unchiul Al îi dă voie să vină din nou la masa lui Earl, însă, după ce e limpede că, în loc să mănânce, el stă și se zgâieşte ursuz la Marlena, îi poruncește ca de-acum să mănânce în vagonul-restaurant, cu el. Așa că, de trei ori pe zi, Marlena și cu mine stăm

la masă unul în fața celuilalt, ciudat de singuri în locul cel mai public din lume.

Trebuie să recunosc, Unchiul Al și-a îndeplinit partea lui de promisiune. Însă August e prea dement ca să poată fi controlat de cineva. A doua zi după ce a fost silit să plece de la cantină, Marlena se întoarce și îl vede pândind-o după prelata unui cort. O oră mai târziu, o acostează pe alee, cade în genunchi și-i înconjoară picioarele cu brațele. Când ea se chinuie să se elibereze din strânsoarea lui, el o doboară în iarbă și o pironește acolo, apoi încearcă să-i pună cu forța verigheta înapoi pe deget, alternând cuvintele de alint cu amenințările cele mai cumplite.

Walter fuge la menajerie să-mi dea de știre, însă, când ajung eu, Earl a intervenit deja, trăgându-l pe August după el. Pornesc spre vagonul directorial, furibund.

Când îi spun Unchiului Al că, prin această izbucnire a lui August, am ajuns din nou în punctul din care plecaserăm, acesta își varsă nervii aruncând cu o carafă în perete și făcând-o țăndări.

August dispare pentru trei zile, iar Unchiul Al începe să-și pocnească însoțitorii în cap.

August nu e singurul înnebunit de gândul la Marlena. Noaptea, când stau culcat pe pătura mea din păr de cal, o doresc atât de tare, că mă doare tot corpul. O parte din mine vrea ca ea să vină la mine – însă nu îndrăznesc să-mi formulez dorința limpede, e mult prea periculos. Nu pot nici să mă duc eu la ea, fiindcă ea împarte o cușetă din vagonul de dormit cu altă artistă.

Reușim să facem de dragoste de două ori în șase zile – ascunzându-ne în spatele corturilor și frământându-ne trupurile frenetic, cu hainele pe noi, fiindcă nu e timp să ni le și dăm jos. Aceste întâlniri mă lasă deopotrivă epuizat și revigorat, disperat și satisfăcut. Restul timpului interacționăm formal la cantină. Avem atâta grijă să păstrăm aparențele, încât, deși nu ne poate auzi nimeni când vorbim, o facem ca și cum n-am fi singuri la masă. Chiar și așa, mă întreb însă dacă nu e limpede pentru toată lumea că avem o relație. Mi se pare că e imposibil să nu se simtă puternica legătură dintre noi.

În noaptea de după a treia noastră întâlnire neașteptată și înnebunită de dorință, în timp ce îi simt încă pe buze gustul buzelor, am un vis cât se poate de viu. Trenul e oprit în pădure, nu-mi dau seama din ce motiv, pentru că e noapte adâncă și nu se mișcă nimeni. Afară se aude un schelălăit insistent și supărător. Ies din vagonul cailor și pornesc în direcția zgomotului, spre marginea unui povârniș înalt și abrupt. Queenie se zbate pe fundul unei văi, cu un bursuc agățat de picior. O strig, cercetând disperat povârnișul, în căutarea unui loc pe unde aș putea să cobor. Găsesc o creangă subțire și mă prind de ea, încercând să mă las în jos pe ea, însă picioarele îmi alunecă pe noroi și în cele din urmă mă întorc cu greu de unde-am plecat.

În tot acest timp, Queenie se eliberează și începe să urce povârnișul. O prind în brațe și mă uit să văd dacă e rănită. Incredibil, n-a pățit nimic. O iau la subraț și mă întorc în vagon. Intrarea acestuia e blocată de un crocodil de doi metri și jumătate. Mă duc la cealaltă intrare, însă crocodilul mi-o ia înainte, alergând împleticit pe lângă tren, rânjind cu toată gura plină de dinți ascuțiți. Mă întorc înnebunit de frică. Din direcția opusă se apropie un alt crocodil uriaș.

În spatele nostru se aud zgomote, frunze foşnind și crenguțe rupându-se. Mă întorc și văd că bursucul a venit după noi și acum în loc de unul sunt zeci.

În spatele nostru e un zid de bursuci. În fața noastră, zece crocodili.

Mă trezesc scăldat în sudoare rece.

Situaţia e extrem de periculoasă, și o ştiu.

În Poughkeepsie, ne trezim cu o razie a poliției, ocazie cu care clasele sociale dispar și îngrijitorii, circarii și șefii plâng și-și trag nasul la unison în clipa în care tot whisky-ul, tot vinul, tot whisky-ul canadian de calitate, toată berea, tot ginul și până și rachiul de contrabandă e vărsat pe pietriș de către cei câțiva indivizi cu fețe acre. Ne uităm neputincioși cum alcoolul se prelinge printre pietre și cum e absorbit, printre bulbuci, de pământul care nu-l merită.

Apoi, suntem dați afară din oraș.

În Hartford, câțiva sponsori iau atitudine imediat în legătură cu lipsa din spectacol a lui Rosie, ca și cu prezența Frumoasei Lucinda pe afiș, în ciuda nefericitei ei absențe în carne și oase. Oamenii de ordine nu sunt îndeajuns de rapizi și, până să ne dăm seama ce se petrece, ghereta cu bilete e luată cu asalt de o mare de oameni furioși, care-și vor banii înapoi. Cu poliția într-o parte și locuitorii orașului în cealaltă, Unchiul Al e obligat să dea înapoi tot profitul acelei zile.

După care suntem alungați din oraș.

A doua zi de dimineață e zi de plată, și angajații Celui Mai Senzațional Spectacol de pe Pământ al Fraților Benzini se înșiruie în fața gheretei roșii de bilete. Muncitorii sunt într-o pasă foarte proastă – cam simt dincotro bate vântul. Prima persoană care se apropie de ghereta roșie e un muncitor și, când acesta pleacă mohorât, cu mâna goală, cei de la coadă încep să înjure furibunzi. Restul muncitorilor pleacă furioși, scuipând și înjurând, lăsând la coadă doar artiștii și șefii. Câteva minute mai târziu, dinspre coada de la casierie se ridică un nou zumzet furios, unul amestecat cu uimire. Pentru prima oară în istoria circului, nu sunt bani pentru artiști. Doar șefii sunt plătiți.

Walter e foc și pară.

— Ce dracu-i asta ? strigă când intră în vagonul nostru.

Își azvârle pălăria într-un colț, apoi se aruncă pe saltea.

Camel scâncește în pat. De când a fost razia, își petrece timpul fie cu ochii în tavan, fie plângând. Nu vorbește decât când încercăm să-i dăm de mâncare sau să-l spălăm, și atunci doar ca să ne implore să nu-l ducem la fiul lui. Când Walter, când eu încercăm să-i alungăm temerile, spunându-i platitudini încurajatoare despre familie și iertare, însă, în adâncul sufletului, ne îndoim amândoi că facem bine ce facem. Indiferent cât de rău i-a fost când și-a părăsit familia, acum e mult mai rău, e șubred pe viață și probabil și de nerecunoscut. Și, dacă ai lui nu au puterea de a-l ierta, cum o să-i fie, atât de neputincios, în mâna lor ?

— Liniștește-te, Walter, zic.

Stau pe pătura mea din păr de cal din colţ şi alung muştele care m-au chinuit toată dimineaţa, atrase de bube.

— Ba nu, nu mă liniştesc deloc. Sunt artist, ce mama naibii! Artist! Artiştii sunt plătiţi! strigă el, bătându-se în piept.

Îşi scoate un pantof şi bate cu el în perete, mânios. Se uită la el tâmp, apoi şi-l scoate şi pe celălalt şi-l aruncă în colţ. Acesta îi aterizează pe pălărie. Walter loveşte cu pumnul în pătura de sub el, iar Queenie fuge repede sub şirul de buşteni după care se ascunde Camel.

— Nu mai avem mult, zic. Mai rabdă câteva zile.

— Da? Şi de ce mă rog?

— Fiindcă atâta mai e până când îl predăm pe Camel familiei lui – dinspre pat se aude un geamăt sfâşietor – şi plecăm dracului de-aici.

— Da? zice Walter. Şi ce dracu' facem pe urmă? La asta te-ai gândit?

Îi întâlnesc privirea şi i-o suţin câteva clipe. Apoi întorc capul.

— Da. Aşa credeam şi eu. De-asta am nevoie de bani. O să ajungem nişte nenorociţi de vagabonzi, zice.

— Ba nu, zic fără prea mare convingere.

— Ai face bine să-ţi faci un plan de bătaie, Jacob. Tu ne-ai băgat în porcăria asta, nu eu. Poate că tu şi amica ta puteţi să plecaţi de nebuni în lume, însă eu nu pot. Poate că pentru tine totul e o aventură şi e amuzant...

— Ba nu e deloc nici o aventură şi nici amuzant!

— ...însă aici e vorba de viaţa mea. Măcar tu poţi oricând să sari în ce tren vrei tu şi să te plimbi pe unde vrei. Eu nu pot.

Tace. Mă uit la membrele lui scurte şi groase.

Dă din cap scurt, cu amărăciune.

— Da. Aşa e. Şi, cum am mai zis, nici pentru munca la fermă nu sunt bun.

Gândurile mi se învălmăşesc în minte în timp ce mă aşez la coada de la cantină. Are perfectă dreptate Walter – eu i-am băgat în povestea asta, eu trebuie să-i şi scot din ea. Dar să fiu al naibii dacă ştiu cum. Nici unul dintre noi nu are un loc care să se poată numi casa lui. Lasă că Walter nu are cum să sară

într-un tren, dar mai bine mor decât s-o las pe Marlena să-și petreacă fie și o noapte printre vagabonzi. Sunt atât de concentrat, că atunci când ridic ochii, am și ajuns la masă. Marlena e deja acolo.

— Bună, zic, așezându-mă.

— Bună, zice după o scurtă pauză și știu imediat că s-a întâmplat ceva.

— Ce-i ? Ce s-a întâmplat ?

— Nimic.

— Ești bine ? Ți-a făcut ceva ?

— Nu. Sunt bine, șoptește ea, cu ochii în farfurie.

— Ba nu ești. Despre ce e vorba ? Ce-a făcut ? zic.

Cei de la mesele din jur încep să se uite la noi.

— Nimic, murmură ea. Vorbește mai încet.

Mă îndrept de spate și îmi întind grijuliu șervetul în poală. Îmi iau furculița și cuțitul și încep să tai cu grijă cotletul de porc.

— Te rog, Marlena, vorbește cu mine, spun încetișor. Fac eforturi să-mi iau o mină inexpresivă, de parcă am discuta despre vreme. Încet-încet, cei din jur revin la mâncarea din farfurie.

— Mi-a întârziat, zice.

— Poftim ?

— Mi-a întârziat.

— Ce anume ?

Ea ridică ușor capul și se face stacojie.

— Cred că o să am un copil.

Când vine Earl după mine, nu sunt nici măcar surprins. Toată ziua am avut parte numai de surprize.

Unchiul Al stă în fotoliul lui, acru și posac. Azi n-avem coniac. Mușcă din capătul unui trabuc și înfige vârful bastonului de mai multe ori în mochetă.

— Sunt aproape trei săptămâni, Jacob.

— Știu, zic.

Îmi tremură glasul. Încă încerc să fac față veștii primite de la Marlena.

— M-ai dezamăgit cumplit. Credeam că aveam o înțelegere.

— Aveam. Adică avem. Mă foiesc în scaun, fără stare. Uite ce e, eu fac tot ce pot, dar August nu mă ajută deloc. S-ar fi întors demult la el, dacă ar fi lăsat-o naibii singură un timp, să se gândească în liniște la ce are de făcut.

— Am făcut tot ce-am putut, zice Unchiul Al. Scoate trabucul din gură, se uită la el, apoi își culege câteva fire de tutun de pe limbă. Le scuipă spre perete, unde se lipesc.

— Ei bine, nu e suficient, zic. Se ține de ea peste tot. Urlă la ea. Plânge la fereastra ei. Îi e foarte frică de el. Nu e destul să-l pui pe Earl să sară când o ia razna. Dac-ai fi în locul ei, tu te-ai întoarce la el?

Unchiul Al mă pironește cu privirea. Îmi dau seama brusc că am ridicat glasul.

— Îmi cer scuze, zic. O să vorbesc cu ea. Îți jur, dacă l-ai putea face să stea departe de ea măcar încă vreo câteva zile...

— Nu, spune el încet. Acum trebuie să faci ce spun eu.

— Poftim?

— Am zis că acum facem cum spun eu. Poți să pleci. Își flutură degetele spre ușă. Du-te.

Mă holbez la el, clipind tâmp.

— Cum adică, ce spui tu?

Următorul lucru pe care mi-l amintesc e că brațele lui Earl mă înconjoară ca un cerc de oțel. Mă ridică de pe scaun și mă duce pe sus la ușă.

— Ce vrei să spui, Al? strig peste umărul lui Earl. Vreau să știu la ce te referi! Ce-ai de gând să faci?

Earl se poartă mult mai blând cu mine în clipa în care închide ușa. Când mă lasă, în cele din urmă, pe pietriș, îmi scutură jacheta.

— Scuze, amice, zice. Eu am încercat.

— Earl!

El se oprește și se întoarce spre mine, cu fața posacă.

— Ce-are de gând să facă?

El se uită la mine, dar nu zice nimic.

— Te rog, Earl. Te implor. Ce vrea să facă?

— Îmi pare rău, Jacob, spune.

Se urcă înapoi în tren.

E șapte fără un sfert, mai sunt cincisprezece minute până începe spectacolul. Mulțimea se foiește în jurul menajeriei, privind animalele aflate în drum spre cupolă. Stau lângă Rosie și o supraveghez în timp ce lumea îi oferă bomboane, gumă și chiar și limonadă. Cu coada ochiului, văd cum se îndreaptă spre mine un tip înalt. E Diamond Joe.

— Trebuie să pleci de aici, zice, trecând peste sfoară.

— De ce ? Ce se întâmplă ?

— August a pornit încoace. În seara asta, elefantul o să joace în spectacol.

— Poftim ? Vrei să zici, cu Marlena ?

— Da. Și nu vrea să te vadă. E într-una din pasele lui nasoale. Hai, du-te de-aici.

Mă uit în jur, după Marlena. Ea stă în fața cailor și se întreține cu cei cinci membri ai unei familii. Îmi aruncă o ocheadă de control, apoi, când îmi vede expresia, privirile ei se întorc asupra mea, la intervale regulate.

Îi dau lui Diamond Joe bastonul cu măciulie de argint care în ultimul timp a înlocuit bățul cu țepușă și trec peste sfoară. Văd jobenul lui August apropiindu-se din stânga și pornesc spre dreapta, trecând pe lângă un șir de zebre. Mă opresc lângă Marlena.

— Știi că în seara asta ar trebui să joci cu Rosie ? zic.

— Scuzați-mă, zice spre familia din fața ei. Se întoarce și se apleacă spre mine. Da. Unchiul Al m-a chemat la el să mă anunțe. Zice că circul e la un pas de faliment.

— Dar crezi că poți ? Adică, în... îhm...

— Mă simt bine. Și nu trebuie neapărat să fac ceva foarte dificil.

— Și dacă o să cazi ?

— N-o să cad. Și, în afară de-asta, n-am de ales. Unchiul Al a zis – of, la naiba, uite-l pe August. Mai bine-ai pleca de-aici.

— Nu vreau să plec.

— O să fie bine. N-o să facă nimic în fața atâtor oameni. Trebuie să pleci. Te rog.

Mă uit peste umăr. August se apropie, cu bărbia în piept și ochii scăpărând, ca un taur furios.

— Te rog, spune Marlena disperată.

Străbat cupola, o iau de-a lungul pistei hipodromului, spre intrarea din spate. Mă opresc, apoi mă strecor sub scaune.

Urmăresc prima parte a spectacolului dintre bocancii unui muncitor. Pe la jumătatea lui, îmi dau seama că nu sunt singur. Printre gradene se zgâiește un îngrijitor în vârstă, însă în direcția opusă. Se uită sub fusta unei femei.

— Hei! zic. Hei, termină!

Mulțimea strigă încântată în clipa în care printre treptele gradenei se zărește o masă uriașă, cenușie. E Rosie. Mă întorc spre îngrijitor. Acesta stă în vârful picioarelor, se ține de dușumea în vârful degetelor și se uită în sus. Plescăie mulțumit din buze.

Nu mai suport. Port vina multor lucruri îngrozitoare – lucruri pentru care am să ard în iad –, însă ideea că o biată femeie e violată în acest fel mi se pare imposibil de acceptat, așa că, exact în clipa în care Marlena și Rosie pășesc în arenă, îl înhaț pe îngrijitor de guler și-l trag afară dintre scaune.

— Dă-mi drumul! țipă el. Ce dracu' te-a apucat?

Nu-l las din mână, însă atenția îmi e concentrată asupra arenei.

Marlena se balansează delicat pe minge, însă Rosie stă complet țeapănă, cu toate cele patru picioare bine înfipte în pământ. August își flutură disperat brațele, în sus și-n jos. Învârtește bastonul. Își încleștează pumnul. Deschide și închide gura. Rosie își lipește urechile de cap, iar eu mă aplec în față, privind mai atent scena. Expresia ei e vizibil sfidătoare.

— O, Doamne, Rosie. Nu acum. Nu face asta acum.

— Da' lasă-mă odată, scâncește piticania din mâinile mele. Că doar n-om fi la biserică! Mă distram și eu. Hai, dă-mi drumul!

Cobor privirea spre el. Gâfâie, are răsuflarea grea și dinți maronii și lungi. Îl împing dezgustat.

Se uită repede într-o parte și-n cealaltă și, când își dă seama că nimeni din mulțime n-a observat nimic, își îndreaptă reverele indignat și pornește împleticit spre intrarea din spate. Exact înainte de-a ieși, îmi aruncă o privire ucigătoare. Însă ochii lui

mijiți alunecă dincolo de mine. Se aruncă înainte cu chipul împietrit într-o mască a spaimei.

Mă răsucesc pe călcâie și o văd pe Rosie avântându-se spre mine, cu trompa ridicată și gura deschisă. Mă arunc pe trepte, iar ea trece, mugind și călcând rumegușul cu asemenea forță, încât în urma ei se ridică praf de un metru. August o urmează, învârtind bastonul.

Mulțimea explodează, râzând și ovaționând – sunt convinși că totul face parte din spectacol. Unchiul Al stă în mijlocul hipodromului, năuc. Privește o clipă, cu gura căscată, spre intrarea din spate a cortului. Apoi își intră rapid în rol și vorbește cu Lottie.

Mă ridic în picioare și mă uit după Marlena. Ea trece pe lângă mine, un nor trandafiriu.

— Marlena!

În depărtare, August o ciomăgește de-a binelea pe Rosie. Aceasta mugește și țipă, aruncându-și capul și ferindu-se, însă el e ca o mașină. Ridică nenorocitul ăla de băț și-l coboară cu cârligul spre ea, iar, și iar, și iar. Când Marlena ajunge la ei, el se întoarce spre ea. Bățul cade la pământ. August o ațintește pe Marlena cu intensitate arzătoare, uitând complet de Rosie.

Cunosc privirea aia.

Mă reped într-acolo. Nu apuc să fac mai mult de zece pași, când cineva îmi pune piedică și mă trezesc cu fața în țărână, cu un genunchi proptit în obraz și un braț întors la spate.

— Dă-te dracului jos de pe mine! strig, luptându-mă să scap din strânsoarea lui. Ce naiba te-a apucat? Dă-mi drumul!

— Taci din gură, atâta-ți spun, aud glasul lui Blackie de deasupra mea. Nu te duci nicăieri.

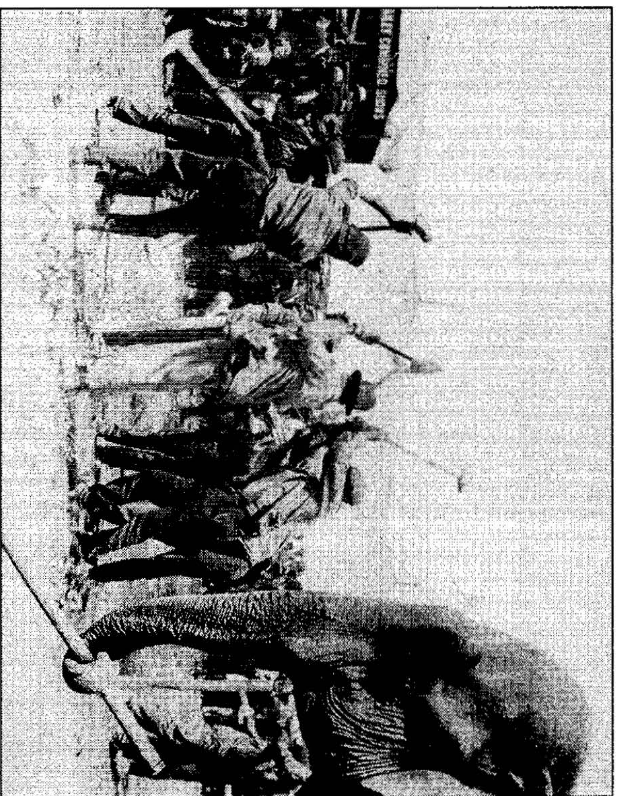
August se apleacă în față, o ia pe Marlena pe umăr și se ridică. Ea îl lovește pe spate cu pumnii, îi trage șuturi și țipă. Aproape reușește să alunece pe umăr, însă el o pune înapoi și pornește cu ea.

— Marlena! Marlena! răcnesc, cu putere renăscută.

Mă răsucesc de sub genunchiul lui Blackie și aproape m-am ridicat în picioare, când cineva îmi dă cu ceva în cap. Simt că-mi ies ochii și creierul din lăcașurile lor. Văd numai steluțe negre

și albe și am sentimentul că am rămas surd. O clipă mai târziu, îmi revine vederea, dinspre înăuntru spre înafară. Văd fețe și guri care se mișcă, însă nu aud decât un țiuit care-mi sfredelește timpanul. Mă las în genunchi, încercând să deslușesc ce se întâmplă, însă acum pământul se năpustește cu toată forța spre mine. Nu-l pot opri, așa că îmi fac curaj, însă în cele din urmă nu mai am nevoie de el, fiindcă întunericul mă înghite chiar înainte de mă izbi.

Din colecția Muzeului Circului Ringling, Sarasota, Florida

Douăzeci și doi

— Șșș, nu te mișca.

Nu mă mișc, deși mi se bălăbănește și mi se zguduie capul, odată cu trenul. Șuierul locomotivei e lugubru, un sunet îndepărtat care reușește cumva să se infiltreze prin țiuitul continuu din urechile mele. Îmi simt întregul trup ca de plumb.

Ceva rece și ud îmi izbește fruntea. Deschid ochii și văd o mare de culori și forme ce se topesc unele într-altele. Prin fața ochilor îmi trec patru brațe încețoșate, care se unesc apoi într-un singur membru scurt și îndesat. Simt că mă sufoc și buzele mele încearcă mecanic să se deschidă pentru a lăsa loc să treacă aerul. Întorc capul, însă nu-mi iese nici un sunet.

— Ține ochii închiși, zice Walter. Stai așa, nemișcat.

— Hmpf, murmur.

Îmi las capul să-mi cadă într-o parte, și compresa alunecă și cade. O clipă mai târziu, mi se pune alta.

— Te-ai lovit rău. Mă bucur că ți-ai revenit.

— Și-a revenit ? face Camel. Hei, Jacob, mai ești printre noi ?

Mă simt de parcă m-aș ridica din puțul unei mine adânci și nu-mi dau deloc seama unde mă aflu. Se pare că sunt pe saltea. Trenul se mișcă deja. Dar cum am ajuns aici și de ce am adormit ?

Marlena !

Deschid brusc ochii. Fac eforturi să mă ridic.

— Nu ți-am spus să stai cuminte ? mă ceartă Walter.

— Marlena ! Unde-i Marlena ? întreb cu răsuflarea întretăiată, căzând înapoi pe pernă.

Mi se învârtește capul. Am sentimentul că mi s-a dislocat. Când deschid ochii e și mai rău, așa că îi închid la loc. Fără nici

un stimulent vizual, întunericul pare să se întindă dincolo de mintea mea, ca și cum cutia craniană mi s-ar fi întors pe dos.

Walter e în genunchi, lângă mine. Îmi ia cârpa de pe frunte, o înmoaie în apă, apoi o stoarce. Apa picură înapoi în castron, un sunet curat și limpede, familiar. Țiuitul cedează încet și e înlocuit de un zvâcnet dureros ce se întinde de la o ureche la alta și până la partea din spate a craniului.

Walter apropie iar cârpa de fața mea. Îmi șterge fruntea, obrajii și bărbia, lăsându-mi pielea umedă. Picăturile răcoroase îmi fac bine, mă ajută să mă concentrez la ce se petrece în afara capului meu.

— Unde e ? I-a făcut vreun rău ?

— Nu știu.

Deschid din nou ochii, iar lumea se clatină cu putere. Mă ridic cu greu în coate și de data asta Walter nu mă mai împinge înapoi. În schimb, se apleacă și se uită adânc în ochii mei.

— Rahat. Ai o pupilă mai mare și una mai mică. Ești în stare să bei ceva ? zice.

— Îhm... da, zic cu efort.

Mi-e greu să articulez cuvintele. Știu ce vreau să zic, însă canalul dintre mintea și gura mea pare obturat cu un strat gros de vată.

Walter străbate încăperea și pe jos sare un dop. Se întoarce și-mi duce o sticlă la buze. E salsaparila.

— Din păcate, altceva n-am să-ți dau, zice posomorât.

— Dracu' să-i ia de polițiști, bombăne Camel. Ești bine, Jacob ?

Aș vrea să-i pot răspunde, însă doar ca să stau ușor ridicat am nevoie de toată concentrarea de care sunt în stare.

— E bine, Walter ? De data asta, glasul lui Camel pare mult mai îngrijorat.

— Cred că da, spune Walter. Pune sticla pe podea. Vrei să încerci să stai în capul oaselor ? Sau vrei să mai aștepți câteva minute ?

— Trebuie să văd ce face Marlena.

— Uit-o, Jacob. În momentul ăsta, nu poți face nimic.

— Trebuie. Dacă... ? mi se frânge glasul.

Nici măcar nu sunt în stare să termin propoziția. Walter mă ajută să mă ridic în fund.

— În clipa asta n-ai ce să faci.

— Nu accept una ca asta.

Walter se întoarce spre mine, furios.

— Pentru numele lui Dumnezeu, vrei să mă asculţi şi pe mine o dată?

Mânia lui mă face să amuțesc. Îmi strâng genunchii cu mâinile și mă aplec în față, în așa fel încât capul mi se sprijină pe brațe. Mi-l simt greu și uriaş – cel puțin cât tot trupul.

— Nu vorbesc de faptul că ne aflăm într-un tren în mișcare și că tu te-ai lovit la cap. Situația e foarte nasoală. Nasoală de tot. Şi tot ce poți face acum e doar s-o înrăutățești și mai tare. Fir-ar să fie, dacă nu te lăsau lat și dacă nu mai era Camel cu noi, nu m-aș mai fi întors nici într-o mie de ani la tren în seara asta.

Mă uit la saltea printre picioare, încercând să mă concentrez la pliul cel mai mare al țesăturii. Lucrurile s-au mai liniștit acum, nu se mai mișcă atât de mult. Cu fiecare clipă care trece, o altă părticică a creierului meu se repune în funcțiune.

— Uite ce e, continuă Walter, de această dată mai blând, mai avem trei zile până când scăpăm de Camel. Şi, între timp, trebuie să facem tot ce putem ca să rezistăm. Asta înseamnă să fim foarte precauți și să nu facem nici o prostie.

— Până când scăpați de Camel? zice acesta. Aşa vorbiți despre mine?

— În clipa asta, da! strigă Walter. Şi ar trebui să fii mulțumit. Ce naiba crezi că s-ar întâmpla dacă ne-am lua tălpășița în clipa asta? Hmmm?

Dinspre pat nu vine nici un răspuns.

Walter face o pauză și oftează.

— Uite ce e, e groaznic ce i s-a întâmplat Marlenei, dar pentru numele lui Dumnezeu! Dacă plecăm înainte de Providence, s-a zis cu Camel. N-are ce face, următoarele trei zile trebuie să aibă grijă singură de ea. Ce Dumnezeu, o face de patru ani! Cred că poate să mai reziste încă trei zile.

— E gravidă, Walter.

— Poftim?

Se lasă o tăcere lungă. Ridic privirea.

Pe fruntea lui Walter au apărut cute de îngrijorare.

— Ești sigur?

— Aşa zice ea.

El se uită lung în ochii mei. Încerc să-i susţin privirea, însă nu reuşesc.

— Încă un motiv pentru care trebuie să ai mare grijă. Jacob, uită-te la mine!

— Încerc! zic.

— O să scăpăm de-aici. Dar, ca să scăpăm cu toţii teferi, trebuie să ne jucăm cărţile cum trebuie. Nu putem face nimic – nimic! – până nu-l lăsăm pe Camel la vatră. Cu cât te obişnuieşti cu ideea asta mai repede, cu atât mai bine.

Dinspre pat se aude un plâns cu suspine. Walter întoarce capul.

— Termină, Camel! Nu te-ar fi luat acasă dacă nu te-ar fi iertat. Sau ai prefera să fii aruncat din tren?

— Sincer să fiu, nu ştiu, strigă el printre hohote.

Walter se întoarce iar spre mine.

— Uită-te la mine, Jacob. Uită-te la mine.

Când mă uit, continuă:

— Ştie ea cum să-l ia. Ascultă la mine, ştie ea cum să-l ia. E singura în stare să facă asta. Ştie ce e în joc. Şi e vorba doar de trei zile.

— Şi pe urmă? Cum ai zis şi tu tot timpul, n-avem unde să ne ducem.

El îşi întoarce faţa furios. Apoi mă priveşte iar.

— Spune-mi, Jacob, tu înţelegi cu adevărat situaţia? Fiindcă uneori am impresia că vorbesc cu pereţii.

— Sigur c-o înţeleg! Doar că nu-mi place nici una dintre variantele tale.

— Nici mie. Dar, cum am zis, o să vedem noi ce facem când o fi momentul. Acum, hai să ne concentrăm doar să scăpăm cu viaţă din chestia asta.

Camel plânge şi îşi trage nasul până când aţipeşte, în ciuda încredinţărilor repetate ale lui Walter că familia lui îl va primi cu braţele deschise.

În cele din urmă, adoarme. Walter se mai uită la el o dată, apoi stinge lampa. El şi Queenie se retrag în colţ, pe pătura din păr de cal. Câteva clipe mai târziu, începe să sforăie.

Mă scol încet, testându-mi echilibrul la fiecare mişcare. Când am reuşit să mă ridic, încerc să fac un pas. Sunt ameţit,

dar se pare că pot să merg. Fac câțiva pași, apoi, când văd că merge, străbat odaia spre buștean.

Șase minute mai târziu, mă târăsc pe brânci pe acoperișul vagonului, cu cuțitul lui Walter între dinți.

Ceea ce, din tren, pare un zdrăngănit ușor, aici e un zgomot infernal. Vagoanele se mișcă și se hurducă atunci când iau câte o curbă, și mă opresc, apucându-mă bine de ce găsesc până când ajungem iar la drum drept.

La capătul vagonului, mă opresc ca să-mi trec în revistă opțiunile. Teoretic, aș putea să cobor scărița, să sar pe platformă și să străbat toate vagoanele, până ajung la cel pe care-l caut. Însă nu pot risca să mă vadă cineva.

Așa că, asta e.

Rămân cu cuțitul între dinți. Am picioarele desfăcute, genunchii îndoiți, brațele îmi zvâcnesc cu putere în părți, de parc-aș fi un dansator pe sârmă.

Distanța ce separă un vagon de următorul pare uriașă, nesfârșită. Mă chircesc, punându-mi la treabă toți mușchii, pentru a mă susține în aer. Îmi balansez brațele și picioarele cu putere, pregătindu-mă să mă apuc de ceva – absolut orice – dacă ratez.

Mă izbesc de acoperiș. Mă țin bine de bara de sus, suflând greu, ca un câine cu limba scoasă. Simt ceva cald prelingându-mi-se pe la colțul gurii. Încă îngenuncheat pe bară, scot cuțitul din gură și-mi ling sângele de pe buze. Apoi îl pun la loc, având grijă să-mi strâng bine buzele.

Așa străbat cinci vagoane de dormit. De fiecare dată când sar, aterizez un pic mai bine, un pic mai elegant. La al șaselea vagon, îmi amintesc că trebuie să am grijă.

Când ajung la vagonul directorial, mă așez pe acoperiș și mă uit bine în jur. Mă dor toți mușchii, mi se învârte capul și nu mai am aer.

Trenul se zgâlțâie iar, și iau hotărârea. Restul călătoriei, până la vagonul 48, o voi face prin interiorul trenului.

Cu cuțitul între dinții încleștați, mă dau jos încet de pe marginea platformei. Vagoanele ce adăpostesc artiștii și șefii sunt legate între ele prin niște plăcuțe metalice, așa că tot ce trebuie să fac e să mă asigur că aterizez drept pe ele. Sunt agățat cu vârfurile degetelor, când trenul se hurducă iar cu putere și mă

trezesc cu picioarele în aer. Mă prind disperat, iar degetele transpirate îmi alunecă pe suprafaţa neregulată a metalului.

Când trenul ajunge iar la drum drept, sar direct pe plăcuţă. Platforma are nişte bare de susţinere şi mă agăţ o clipă de ele, ca să-mi vin în fire. Cu degete tremurătoare, dureroase, îmi scot ceasul din buzunar. E aproape trei dimineaţa. Probabilitatea de a da peste cineva e foarte mică. Dar oricum...

Cu cuţitul e o problemă. E prea lung ca să-l pot vârî în buzunar, prea ascuţit ca să-l bag la betelia pantalonilor. În cele din urmă, îmi înfăşor jacheta în jurul lui şi mi-o bag la subraţ. Apoi îmi trec degetele prin păr, îmi şterg sângele de pe buze şi deschid uşa.

Coridorul, luminat de razele lunii ce se strecoară prin fereastră, e gol. Mă opresc şi mă uit mult timp în jur. Acum ne aflăm pe un pod. Îi subestimasem înălţimea – suntem la mai bine de patruzeci de metri deasupra bolovanilor de pe malul râului şi în faţa noastră se întinde, nesfârşit, neantul. Când trenul se leagănă din nou, mă bucur că nu mai sunt pe acoperiş.

În curând, mă uit lung la clanţa salonului 3. Desfac cuţitul din jachetă şi-l pun pe jos, apoi îmi trag iar haina pe mine. Pe urmă iau cuţitul şi mă uit încă o vreme la clanţă.

Când o răsucesc, se aude un clic sonor şi încremenesc cu mâna pe ea, aşteptând o reacţie. Câteva clipe mai târziu, o răsucesc până la capăt şi împing uşa.

O las deschisă, de teamă să nu-l trezesc cumva dacă o închid.

Dacă e întins pe spate, îi tai scurt gâtul dintr-o lovitură. Dacă e pe burtă sau doarme pe-o parte, o să-mi bag cuţitul în gâtul lui, ca să mă asigur că lama i-a tăiat traheea. Oricum ar fi, îi iau gâtul. Însă nu am voie să ezit nici un pic, pentru că trebuie ca rana să fie îndeajuns de adâncă, încât să piardă sângele rapid, fără să apuce să ţipe.

Pornesc încet spre dormitor, cu mâna încleştată pe cuţit. Draperia de catifea e trasă. Ridic un colţ şi mă uit înăuntru. Când văd că e singur, răsuflu uşurat. Ea e în siguranţă, probabil în vagonul femeilor. Pesemne că am trecut pe lângă ea, în drumul spre vagonul-salon.

Mă strecor înăuntru şi mă postez lângă pat. August doarme pe partea dinspre mine, lăsându-i loc Marlenei celei absente.

Perdelele de la ferestre sunt trase la o parte, iar razele lunii se insinuează printre copaci, luminându-i și adumbrindu-i fața.

Mă uit în jos spre el. E îmbrăcat în pijamale cu dungi și are un aer pașnic, de băiețandru. Are părul negru ciufulit, și colțul gurii i se ridică într-un surâs. Visează. Se mișcă brusc, plescăind din buze și rostogolindu-se într-o parte. Întinde mâna spre partea de pat a Marlenei și mângâie de câteva ori locul liber. Apoi, mâna lui o ia în sus, spre perna ei. Apucă perna și o trage la piept, îmbrățișând-o, îngropându-și fața în ea.

Ridic cuțitul cu amândouă mâinile, cu vârful la o jumătate de metru deasupra gâtului lui. E musai s-o fac cum trebuie. Potrivesc unghiul lamei, pentru a spori efectul acțiunii mele. Trenul iese dintre copaci și în lamă se reflectă fugar o rază de lună. Aceasta strălucește, aruncând cioburi de lumină, în timp ce eu caut unghiul cel mai bun. August se mișcă din nou, sforăind și rostologolindu-se violent pe spate. Brațul lui stâng cade dincolo de marginea patului, oprindu-se scurt la doar câțiva centimetri de coapsa mea. Cuțitul continuă să licărească, reflectând lumina. Însă mișcarea nu mai are nimic de-a face cu reglarea unghiului. Îmi tremură mâinile. August cască gura larg și trage aer în piept horcăind îngrozitor și plescăind din buze. Mâna de lângă coapsa mea e flască. Degetele celeilalte mâini îi zvâcnesc nervos.

Mă aplec deasupra lui și așez cuțitul cu grijă, pe perna Marlenei. Îl mai privesc câteva clipe, după care plec.

Fără valul de adrenalină ce mă făcuse să uit de durere, îmi simt din nou capul mai mare decât trupul și pornesc împleticit pe coridoare până când ajung la capătul vagoanelor-salon.

Trebuie să fac o alegere. Fie să mă urc iar pe acoperiș, fie să continui prin vagonul directorial – unde e foarte posibil să dau peste oameni jucând cărți –, după care să străbat toate vagoanele de dormit, moment în care tot trebuie să urc iar pe acoperiș ca să ajung înapoi la vagonul meu. Așa că mă hotărăsc să mă urc pe acoperiș mai repede.

E un efort aproape supraomenesc. Îmi duduie capul și abia dacă sunt în stare să-mi mențin echilibrul. Mă urc pe bara primului vagon-platformă și reușesc cumva să ajung, mai mult pe burtă, sus. Odată ajuns, mă culc pe bara de sus, fără vlagă, cu

o ușoară senzație de greață. Îmi trebuie zece minute să-mi revin și să mă târăsc mai departe. La capătul vagonului, mă odihnesc din nou, proptit între barele de sus. Sunt complet stors. N-am habar cum am să continui, însă trebuie s-o fac, fiindcă, dacă adorm aici, o să alunec și-o să cad între șine la prima curbă.

Țiuitul reîncepe, și simt că-mi ies ochii din orbite. De patru ori la rând, mă avânt deasupra prăpastiei ce desparte un vagon de următorul, de fiecare dată convins că n-am să reușesc. La cel de-al cincilea, mă prind în ultima fracțiune de secundă, înainte de-a cădea. Mâinile mi se izbesc de barele de fier, însă capătul vagonului mă lovește în plex. Atârn așa, șocat, atât de obosit, încât mă gândesc cât de ușor ar fi să-mi dau drumul și să termin cu toate astea. Probabil așa trebuie să se simtă, în ultimele secunde de viață, cei pe punctul de a se îneca, atunci când încetează să mai opună rezistență și se afundă în îmbrățișarea apei. Doar că pe mine nu mă așteaptă nici o îmbrățișare a apei. Ci o ciopârțire violentă.

Îmi vin în fire și mă cățăr cu picioarele până când mă prind cu ele de acoperișul vagonului. Din acest moment, e destul de simplu să mă ridic cu tot corpul și, o clipă mai târziu, sunt iar rezemat de bara de sus, trăgându-mi răsuflarea.

Se aude fluierul trenului și-mi ridic capul cât o baniță. Sunt pe acoperișul vagonului cu cai. Nu mai trebuie decât să mă târăsc până la fanta de aerisire și să cobor. Mă târăsc cu foarte mare greutate până la ea, oprindu-mă din când în când. E deschisă, lucru ciudat; eram sigur c-am închis-o. Mă strecor prin ea și mă prăbușesc pe podea. Unul dintre cai nechează și continuă să fornăie și să bată din picioare, speriat de ceva.

Întorc capul. Ușa exterioară e deschisă.

Mă sucesc într-o parte, în așa fel încât acum sunt cu fața spre ușa interioară. Și aceasta e deschisă.

— Walter! Camel! strig.

Nu se aude nimic decât zgomotul făcut de ușa ce se lovește încetișor de peretele din spatele ei, în același ritm cu roțile trenului de sub noi.

Sar în picioare și mă năpustesc spre ușă. Aplecat și ținându-mă cu o mână de tocul ușii și cu cealaltă de coapsă, cercetez încăperea, cu privirea încețoșată. Tot sângele mi s-a scurs din cap și văd din nou în față doar explozii în alb și negru.

— Walter! Camel!

Vederea îmi revine încet, din afară spre înăuntru, așa că, pentru a desluși lucrurile aflate la periferia câmpului vizual, mă trezesc întorcând capul. Singura lumină e cea care răzbate printre șipci și ea îmi dezvăluie un pat gol. Salteaua e și ea goală, ca și pătura din păr de cal din colț.

Pornesc cu pași împleticiți spre șirul de bușteni rezemați de peretele negru și mă aplec peste ei.

— Walter?

Însă acolo nu se află decât Queenie, care tremură toată, făcută covrig. Ridică ochii spre mine îngrozită, și nu mai am nici o îndoială.

Mă prăbușesc pe podea, copleșit de tristețe și de vinovăție. Arunc o carte în perete, izbesc cu furie dușumelele. Ridic pumnii amenințător la Ceruri și la Dumnezeu și, când, în cele din urmă, mă las pradă unui plâns în hohote, Queenie iese de după bușteni și mi se strecoară în poală. Îi mângâi trupșorul cald până când începem să ne legănăm amândoi în tăcere.

Aș vrea să cred că nu are nici o importanță că i-am luat cuțitul lui Walter. Și totuși, l-am lăsat fără cuțit, deci fără nici cea mai mică șansă.

Aș vrea să cred că au supraviețuit. Încerc să-mi imaginez scena – ei doi rostogolindu-se pe covorul moale de mușchi al pădurii, printre înjurături indignate. Probabil, chiar în clipa asta, Walter se duce după ajutor. I-a improvizat un culcuș lui Camel într-un loc ferit și pleacă după ajutor.

OK. OK. Nu e chiar atât de rău pe cât am crezut. O să mă întorc după ei. Mâine-dimineață, o iau pe Marlena și ne întoarcem în cel mai apropiat oraș și întrebăm la spital. Poate chiar și la închisoare, pentru eventualitatea că i-a arestat poliția pentru vagabondaj. Ar trebui să ne fie destul de ușor să ne dăm seama care e cel mai apropiat oraș. Îl pot localiza în funcție de cât de aproape e de...

N-au făcut-o. E imposibil s-o fi făcut. Nimeni n-ar avea inima să arunce un moșneag schilod și un pitic de pe un pod. Nici măcar August. Nici măcar Unchiul Al.

Îmi petrec restul nopții trecând în revistă toate modurile în care-i pot ucide, sucind și răsucind ideile pe toate fețele și

savurându-le cu plăcerea cu care mângâi între degete niște pietre perfecte.

Scrâșnetul frânelor mă scoate brusc din transă. Înainte ca trenul să fi apucat măcar să se oprească, sar pe pietriș și pornesc către vagoanele de dormit. Urc treptele de fier ale primului, destul de vechi și ruginit ca să adăpostească muncitori, și deschid ușa cu atâta putere, că se închide la loc. O deschid iar și intru.

— Earl! Earl! Unde ești? Am glasul gutural, încărcat de ură și mânie. Earl!

Pornesc pe culoar, uitându-mă din mers în cușete. Nici unul dintre chipurile surprinse pe care le întâlnesc nu e însă al lui Earl.

Mă duc în vagonul următor.

— Earl! Ești aici?

Mă opresc și mă întorc spre un tip mirat, dintr-o cușetă.

— Unde dracu' e? E aici?

— Vorbești de Earl de la pază?

— Da. Chiar de el.

Acesta ridică degetul mare peste umăr.

— Două vagoane, în direcția aia.

Trec prin alt vagon, încercând să evit picioarele care ies de sub paturi, brațele ce se revarsă peste marginea lor.

Deschid ușa glisantă cu zgomot.

— Earl! Unde dracu' ești? Știu că ești aici!

Urmează o pauză mirată, în care indivizii de pe ambele laturi ale vagonului se foiesc în cușete ca să se uite la cel care a dat buzna peste ei, vociferând. În partea cea mai îndepărtată a vagonului, îl văd pe Earl. Mă năpustesc imediat asupra lui.

— Nenorocitule! zic, aplecându-mă să-l apuc de guler. Cum ai putut să faci asta? Cum ai putut?

Earl sare din pat și mă apucă de mâini.

— Ho! Stai puțin, Jacob. Calmează-te. Ce-i cu tine?

— Știi al dracului de bine la ce mă refer! țip, dând furios din mâini, ca să scap din strânsoarea sa.

Mă arunc asupra lui, dar, înainte să-l apuc iar, m-a și pus la respect.

— Cum ai putut s-o faci? Lacrimile încep să mi se prelingă pe obraji. Credeam că ești prieten cu Camel! Și amărâtul ăla de Walter ce ți-a făcut?

Earl se face livid. Încremenește, cu mâinile încleștate pe încheieturile mele. Șocul de pe fața lui e atât de sincer, încât încetez să mă mai lupt.

Ne uităm unul la altul îngroziți. Trec câteva secunde, în care nici unul din noi nu zice nimic. În vagon crește un zumzet de panică.

Earl îmi dă drumul și zice:

— Hai cu mine.

Coborâm din vagon și, în clipa când ne aflăm la cel puțin zece metri de tren, se întoarce spre mine.

— Au dispărut?

Îl pironesc cu privirea, căutând pe chipul său un răspuns. Nu găsesc nici unul.

— Da.

Earl își ține respirația. Închide ochii. O clipă, am sentimentul c-o să plângă.

— Și zici că nu știi nimic? zic.

— Absolut nimic! Ce dracu' crezi că sunt? În viața mea n-aș face una ca asta. Of, Doamne. Ce porcărie! Vai de sufletul lui. Stai puțin... zice, privindu-mă brusc. Tu unde erai?

— În altă parte, zic.

Earl mă scrutează o clipă, apoi coboară privirea. Își pune mâinile în șold și oftează, dând din cap și gândindu-se.

— OK, zice. O să aflu câți alți amărâți au dispărut, dar vreau să știi un lucru – artiștii nu sunt aruncați din tren, indiferent ce-ar fi. Dacă i-au făcut asta lui Walter, înseamnă că pe tine te căutau. Și, dac-aș fi în locul tău, aș lua-o la picior chiar în clipa asta și nu m-aș mai uita niciodată înapoi.

— Și dacă nu pot face asta?

El ridică iute privirea. Își mișcă maxilarele într-o parte și-n alta. Mă privește lung.

— Ziua o să fii în siguranță, zice în cele din urmă. Dacă te întorci la tren diseară, nu te apropia de vagonul cailor. Mișcă-te întruna pe vagoanele-platformă și culcă-te sub căruțe. Ai grijă să nu te prindă și nu lăsa nici o clipă garda jos. Și pleacă de la circul ăsta cât de repede poți.

— Așa o să fac. Crede-mă. Dar mai întâi am câteva lucruri de reglat.

Earl mă privește lung, pentru ultima oară.

— O să încerc să trec pe la tine mai târziu, zice.

Apoi pornește cu pași apăsați spre bucătăria mobilă, unde bărbații din Escadronul Zburător s-au adunat în grupulețe, cu ochi neliniștiți și chipuri temătoare.

În afară de Camel și de Walter, lipsesc încă opt bărbați, trei din trenul principal și restul din Escadronul Zburător, ceea ce înseamnă că Blackie și oamenii lui s-au împărțit în miniechipe, care au făcut razii în diverse secțiuni ale trenului. Circul fiind la un pas de faliment, probabil că muncitorii ar fi fost aruncați din tren oricum, însă nu de pe pod. Eu fusesem cel vizat.

Îmi dau seama că faptul că am conștiință m-a oprit să-l ucid pe August exact în momentul în care cineva încerca să-i îndeplinească ordinul de a mă ucide.

Mă întreb cum s-o fi simțit trezindu-se cu cuțitul alături. Sper că a înțeles că gestul, inițial o amenințare, s-a preschimbat între timp într-o promisiune. Le datorez asta fiecăruia dintre bărbații care au fost aruncați din tren.

Toată dimineața mă plimb posomorât, căutând-o disperat pe Marlena. Nu e nicăieri.

Unchiul Al se vântură peste tot în pantalonii lui cu pătrățele albe și negre și vesta lui stacojie, pocnindu-i după ceafă pe toți cei care nu sunt îndeajuns de rapizi ca să sară la timp din drumul lui. La un moment dat, mă zărește și rămâne pe loc. Ne privim de la o distanță de șaptezeci de metri. Îl pironesc cu privirea, încercând să-mi concentrez în ochi toată ura pe care i-o port. Câteva clipe mai târziu, pe buzele lui apare un surâs înghețat. Apoi se întoarce brusc și o ia la dreapta, continuându-și drumul, cu alaiul în urma lui.

Mă uit de la distanță cum se ridică steagul la cantină la ora prânzului. Marlena e acolo, îmbrăcată în haine de stradă, așezată la coadă. Ochii ei cercetează mulțimea; știu că se uită după mine și sper că știe că sunt bine. Nici nu apucă bine să se așeze, că August apare ca din pământ și se așază în fața ei. Nu are nici o farfurie. Spune ceva, după care dă să o apuce de încheietura

mâinii. Ea se trage înapoi, vărsându-și cafeaua. Cei din jur se întorc să se uite la ei. El îi dă drumul și se ridică atât de precipitat, încât bancheta de sub el se răstoarnă în iarbă. Apoi iese ca o vijelie. În clipa în care a plecat, pornesc grăbit spre cantină.

Marlena ridică ochii, mă vede și i se scurge tot sângele din obraji.

— Jacob! zice, rămasă fără aer.

Ridic bancheta și mă așez pe marginea ei.

— Ți-a făcut ceva? Ești bine? zic.

— Sunt bine, da. Dar tu? Am auzit...

Cuvintele nerostite îi rămân în gât, și-și acoperă gura cu mâna.

— Azi o să scăpăm de-aici. O să fiu cu ochii pe tine. În primul moment când poți, părăsește circul, iar eu vin imediat după tine.

Ea mă privește, albă la față.

— Și Walter, și Camel?

— O să ne întoarcem după ei, să vedem ce putem afla.

— Am nevoie de câteva ore.

— Pentru ce?

Unchiul Al s-a postat lângă cantină și pocnește din degete. Earl, aflat în capătul opus al cortului, se apropie de noi.

— Am niște bani în cameră. Mă duc să-i iau, când nu e el acolo, spune ea.

— Nu. Nu merită riscul, zic.

— O să am grijă.

— Nu!

— Haide, Jacob, spune Earl, apucându-mă de braț. Șeful zice să o întinzi de-aici.

— Lasă-mă doar o secundă, Earl, spun.

El oftează adânc.

— Bine. Fă-te că te lupți cu mine un pic. Dar doar câteva secunde, după care trebuie neapărat să te scot de aici.

— Marlena, zic disperat, promite-mi că nu te întorci acolo.

— Trebuie. Jumătate din bani sunt ai mei și, dacă nu-i iau, n-o să avem nici un cent.

Mă smulg din strânsoarea lui Earl și rămân cu fața spre el. Sau, mă rog, spre pieptul lui.

— Spune-mi unde sunt și-i iau eu, mormăi înciudat, înfigându-mi un deget în pieptul lui Earl.

— Sub bancheta de la fereastră, îmi șoptește Marlena grăbită. Se ridică și înconjoară masa, astfel că acum se află lângă mine. Vezi că are un capac. Banii sunt într-o cutie de cafea. Dar cred că mie mi-ar fi mai simplu să...

— OK, acuma chiar că trebuie să te scot de-aici, spune Earl.

Mă răsucește și-mi prinde brațele la spate. Mă împinge în față, în așa fel încât acum sunt aplecat.

Întorc capul spre Marlena.

— Îi iau eu. Tu stai departe de vagonul ăla. Promite-mi!

Mă agit un pic, și Earl îmi cântă în strună.

— Am zis să-mi promiți! șoptesc.

— Promit, spune Marlena. Ai grijă!

— Dă-mi drumul, nenorocitule! răcnesc la Earl.

Pentru efect artistic, firește.

Și el, și eu facem un adevărat spectacol la ieșirea din cort. Mă întreb dacă și-o fi dat seama cineva că nu-mi îndoaie brațul destul de tare ca să mă doară. Însă el compensează acest mic amănunt dându-mi un șut care mă proiectează la trei metri în față, pe iarbă.

Îmi petrec întreaga după-amiază pândind toate colțurile, strecurându-mă printre foile de cort și ascunzându-mă sub căruțe. Însă nu reușesc, nici măcar o singură dată, să ajung în preajma vagonului 48 fără să fiu văzut și, în afară de-asta, nu l-am mai zărit pe August de la prânz, așa că e foarte posibil să se afle acolo. Prin urmare nu mă grăbesc.

Dimineața nu avem spectacol. Pe la ora trei după-masă, Unchiul Al se suie pe un piedestal improvizat dintr-o cutie în mijlocul terenului și le spune tuturor că spectacolul din seara asta trebuie să fie cel mai bun spectacol din viața lor. Nu zice ce-o să se întâmple dacă n-o să fie așa și nu-l întreabă nimeni.

Așa că e improvizată rapid o paradă, după care animalele sunt conduse în menajerie și vânzătorii de sucuri, dulciuri și altele își aranjează tonetele. Mulțimea care a urmat parada la întoarcerea din oraș se adună pe aleea centrală și, nu peste mult timp, Cecil începe deja să-i lucreze la buzunare pe fraierii adunați în fața arenei.

Sunt lipit de prelata cortului în care se află menajeria și dau la o parte ușor foaia ce ține loc de cortină, pentru a privi înăuntru. Îl văd pe August, care tocmai o aduce pe Rosie. Își învârte amenințător bățul cu măciulie de argint sub burta și înapoia picioarelor ei din față. Ea îl urmează docilă, însă în privirea ei mocnește o ură aprinsă. O conduce la locul ei și îi leagă piciorul de țăruș cu lanțul. Ea îi privește spatele aplecat, cu urechile turtite, apoi pare să-și revizuiască atitudinea și începe să-și legene trompa și să cerceteze pământul din fața ei. Găsește ceva pe jos și îl ridică. Își răsucește trompa înăuntru și freacă respectivul obiect de cerul gurii, vrând să-i simtă textura. Apoi îl bagă în gură.

Caii Marlenei sunt deja aliniați, însă ea nu e nicăieri. Publicul aproape a umplut cupola. Ar trebui să fie deja aici. *Haide, haide, unde ești...*

Îmi dau seama că, în ciuda promisiunii ei, probabil că s-a dus în vagonul-salon. *Fir-ar să fie, fir-ar să fie, fir-ar să fie.* August încă se luptă cu lanțul lui Rosie, însă n-o să mai dureze mult și o să observe lipsa Marlenei și-o să înceapă să o caute.

Cineva mă trage de mânecă. Mă răsucesc pe călcâie, cu pumnii încleștați.

Grady ridică ambele mâini, speriat să nu-i trag una.

— Băi, băiatule, băi. Stai potolit.

Cobor brațele.

— Sunt puțin nervos. Atâta tot.

— Da, te-nțeleg. Ai și de ce, spune el, privind în jur. Zi, ai mâncat? Am văzut că te-au virat de la cantină.

— Nu, zic.

— Hai cu mine. Hai până la birt.

— Nu pot. Sunt lefter, zic, înnebunit să-l fac să mă lase odată în pace.

Mă întorc la foaia de cort și o dau un pic într-o parte. Nici urmă de Marlena.

— Fac eu cinste, zice Grady.

— Nu mi-e foame, serios.

Rămân cu spatele la el, sperând c-o să înțeleagă aluzia și-o să se care.

— Uite ce, tre' să vorbim, spune el coborând glasul. E mai sigur s-o facem pe alee.

Mă întorc și mă uit în ochii lui.

Îl urmez pe aleea centrală. Orchestra, deja instalată sub cupolă, atacă partitura pentru prima parte a reprezentației.

Ne așezăm la coada de la birt. Bărbatul de la tejghea întoarce și asamblează burgerii cu viteza luminii, dându-se peste cap să le facă pe plac celor câțiva clienți rătăciți.

Grady și cu mine ajungem în față. El ridică două degete.

— Vrem și doi noi burgeri, Sammy. Nu-i nici o grabă.

După câteva clipe, bărbatul de la tejghea ne întinde două farfurii de tablă. Eu iau una, iar Grady o ia pe cealaltă, apoi îi întinde o bancnotă rulată.

— Fugi de-aici, zice bucătarul, fluturându-și mâna. N-am ce face cu banii tăi.

— Mersi, Sammy, spune Grady, băgând bancnota în buzunar. Îți rămân dator.

Se duce la o masă veche de lemn și-și trece picioarele peste banchetă. Eu mă duc pe partea cealaltă.

— Deci, care-i treaba ? zic, jucându-mă cu degetul în jurul unui nod de lemn.

Grady se uită cu atenție în jur.

— Câțiva dintre tipii cărora au vrut să le facă de petrecanie azi-noapte au reușit să ne prindă din urmă, spune. Își ridică burgerul și așteaptă să se scurgă cele trei picături de grăsime în farfurie.

— Păi și unde sunt acum ? zic, gata să sar în picioare, cu ochii la alee.

În afară de vreo câțiva bărbați aflați în fața arenei unde are loc prima parte a spectacolului – probabil așteptând să fie conduși la Barbara –, toți spectatorii sunt deja sub cupolă.

— Vorbește mai încet, spune Grady. Da, cinci dintre ei.

— Și Walter… ?

Inima îmi bate cu putere. În clipa în care îi rostesc numele, în ochii lui Grady apare un licăr și îmi primesc răspunsul.

— O, Doamne, zic, întorcându-mi capul. Clipesc pentru a-mi alunga lacrimile ce mi-au inundat ochii și înghit în sec. Îmi trebuie puțin timp să-mi revin. Cum s-a întâmplat ?

Grady își lasă burgerul în farfurie. Trec câteva secunde bune până îmi răspunde și, când o face, rostește cuvintele încet, fără nici o modulație a vocii.

— I-au aruncat de pe pod, pe toți. Camel s-a lovit cu capul de stânci. A murit pe loc. Walter și-a zdrobit picioarele, rău de tot. Au trebuit să-l lase acolo.

Înghite în sec și adaugă:

— Băieții cred că n-a supraviețuit până dimineață.

Mă uit în zare. Pe mână mi se așază o muscă. O trimit la plimbare.

— Și ceilalți?

— Au scăpat. Vreo doi au pornit unde-au văzut cu ochii, iar restul ne-au prins din urmă. Privirea lui scrutează localul. Bill e unul dintre ei.

— Și ce-au de gând să facă? întreb.

— N-a zis, spune Grady. Dar, într-un fel sau altul, o să-l facă pe Unchiul Al să plătească. Și, dacă o să pot, am de gând să-i ajut și eu.

— Și de ce-mi spui mie toate astea?

— Ca să-ți dau o șansă să te răzbuni. Ai fost prieten cu Camel, și n-o să uităm asta.

Se lasă în față, astfel că acum e cu pieptul lipit de masă.

— Și, în afară de-asta, continuă șoptit, după câte-mi dau eu seama, tu ai multe de pierdut acum.

Ridic privirea șocat. Mă privește adânc în ochi, cu sprâncenele ridicate.

O, Doamne. Știe. Și, dacă știe el, știe toată lumea. Trebuie să plecăm, chiar în clipa asta.

Dinspre marea cupolă răsună aplauze furtunoase, iar orchestra atacă valsul lui Gounod. Mă întorc spre menajerie. E un reflex, fiindcă Marlena fie se pregătește să se urce pe Rosie, fie e deja călare pe capul ei.

— Trebuie să plec, zic.

— Stai jos, spune Grady. Mănâncă. Dacă ai de gând să-ți iei tălpășița, e posibil să treacă mult timp până o să apuci să mănânci din nou.

Își trântește coatele pe masa aspră de lemn și-și ia burgerul.

Mă uit la al meu, întrebându-mă dacă o să fiu în stare să înghit vreo îmbucătură.

Dau să-l iau, dar, înainte să-l apuc, muzica se oprește brusc. Urmează o ciocnire asurzitoare de alămuri, ce sfârșește cu bangul

sec al unui talger. Acesta trece dincolo de marea cupolă, răsunând în tot circul, și după el se lasă o tăcere absolută, nefirească.

Grady împietrește, ghemuit deasupra burgerului său.

Mă uit de la stânga la dreapta. Nimeni nu se clintește – toți sunt cu ochii la cupolă. Pe pământul bătătorit, dansează alene câteva paie.

— Ce-i ? Ce se întâmplă ? întreb.

— Șșș, zice Grady repede.

Orchestra începe din nou, de această dată cântând *Stars and Stripes Forever*.

— O, Doamne. Ce porcărie !

Grady sare în picioare dincolo de banchetă, răsturnând-o.

— Ce-i ? Ce se întâmplă ?

— Marșul dezastrului ! strigă el, întorcându-se și luând-o la fugă.

Toți cei care au legătură cu spectacolul pornesc grăbiți spre cupolă. Mă ridic de pe banchetă și rămân în picioare lângă ea, înmărmurit, fără să înțeleg nimic. Mă întorc spre bucătar, care se chinuie să-și dea șorțul jos.

— Ce dracu' tot spune ?

— Marșul dezastrului, zice el, trăgându-și șorțul peste cap. Înseamnă că s-a întâmplat ceva nasol – nasol de tot.

Cineva mă bate pe umăr în timp ce trece pe lângă mine. E Diamond Joe.

— Jacob – e menajeria, țipă peste umăr. Au scăpat animalele. Fugi, fugi, fugi !

Nu trebuie să-mi zică de două ori. În timp ce mă apropii de menajerie, pământul îmi duduie sub picioare, ceea ce mă sperie îngrozitor, pentru că nu e vorba de zgomot. E mișcarea, vibrația stârnită de copitele și de labele animalelor pe solul bătătorit.

Mă arunc prin deschizătura prelatei și, imediat, mă lipesc de peretele lateral, exact în clipa în care pe lângă mine gonește vijelios iacul, al cărui corn răsucit trece la doar câțiva centimetri de pieptul meu. O hienă e agățată de spatele lui, cu ochii înnebuniți de spaimă.

În jurul meu, animalele au fost cuprinse de streche. Cuștile sunt deschise, iar centrul menajeriei e o ceață; mă uit și văd frânturi de cimpanzeu, urangutan, lamă, zebră, leu, girafă, cămilă,

hienă și cal – de fapt, caii sunt cei mai numeroși, printre ei se află și cei ai Marlenei, și în ochii fiecărui animal văd că e înnebunit de spaimă. Creaturi de toate felurile aleargă în zigzag, se cabrează, țipă, se leagănă, galopează, icnesc sau nechează; sunt peste tot, balansându-se pe frânghii și alunecând pe grinzi, ascunzându-se sub căruțe, lipindu-se de perete și lunecând în centrul cortului.

Scrutez cu atenție cortul, căutând-o pe Marlena, însă nu văd decât o panteră ce se strecoară prin tunelul de legătură spre marea cupolă. În timp ce trupul ei negru și agil dispare, îmi adun tot curajul de care sunt în stare. Durează câteva secunde, însă țipătul la care mă aștept vine, urmat de încă unul, apoi de încă unul, după care întregul cort explodează de zgomotul ca de tunet făcut de corpurile ce se năpustesc unele pe lângă altele, încercând să coboare din gradene.

Te rog, Doamne, fă-i să iasă prin spate. Te rog, Doamne, nu-i lăsa să încerce să vină pe aici.

Dincolo de marea animalelor mugind, zăresc doi bărbați. Aceștia învârt niște funii, băgând și mai tare spaima în animale. Unul dintre ei e Bill. Acesta îmi surprinde privirea și mă scrutează o clipă. Apoi se strecoară în cortul cel mare, împreună cu celălalt individ. Orchestra amuțește din nou, iar de data asta rămâne tăcută.

Privirea mea trece în revistă rapid totul, disperată până la panică. *Unde ești? Unde ești? Unde naiba ești?*

Zăresc cu coada ochiului o frântură de costum roz cu paiete și întorc imediat capul. Când o văd pe Marlena stând lângă Rosie, strig fericit.

În fața lor se află August – evident, unde să fie în altă parte? Marlena are mâna la gură. Încă nu m-a văzut, însă Rosie m-a zărit. Mă privește lung și insistent, și ceva din expresia ei mă face să înghet unde sunt. August nu știe nimic – răcnește, roșu la față, dând din mâini și rotind bățul, amenințător. Jobenul lui zace în paiele de lângă el, rupt, de parcă și-ar fi băgat piciorul prin el.

Rosie își întinde trompa, căutând ceva. Printre noi trece o girafă, care-și balansează gâtul cu grație chiar și când e speriată și, după ce aceasta dispare, observ că Rosie și-a scos țărușul. Capătul lui atârnă pe pământul întărit. Încă mai are lanțul la

picior. Mă privește cu ochi amuzați. Apoi, privirea i se pironește asupra cefei lui August.

— O, Doamne, zic, pricepând. Mă arunc în față și pe lângă mine trece, atingându-mă, piciorul din spate al unui cal. Nu face asta! *Nu face asta!*

Ea ridică țărușul ca pe un fulg și îi crapă capul cu o singură mișcare, scurtă și precisă – *poc* –, așa cum spargi un ou fiert tare. Continuă să țină țărușul până când el se prăbușește în față, după care îl bagă, fără grabă, înapoi în lăcașul din care l-a scos. Face un pas înapoi, dezvăluind-o pe Marlena, care nu mi-e clar dacă a văzut sau nu ce s-a întâmplat.

Prin fața lor, trece aproape imediat o ciurdă de zebre. Printre picioarele puternice alb-negre, zăresc trecând la răstimpuri membre omenești în devălmășie. O mână sus, un picior jos, care se răsucesc și ricoșează, cu oasele rupte. În urma ciurdei, din August a rămas o masă informă de carne, măruntaie și paie.

Marlena o privește cu ochii mari. Apoi se prăbușește la pământ. Rosie își face urechile evantai, deschide gura și se dă în lături, punându-se scut în fața Marlenei.

Deși animalele continuă să fugă în jurul meu, știu precis că Marlena n-o să fie călcată în picioare înainte să traversez cortul ca să ajung la ea.

În mod inevitabil, lumea încearcă să iasă din cupolă prin același loc pe unde a intrat – adică, prin menajerie. Îngenunchez lângă Marlena și-i legăn capul în mâini atunci când oamenii se năpustesc afară din tunelul de legătură. Atunci când își dau seama ce se petrece, au intrat deja.

Cei din față se opresc brusc și sunt aruncați la pământ de către cei care vin din spate. Singurul lucru care-i salvează să nu fie fie călcați în picioare e faptul că cei din spate au văzut și ei animalele fugind.

Acestea din urmă își schimbă brusc direcția și încep să alerge, iar speciile se amestecă unele cu altele – leii, lamele și zebrele aleargă cot la cot cu urangutanii și cimpanzeii, o hienă, umăr la umăr cu un tigru. Doisprezece cai și o girafă, cu o maimuță-păianjen atârnându-i de gât. Ursul polar, apropiindu-se amenințător, în patru labe. Și toate avansând cu toată forța spre învălmășeala de oameni.

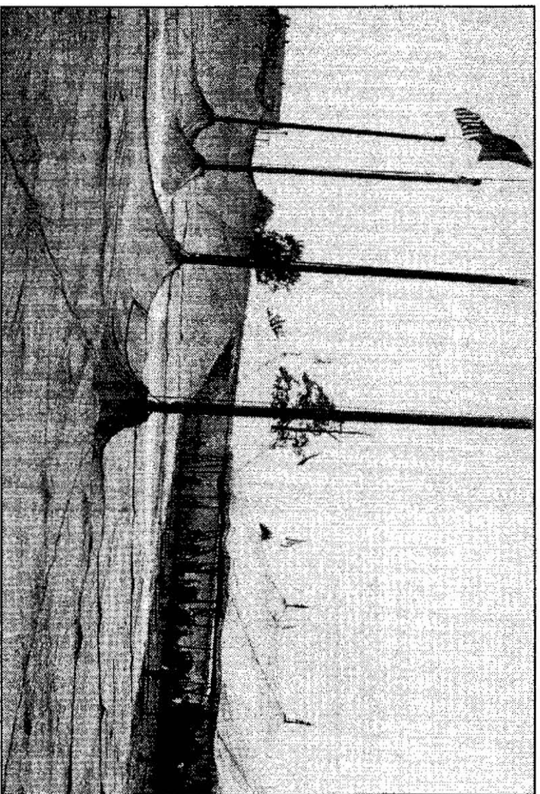
Mulțimea se întoarce țipând și încearcă să-și găsească adăpost sub cupolă. Cei din spate, cu câteva clipe în urmă trântiți la pământ, țopăie disperați, izbind înnebuniți în spinările și umerii celor din fața lor. Barajul viu se pulverizează, și oamenii și animalele sunt purtați de inerție, într-o masă uriașă, făcută din carne și țipete îngrozite. E greu de spus cine e cel mai speriat – animalele, firește, nu se gândesc decât cum să-și salveze pielea. Un tigru bengalez trece ca furtuna printre picioarele unei femei, doborând-o la pământ. Ea coboară privirea și leșină. Soțul ei o apucă de subsuori, o ridică de pe tigru și o trage după el în cupolă.

În câteva clipe, în menajerie n-au mai rămas decât trei ființe vii în afară de mine: Rosie, Marlena și Rex. Leul cel bătrân și schilod s-a strecurat înapoi în cușca lui și s-a oploșit într-un colț, tremurând tot.

Marlena geme. Ridică o mână și o lasă să cadă. Arunc o privire rapidă spre grămăjoara nedefinită care a fost August și hotărăsc că n-o pot lăsa să-l mai vadă o dată. O iau pe sus și o duc în brațe dincolo de poarta pe unde se intră în cupolă.

Terenul e aproape pustiu, la marginea lui încă mai aleargă oameni și animale, cât îi țin picioarele, îndepărtându-se și risipindu-se, ca un cerc format pe luciul unui iaz.

Din colecția Muzeului Circului Ringling, Sarasota, Florida

Douăzeci și trei

Prima zi de după iureș.

Încă mai găsim și mai recuperăm animale. Am prins multe dintre ele, însă lumea din oraș nu de cele care s-au lăsat prinse se teme. Cele mai multe dintre feline încă lipsesc, ca și ursul.

Imediat după prânz, suntem chemați la un restaurant local. Când ajungem, îl găsim pe Leo ascuns sub chiuveta de la bucătărie, tremurând de spaimă. Mic de tot, lângă el, e un spălător de vase, la fel de îngrozit. Om și leu, unul lângă altul.

Nici Unchiul Al nu e de găsit, dar nimeni nu se miră. Locul mișună de poliție. Azi-noapte, a fost găsit și ridicat corpul lui August și a început o investigație. Aceasta se va face doar așa, formal, dat fiind că e limpede că motivul morții e faptul că a fost călcat în picioare. Se vorbește că Unchiul Al stă ascuns până când va fi sigur că n-o să fie acuzat de nimic.

A doua zi după iureș.

Menajeria se umple, animal după animal. Șeriful se întoarce cu autoritățile feroviare și tună și fulgeră împotriva vagabondajului. Vrea să eliberăm imediat linia ferată secundară. Vrea să știe cine e șeful.

Seara, bucătăria rămâne fără provizii.

A treia zi după iureș.

Dimineață, spre prânz, trenul Circului Fraților Nesci trage pe o linie ferată alăturată. Șeriful și autoritățile feroviare se întorc și-l salută pe directorul general cu atâta respect, de zici că a venit în vizită cel puțin un rege. Vizitează împreună tot terenul și se despart cu strângeri de mână viguroase și râsete răsunătoare.

Când bărbații de la Frații Nesci încep să mute animalele și echipamentul Fraților Benzini în corturile și apoi în trenul lor, nici cei mai optimiști dintre noi nu mai pot nega ceea ce e limpede.

Unchiul Al ne-a făcut-o. Din această clipă, suntem cu toții șomeri.

Gândește-te, Jacob. *Gândește-te.*

Avem destui bani să plecăm de aici. Dar la ce ne folosesc, dacă n-avem unde ne duce? O să avem un copil. Ne trebuie un plan. Îmi trebuie o slujbă.

Mă duc la poștă și îl sun pe decanul Wilkins. Mi-era teamă că nu mă mai ține minte, însă el pare bucuros că mă aude. Zice că s-a întrebat de multe ori unde m-am dus și dacă sunt bine și, apropo, ce am făcut în ultimele trei luni jumătate?

Trag adânc aer în piept și, tocmai când mă gândesc cât de greu o să-mi fie să-i explic totul, cuvintele încep să-mi vină singure. Țâșnesc ca dintr-o fântână deszăgăzuită, se întretaie, se luptă unele cu altele să iasă în față și, câteodată, se încâlcesc atât de tare, încât trebuie să mă întorc și să o iau de la capăt, dintr-un alt punct. Când, în cele din urmă, amuțesc, decanul Wilkins rămâne tăcut atât de mult timp, încât mă întreb dacă nu cumva s-a întrerupt legătura.

— Domnule decan? Mai sunteți pe fir? zic.

Iau receptorul de la ureche și mă uit la el. Mă gândesc să dau cu el ușor de perete, însă n-o fac, fiindcă diriginta poștei e cu ochii pe mine. De fapt, se holbează la mine cu gura căscată, pentru că a ascultat tot ce-am spus. Mă întorc spre perete și duc receptorul din nou la ureche.

Decanul își drege glasul, se bâlbâie o clipă, apoi zice da, neapărat, sunt bine-venit dacă doresc să mă întorc și să-mi dau examenele.

Când mă întorc la circ, Rosie stă la oarecare distanță de menajerie, cu directorul de la Frații Nesci, șeriful și individul de la Autoritatea Feroviară. O iau la fugă.

— Ce naiba se petrece aici? zic, oprindu-mă lângă umărul lui Rosie.

Șeriful se întoarce spre mine.

— Tu te ocupi de circul ăsta?

— Nu, zic.

— Atunci nu e treaba ta, spune el.

— E elefantul meu. Deci e și treaba mea.

— Animalul ăsta face parte din circul Fraților Benzini, iar eu, în calitate de șerif, sunt autorizat ca în numele...

— Ba nu-i adevărat. E al meu.

Începe să se strângă mulțimea, în cea mai mare parte alcătuită din îngrijitori de la Frații Benzini, rămași fără lucru. Șeriful și invididul de la Autoritatea Feroviară schimbă priviri nervoase între ei.

Greg face un pas în față. Mă privește în ochi. Apoi i se adresează șerifului.

— Așa e. E a lui. El e stăpânul elefantului. A călătorit cu noi, însă elefantul e al lui.

— Bănuiesc că poți și demonstra asta.

Îmi arde fața. Greg se uită la șerif cu ostilitate fățișă. Câteva secunde mai târziu, începe să scrâșnească din dinți.

— În cazul ăsta, spune șeriful cu un zâmbet forțat, vă rog să ne lăsați să ne vedem de treabă.

Mă întorc către directorul general al circului Fraților Nesci. Acesta cască ochii mari, surprins.

— E o femelă și vă spun sigur că n-o vreți, zic. E proastă ca noaptea. Eu o pot convinge să facă vreo două-trei trucuri, însă dumneavoastră n-o să obțineți nimic de la ea.

Acesta ridică din sprâncene.

— Poftim?

— Hai, încercați s-o faceți să vă asculte, îl îndemn.

El se uită la mine cu o figură de zici că tocmai mi-au crescut coarne.

— Vorbesc serios, zic. Aveți un om care știe să lucreze cu elefanții? Chemați-l s-o pună să facă ceva. E complet inutilă, e atât de proastă, că n-ai ce face cu ea.

Bărbatul mă pironește cu privirea încă o clipă, apoi întoarce capul.

— Dick, răcnește. Pune-o să facă ceva.

Un tip cu un băț cu țepușă face un pas în față.

Mă uit în ochii lui Rosie. Te rog, Rosie. Înțelege ce se întâmplă aici. *Te rog.*

— Cum o cheamă ? zice Dick, aruncându-mi o privire peste umăr.

— Gertrude.

El se întoarce către Rosie.

— Gertrude, fă un pas în față. Vino la mine.

Vorbește ridicând glasul, apăsat.

Rosie pufnește și începe să-și legene trompa.

— Gertrude, vino la mine *acum*, repetă el.

Rosie clipește. Își leagănă trompa aproape de sol, apoi se oprește. Își încovrigă vârful trompei și-și împinge niște pământ în ea, cu laba. Apoi o leagănă în jur, aruncând pământul adunat peste umăr și peste oamenii din jurul ei. Câteva persoane din mulțime râd.

— Gertrude, ridică piciorul, spune Dick, făcând un pas în față, în așa fel încât acum se află lângă umărul ei. O bate ușor pe spatele piciorului cu bățul. Ridică-l !

Rosie își leagănă urechile și-l amușină cu trompa.

— Ridică-l ! zice el, lovind-o mai tare.

Rosie zâmbește și-i pipăie buzunarele, continuând să rămână cu toate cele patru picioare bine proptite pe pământ.

Îngrijitorul îi împinge trompa și se întoarce către șeful lui.

— Are dreptate. E bătută-n cap. Cum faceți s-o scoateți de-aici ?

— Tipu' ăsta a adus-o, zice directorul, arătând către Greg. Se întoarce din nou spre mine. Deci, zi, ce știe să facă ?

— Stă în menajerie și primește bomboane de la spectatori.

— *Doar atât ?* întreabă el uluit.

— Îhâm, răspund.

— Nu-i de mirare c-ați dat faliment, zice el, clătinând din cap. Se întoarce din nou către șerif. Ce altceva mai ai ?

După asta, nu mai aud nimic, dat fiind că au început iar să-mi țiuie urechile.

Ce dracu' am făcut ?

Mă uit absent la geamurile vagonului 48, întrebându-mă cum să-i dau Marlenei vestea că acum avem un elefant, când ea dă buzna pe ușă, sărind de pe platformă, ca o gazelă. Atinge pământul, apoi sare iar, luându-și avânt cu toată forța picioarelor și a mâinilor.

Mă întorc pentru a vedea încotro se duce și aflu imediat. Șeriful și directorul general de la Frații Nesci se află lângă cortul menajeriei, strângându-și mâinile și zâmbind. Caii ei sunt frumos înșiruiți în spatele lor, ținuți de frâie de muncitorii circului Fraților Nesci.

Când ajunge lângă ei, directorul și șeriful se întorc spre ea. Sunt prea departe pentru a-mi da seama exact ce se petrece, însă frânturi din diatriba ei – cele rostite pe tonul cel mai ridicat – reușesc să ajungă până la mine. Lucruri precum „cum îndrăzniți", „tupeu ieșit din comun" și „nesimțire strigătoare la cer". Gesticulează nervoasă, dând întruna din mâini. Cuvintele „furt calificat" și „dau în judecată" răsună cu putere în jur. Dac-am auzit bine, parcă era și „pușcărie".

Bărbații o privesc uluiți.

Într-un târziu, Marlena tace. Își încrucișează brațele, se uită urât la ei și bate nervoasă din picior. Tipii se uită unul la altul, cu ochii cât cepele. Șeriful se întoarce spre ea și dă să zică ceva însă, înainte ca el să apuce să rostească măcar un cuvânt, Marlena explodează din nou, țipând ca o *banshee* și băgându-i un deget în față. Acesta face un pas înapoi, însă ea nu-l lasă, apropiindu-se iar de el. El se oprește și răsuflă adânc, își bombează pieptul și închide ochii. Apoi, Marlena încetează să-l amenințe cu degetul și-și încrucișează iar brațele. Bate din picior și dă din cap amenințătoare.

Șeriful cască ochii mari și se întoarce spre director. După o pauză încordată, dă ușor din umeri. Directorul general se încruntă și se întoarce către Marlena.

Mai opune rezistență cam cinci secunde, după care face un pas înapoi, ridicând brațele, a resemnare. Când mă uit la el, parcă-l văd pe Unchiul Al, cu care seamănă ca două picături. Marlena își pune mâinile în șold și așteaptă, cu ochii ieșiți din orbite. În cele din urmă, el se întoarce spre ea, roșu la față, și răcnește ceva către bărbații care țin caii.

Marlena se uită până când toți cei unsprezece cai sunt duși înapoi în menajerie. Pe urmă se întoarce înapoi la vagonul 48.

Dumnezeule mare! Ca și cum nu era destul că sunt șomer și n-am casă, mai am și o femeie însărcinată, un câine orfan, un elefant și unsprezece cai de care trebuie să am grijă.

Mă întorc la poștă și îl sun din nou pe decanul Wilkins. De data asta, el tace și mai mult timp. În cele din urmă, bâlbâie o scuză: îi pare foarte rău, ar vrea să mă poată ajuta, sunt binevenit să-mi dau examenele, firește, însă n-are nici cea mai mică idee ce aș putea să fac cu elefantul.

Mă întorc la circ, cu tot trupul încordat de panică. N-o pot lăsa pe Marlena aici, singură cu animalele, cât mă duc să-mi dau examenele. Dacă între timp şeriful vinde menajeria? Caii vedem noi unde-i adăpostim contra cost și avem ceva bani ca Marlena și Queenie să poată sta o vreme la hotel, dar ce facem cu Rosie?

Străbat terenul, ocolind prelatele uriașe făcute baloți, răspândite peste tot. Muncitorii de la Frații Nesci desfășoară diverse bucăți ale cortului principal, sub privirea atentă a administratorului. Se pare că, înainte de a face o ofertă, vor să vadă care e starea exactă a materialului.

Urc treptele vagonului 48 cu inima bătându-mi să-mi spargă pieptul și respirația întretăiată. Trebuie să mă calmez – gândurile mi se învârt în cercuri tot mai mici. Lucrurile nu se prezintă bine, nu se prezintă bine deloc.

Împing ușa. Queenie vine repede la picioarele mele, cu o expresie înduioșătoare, de uimire amestecată cu recunoștință. Dă nedumerită din ciotul care-i servește drept coadă. Mă aplec și-o scarpin pe cap.

— Marlena? zic, îndreptându-mă de spate.

Ea apare de după draperia verde. Are un aer neliniștit, își frământă degetele și evită să mă privească în ochi.

— Jacob, vai, Jacob, am făcut o prostie cât casa.

— Ce anume? zic. Te referi la cai? E în regulă. Știu deja.

Ea ridică repede privirea.

— Știi?

— Te-am văzut. Era destul de clar ce se petrece acolo.

Ea se colorează la față.

— Îmi pare rău. Pur și simplu... n-am putut să nu reacționez. Nu m-am gândit deloc la ce-o să facem cu ei după. Dar țin atât de mult la ei, că n-am putut suporta să-l las să-i ia. E un om la fel de lipsit de inimă ca și Unchiul Al.

— E în regulă. Înțeleg.

Fac o pauză.

— Marlena, vreau și eu să-ți spun ceva.

— Da ?

Dau să deschid gura, însă nu sunt în stare să articulez nici un cuvânt.

Ea pare îngrijorată.

— Ce-i ? Ce se întâmplă ? E ceva rău ?

— L-am sunat pe decanul de la Cornell și mi-a zis că îmi pot da examenele, dacă vreau.

Ea se luminează toată la față.

— E extraordinar !

— Și o avem și pe Rosie.

— *Poftim ?*

— Am pățit și eu exact ce-ai pățit și tu, cu caii, zic iute, încercând să-mi argumentez gestul. Nu mi-a plăcut moaca tipului care se ocupa de elefanți și n-am putut să i-o dau – numai Dumnezeu știe ce s-ar fi ales de ea. Țin mult la elefantul ăsta. Și n-am putut să-i las s-o ia. Așa că i-am convins că e a mea. Și, din clipa asta, cred că chiar e.

Marlena se holbează lung la mine. Apoi, spre enorma mea ușurare, încuviințează, zicând :

— Ai făcut bine. Și eu țin la ea. Și merită o viață mai bună decât a avut. Însă asta înseamnă că avem o mare problemă.

Se uită pe fereastră, cu ochii mijiți, gânditoare.

— Trebuie să ne angajăm la alt circ, zice în cele din urmă. Și se rezolvă toate.

— Cum ? Nimeni nu face angajări.

— Ringling angajează mereu, dacă ești destul de bun.

— Și chiar crezi că avem șanse ?

— Sigur că avem. Avem un număr senzațional cu elefantul nostru, iar tu ești veterinar cu studii la Cornell. În mod categoric avem șanse. Însă va trebui să fim căsătoriți. Ei sunt foarte scrupuloși în privința asta.

— Scumpa mea, sunt gata să te iau de nevastă în secunda în care se usucă cerneala de pe certificatul de deces.

Ei i se scurge tot sângele din față.

— Vai, Marlena, iartă-mă, zic. Mi-a ieșit complet aiurea. Am vrut să spun că, din punctul meu de vedere, n-a existat nici măcar o clipă de îndoială că nu te-aș lua de nevastă.

După un moment de tăcere, ea își pune mâna pe obrazul meu. Apoi își ia geanta și pălăria.

— Unde te duci? zic.

Ea se ridică pe vârful picioarelor și mă sărută.

— Să dau telefonul pe care trebuie să-l dau. Ține-mi pumnii.

— Ți-i țin, zic.

O urmez afară și mă așez pe platforma de metal, privind-o cum dispare în zare. Pășește extrem de sigură pe ea, punându-și cu fermitate un picior în fața celuilalt, cu umerii perfect drepți. Când trece pe lângă ei, toți bărbații de la circ se uită după ea. O privesc până când dispare după colțul unei clădiri.

Când mă ridic să mă întorc în vagon, dinspre bărbații ce desfășoară prelata se aud strigăte de uimire. Unul dintre ei face un pas înapoi, ținându-se de burtă. Apoi se îndoaie și vomită pe iarbă. Ceilalți continuă să se holbeze la priveliștea ce li s-a dezvăluit ochilor. Administratorul își scoate pălăria și și-o duce la piept. Unul câte unul, ceilalți îi repetă gestul.

Mă duc să văd despre ce e vorba, cu ochii la grămada uriașă. E imensă și, în timp ce mă apropii, încep să deslușesc frânturi de stacojiu, brocard auriu și pătrățele negre și albe.

E Unchiul Al. În jurul gâtului înnegrit are un ștreang improvizat.

Mai târziu în noaptea aceea, Marlena și cu mine ne strecurăm în menajerie și-l aducem pe Bobo în vagonul nostru.

Unde mănâncă paișpe, mănâncă și-al cinșpelea.

Douăzeci și patru

Deci la asta se reduce totul? Să stai singur pe un hol și să-ți aștepți familia care nu vine?

Nu pot să cred că Simon a uitat. Mai ales azi. Mai ales Simon – băiatul ăsta și-a petrecut primii șapte ani de viață la Circul Ringling.

Ca să fiu drept, are și el șaptezeci și unu de ani. Sau șaizeci și nouă? Fir-ar să fie, deja mă obosește că nu-mi aduc aminte exact. Când se întoarce Rosemary, am s-o întreb în ce an suntem și-o să reglez chestia asta odată pentru totdeauna. E foarte bună cu mine fata asta, Rosemary. Nu mă face să mă simt mai senil decât sunt. Un om ar trebui să știe câți ani are.

Îmi amintesc atâtea lucruri, de parcă s-ar fi întâmplat ieri. De pildă, ziua în care s-a născut Simon. Doamne, ce bucurie! Ce ușurare! Amețeala care m-a cuprins în timp ce mă apropiam de pat, agitația. Și cum am văzut-o pe Marlena, îngerul meu, care mă aștepta și îmi zâmbea, obosită, radioasă, ținând în brațe o păturică făcută ghem. Fețișoara lui, atât de neagră și de boțită, încât abia dacă aducea cu un om. Însă, atunci când Marlena i-a tras păturica de pe păr și am văzut că e roșu, am crezut că leșin de fericire. Nu mă îndoisem nici o clipă – l-aș fi iubit și l-aș fi crescut oricum –, dar, cu toate astea, era să pic jos când am văzut părul ăla roșu.

Mă uit la ceas cu disperare crescândă. Cred că prima parte a spectacolului e deja pe sfârșite. Dar nu e drept! Toți babalâcii ăia cu mintea plecată cu sorcova, care nici măcar nu știu la ce se uită, și eu nu! Eu sunt sechestrat pe holul ăsta idiot!

Sau nu?

Îmi încrețesc fruntea și clipesc. De ce am eu impresia că aș fi sechestrat?

Mă uit în stânga și în dreapta. Nimeni. Mă întorc și mă uit către hol. Pe lângă mine trece rapid o infirmieră cu o fișă în mână și cu ochii la pantofi.

Mă trag încet la marginea scaunului și mă întind după cadru. Dacă estimez corect, mă aflu la vreo cinci metri de libertate. Bine, după asta o să mai am de traversat încă vreo două sute de metri, dar, dacă reușesc, poate că apuc să văd și eu măcar ultimele numere. Și finalul – n-o să fie același lucru cu prima parte a spectacolului, dar măcar e ceva. Mă trece o căldură plăcută și-mi înăbuș un chicotit. Oi fi având eu nouăzeci de ani, dar cine zice că sunt neputincios?

Când mă apropii, ușa glisantă de sticlă se deschide. Slavă Domnului – nu cred că aș fi reușit să mă descurc cu cadrul și o ușă normală. Merg clătinându-mă, dar e în regulă. Așa cum merg, mă descurc.

Ajung afară pe trotuar și mă opresc, orbit de soare.

N-am mai ieșit de atâta timp afară, în lumea reală, încât combinația de motoare mergând, câini care latră și claxoane care claxonează îmi pune un nod în gât. Lumea de pe trotuar se dă la o parte și trece pe lângă mine, de parcă aș fi o piatră dintr-un pârâu. Nimeni nu pare mirat la vederea unui moșneag care stă pe trotuar în papuci, în fața unui azil de bătrâni. Însă îmi dau seama că, de unde stau, orice asistentă care trece prin holul principal mă poate vedea foarte ușor.

Îmi ridic cadrul, îl mut câțiva centimetri în stânga și-l trântesc din nou jos. Rotițele lui de plastic se lovesc de ciment, iar sunetul îmi provoacă amețeală. E un zgomot real, un scrijelit puternic, nu doar un scârțâit camuflat, de cauciuc. Pășesc în urma lui, savurând plescăitul papucilor pe asfalt. Încă două asemenea mișcări, și am pornit în direcția bună. Acum o întoarcere în trei timpi, executată perfect. Apuc bine cadrul și pășesc, concentrându-mă la picioare.

Nu trebuie să merg prea repede. Ar fi un dezastru să cad, din multe puncte de vedere. Aici nu sunt plăci de gresie, așa că măsor cu pasul – pasul meu. După fiecare pas, îmi aduc călcâiul unui picior paralel cu degetele celuilalt. Și tot așa, înaintând cam douăzeci și cinci de centimetri odată. Din când în când,

mă opresc să văd cât am mers. E puțin, dar înaintez. De fiecare dată când mă uit, cortul vopsit în dungi albe și magenta se vede tot mai aproape.

Îmi ia jumătate de oră și trebuie să mă opresc de două ori, însă aproape am ajuns și deja simt încântarea victoriei. Respir destul de greu, însă sunt încă destul de sigur pe picioare. A fost o femeie care am crezut că o să-mi facă probleme, dar am reușit să scap de ea. Nu sunt mândru de asta – dar al naibii să fiu dacă am să las vreo persoană pusă pe făcut bine cu forța să-mi distrugă bucuria acestei ieșiri în oraș. Nu pun piciorul înapoi în azil până nu văd cât a mai rămas din spectacol, și vai de cel care încearcă să mă împiedice. Chiar dacă vin după mine infirmierele, nu mă dau bătut și am de gând să fac un scandal de pomină. O să fac tărăboi. O să le fac de râs în public și-o să le pun s-o aducă pe Rosemary. Și, când ea o să-și dea seama cât sunt de hotărât, o să mă ducă ea la spectacol. O să mă ducă, chiar dacă asta înseamnă să nu-și poată termina tura – oricum, e ultima ei zi de serviciu.

O, Doamne! Cum am să supraviețuiesc în locul ăsta fără ea? Gândul că urmează să plece curând mă umple de tristețe, însă e înlocuită rapid de bucurie – mă aflu atât de aproape de circ, încât aud vibrațiile puternice ale muzicii. Superbele acorduri ale muzicii de circ, care-mi e atât de dragă. Îmi vâr limba în colțul gurii și iuțesc pasul. Aproape am ajuns. Mai sunt doar câțiva metri...

— Stai așa, tataie. Unde crezi că te duci?

Mă opresc șocat. Ridic privirea. În ghereta de bilete se află un puști, încadrat de punguțe cu vată de zahăr, roz și bleu. Dincolo de geam, sub brațele lui așezate pe tejghea, clipesc jucării electronice. Are un inel în arcadă, o biluță în buza inferioară și câte un tatuaj imens pe fiecare umăr. Unghiile îi sunt negre ca pana corbului.

— Unde crezi că mă duc? zic pus pe harță. N-am timp de discuții. Și-așa am ratat aproape tot spectacolul.

— Un bilet e doișpe dolari.

— N-am nici un ban.

— Atunci n-ai cum să intri.

Sunt ca lovit cu leuca și tocmai mă gândesc ce să-i răspund, când lângă mine vine un tip. E mai în vârstă, bine îmbrăcat, perfect bărbierit. Directorul, pot să pun pariu.

— Ce se întâmplă, Russ?

Puștiul mă arată cu degetul.

— L-am prins pe moșul ăla încercând să se strecoare fără bilet.

— Să mă strecor, auzi! exclam indignat la culme.

Bărbatul îmi aruncă o privire și se întoarce către puști.

— Ce naiba e cu tine?

Russ se strâmbă și privește în pământ.

Managerul stă în fața mea și-mi zâmbește călduros.

— Domnule, mi-ar face plăcere să vă conduc. Nu v-ar fi mai ușor dacă v-aș aduce un scaun cu rotile? Atunci n-ar mai trebui să ne stresăm că nu vă găsim loc.

— Ar fi foarte drăguț din partea dumneavoastră. Mulțumesc, zic, pe punctul de a izbucni în plâns de ușurare.

Altercația mea cu Russ m-a lăsat tremurând din tot corpul – gândul că e posibil să fi făcut tot drumul ăsta doar ca să fiu trimis la plimbare de către un adolescent cu piercing în buză m-a dat complet peste cap. Însă acum e în regulă. Nu doar că am reușit, dar cred că e posibil chiar să obțin un loc chiar lângă arenă.

Directorul dispare într-o laterală a cupolei și se întoarce cu un cărucior standard de spital. Îl las să mă ajute să mă așez, apoi, în timp ce el mă împinge spre intrare, îmi relaxez mușchii obosiți de atâta încordare.

— Nu-l puneți la inimă pe Russ, spune el. În ciuda găurilor și găurelelor lui, e un băiat de treabă, deși mă întreb sincer dacă, atunci când bea, nu țâșnește apa din el ca din țâșnitoare.

— Pe vremea mea, la bilete stătea cineva în vârstă. Era, cum ar fi, ultima treaptă pe care puteai lucra, după ce nu mai erai în puteri.

— Ați lucrat la circ? mă întreabă bărbatul. La care anume?

— Am lucrat la două. Primul a fost Cel Mai Senzațional Spectacol de pe Pământ, al Fraților Benzini, zic mândru, articulând cu emfază fiecare silabă. Al doilea a fost Ringling.

Căruciorul se oprește. În fața mea apare brusc chipul bărbatului.

— Ați lucrat la Frații Benzini? În ce an?

— În vara lui 1931.

— Ați fost acolo și când a dat strechea-n animale și s-a desființat circul ?

— Sigur c-am fost! exclam. Dumnezeule, am fost chiar acolo. Chiar în menajerie. Eram veterinarul circului.

El mă privește incredul.

— Nu-mi vine să cred! După incendiul circului Harford și naufragiul celor de la Hagenbeck-Wallace, cred că e cel mai celebru dezastru din toate timpurile.

— Să știi că chiar așa a fost. Îmi amintesc de parc-ar fi ieri. Ba, ce zic eu aici, îmi amintesc mai bine decât dac-ar fi fost ieri.

Bărbatul clipește și-mi întinde mâna.

— Charlie O'Brien al treilea.

— Jacob Jankowski, zic, luându-i mâna. Întâiul.

Charlie O'Brien mă privește îndelung, cu mâna la piept, de parcă ar depune un jurământ.

— Domnule Jankowski, acum am să vă duc la spectacol cât încă mai aveți ce vedea, însă ar fi o mare onoare și un enorm privilegiu dacă ați fi de acord să-mi acceptați invitația de a bea ceva împreună în rulota mea, după reprezentație. Sunteți un manual de istorie vie și mi-ar plăcea nespus să aflu, direct de la sursă, cum s-a întâmplat. Mi-ar face mare plăcere ca, după aceea, să vă conduc acasă.

— Cu mare bucurie, zic.

El se duce repede în spatele căruciorului.

— Bine atunci. Sper să vă placă spectacolul nostru.

O mare onoare și un enorm privilegiu.

Zâmbesc senin, în timp ce el mă conduce chiar lângă arenă.

Douăzeci și cinci

Spectacolul s-a terminat – un spectacol destul de bun, deși nu de grandoarea celui al Fraților Benzini și nici a celui al Circului Ringling –, însă cum ar fi putut să fie? Pentru asta, ai nevoie de propriul tău tren.

Stau la o masă de melamină, în partea din spate a unei rulote impresionante, beau un pahar de whisky single malt la fel de impresionant – Laphroaig, dacă nu mă înșel –, și cânt, vesel ca un cintezoi. Îi povestesc lui Charlie totul: despre părinții mei, despre relația mea cu Marlena, despre felul în care și-au găsit sfârșitul Camel și Walter. Îi povestesc despre cum m-am târât pe acoperișul trenului în toiul nopții cu un cuțit între dinți și gânduri ucigașe în minte. Îi povestesc despre bărbații aruncați din tren, despre strechea animalelor și despre cum Unchiul Al și-a pus ștreangul de gât. Și, în final, îi povestesc și despre ce a făcut Rosie. Nici măcar nu mă gândesc ce spun. E destul să deschid gura și vorbele mi se articulează singure.

Ușurarea e instantanee și palpabilă. Toți anii ăștia am ținut toate aceste sentimente adânc îngropate în suflet. M-am simțit vinovat, am simțit că am trădat-o, însă ceea ce simt acum – aici, în fața atât de înțelegătorului Charlie – e mai degrabă o absolvire de păcate. O mântuire chiar.

N-am știut niciodată exact dacă Marlena știa – se întâmplau atâtea în menajerie în acele clipe, încât n-am nici cea mai vagă idee ce a văzut exact, și nu am deschis niciodată subiectul. N-am putut, fiindcă mi-a fost teamă să n-o vadă pe Rosie cu alți ochi – și, sincer să fiu, chiar și pe mine. E adevărat, poate că Rosie a fost cea care l-a ucis pe August, însă și eu îi doream la fel de tare moartea.

La început, am tăcut pentru a o proteja pe Rosie – și nu încăpea nici o îndoială că avea mare nevoie să fie protejată, pe vremea aceea, elefanții erau omorâți fără mare tam-tam –, însă n-am nici o scuză pentru faptul că nu i-am spus niciodată Marlenei adevărul. Chiar dacă asta ar fi făcut-o să țină mai puțin la Rosie, nu i-ar fi făcut niciodată nici un rău. E singurul secret pe care nu i l-am împărtășit în toată căsnicia noastră și, în cele din urmă, a devenit mult prea greu să i-l pot spune. De la un moment dat încolo, un asemenea secret nu mai contează. Pentru cel care îl poartă în suflet, lucrurile sunt însă ceva mai puțin simple.

Când îmi aude povestea, Charlie nu pare câtuși de puțin șocat și nu are deloc aerul că mă condamnă și sunt atât de ușurat, încât, după ce termin de istorisit despre strechea animalelor, nu mă opresc și povestesc mai departe. Îi spun despre anii petrecuți la Circul Ringling și despre cum am plecat de la circ, după ce ni s-a născut cel de-al treilea copil. Marlena se săturase pur și simplu de atâtea drumuri – avea și ea nevoie, ca orice femeie, de un cămin stabil, bănuiesc – și, în plus, Rosie îmbătrânea și ea. Din fericire, în acea primăvară s-a întâmplat ca veterinarul de la Brookfield Zoo din Chicago să moară subit, așa că am fost mană cerească pentru ei – nu aveam doar șapte ani de experiență cu animalele exotice și studii de profil, ci și propriul meu elefant.

Am cumpărat o fermă aflată destul de departe de grădina zoologică ca să putem ține cu noi caii, însă destul de aproape ca să nu fac atât de mult până la serviciu. Treptat, am retras caii din spectacol, doar Marlena și copiii îi mai călăreau din când în când. Erau grași și fericiți – caii, nu copiii, și nici Marlena. Bobo a venit și el cu noi, firește. De-a lungul timpului, ne-a dat mai mare bătaie de cap cu năzbâtiile lui decât copiii, dar noi tot îl iubeam.

Zile agitate, zilele tinereții noastre! Nopți nedormite, sugari plângând; zile când casa arăta ca după uragan: vremuri când aveam cinci copii, un cimpanzeu și o nevastă cu febră, la pat. Chiar și atunci când copiii vărsau câte patru pahare de lapte pe zi și aveam impresia că țipetele o să-mi sfredelească creierii, sau când mă duceam să-mi scot pe cauțiune de la secția de poliție unul dintre copii, sau, la un moment dat, greu de uitat,

chiar pe Bobo, pentru cine știe ce infracțiune minoră, erau ani frumoși, ani minunați.

Însă toate astea au trecut ca gândul. Acum, Marlena și cu mine eram îndrăgostiți până peste urechi și, o clipă mai târziu, copiii ne cereau mașina și plecau în escapade cu colegii de facultate. Și acum, iată-mă aici. Am nouăzeci de ani și sunt singur.

Charlie, Dumnezeu să-l binecuvânteze, e realmente interesat de povestea mea. Ia sticla și se apleacă ușor în față. În clipa în care îmi împing paharul către el, se aude o bătaie în ușă. Îmi retrag grăbit mâna, de zici că m-a ars cineva.

Charlie alunecă pe banchetă și se apleacă spre fereastră, trăgând perdeaua cu două degete.

— Au, zice. Frige. Cine-o fi ?

— Cred că au venit după mine.

El se uită la mine, scurt și precis.

— Poftim ?

— Au venit după mine, zic, încercând să-i susțin privirea.

E dificil – sufăr de astigmatism, rezultat în urma unei contuzii de demult. Cu cât încerc mai tare să mă uit la cineva, cu atât încep să-mi joace ochii mai tare în cap.

Charlie dă drumul perdelei și se duce la ușă.

— Bună seara, se aude un glas bărbătesc din ușă. Îl caut pe Charlie O'Brien. Mi-a zis cineva că îl pot găsi aici.

— Puteți și l-ați și găsit. Cu ce vă pot fi de folos, domnule polițist ?

— Sperăm să ne puteți ajuta. A dispărut un bătrân, de la un cămin din capătul străzii. Iar personalul crede că e posibil să se afle aici.

— Nu m-ar mira. Tuturor le place circul, indiferent de vârstă.

— Sigur. Așa e. Problema e că acest bătrân are nouăzeci și trei de ani și o constituție destul de fragilă. Sperau să se întoarcă singur după spectacol, însă au trecut câteva ore și el tot nu s-a întors. Sunt foarte îngrijorați să nu fi pățit ceva.

Charlie clipește amical către polițist.

— Chiar dacă a venit aici, mă îndoiesc că mai e la noi. Am început deja să ne strângem calabalâcul.

— Vă amintiți cumva dacă ați văzut pe cineva care să corespundă acestei descrieri, în seara asta ?

— Sigur. O sumedie de bătrâni. I-au adus familiile la spectacol.

— Dar ați văzut cumva și un bătrân care a venit singur?

— Eu, unul, nu, dar vine atâta lume la circ, încât după o vreme nu mai ești atent.

Polițistul bagă capul în rulotă. Privirea lui se oprește asupra mea, cu mare interes.

— Dânsul cine e?

— Cine... el? spune Charlie, arătând spre mine.

— Da.

— E tatăl meu.

— Vă supărați dacă intrăm o clipă?

După o foarte scurtă pauză, Charlie se dă înapoi și-i face loc să intre.

— Deloc, poftim, intrați.

Polițistul urcă în rulotă. E atât de înalt, încât trebuie să se aplece. Are bărbia proeminentă și nasul coroiat bine. Are ochii foarte apropiați, ca de urangutan.

— Ce faceți, domnule? mă întreabă, apropiindu-se. Mijește ochii spre mine, privindu-mă cu atenție.

Charlie mă săgetează cu privirea.

— Tata nu poate vorbi. A avut un atac cerebral în urmă cu câțiva ani.

— Nu i-ar fi mai bine acasă? spune polițistul.

— Asta e casa lui.

Îmi cade bărbia și o las să-mi tremure, fără să-mi pese cum arăt. Apuc paharul cu mâna tremurândă și aproape îl răstorn. Însă din fericire nu se întâmplă asta, ar fi și păcat să se irosească așa un whisky.

— Stai așa, tată, lasă-mă să te ajut, spune Charlie, grăbindu-se spre mine. Se strecoară pe banchetă lângă mine și-mi ia paharul. Mi-l ridică la buze.

Îmi ascut limba ca un papagal, lăsând-o să atingă cuburile de gheață ce mi se rostogolesc spre gură.

Polițistul mă privește. Nu mă uit direct la el, însă îl văd cu coada ochiului.

Charlie îmi pune paharul jos și se uită placid la el.

Polițistul ne privește o vreme, apoi cercetează încăperea cu ochi iscoditori. Charlie are o privire opacă, iar eu mă străduiesc să las să-mi curgă câteva bale.

În cele din urmă, polițistul își ridică ușor cascheta.

— Vă mulțumesc, domnilor. Dacă vedeți sau auziți ceva, vă rog, dați-ne de știre imediat. Bătrânul respectiv e foarte bolnav și nu poate fi lăsat de capul lui pe stradă.

— Să fiţi sigur de asta, spune Charlie. Dacă doriţi, vă puteţi uita și în circ. O să-mi pun oamenii să îl caute. Ar fi mare păcat să păţească ceva.

— Poftiţi numărul meu de telefon, spune poliţistul, întinzându-i lui Charlie o carte de vizită. Dacă auziți ceva, sunați-mă.

— Categoric.

Poliţistul mai aruncă o ultimă privire în jur, apoi pornește spre ușă.

— Atunci, noapte bună, zice.

— Noapte bună, spune Charlie, conducându-l la ușă.

După ce o închide, se întoarce la masă. Se așază și ne mai toarnă câte un whisky. Luăm fiecare câte o înghiţitură, apoi rămânem așa, în tăcere.

— Ești sigur că asta vrei ? mă întreabă în cele din urmă.

— Da.

— Și cu medicamentele ce facem ? Urmezi vreun tratament ?

— Nu. Singura mea problemă e vârsta. E o problemă care o să se regleze singură, la un moment dat.

— Și familia ta ?

Mai iau o gură de whisky, învârt lichidul de pe fundul paharului, apoi îl golesc.

— O să le trimit niște vederi.

Mă uit la el și-mi dau seama că vorbele mele au sunat aiurea.

— N-am vrut să zic asta. Îi iubesc și știu că și ei mă iubesc pe mine, dar pur și simplu nu mai fac parte din viaţa lor. Am ajuns un fel de corvoadă. De-asta a trebuit să vin singur până aici în seara asta. Au uitat pur și simplu că exist.

Charlie mă privește încruntat. Are un aer îndoit.

Îmi pledez cazul mai departe, disperat.

— Am nouăzeci și trei de ani. Ce-am de pierdut ? Încă mai pot avea grijă singur de mine. Am nevoie de ajutor pentru unele lucruri, însă nu sunt chiar expirat de tot.

Îmi simt ochii umezi și fac eforturi să-mi iau o expresie cât pot de dură, de bărbătească. Dumnezeu știe că nu sunt un neputincios.

— Lasă-mă să vin cu voi. Pot să vând bilete. Russ poate să facă orice – e tânăr. Dă-mi mie slujba lui. Încă îmi mai merge mintea și știu să dau restul corect. Știu că nu te ocupi de o instituție de caritate.

Lui Charlie i se încețoșează privirea. Jur în fața Celui de Sus că nu mint.

Continui, de parcă m-aş apăra în faţa instanţei.

— Dacă mă prind, mă prind. Dacă nu, ei bine, la sfârșitul sezonului îi sun și mă duc înapoi. Și, dacă între timp se întâmplă ceva, nu trebuie decât să-i suni și-o să vină după mine. Ce e rău în asta ?

Charlie mă privește lung. N-am văzut în viața mea o privire atât de gravă.

Unu, doi, trei, patru, cinci, șase – n-o să răspundă – *șapte, opt, nouă* – o să mă trimită înapoi la azil, și de ce, mă rog, să n-o facă, nu mă știe decât de câteva ore – *zece, unșpe, doișpe...*

— Bine, zice.

— Bine ?

— Bine. Să ai ce să le povestești strănepoților tăi. Sau stră-strănepoților. Sau stră-stră-strănepoților.

Scot un chiot de bucurie, fericit la culme. Charlie îmi face cu ochiul și îmi mai toarnă un deget de whisky. Apoi, după ce se gândește mai bine, dă să întoarcă iar sticla cu fundul în sus. Întind mâna și o înșfac de gât.

— Mai bine nu, zic. N-aș vrea să mi se urce la cap și să-mi fracturez vreun șold.

Apoi râd, fiindcă e atât de ridicol și de minunat și e tot ce pot face, dacă nu vreau să mă pornesc pe chicotit și să nu mă mai pot opri. Și ce dacă am nouăzeci și trei de ani ? Și ce dacă sunt un moş ţâfnos și corpul îmi e o epavă ? Dacă ei mă acceptă, cu tot cu conștiința mea vinovată, ce m-ar opri să fug în lume cu circul ?

E așa cum i-a spus Charlie polițaiului. Pentru moșneagul ăsta, circul e casa lui.